

2021

OKO DO SVĚTA DIVOČINY

ZOOLOGICKÁ ZAHRADA OLOMOUC VÝROČNÍ ZPRÁVA 2021

ZOOLOGICAL
GARDEN OLOMOUC
THE ANNUAL REPORT 2021

ZOO OLOMOUC | VÝROČNÍ ZPRÁVA | THE ANNUAL REPORT

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE

Vážení příznivci olomoucké zoo, dovolte mi, abych zhodnotil uplynulý rok. Oslavili jsme 65. výročí otevření zoo, ale oslavy byly bohužel ovlivněny epidemiologickou situací, tudíž jejich průběh neodpovídal našim představám. Uplynulý rok se zařadil k předchozím obtížným rokům, které byly negativně ovlivněny buď vichřicí, kůrovcovou kalamitou nebo covidovou situací, přesto jej můžeme považovat za velmi úspěšný. V březnu, kdy byla zoo již šestý měsíc uzavřena, jsme se začali potýkat s vážnými finančními problémy. Veřejnost nás v tom ale nenechala, posílala finanční dary na podporu chovu a krmení zvířat, a tím nám pomohla zajistit plynulý chod naší zoo. Pomoc přišla v pravou chvíli a byla v nečekané výši. Jako poděkování za podporu naší zoo v těžké době jsme připravili benefiční koncert přímo v areálu zoo, který byl přenášen prostřednictvím streamu. Umělci vystoupili bez nároku na honorář.

Během uzavření zoo probíhala v areálu řada dokončovacích prací, například poslední úpravy na otevření nové části terárií v pavilonu žiraf či příprava na otevření rysího výběhu, jež byl poškozen vichřicí. Nejvýznamnější rekonstrukcí bylo přebudování výběhu nosálů na novou expozici pro chov dlouho očekávaných pand červených. Činnost na chovatelském úseku nebyla covidovou situací dotčena a probíhala ve stejném duchu jako v předchozích letech. Zoo v současné době chová 1 621 zvířat v 392 družích. Odchovali jsme 270 mláďat a návštěvníky jistě potěšila mláďata lvíčka zlatého, kaloně rodriguezského, zoborožce kaferského, zubra evropského nebo lemura kata. Za významný počín můžeme považovat skvělé umístění v soutěži mezi zoologickými zahradami, Bílý slon, kde jsme v kategorii savců s mláďetem hrabáče kapského získali 2. místo z celkových 41 nominací. Po dubnovém otevření zoo se situace výrazně

zlepšila, protože do zahrady začaly proudit davы návštěvníků, a to i přes počáteční covidové omezení a uzavřené pavilony. Celková návštěvnost se zastavila na hodnotě 367 248. Oproti předchozímu roku 2020 došlo k výraznému nárůstu o 73 791 návštěvníků a z hlediska dlouhodobějšího srovnání šlo o nejvyšší návštěvnost za posledních 10 let.

Velký zájem návštěvníků o naši zoo nám umožnil zrealizovat řadu oprav a vylepšení expozic pro zvířata, jako například oprava a rozšíření oplocení pro soby, pakoně, dále instalace soustavy opičích prolézaček ve výběhu makaků nebo ve výběhu kočkodanů husarských a lemuru kata, palandy a přístřešky u levhartů mandžuských a řada dalších. Nezapomnělo se ani na návštěvníky, pro které bylo zrealizováno nové posezení pod věží, zrekonstruovaná vyhlídka u pižmoňů, dokončeno poslední zastavení naučné geologické stezky.

Po završení návštěvnické sezóny byly v zoo opět zahájeny stavební práce. V centrální části zoo probíhá rekonstrukce rybníčku, kolem kterého se umístí podzemní nádrže, jež budou sloužit k zachycení dešťových srážek a zásobování zrekonstruovaného rybníčku vodou. Projekt je financován z Operačního programu životního prostředí.

Závěrem bych rád poděkoval návštěvníkům a sponzorům za jejich přízeň, našemu zřizovateli Statutárnímu městu Olomouc za spolupráci a pomoc při rozvoji a finanční podpoře naší zoo. Rád bych poděkoval také Ministerstvu životního prostředí za rychlé a štědré poskytnutí finanční podpory a v neposlední řadě i svým spolupracovníkům, kteří zajišťují každodenní chod zoologické zahrady a mají nemalý podíl na spokojenosti návštěvníků. Věřím, že i v dalších letech si udržíme pozici jednoho z významných turistických cílů ČR a nejnavštěvovanějšího turistického cíle v našem kraji.

Dr. Ing. Radomír Habáň
ředitel Zoo Olomouc

ZOO OLOMOUC

NÁZEV

Zoologická zahrada Olomouc

SÍDLO

Darwinova 29
779 00 Olomouc – Svatý Kopeček
Česká republika

PRÁVNÍ FORMA

Příspěvková organizace
IČO: 000 96 814
Tel.: +420 585 151 601
GSM brána: +420 774 450 419
E-mail: info@zoo-olomouc.cz
zoolog@zoo-olomouc.cz
marketing@zoo-olomouc.cz
Internet: www.zoo-olomouc.cz

ZŘIZOVATEL

Název: Statutární město Olomouc
Sídlo: Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc
Právní forma: Obec
IČ: 002 99 308

PRIMÁTOR STATUTÁRNÍHO MĚSTA OLOMOUCE

/Mayor/
Jméno: Mgr. Miroslav Žbánek, MPA
Datum narození: 3. 1. 1973
Bydliště: Olomouc

ŘEDITEL – STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE ZOO OLOMOUC

/Director/
Jméno: Dr. Ing. Radomír Habáň
Datum narození: 5. 5. 1971
Bydliště: Brodek u Přerova
Telefon: 585 151 605, 774 450 419
E-mail: reditel@zoo-olomouc.cz

VEDENÍ ZOO

Ekonomická náměstkyně /Assistant director/
Ing. Otilie Pernecká
Vedoucí údržby a dopravy /Construction
and transportation service/
Ing. Radek Dvořák
Vedoucí návštěvnického servisu /Visitor service/
Mgr. Ivana Mrtvá
Vedoucí marketingu /Marketing service/
Mgr. Pavel Javůrek
Vedoucí gastro provozu /Catering service/
Ing. Karla Břečková
Vedoucí péče o zeleň /Care of greenery/
Robert Nádvorník, DiS.

ZOOÚSEK

Zoolog /Zoologist/
RNDr. Libuše Veselá
Zoolog /Zoologist/
Ing. Jitka Vokurková
Zoolog /Zoologist/
MVDr. Jan Kirner
Krmivářka /Nutritionist/
Ing. Tereza Mišková
Privátní veterinářka /Veterinary/
MVDr. Lenka Chrastinová

TISKOVÁ MLUVČÍ A KONTAKT S VEŘEJNOSTÍ

/Public relations/
Iveta Gronská

Průměrný přepočtený počet zaměstnanců
za rok 2021 činil 77 osob.

REDAKCE VÝROČNÍ ZPRÁVY

M. Kořínek, P. Javůrek, L. Skřípská, I. Gronská,
J. Vokurková, L. Veselá, J. Kirner
FOTO: M. Kořínek, P. Javůrek, L. Veselá,
J. Vokurková, J. Kirner, L. Čizvářová, V. Mašek,
K. Kumrová, F. Vařeka, Daniel Schulz

TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC

Oddělení	Jméno	Mobil	Telefon	E-mail
VEDEŇÍ ZOO				
Ředitel Zoo Olomouc	Dr. Ing. Radomír Habáň	774 450 419	585 151 605	reditel@zoo-olomouc.cz
Ekonomická náměstkyně	Ing. Otilie Pernecká	774 450 412	585 151 603	pernecka@zoo-olomouc.cz
Vedoucí údržby a dopravy	Ing. Radek Dvořák	774 450 423	585 151 607	dvorak@zoo-olomouc.cz
Návštěvnícký servis	Mgr. Ivana Mrtvá	774 450 425	585 151 600	mrtva@zoo-olomouc.cz
Vedoucí gastru	Ing. Karla Břečková	774 450 014	585 151 636	gastro@zoo-olomouc.cz
Adopce zvířat, asist. ředitele	Bc. Markéta Steinerová, DiS.	774 450 013	585 151 600	steinerova@zoo-olomouc.cz
Vedoucí péče o zeleň	Robert Nádvořník, DiS.	774 450 414	585 151 607	nadvornik@zoo-olomouc.cz
ZOOUŠEK				
Zoolog	RNDr. Libuše Veselá	774 450 417	585 151 634	vesela@zoo-olomouc.cz
Zoolog	Ing. Jitka Vokurková	774 450 415	585 151 608	vokurkova@zoo-olomouc.cz
Zoolog	MVDr. Jan Kirner	774 450 411	585 151 608	kirner@zoo-olomouc.cz
Krmivářka	Ing. Tereza Míšková	774 450 418	585 151 608	miskova@zoo-olomouc.cz
Veterinářka	MVDr. Lenka Chrastinová	603 360 312	585 151 634	info@zoo-olomouc.cz
Zimoviště afrických zvířat	Pavel Vidlář	774 450 428	585 151 604	info@zoo-olomouc.cz
Pavilon šelem, akvária	Josef Drtil	774 450 424		drtil@zoo-olomouc.cz
Úsek ptáků	MVDr. Jan Kirner	774 450 411	585 151 608	kimer@zoo-olomouc.cz
Pavilon opic		774 450 429		info@zoo-olomouc.cz
MARKETING				
Vedoucí marketingu	Mgr. Pavel Javůrek	774 450 427	585 151 609	javurek@zoo-olomouc.cz
Tisková mluvčí	Iveta Gronská	608 101 325	585 385 382	gronska@zoo-olomouc.cz
Marketing, fotograf	Milan Kořínek	774 450 416	585 151 609	korinek@zoo-olomouc.cz
Marketing, dop. ošetřovatelem	Lucie Skřípská	778 735 003	585 385 382	skripska@zoo-olomouc.cz
DALŠÍ DŮLEŽITÉ KONTAKTY				
Účetní	Bc. Jana Kešeláková		585 151 606	keselakova@zoo-olomouc.cz
Účetní	Věra Geroldová		585 151 606	geroldova@zoo-olomouc.cz
Personalistka, referentka pro GDPR	Bc. Šubová Šárka, DiS.		585 151 606	subova@zoo-olomouc.cz
Sklad	Stanislava Kořínková		585 151 630	korinkova@zoo-olomouc.cz
Pokladna zoo			585 310 411	info@zoo-olomouc.cz
Vrátnice, GSM brána		774 450 419	585 151 601	info@zoo-olomouc.cz

OBSAH

ZOOOLOMOUC

ÚVODNÍ SLOVO ŘEDITELE	2
INFORMACE O ZOO OLOMOUC	4
TELEFONNÍ SEZNAM A KONTAKTY NA PRACOVNÍKY ZOO OLOMOUC	5
CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2021	8
SAVCI	9
ŠELMY	9
PRIMÁTI	15
KOPYTNÍCI	21
OSTATNÍ SAVCI	30
AFRICKÝ PAVILON KALAHARI	35
ENRICHMENT U SAVCŮ	37
ODCHOV MLÁDĚTE MEDOJEDA KAPSKÉHO	39
PTÁCI	40
ODCHOV ZOBOROŽCŮ KAFERSKÝCH	45
ODCHOV MLÁDĚTE SERIEMY RUDOZOBÉ	46
ODCHOV ČÁPŮ ČERNÝCH	47
REPATRIACE SÝČKŮ A SOV PÁLENÝCH	49
TERÁRIA	50
PŘÍPRAVA DVOU MENŠÍCH TERARIJNÍCH EXPOZIC	55
SPOLEČNÝ CHOV LEGUÁNŮ A TEJU PRUHOVANÉHO	56
AKVÁRIA	58
DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU	65
VÝZKUM	65
SPOLUPRÁCE SE STUDENTY	65
ZOO OLOMOUC ZANECHALA STOPU V SOMALILANDU	66
PUBLIKAČNÍ ČINNOST	68
SOUTĚŽ O „ODCHOV ROKU“	69
ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG	70
TRENGGILING CONSERVATION PROGRAM	72
DERBIANUS CONSERVATION	74
DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC	75

SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC	75
VETERINÁRNÍ PÉČE	77
ZKUŠENOSTI S CHOVEM KLOKANŮ	81
VÝŽIVA A KRMENÍ	83
OCHRANA PŘÍRODY	87

MARKETING A PROPAGACE ZOO	91
NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2021	91
MARKETINGOVÉ AKTIVITY V ROCE 2021	92
65 LET ZOO OLOMOUC	98
SPOLUPRÁCE S MÉDII	102
VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC	108
PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY	110
ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY	112
NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY	114
KALENDÁŘ AKCÍ V ZOO V ROCE 2021	116
SPONZOŘI ZOO OLOMOUC	124
ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE	132
GASTRO	138
VÝSTAVBA, ÚDRŽBA A DOPRAVA	143
PÉČE O ZELEŇ	148
KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2021	151
ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO	154
THE ANNUAL REPORT 2021 - ENGLISH VERSION	159
PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2021	176
SAVCI (MAMMALIA)	176
PTÁCI (AVES)	181
PLAZI (REPTILIA)	184
OBOJŽIVELNÍCI (AMPHIBIA)	187
RYBY (PISCES)	187
PARYBY (CHONDRICHTHYES)	189
BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)	189
PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ	192
PŘÍLOHA K ÚČETNÍ ZÁVĚRCE	197
ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA	204

CHOVATELSKÁ ČINNOST V ROCE 2021

Ke dni 31. 12. 2021 chovala Zoologická zahrada Olomouc celkem 393 druhů a 1 620 kusů zvířat v celkové evidenční hodnotě 8.072.014,28 Kč. V porovnání s hodnotami z předchozího roku počty druhů i chovaných jedinců klesly.

V roce 2021 se v Zoo Olomouc odchovalo 270 mláďat. Mezi nejvýznamnější odchovaná mláďata podle jejich ohrožení ve volné přírodě se nepochybně řadí klokánek králikovitý, kaloň rodriguezský, vari černobílý, lemur běločelý, sika vietnamský, kozorožec kavkazský, markhur, zubr, čáp černý, zoborožec kaferský, jeřáb mandžuský a sýček obecný. K nejvýznamnějším odchovaným mláďatům podle náročnosti na odchov v lidské péči pak patří medvojed kapský, kočka krátkouchá, kotul veverovitý, seriema rudozobá a kobřík kapský. Akvaristům se dařilo rozmnožovat celou řadu korálnatců.

PŘEHLED DRUHŮ A KUSŮ ZVÍŘAT CHOVANÝCH V ZOO OLOMOUC K 31. 12. 2021

	Druhů	Kusů	Deponovaná zvířata [kusů]	Cena [Kč]
Savci (<i>Mammalia</i>)	97	653	120	5.987.205,98
Ptáci (<i>Aves</i>)	64	365	26	1.401.718,45
Plazi (<i>Reptilia</i>)	40	128	15	219.818,94
Obojživelníci (<i>Amphibia</i>)	5	14	0	3.000,00
Ryby (<i>Pisces</i>)	86	220	0	92.793,69
Paryby (<i>Chondrichthyes</i>)	3	5	0	281.850,00
Bezobratlí (<i>Evertebrata</i>)	98	235	1	85.627,22
Celkem	393	1 620	162	8.072.014,28

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SAVCI - ŠELMY

ZOOOLOMOUC

Většina šelem neměla doporučení k rozmnožování, a tudíž byly rozděleny podle pohlaví, případně jim byla aplikována antikoncepce. Podařilo se nám však přivést některá velmi cenná zvířata, která mají zelenou v tom, že se od nich v budoucnu čekají odchovy, jež posílí chovné programy. Přesuny nejsou zcela snadné, jednak jim brání pandemie covid-19 a také z velké části Brexit – odchod Spojeného království z Evropské unie. Transporty mezi EU a UK se zcela zastavily a ještě relativně dlouhou dobu bude trvat, než se nastaví všechny mechanismy tak, aby se ve spolupráci se zoologickými zahradami v UK mohlo pokračovat. Tato situace nám značně zkomplikovala import levhartů mandžuských. Původní nový mladý nadějný chovný pár byl doporučený z anglických zoo. Z důvodu nemožnosti realizace tohoto transportu jsme dostali nové doporučení na samce ze Zoo Ascherleben v Německu a samici ze Zoo Kodaň v Dánsku. Obě zvířata se během relativně krátké doby podařilo přivést a začít s nimi u nás pracovat. V příštím roce plánujeme spojení a snad i úspěšné rozmnožení tohoto u nás ikonického druhu. Dále kromě mladého páru chováme ještě starou samici, která letos oslavila 19. narozeniny. Prozatím se těší dobrému zdraví, jež je odpovídající jejímu věku. Z dalších velkých kočkovitých šelem chováme starší pár jaguárů amerických. Samice je zbarvená klasicky, samec má zbarvení melanické, tzn. že jeho srst je černé barvy a skvrny jen mírně vystupují. Mnozí návštěvníci si jaguáry pletou s levharty, od nichž se liší mohutnější postavou a zcela odlišnými skvrnami. V pavilonu šelem se také nacházejí lvi berberští, poddruh lva, který byl v přírodě již vyhuben. Původně obýval severní Afriku, od ostatních poddruhů lva jej dělily pouště. Pro svůj majestátný vzhled a hustou hřívu ho lidé po staletí

Tygr usurijský (*Panthera tigris altaica*)
/Amur Tiger/

Lev berberský (*Panthera leo leo*)
/Barbary Lion/

Levhart mandžuský (*Panthera pardus orientalis*)
/Amur Leopard/

Levhart mandžuský ve výběhu
/Amur Leopard in enclosure/

Samice jaguára Inti
/Female Jaguar Inti/

Gepard štíhlý (*Acinonyx jubatus*)
/Cheetah/

Serval stepní (*Leptailurus serval*)
/Serval/

Kočka slaništní (*Leopardus geoffroyi*)
/Geoffroy's Cat/

Kočka krátkouchá (*Prionailurus bengalensis euptilurus*)
/Amur Leopard Cat/

Mláďata kočky krátkouché
/Amur Leopard Cat kittens/

Rys karpatský (*Lynx lynx carpathicus*)
/European Lynx/

Vlk Hudsonův (*Canis lupus hudsonicus*)
/Hudson Bay Wolf/

Vlci Hudsonovi ve výběhu
/Wolfs in enclosure/

Vlci jsou velmi oblíbení
/Wolfs are very popular/

Fenek (*Vulpes zerda*)
/Fennec/

Mangusta tmavá (*Crossarchus obscurus*)
/Long-nosed Cusimanse/

Mangusta liščí (*Cynictis penicillata*)
/Yellow Mongoose/

Surikata (*Suricata suricatta*)
/Meerkat/

Nový samec binturonga (*Arctictis binturong*)
/New male Binturong/

Medojed kapský (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger/

pronásledovali a lovíli. Extenzivní pronásledování lovci spolu s odlesňováním a nárůstem lidských osídlení zapříčinily postupné vyhynutí lvů berberských v přírodě. Historické dokumenty udávají, že poslední lev byl v přírodě zastřelen v Maroku v roce 1942. V naší zoo máme aktuálně starší pár těchto majestátních kočkovitých šelem, který se tu mnohokrát rozmnožil a mladého samce, jejich syna, ke kterému dovezeme v roce 2022 mladou samici ze Švýcarska. Posledním druhem velkých kočkovitých šelem jsou tygři. Setkáte se s nimi z vnější strany pavilonu šelem. Ani tento druh neměl povoleno se rozmnožit, a tak pevně doufáme, že šanci ještě dostane, což přislíbil i koordinátor. Tygr je největší známou kočkovitou šelmou a po medvědu kodiakovi a ledním medvědovi třetí největší suchozemskou šelmou vůbec. V naší zoo nepohrdnou skopovým, vepřovým, hovězím či drůbežím masem. Krmiwo je jim předkládáno 4× týdně, 3× týdně drží hladovku stejně jako ostatní velké kočkovité šelmy. Z kočkovitých šelem chováme ještě gepardy, kde se také jedná o starší expoziční pár bez perspektivy rozmnožování. V dolní části zoo chováme servaly, kočky slaništní, kočku evropskou a kočky krátkouché. Kočky krátkouché se podařilo úspěšně rozmnožit a odchovat všechna tři mláďata. Kočky slaništní svoje první mláďata neodchovaly a u servalů se mláďata nenarodila. Kočka krátkouchá neboli amurská je nejseverněji žijící poddruh kočky bengálské. Obývá nehostinné oblasti Dálného Východu, kde mohou teploty klesat až k -20 °C. Kromě kočkovitých šelem chováme i šelmy psovité. Jedním ze zástupců jsou fenci berberští, kteří byli chováni ve střední části nočního pavilonu. Během podzimu byli přesunuti do zázemí z důvodu nutné rekonstrukce pavilonu. Pro příští rok plánujeme umístit zvířata do chovatelské expozice poblíž mangust, kde budou moci využívat i venkovní slunný výběh. Dalším druhem jsou vlci Hudsonovi. Aktuálně je máme ve dvou výbězích. Skupina samců je umístěna v safari výběhu, kterým během sezóny projíždí safari vláček s návštěvníky. Vlci jsou velmi zvědaví a nezřídka pózuji návštěvníkům v bezprostřed-

ní blízkosti vláčku. Soužití samců v tomto velkém atraktivním výběhu probíhá zcela bez komplikací. Samice s posledními mláďaty je možno vidět ve výběhu vedle medvědů baribalů. Baribalové mají k dispozici velký (1 ha) přírodní výběh s potokem. V určitých částech roku využívají medvědi celou plochu výběhu a v některých měsících naopak tráví většinu času jen v horní partii poblíž ubikace. Během letních měsíců jsou medvědi ve výběhu. V odpoledních hodinách se na krmení a odpočinek zavírají do ubikace. Poslední chovanou čeledí jsou cibetkovití. V dolní části zoo chováme mangusty tmavé a liščí. Oba druhy jsou jen v expozičních nechovných skupinách. Poslední druh představují binturongové, kde se nám podařilo přivést ze Španělska nového samce jako náhradu za samce, který uhynul v roce 2020. Dovezený sameček je prozatím velmi drobný a příliš mladý. Jakmile zesílí, pokusíme se o jeho spojení s našimi dvěma samicemi. Předpokládáme, že ke spojení dojde v letních měsících roku 2022. Po 13 letech se do olomoucké zoologické zahrady vrátili kolonoci. Sameček se narodil v Zooparku Chomutov, jeho současná samička přicestovala z Neuwiedu v Německu.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

EXPOZICE PRO PANDY ČERVENÉ

Kolekci chovaných druhů zvířat v Zoo Olomouc rozšířily pandy červené, s nimiž se setkáváme v naší zoo zcela poprvé. Tyto obyvatele studených vlhkých zalesněných biotopů vysokohorských oblastí Asie veřejnost všeobecně zná a asi není nutné je představovat. Chov pand nás zajímal už před mnoha lety, ale v rámci chovního programu tyto velmi atraktivní šelmy nebyly pro naši zoo k dosažení. Místo pro ně připravené tak až do předchozí zimy obývali nosáři červení. Poté, co nám byli dva samečci pandy červené přislíbeni, muselo dojít k určitým úpravám expozice. Uvnitř výběhu byl vybudován

Medvěd baribal (*Ursus americanus*)
/Black Bear/

Enrichment u baribalů
/Enrichment for Black Bears/

Panda červená (*Ailurus fulgens*)
/Red Panda/

Pandy se brzy ve výběhu zabydlely
/Red Pandas in enclosure/

Zimní portrét pandy
/Red Panda in winter time/

Celkový pohled na výběh pand
/Whole pandas exposition/

Vnitřní část výběhu pand
/Inside the pandas enclosure/

Odchyt pandího samce
/Capturing of Red Panda male/

domek s rozděleným vnitřním prostorem, výběh obohatily parkosy z trvanlivého, pěkně vypadajícího akátového dřeva a tři uzavíratelné budky. Na skleněnou bariéru byl umístěn polep. Ještě před příchodem zvířat vysázeli zahradníci velké záhony bambusu, který je vedle speciálních krmných směsí nejdůležitější složkou pandího jídelníčku. 18. května přicestovali dva noví obyvatelé z francouzské Zoo de la Bourbansais. Podle místa svého původu dostali francouzská jména Gérard a Francois, a protože se jednalo o mladá zvířata a sourozence, předpokládalo se, že by se měli dobře snášet. Obávali jsme se pouze, zda je výběh dostatečně zabezpečený, protože pandy červené jsou v zoologických zahradách známé svými útekami. Oba samečci si ihned zvykli a klid byl až do prosince, kdy Gérard neočekávaně opustil výběh. Naštěstí si jen obešel část zoologické zahrady a nám se ho podařilo rychle najít a odchytit. Při vpuštění zpět do výběhu bylo však jasné, že sourozenecká idylka skončila, protože Francois Gérarda vyhnal na nejvyšší strom a následující den ho opět vykázal ven z výběhu. Tentokrát jsme Gérarda našli až následující den na vysokém akátu ve výběhu kamzíků. Veškeré pokusy přivolat ho dolů po dobrém selhaly, a proto jsme museli využít pomoci speciálně vycvičených hasičů, kteří pro něj na strom vylezli. Když ani tudy cesta k odchycení nevedla, museli uprchlíka sundat pomocí vodní clony. Gérard je po své výpravě zcela v pořádku, ale k bratrovi se už vrátit nemůže. Koordinátor evropského záchranného programu přislíbil jednoho ze samečků vyměnit za samičku. Společnou expozici s pandami obývají také muntzaci malí. Ačkoliv je výběh umístěn na velmi frekventovaném místě přístupném ze tří stran, těmto malým plachým jelínkům to nikterak nevádí a návštěvníci je mohou pozorovat.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

PRIMÁTI

Letošní rok se v pavilonu opic nesl v duchu úspěchů, ale i nepříjemných komplikací, které jsme museli řešit. Těmi pozitivními událostmi rozhodně byly nové parkosy v několika výběžích. Prvními, kdo se jich dočkal, byli varí černobílí, lemuří běločelí a lemuří tmaví. Parta ošetřovatelů si o víkendech udělala čas a svépomocí zvládla ve venkovních výběžích postavit nové prolézačky z bambusů i nová místa k odpočinku ze starých hasičských hadic – tzv. hamaky. Dále byly postaveny nové parkosy z akátu ve výběhu kočkodanů husarských, makaků červenolících a lemurů kata. Ty postavila externí firma. Nové prolézačky z akátu spojené lany a hamaky k odpočinku se opicím moc líbí a tráví na nich mnohem více času.

Z chovatelských úspěchů můžeme vyzdvihnout odchovaná dvojčata u kosmanů zakrslých, a to hned dvakrát během jednoho roku. První se narodila na konci ledna a druhá v červenci. U těchto nejmenších drápkatých opiček na světě mláděta váží pouhých 7–15 g. Méně radostné zprávy byly letos u lvičků zlatých. Na konci února samice porodila dvojčata, bohužel do 14 dnů obě i s matkou uhynula. Ve skupině následně došlo k šarvátkám, a proto jsme museli skupinu devíti zvířat rozdělit. Následně čtyři samci odešli do francouzské zoo. Nyní máme v expoziční skupině pouze pět samic. U tamarinů vousatých máme mladý pár, který se prozatím spolu sžívá. Kosmany běločelé chováme ve dvou jednopohlavních skupinách. V chovu tohoto druhu jsme byli velmi úspěšní, v evropské populaci se nachází dost příbuzných jedinců, a proto nemáme doporučení u tohoto druhu kosmanů odchovávat mláděta. Expozičně chováme také kalimika, tento pár je už vyššího věku, takže mláděta u nich neočekáváme. Samici Goldě je úctyhodných 23 let. Expozici kosmanů stříbřitých jsme obohatili o nově chovaný druh, a to pásovce kulovité. V lednu přišel samec ze Zoo Opole a v březnu k němu přibyla mladá samička z jih-

Mláděta vari černobílého (*Varecia variegata*)
/Black-and-white Ruffed Lemur babies/

Lemuri kata ve výběhu (*Lemur catta*)
/Ring-tailed Lemur in the outdoor enclosure/

Samice lemura kata s mládětem
/Ring-tailed Lemur female with young/

Samice lemura běločelého s mládětem (*Eulemur fulvus albifrons*)
/Black Lemur female with baby/

Samice lemura tmavého (*Eulemur macaco macaco*)
/Black Lemur female/

Kosman stříbitý (*Mico argentatus*)
/Silvery Marmoset/

Kosman zakrslý (*Callithrix pygmaea pygmaea*)
/Pygmy Marmoset/

Kosman běločelý (*Callithrix geoffroyi*)
/Geoffroy's Marmoset /

lavské zoo. Tento pravěký tvor má jako jediný savec na světě tělo kryté pevnými kostěnými pláty. Hřbetní pancíř mu slouží jako dokonalá ochrana před predátory. Dokáže se svinout do těsné koule a zranitelné měkké části nedobytně ukrýt uvnitř. Pásovci kulovití jsou noční zvířata, váží kolem 1,5 kg a žijí se převážně hmyzem. V polovině listopadu odešla jedna ze samic kosmana stříbřitého do Zoo Apeldoorn v Holandsku. Začátkem roku 2022 očekáváme příchod samce z Kanárských ostrovů, se kterým by druhá samice měla vytvořit chovný pár.

Od těch nejmenších opiček přejdeme k těm největším, které naše zoo chová. Jsou jimi gibboni. Tyto opice, jež žijí v korunách stromů, poznáte podle dlouhých předních končetin a hlasitého zpěvu. Největším druhem u nás chovaných gibbonů jsou siamangové. V naší zoo máme dva samce, otce se synem. Starší samec k nám přišel ze své domoviny Indonésie v roce 1994. Dále u nás můžete vidět rodinu gibbonů lar, chovný pár se dvěma dospělými mláďaty. Z důvodu většího počtu zvířat chovaných v zajetí došlo prozatím k pozastavení odchovu a samice má antikoncepční implantát. Posledním u nás chovaným druhem jsou dvě rodiny gibbonů zlatolících. Jednu tvoří starší pár a druhou pár s mladou samicou narozenou v roce 2014. Obě chovné samice mají antikoncepční implantát, který jim bude v letošním roce odstraněn. Následně můžeme očekávat jejich rozmnožení.

Odchovu mláďat jsme se v roce 2021 dočkali i u lemuru. Tyto poloopice v přírodě naleznete pouze na ostrově Madagaskar. Jsou kriticky ohrožení, jejich největším nepřítelem je člověk, hlavně rozvíjející se hospodářství a nárůst populace na Madagaskaru. Na tomto ostrově se stále více kácí lesy, což je jediný domov pro většinu druhů lemuru. Staví se zde nové silnice, které lemuri nejsou schopni překonat. U nás chováme expozičně prozatím pouze samice lemura tmavého. Na konci roku 2021 jedna ze samic odešla do rakouské zoo. V roce 2022 očekáváme příchod mladého samce k „dopárování“ jedné ze samic. Skupinu lemuru běločelých tvoří chovný pár a dvě mláďata z předěšlých let. U nich se nám navzdory komplikacím podařilo odchovat jedno mládě – samicu. Chovnou skupinu máme i u vari černobí-

Kalimiko (*Callimico goeldii*)
/Goeldi's Marmoset/

lých. V květnu od nás odjela do Calgary v Kanadě mladá samicu, odchov z roku 2019. Samec vari černobílého z téhož roku dělal společnost jedné samici lemura tmavého a začátkem příštího roku by měl odcestovat do francouzské Zoo Calviac. Chovná samice porodila 1. 5. dvojčata. Skupinu tvoří dále chovný samec a mladá samicu z roku 2021. Po příchodu do zoo vás vždy s rozpřaženou náručí a pruhovaným očáskem vítají lemuri kata. U nich se počátkem března narodila samicu. Dva starší samečci, narození u nás v letech 2019 a 2020, odešli v červnu do samčí skupiny v Zoo Spišská Nová Ves.

Ze starověkých primátů chováme kočkodany husarské a makaky červenolící. S těmito dvěma druhy jsme se v letošním roce rozhodně nenudili. První jmenovaní nás zaměstnávali po celý rok. Ve dnech 4. 5. a 5. 5. samice porodily mláďata. Mladší samice bohužel do týdne o mládě přišla, mládě mělo úraz hlavy. Starší samici, podobně jako v loňském roce, okamžitě po porodu začal napadat chovný samec. Byli jsme nuceni ho oddělit přes pletivo a střídali jsme u něj samice, aby

Lvíček zlatý (*Leontopithecus rosalia*)
/Golden Lion Tamarin/

Samice lvíčků zlatých s mláďaty
/Female Golden Lion Tamarin with babies/

Samice kotula veverovitého (*Saimiri sciureus*) s mláďetem
/Guianan Squirrel Monkey with baby/

Samice kočkodana husarského (*Erythrocebus patas*) s mláďetem
/Patas Monkey female with baby/

Kočkodan husarský
/Patas Monkey/

Samice makaka červenolícího (*Macaca fuscata*) s mláďetem
/Japanese Macaque with baby/

Gibon lar (*Hylobates lar*)
/White-handed Gibbon/

Siamang (*Hylobates syndactylus*)
/Siamang/

Prolézačky ve výběhu makaků
/Climbing frames for macaques/

nezůstával příliš dlouho sám. U kočkodanů v naší skupině dochází k tomu, že samice si mezi sebou mláďata půjčují, nosí je na břicho, starají se o ně, ale poté je matce vrací na krmení. Mladší, ale dominantnější samice, jež o své mládě přišla, si docela brzo po porodu začala půjčovat mládě své matky. Díky tomu, že pauza, kdy nekojila, byla krátká, nejspíš nepřišla o mléko a mládě své matce už nevrátila a vzorně ho odchovala. Zhruba po třech týdnech pravá matka o mládě ztratila zájem a své dceři jej ponechala. Koncem května jsme bohužel přišli o chovného samce následkem tamponády srdce. Důvod neznáme a skupinu to zcela rozhodilo. Došlo ke změnám v hierarchii. Stali jsme se svědky nepěkných potyček a několikrát jsme museli ošetřovat rány na ocasech a končetinách. Nakonec to vygradovalo zraněním jedné mladší samice, které jsme museli sešít větší tržnou ránou na koleno. Přistoupili jsme tedy k rozdělení kočkodanů na dvě skupiny. Jednu skupinu tvoří tři samice, jež počátkem roku 2022 odcestují do zoo v Izraeli. Na podzim jsme přivezli mladého chovného samce z Polska, prozatím je

na izolaci a po odchodu tří samic bude připojen ke zbývajícím čtyřem samicím a mláďeti.

U makaků červenolicích jsme se v letošním roce dočkali dvou mláďat, která se narodila v červnu. Protože některá mláďata z let minulých už dospěla, nabídli jsme několik jedinců do jiných zoo. Zájem o ně projevila zoo ve Španělsku, a tak mohly začít pokusy o odchyt šesti zvířat. Tito primáti jsou známí svou vynalézavostí a chytrostí. Nečekal nás tedy vůbec lehký úkol. První den odchytu (1. 3.) proběhl rychle a úspěšně, podařilo se nám odchytit hned čtyři zvířata. Ta byla přesunuta do karanténních prostor, abychom mohli pokračovat v dalších odchycích. Za dva dny se nám podařilo chytit mladého samce. Zbývalo už jen jedno zvíře, ovšem to nejchytřejší. Dva týdny jsme marně chodili do výběhu odchytit mladou samici, vymýšleli jsme kdejaké lsti, abychom ji chytli, ale ona je vždy prokoukla a do odchytového zařízení nevlzla. Snížili jsme krmné dávky, střídali jsme počet lidí, kteří přicházeli a odcházeli z výběhu, pozorovali ji dalekohledem z velké vzdálenosti ukrytí za stromy, ale ona byla vždy chytřejší.

Parkusy u kočkodanů husarských
/Climbing frame for Patas Monkeys/

Nové parkovy u lemuru
/New bamboos for lemurs/

Konečně 22. 3. se nám ji podařilo obelstít, chytit a přesunout za ostatními. Odchycení jedinci nás ještě trochu potrápili na karanténě, a tak jsme byli rádi, že konečně nadešel den jejich odjezdu do nového domova. Myslíme si, že Španělě si s nimi dost užijí. Výběh, který je pro návštěvníky průchozí, obývá chovná skupina čítající okolo 20 zvířat. V sousedním výběhu, tzv. „polepšovně“, máme čtyři kastrované samce.

Mimo drápkaté opice chováme ještě další dva druhy novosvětských primátů, a to kotuly veverovité a mirikiny. Zatímco mirikinám se odchov mláďete nepodařil a dospělý samec z roku 2019 odcestoval do Zoo Miskolc, tak u kotulů bylo veselo. Díky porodům na přelomu roku se tímto druhem zabýváme ve dvou etapách. Zatímco na začátku roku porody pomalu ustávají, tak na jeho konci naopak s porody ve skupině začínáme. Na začátku roku porodily dvě samice, ale odchovalo se pouze jedno mládě. Dokrmovalo se však stále ještě mládě z listopadu předšlého roku přímo na samici a po nějaké době se nám podařilo matku i s mládětem přiřadit zpět ke skupině. V druhé polovině listopadu začaly

v chovně skupině porodit. Jako první porodila samice, která je v hierarchii na nízké pozici, a tak se stalo, že jiná samice ji mládě v necelém měsíci věku sebrala a nechtěla jej vrátit. Museli jsme ji mládě odebrat a vrátit ho matce a dočasně je oddělit. Postupně se ve skupině narodila ještě další mláďata a problém odebrání mláďete se ještě jednou zopakoval. Ve skupině máme samici, která pravděpodobně nezabřezla a navíc je dominantní. Silně touží odchovávat mládě, a tak se snaží recesivním samicím jej sebrat. Bohužel neprodukuje mléko, a to by bylo bez včasného zásahu pro mládě fatální. V roce 2021 se odchovala tři mláďata těchto primátů, úžasných leč chovatelsky dost problémových.

V letošním roce z důvodu koronavirových opatření neprobíhala komentovaná krmení. Avšak dozvědět se zajímavé informace, nebo se dostat blíže ke zvířatům, mohli návštěvníci díky programu Dopolnedne ošetřovatelem, který na pavilonu probíhal skoro po celý rok.

*Zpracovaly: Veronika Peterková,
Ing. Jitka Vokurková*

KOPYTNÍCI

AFRICKÉ SAFARI A AFRIČTÍ KOPYTNÍCI

V pavilonu žiraf nedošlo během roku 2021 k žádné významné události. A protože stále nemáme chovného samce, žádná žirafa se nenarodila, ale ani neuhynula, žádné zvíře neodcestovalo ani nebylo přivezeno. Jedinou drobnou změnou bylo odstavení roční Sharify od matky. Tuto mladou samičku jsme zařadili do stáda samic, které stále čekají na nového samce. Vše nasvědčuje tomu, že se brzy dočkají. Naše zoologická zahrada snad jako poslední z českých zoo dostala na konci roku od koordinátora chovu doporučení, podle kterého bychom si měli dovézt nového pokračovatele rodu ze Zoo Opole. Záměr zrealizovat transport ještě v roce 2021 nám překazil koronavirus, nepříznivé počasí a stavební práce probíhající v okolí pavilonu žiraf. Budeme se však snažit, aby samec přicestoval v nejkratším možném termínu.

U afrických antilop byl rok 2021 naopak plný nejrůznějších událostí, ale ne všechny byly šťastné. U oryxů jihoafrických v období od konce února do začátku dubna proběhlo celkem 10 porodů. Bylo odchováno 6 mláďat, 3 samci a 3 samice, jež si ponecháváme v naší zoo. Většina mláďat odchovaných v minulých letech byli samci, a proto je třeba stádo obnovit. Z chovu jsme museli vyřadit samce Axela, otce mláďat z posledních dvou let, abychom zabránili blízké příbuzenské plemenitbě, a také proto, že byl nebezpečný a způsoboval nepohodu ve výběhu, kterým projíždí safari vláček. Sehnat nového plemeníka však není jednoduché. Dovoz jakéhokoliv zcela nepříbuzného jedince z chovu mimo Evropskou unii je těžko řešitelný úkol. Vzhledem k příbuzenské provázanosti evropské populace je obtížné

Oryx jihoafrický (*Oryx gazella*)
/Gemsbok/

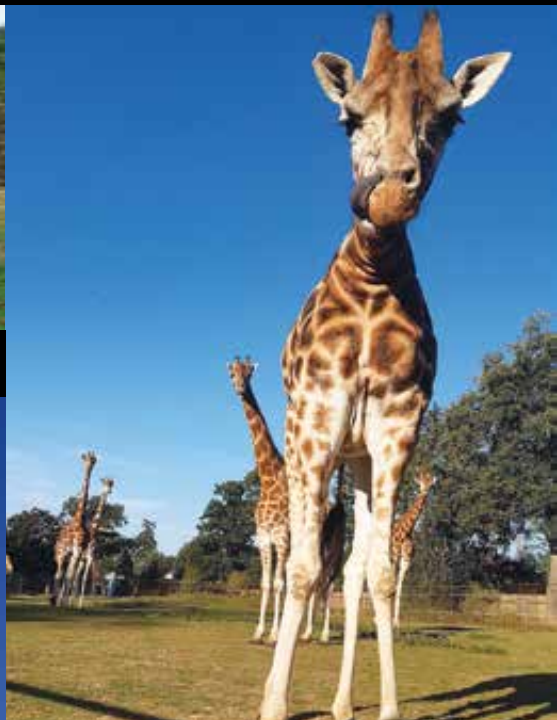
Novorozené mládě oryxu
/Calf of Gemsbok/

Stádo oryxů jihoafrických
/Gemsbok herd/

Portrét žirafy Rothschildovy
/Rothschild's Giraffe/

Žirafa Rothschildova (*Giraffa camelopardalis rothschildi*)
/Rothschild's Giraffe/

Adax (*Addax nasomaculatus*)
/Addax/

Stádo pakoňů běloocasých (*Connochaetes gnou*)
/Black Wildebeest herd/

takové zvíře nalézt v prostoru EAZA. Kromě toho, řada evropských zoologických zahrad chová tuto atraktivní antilopu pouze k expozičním účelům v druhově smíšených safari výběžích, aniž by je rozmnožovala, a mnohé z nich nevlastní ani skupiny schopné chovu. Jako nejvhodnější řešení se ukázalo přivést mladého samečka Malkína ze zoo v Kolmarde-
nu ve Švédsku. V průběhu roku jsme bohužel přišli o několik samic. Nejstarší Zdena uhynula ve věku 22 a půl roku, což je nejvyšší věk, jakého zatím u nás samice oryxu dosáhla. I sedmnáctiletá Milada a šestnáctiletá Barča, které v uplynulém roce uhynuly, vykazovaly známky vyššího věku. Na Barču navíc na začátku sezóny 2020 zaútočil chovný samec Axel, ošetřovatelé ji tenkrát ubránili, ale hned po vypuštění v roce 2021 ji Axel napadl znovu, a přestože byl již odrohván, tentokrát dílo dokončil. Chovná samice Líza nepřežila anestezii při korekci paznehtů. Starých samic, které nám daly řadu mláďat, si vážíme, a pokud ve věm vysokém věku vedou plnohodnotný život, je to pro nás současně důkaz, že u nás žijí v dobrých podmínkách. Do nového roku tedy vstupujeme se skupinou 4,12, všechna zvířata jsou ve velmi dobré kondici a bez zdravotních problémů.

Chov kriticky ohrožených adaxů řídí koordinátor evropského záchranného programu, který sídlí v Hannoveru. S tímto programem spolupracujeme už dlouhá léta a komunikace s koordinátorem je velmi dobrá. V současné době však není možnost umístit další potomstvo našeho stáda, proto jsme v roce 2020 nepřipouštěli samce k samicím a v roce 2021 se tedy mláďata nenarodila. Dvě mladé samičky, které měly naši zoo opustit, zde zůstaly, neboť zoologická zahrada, do které měly odejít, se v souvislosti s koronavirovou pandemií dostala do ekonomických potíží a adaxy nemohla přijmout. V naší zoo máme v současné době staršího samce Heinerja pocházejícího z Hannoveru a skupinu šesti adaxích samic ve věku od 2 do 20 let. V posledních letech jsme měli velké potíže s nesnášenlivostí samice Leony, která byla agresivní k druhé samici Vlastě

Mládě pakoně běloocasého
/Black Wildebeest calf/

a k jejím příbuzným, jejichž jména začínají písmenem V. Při odchovu svého zatím posledního mláďete v roce 2020 se Leona zklidnila a celou sezónu všechny samice strávily bez větších problémů společně ve výběhu.

Pakůň běloocasý je antilopa, která není v zoologických zahradách často k vidění. Příčinou pravděpodobně je její trochu komplikované a velmi temperamentní chování, jež u tohoto druhu za určitých okolností přechází ve vzájemnou agresivitu. V naší zoo jsme pro tyto pakoně v první polovině roku 2021 přebudovali jejich výběh. Protože územím, kde tyto pakoně chováme, povede další úsek trasy safari vláčku, musely se částečně změnit půdorysy výběhů i původní oplocení, které bylo značně poškozené dvěma vichřicemi. Každé jaro se snažíme pakoně vypustit do výběhu tak, aby se mláďata narodila už ve venkovním výběhu, protože s vypouštěním matek s mláďaty máme špatné zkušenosti. Proto jsme s ukončením stavebních prací velmi pospíchali, ale i přesto k vypuštění došlo až v červnu.

Imobilizace pakoně běloocasého
/Black Wildebeest immobilization/

Zebra Chapmanova (*Equus quagga chapmani*)
/Chapman's Zebra/

Nakonec však porodila jen jedna samice, a to ta, která své mládě v předchozím roce neodchovala. To znamená, že ostatní matky, které své mláďata v sezóně 2020 odchovaly, v tom roce nezabřezly, a protože v zimním období jsou ubytovány jednotlivě, pářily se až v roce 2021 po vypuštění. Při osmiměsíční březosti to znamená, že první porodů můžeme očekávat koncem února 2022.

Pakoně jsou z hlediska veterinárního zcela bezproblémová a téměř jediným problémem u nich jsou úrazy. Podobně jako u oryxů i u těchto antilop vznikla nutnost oživení krve. Jedinou možností pro nás bylo dovézt mladého samce ze Dvora Králové. Pakůň Nikendo si však nešťastnou náhodou ještě v zimní ubikaci zlomil nohu, a tak ho nahradil stejně starý Nod z téže zoo. Naše zoo přislíbila poslat samce odchovaného u nás v roce 2020 do Ameriky, ten ale bohužel uhynul následkem úrazu poté, co ho zcela náhle napadl jeho otec Noir. Ten má již ve skupině své dcery, a proto s jednou z dospělých samic z naší zoo odcestoval do zahraničí.

U zeber Chapmanových k žádné změně nedošlo. Všechny naše klisny jsou v dobré kondici a do jejich skupiny nechceme zasahovat, protože plánujeme postavit novou stáj a pořídit nového hřebce. K žádnému posunu nedošlo ani u prasat štetkounů, kteří zatím mají své provizorní bydliště s malým výběhem u žiraf. Ke konci roku uhynul samec, takže máme jen dvě starší samičky.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

SAFARI EUROASIE A OSTATNÍ KOPYTNÍCI

Olomoucká zoo se dlouhodobě pyšní úspěšným chovem velmi zajímavých horských kopytníků. Mezi nejvýznamnější chované druhy patří kozorožci kavkazští. Narodilo se nám 7 mláďat. Nicméně nám jednu čerstvě narozenou samici zakousla liška, která se v této části zoo zdržuje již delší dobu. Zajímavostí bylo, že i přesto, že jednomu mláděti uhynula matka (samice vyššího věku), se o mládě postaraly ostatní kojičké samice a odchovaly jej bez větších komplikací. Tento druh je na Kavkaze endemitem (nikde jinde na světě se nevyskytuje), konkrétně ho můžeme spatřit pouze v pohorích Gruzie a Ruska, kde žije vzácně v místech o rozloze pouhých 4 500 km², v nadmořských výškách až 4 000 m n. m. Jeho stavy v přírodě se snižují především následkem nelegálního lovu. Samci se pyšní mohutnými rohy o délce přes 100 cm. Dalším druhem je kozorožec sibiřský, který v přírodě není zdaleka tak ohrožen, jako výše zmíněný kozorožec kavkazský, zejména díky velkému areálu rozšíření. Porodilo nám 6 samic a celkově se narodilo 8 mláďat, dvakrát se jednalo o dvojčata. Tento druh jsme přesunuli do zrekonstruovaného výběhu po vichřici Eberhard a všechna mláďata se podařilo odchovat. Nový výběh je atraktivní nejen pro kozorožce, ale i pro návštěvníky, jelikož z vyhlídek mohou pozorovat celé stádo i s mláďaty. K pohybu po kamenitém podkladu mají kozorožci přizpůsobené paznehty s ostrou ale pružnou hranou a vnitřní měkkou částí. Při došlápnutí se tak vytvoří podtlak a paznehty se „přisají“ ke skalnatému povrchu. Dalšími druhy horských kopytníků jsou kozy bezoárové a jim příbuzné kozy krétské. Zatímco s chovem bezoárových koz pomalu končíme z důvodu nejasného původu našich zvířat a velmi nízké ochranné důležitosti, pustili jsme se do chovu čistých koz krétských. Zvířata jsme dovezli ze Zoo Bern a Zoo Athény. Sestavili jsme nové stádečko a tento druh nás velmi mile překvapil mládětem, které se narodilo po nepříbuzném 19letém samci. Mladý sameček prospíval re-

Kozorožec kavkazský (*Capra caucasica*)
/West Caucasian Tur/

Mláďata kozorožců kavkazských
/West Caucasian Turs calves/

Vypouštění kozorožce do výběhu
/Siberian Ibex transfer to enclosure/

Kozorožec sibijský (*Capra sibirica*)
/Siberian Ibex/

Sika vietnamský (*Cervus nippon pseudaxis*)
/Vietnamese Sika Deer/

Sika vietnamský s mládětem
/Vietnamese Sika Deer with calf/

Muflon (*Ovis aries musimon*)
/European Mouflon/

Koza krétská (*Capra aegagrus cretica*)
/Cretan Wild Goat/

Zubr (*Bison bonasus*)
/European Bison/

lativně dobře a na rozdíl od kozorožců jsme pozorovali, že ho matka odkládala do úkrytů a mládě ji nenásledovalo ihned po narození, ale až zhruba od jednoho měsíce věku. Další skupinou chovaných kopytníků v euroasijské části safari výběhu jsou jelenovití. Úspěšně se nám zvětšuje stádo siků vietnamských. V tomto roce se nám podařilo odchovat 3 mláďata těchto vzácných jelenů. Původně žil v lesnatých krajinách severního Vietnamu a jihozápadní Číny. V současné době je v přírodě vyhuben a je chován pouze v zajetí. Uvažuje se o jeho vysazení. V zimě má srst delší a hrubší, šedohnědé až čokoládově hnědé barvy, s nevýraznými skvrnami. V létě je zbarvení siků pestré, rezavohnědé s bílými skvrnami (stejně jako u daňka). Podobné zbarvení mají i čerstvě narozená mláďata. Paroží samců je mnohem menší a méně větvené než u jelena lesního. Druhým neméně zajímavým druhem je daněk mezopotámský. Patří mezi nejvzácnější druhy savců. Ve své původní domovině (Izrael a Írán) čelil vyhynutí, avšak

Mládě zubra
/European Bison calf/

díky záchrannému programu realizovanému evropskými zoologickými zahradami od padesátých let 20. století jeho počty úspěšně rostou. V naší zoo máme aktuálně pár těchto zvířat a usilujeme o získání většího množství. V této části safari mohou návštěvníci z vláčku ještě pozorovat dominantní zubry. V tomto roce se narodila a odchovala dvě mláďata. Tomuto druhu se u nás daří dobře a odchovy jsou pravidelné každý rok. Tento druh byl v Evropě zcela vyhuben a díky zvířatům chovaným v lidské péči se podařilo zubry vrátit zpět do přírody. Aktuálně je populace zubrů na území Bělověže (Polsko a Bělorusko) stabilní. Populace je trvale monitorována, a dokonce bude nutné ji i regulovat. V posledních letech se pohled na význam zubrů v přírodě výrazně mění. Zubří jsou stále více považováni za nezbytnou součást fungujícího evropského ekosystému. Právě vymírání celé řady ohrožených druhů závislých na přirozených loukách a pastvinách, jakou jsou například motýli, je moderní vědou stále častěji vysvětlováno jako důsledek absence zubrů, ale i dalších druhů velkých kopytníků, jako jsou divocí koně a prauři, v evropské přírodě. Proto jsou zubří stále častěji považováni za nezbytný prostředek k ochraně mnoha ohrožených druhů rostlin i živočichů. Na několika místech v ČR byl již tento druh znovu vysazen a ekosystém je monitorován dlouhodobě odborníky. Prozatímní studie poukazují na důležitost těchto velkých zvířat pro větší rozmanitost ekosystému ať už v botanické, či zoologické části. Poblíž pavilonu opic chováme ještě samici hrošíka liberijského. Vzhledem k jejímu vysokému věku jsme nepřistoupili k jejímu přesunu na nové místo a necháváme ji v podmínkách, na které je zvyklá. V tomto roce samice oslavila 35 let. Jedná se o jednoho z nejstarších hrošíků chovaných v lidské péči. V současné době je přežití tohoto druhu vážně ohroženo v důsledku kácení tropických deštných pralesů. Nebezpečí mu hrozí i od lovců, kteří ho pronásledují kvůli masu.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

SEVERŠTÍ, HORŠTÍ A OSTATNÍ KOPYTNÍCI NA ÚSEKU ZIMOVÍŠTĚ

Kamzíky v zoologických zahradách nevidíte příliš často, tyto horské kozy spíše spatříte ve volné přírodě při turistických výpravách na Slovensko než jako návštěvníci zoologických zahrad. V olomoucké zoo chováme skupinu, která patří k poddruhu kamzík alpský. Naše stádo je složeno ze samce narozeného v Zoo Košice, z jeho syna a z 11 samic, z nichž nejstarší dvánáctiletá pochází z Tierparku Berlín. Všechny ostatní byly odchované v Zoo Olomouc. V roce 2021 se narodila 3 mláďata v poměru pohlaví 1,2. V následujícím roce bychom potřebovali pro oživení krve vyměnit samce.

Další druh, kterému se poslední dobou v olomoucké zoo velmi daří, jsou markhuři. Zatímco samičky jsou nenápadné a příliš se neliší od jiných druhů horských koz, samci jsou mnohem větší, mají delší, vybarvenější srst a velmi výrazné šroubovitě zatočené rohy, podle kterých mají tyto kopytníci starší a mnohem výstižnější název koza šrouborohá. V našem chovu máme již třetím rokem kozla Jaromíra, který se narodil v Helsinkách a má slovanské jméno po svém ruském otci. Stádo v Zoo Olomouc je početné, na začátku roku jsme měli ve výběhu celkem 27 kusů a tento počet se v roce 2021 rozrostl o dalších 12 mláďat. O kozy šrouborohé je velký zájem ze strany různých oborových chovů, ale protože se jedná o druh, jehož chov je řízen evropským záchranným programem, můžou zoologickou zahradu trvale opustit jen ta zvířata, u kterých to povolí koordinátorka chovu. Proto se soukromí chovatelé můžou stát pouze majiteli kozlů.

V roce 2020 jsme se v Olomouci vrátili k chovu pižmoňů. Z mladého páru nám bohužel na podzim 2021 uhynul samec, zatímco samice se těší velmi dobrému zdraví. Na tomto druhu stále pracujeme, snažíme se lépe objasnit příčinu úhynu a sehnat nového partnera pro naši samičku.

U sobů byl rok 2021 docela úspěšný. Zabřezly všechny samice, které byly při říji u samce, takže proběhlo celkem 9 porodů.

Pižmoň grónský (*Ovibos moschatus wardi*) /Greenland Muskox/

Odchováno bylo 7 mláďat v poměru pohlaví 2,5, samice Baytrilka rodila císařským řezem, ale mládě bylo už mrtvé a její dcera, prvoroďička, své mládě neodchovala. Všechny samice jsou v dobré kondici a mláďata během odchovu neměla žádné zdravotní problémy. Práce se soby není jednoduchá, stále je krmíme vysokoproteinovými granulami ve velké dávce, dostávají i nakrouhanou mrkev, přitom je nutné dbát na to, aby měli neustále k dispozici velmi kvalitní lístečkové seno. Zajištění vhodného sena je čím dál větším problémem. Rok 2021 byl příznivý, protože bylo dostatečně vlhko, což přineslo hlavně na jaře a v létě dostatek kvalitního zeleného krmení a především okusu, který zajišťují zahradníci. Kvalita výživy se vždy projeví v kvalitě paroží. Starší samec shodil na konci října paroží o hmotnosti 4,80 kg, mladší sob v listopadu a paroží vážilo 3,10 kg.

U velbloudů dvouhrbých se zřejmě prolomila nepříznivá situace s jejich rozmnožováním, která trvala mnoho let, a proběhly dokonce

Pižmoni grónští ve výběhu /Muskox couple in enclosure/

Sob polární (*Rangifer tarandus*)
/Reindeer/

Samice soba s mláďaty
/A female Reindeer with young/

Kamzík alpský (*Rupicapra rupicapra rupicapra*)
/Alpine Chamois/

Portrét kamzika alpského
/Alpine Chamois portrait/

Muntžak malý (*Muntiacus reevesi*)
/Reeve's Muntjac/

Markhur (*Capra falconeri*)
/Markhor/

Velbloud dvouhrbý (*Camelus bactrianus*)
/Bactrian Camels/

Velbloud jednohrbý (*Camelus dromedarius*)
/Dromedary Camels/

dva porody. Z narozených mláďat se podařilo odchovat samečka od samice Terezy, která rodila poprvé. Marysza porodila samičku, která bohužel uhynula následkem bakteriální infekce. Otcem mláďat je Lorenzo, narozený 2017 v Zoo Ostrava, který ve svém věku 2 a půl roku poprvé plodně odpáčil starou samici Elišku, takže jeho první potomek byl Elliot narozený v listopadu 2020. Tento mladý sameček odešel do soukromého chovu v září 2021. Všichni, kdo dlouhodobě sledují chovatelské úspěchy i neúspěchy olomoucké zoo, si určitě pamatují, že jsme se od 90. let do roku 2019 o narození mláďete velblouda marně snažili. Za tu dobu jsme třikrát vyměnili samce, vystřídaly se i samice. Pracovali jsme i na složení krmné dávky, kterou jsme upravili tak, abychom u velbloudů maximálně podpořili sexuální aktivitu obou pohlaví a také abychom v případě zabřeznutí samicím poskytlí vše potřebné pro vývoj embrya. Výsledky se tenkrát prokazatelně dostavily. Samec vykazoval veškeré známky říje, což bylo možné posoudit zrakem, sluchem i čichem, náhle se projevila jeho agresivita k novému sousedovi ve výběhu kamerunskému beranovi i k zaměstnancům zoo, ale nedošlo k tomu podstatnému – k odpáření samic. Nakonec pomohla jen další výměna samce – Lorenzo všechno zvládá bez problémů sám.

V září 2021 došlo k významné události. Po mnoha letech jsme se znovu stali majiteli páru velbloudů jednohrbých. Samičku ve věku něco málo přes 1 rok a o několik měsíců mladšího samečka jsme získali od soukromého chovatele a jejich rodiče pocházejí přímo z Tuniska. Velbloudi jednohrbí jsou jako divoce žijící druh v přírodě úplně vyhubeni, ale po celém světě jsou chováni jako domácí zvířata, případně tvoří početná polodivoká nebo zdivočelá stáda v oblastech svého dřívějšího přirozeného výskytu, což je z ochranného hlediska spíše nežádoucí.

V uplynulém roce se nenarodilo žádné mláďe lamy alpaky, protože samice byly nějakou dobu bez dospělého samce. V průběhu sezóny jsme do skupiny zařadili nového samečka,

Lama alpaka (*Vicugna pacos*)
/Alpaca/

který přicestoval ze zahraničí a zpočátku se našich českých samic stranil, ale jak přicházely do říje, svůj odměřený postoj průběžně přehodnotil. Na přelomu roku jsme namátkově vyšetřili některé samice a zjistili jsme, že jsou březí, porody by podle zařazení samce do stáda měly připadnout na období příznivějšího počasí. Vikuně dlouhodobě chováme společně s markhury ve složení 1 samec, 1 samice a kastrát.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

OSTATNÍ SAVCI

CHUDOZUBÍ

Chov chudozubých je dlouhodobě v olomoucké zoo velmi úspěšný. Bohužel v roce 2021 se příliš nedařilo a mláďata se odchovat nepodařilo. Aktuálně máme v zoo pět druhů chudozubých. Poblíž pavilonu opic mohli návštěvníci v ubikaci spatřit samce pásovice štětinatého, který po nějakou dobu přebýval v upravené expozici po medvědu malajském. Tento druh patří mezi ty větší. Pásovec štětinatý dorůstá délky až 40 cm a má tělo pokryté krunýřem z kostěných destiček, které slouží jako dokonalá ochrana před predátory. Krunýř se skládá z osmnácti pásů navzájem spojených měkkou kůží. Pokud ho někdo napadne, stáhne končetiny a okraje krunýře dosednou na zem. V přírodě se živí hmyzem, bezobratlými, drobnými obratlovci, rostlinami a mršinami. V naší zoo jim připravujeme kaši bohatou na bílkoviny, hmyz, zeleninu a ovoce krájené na malé kousky. Jsou to samotářská zvířata, aktivní převážně v noci, přes den odpočívají v doupěti zpravidla v poloze na zádech. Mnohdy se stává, že nám návštěvníci volají, že pásovec leží na zádech a třese se. Je to pro něj přirozená poloha a pravidelně takto přes den spí. Dalším druhem jsou pásovcí kulovití, ti jsou naopak nejmenším druhem. Tento druh jsme dovezli na přelomu roku 2020 a 2021. Chováme je ve společné expozici s kosmany stříbřítými. Kosmani nevyužívají podlahovou část expozice, a tak tam mají společnost, na kterou si docela rychle zvykají. Oba druhy spolu vycházejí velmi dobře a nijak si nekonkurují. Tento druh pásovců váží pouhých 1,5 kg a rodí pouze jedno mláďe po 120denní březosti. Pásovec kulovitý je pozoruhodný noční savec, který se v případě nebezpečí stočí do tvaru nedobytné koule. Na rozdíl od jiných druhů pásovců si noru nehrabe

sám, ale využívá opuštěné nory jiných zvířat. K získávání potravy mu slouží výborný čich a mohutné drápy. Zrak má naopak slabý. Pásovec je převážně hmyzožravý. Obvyklou potravu v přírodě tvoří bezobratlí živočichové, zejména mravenci, termiti a rád si pochutná i na larvách brouků nebo třeba zralém ovoci. Podobnou potravu dostává i v zoologické zahradě. Tento druh je ve své domovině nejvíce ohrožen ničením životního prostředí, lovem pro maso a obchodem se zvířaty. Dalšími neméně zajímavými z řádu chudozubých chovaných v naší zoo jsou mravečnicki. Oba druhy se rozmnožily, ale svá mláďata bohužel neodchovaly. Mravečnický čtyřprstý chováme od roku 2003 a aktuálně máme samce pocházejícího přímo z Ameriky a dvě samice odchované v Evropě. Na rozdíl od ostatních zoo se nám daří držet dohromady v expoziční části všechna tři zvířata bez jakýchkoliv komplikací. Pravidelně zvířata společně sdílí i jednu boudičku, často i s lenochodí samicí. V chovu tohoto druhu patříme mezi velmi zkušené chovatele i přesto, že není snadné tento druh chovat převážně kvůli specifickým požadavkům na krmení. Jeho krmnou dávku stále vylepšujeme na základě vědeckých poznatků a zkušeností z chovu. V přírodě při lovu jazykem doslova kmitají, za minutu ho dokáží vysunout až 150×. Za den spolýkají až 9 tisíc mravenců. V sebeobraně se postaví na zadní nohy, ocas slouží jako opora a předními packami s dlouhými drápy se brání. Je to samotářské zvíře vyskytující se v mnoha stanovištích, od tropických deštných lesů po suché savany. Živí se termity, mravenci a včelami. Má velmi silné drápy, které používá k rozbití hmyzích hnízd nebo k obraně. Druhým druhem je mravečnický velký, kterého chováme od roku 2004. Samec je tu stále stejný. Od začátku jeho působení se potýkáme s vleklými zdravotními problémy, kdy se mu na kůži tvoří abscesy. Léčíme ho ve spolupráci s mnoha odborníky, ale problém se nedaří vyřešit. Stírdá se období, kde je kůže zcela v pořádku s obdobím, kdy má převážně na zádech hnísavá a krvavá ložiska. Samice původem ze Zoo Stuttgart se naopak těší dobrému zdraví.

Mravečnický velký (*Myrmecophaga tridactyla*)
/Giant Anteater/

Zajímavostí také je, že i přes soužití dlouhých 14 let jsou biorytmy obou zvířat zcela odlišné. Zatímco samice je aktivní převážně v noci a brzo ráno, aktivita samce je zcela opačná. Jedná se o velkého spáče, který denně prospí až 15 hodin. Tento druh má 40× lepší čich než člověk. Za den sní až 30 tisíc mravenců. Svůj velmi dlouhý jazyk dokáže vypláznout až 160× za minutu. Mravečnický velký je noční tvor, špatně vidí, ale má výborný čich, který mu ukazuje cestu k hnízdům mravenců nebo termitů. Kořist si dobývá mohutnými drápy na prstech předních nohou. Ostré deseticentimetrové drápy mu slouží také k obraně před útočníky. V přírodě jsou jeho přirozenými nepřáteli jaguár a puma, ale hlavní hrozbu dnes představuje člověk. Mnoho mravečnicků je uloveno pro zábavu, další padnou za oběť srážkám s auty. Posledním druhem chudozubých v naší zoo jsou lenochodí dvouprstí, kteří sdílí společnou expozici s mravečnickými čtyřprstými. Společné expozice jsou velmi atraktivní pro návštěvníky, ale chovatelům přidělávají

Mravečnický čtyřprstý (*Tamandua tetradactyla*)
/Southern Tamandua/

Lenochod dvouprstý (*Choloepus didactylus*)
/Southern Two-toed Sloth/

Samice lenochoda dvouprstého s mládětem
/Sloth female with young/

Pásovec kulovitý (*Tolypeutes matacus*)
/Southern Three-banded Armadillo/

Kloknan rudý (*Ospheariter rufus*)
/Red Kangaroo/

Bojující samci klokana rudého
/Fighting of Kangaroo males/

Kloknan parma (*Macropus parma*)
/Parma Wallaby/

Vačice krysí (*Monodelphis domestica*)
/Gray Short-tailed Opossum/

Kaloň rodriguezský (*Pteropus rodricensis*)
/Rodriguez Flying Fox/

spoustu vrásek. Základním aspektem úspěchu je vytvořit krmná místa tak, aby si zvířata nekonkurovala či nenarušovala krmení či množství přijímané potravy třeba i tím, že by krmení vyhrabala a znemožnila druhému druhu jeho příjem. Toto se samozřejmě muselo vyřešit i u těchto dvou druhů ve společné expozici. Zatímco mravenečníci mají krmné misky zabezpečené z horní strany mřížkou, aby se tam lenochodi nemohli dostat, tak lenochodi mají zase misky zabezpečené tak, že se k nim dostávají díky dlouhým končetinám a mravenečníci nejsou schopni tuto vzdálenost překonat.

VAČNATCI

Výběh klokanů rudých, který tato ikonická zvířata z Austrálie obývají společně s klokany parma, s pštrosy emu hnědými a s velkou skupinou psounů, je stále jedním z nejoblíbenějších mezi návštěvníky. V roce 2021 uhynul chovný samec pocházející z polské zoo ve Wrocławu, u kterého jsme dlouhodobě řešili jeho zdravotní problémy. Nahradil ho nový, přivezený z Hamburгу, a přestože je malého vzrůstu, už po něm máme ve vacích mláďata. V průběhu roku 4 klokani opustili vak, 4 samci opustili naši zoologickou zahradu – odešli do jiných institucí. Ke konci roku jsme měli skupinu 2 samců a 19 samic různého věku. S klokany parma se daří méně. Na začátku roku jsme měli chovné trio a tři odchované samce – bratry. Chovný samec uhynul, a přestože výběh je docela velký, mezi bratry byly neustálé boje, takže dva z nich ze zoo odešli. Na přelomu roku byla skupinka jen tříčlenná, sameček a dvě samičky.

V pavilonu jihoamerických zvířat chováme vačice krysí. Vzhledem k tomu, že se jedná o velmi krátkověká zvířata, která se ovšem velmi rychle množí, museli jsme udělat generační výměnu zvířat tak, abychom tento druh udrželi do dalších let. Naopak u klokánků králíkovitých jsme odchovali dvě mláďata, která ještě v tomtež roce odešla na základě doporučení koordinátora do dalších institucí. Od podzimu byli umístěni v zázemí z důvodu rekonstrukce pavilonu nočních zvířat.

Listonos světlý (*Phyllostomus discolor*)
/Pale Spear-nosed Bat/

LETOUNI

V olomoucké zoo chováme dva druhy letounů. Listonos světlý obývá ubikaci v pavilonu jihoamerických zvířat, v přírodě pak velké dutiny stromů, kde vytváří obrovské kolonie čítající až 400 jedinců. Ty se dále dělí na harémy, které tvoří zpravidla jeden samec a až 15 samic. Kromě nich se tvoří i samčí skupiny. Harémy nejsou pevně vázané a docela pravidelně v nich dochází k obměnám jedinců. Vampýři se živí drobnými obratlovci, hmyzem a sladkým ovocem. Jejich krmná dávka v zoo je velmi podobná tomu, čím se živí v přírodě. Zajímavý je výrůstek na nose, který někomu připomíná list (podle něj i český název), někomu připomíná kopí. Druhým mnohem větším druhem v našem chovu jsou kaloni zlatí, které chováme od roku 1999, kdy jsme dostali 15 jedinců. Za tu dobu se zde narodilo více než 180 mláďat. Odchovaní jedinci obohatili kolekce dalších institucí sdružených v EAZA. Tento druh je řízen koordinátorem EEP a přesuny jsou pouze na jeho doporučení. V roce

Psoun prériový (*Cynomys ludovicianus*)
/Black-tailed Prairie Dog/

Urzon kanadský (*Erethizon dorsatum*)
/North American Porcupine/

2021 se narodilo a odchovalo 6 mláďat. Tento druh je chován v pavilonu nočních zvířat, kde probíhá od podzimu kompletní rekonstrukce a zvířata jsou dočasně umístěna v zázemí. Bonusem pro návštěvníky je, že po rekonstrukci budou moci kaloně znovu pozorovat v jedinečném pavilonu s noční oblohou, kvalitním nočním osvětlením, které se co nejvíce podobá přírodnímu. Původní domovinou tohoto druhu je ostrov Rodrigues v Indickém oceánu. Kaloni hrají v ekosystému důležitou roli opylovačů, převážně stromů, a také roznášejí semena. Živí se nektarem, sladkým ovocem a listím některých stromů.

HLODAVCI

Naše zoologická zahrada jako jedna z mála zoo pravidelně odchovala urzony kanadské, většina mláďat ale byli samci. Po úhynu dvou nejstarších matek se chov přestal dařit. Na začátku roku 2021 jsme měli skupinu čtyř samců a čtyř samic, z nichž nejstarší měla mládě narozené v roce 2020, jež ale příliš neprospl-

Dikobraz srstnatonosý (*Hystrix indica*)
/Indian Crested Porcupine/

valo. Mládě na začátku roku uhynulo a ztratili jsme i jedenáctiletou matku. Následně uhynula na pyometru další samice. Protože urzoni jsou specialitou naší zoo a většina ze zbývajících jedinců jsou stará zvířata, rozhodli jsme se chov obnovit. Nejprve jsme na jaře přivezli mladého samce a poté koncem roku dvě mladé samice. Tato zvířata jsou umístěna v zázemí, kde se jim dobře daří. V dolní části zoo jsme do prázdné expoziční ubikace vedle kočky evropské umístili dva samce z původní skupiny. Tento druh vzhledem připomíná dikobraza, s nímž bývá laiky často zaměňován. Na rozdíl od něj má kratší a měkčí ostny a dovede šplhat po stromech. Urzoni obývají různá prostředí, od lesů mírného pásu až po oblasti arktické a vysokohorské.

Mnohem běžnější, známější a mezi návštěvníky velmi oblíbení jsou dikobrazi. Po létech, kdy se nedařilo je u nás rozmnožit, zažívá i tento druh momentálně populační explozi. Dikobrazy máme ve staré expoziční ubikaci s výběhem, kde se v roce 2021 narodilo 6 mláďat, druhou skupinu, kterou tvoří oddělený samec s jednou konfliktní samicí a jejími mláďaty, máme v zázemí.

Aktuálně ve společných ubikacích jihoamerických zvířat chováme dva druhy hlodavců. Výběh společně s mravenečnickými čtyřprstými a lenochody sdílí morče divoké. Tento druh je na rozdíl od výše zmíněných aktivní ve dne, a tak návštěvníci mohou ve výběhu pozorovat alespoň tyto čilé hlodavce. Záložní skupinu chováme v zázemí. Tento druh se pravidelně množí v obou skupinách, v expozici je tedy možno pozorovat všechny věkové kategorie, jak dovádějí, stále něco hledají, či se jen tak vyhřívají na sluníčku. Druhým neméně zajímavým druhem je mara slaništní. Místo drápů zakončují její nohy malá kopýtká. Ještě v loňském roce jsme měli jen samčí skupinu. Letos se rozrostla o dvě samice z Prahy a také se vydařil jejich první úspěšný odchov. Tato vzácná zvířata jsou řízená chovným programem. V naší zoo je chováme společně s kotuly veverovitými. Dobře se daří i psounům prériovým, kteří se vyskytují nejen u klokanů, ale i v sousedních

výběžích. Psouny odchyťujeme a nabízíme je jiným zoologickým zahradám, ne však do soukromých chovů, abychom zabránili jejich nekontrolovanému rozmnožení.

*Zpracovaly: Ing. Jitka Vokurková,
RNDr. Libuše Veselá*

AFRICKÝ PAVILON KALAHARI

Pavilon Kalahari stále patří k nejatraktivnějším expozicím v olomoucké zoologické zahradě. V průběhu roku 2021 se uskutečnilo nemálo událostí. Krátce po začátku nového roku odcestoval náš úspěšně odchovaný samec hrabáče kapského jménem Nassor. Nassor byl první mládě hrabáče, které se v olomoucké zoologické zahradě narodilo v roce 2020. Odchov hrabáčů je opravdu nelehká záležitost vyžadující v prvních týdnech života mláděte neustálou péči ošetřovatelů a Nassor byl skutečně těžce vybojovaný. Nicméně na začátku roku 2021 byl už samostatný a museli jsme ho oddělit od matky, která byla znovu březí, a tak nastal čas, aby vyrazil do světa. Jeho novým domovem se stal Bioparc Doué la Fontaine ve Francii, kde momentálně žije společně se dvěma partnerkami Bonami a Nuru.

13. dubna se narodilo druhé mládě hrabáče. Stalo se tak o trochu dříve, než jsme předpokládali, a protože na izolaci bylo čerstvě narozené mládě medojeda, přesun samce hrabáče od samice jsme oddalovali, takže v době narození mláděte byli hrabáči ještě spolu. Přítomnost samce porod zřejmě nijak nekomplikovala, ale přesto jsme jej ihned oddělili. K porodu zřejmě došlo nad ránem a mládě na rozdíl od předchozího se jeví jako velmi vitální. Bohužel jeho ochota pít klesala a stav se zhoršoval. Krmili jsme oddojeným mlékem a okamžitě jsme nasadili antibiotika podle citlivosti při vyšetření výtěrů samice před porodem, ale mládě bohužel 3. den uhynulo následkem bakteriální infekce. Samice během roku šla opakovaně do říje a na konci roku byla zřejmě v první polovině březosti, což jsme zjistili při sonografickém vyšetření.

Ježek bělobřichý (*Atelerix albiventris*)
/African Pygmy Hedgehog/

Hrabáč kapský (*Orycteropus afer*)
/Aardvark/

Mládě hrabáče kapského
/Young Aardvark/

Hrabáč kapský s dýní
/Aardvark with pumpkin/

Enrichment u hrabáče kapského
/Enrichment for Aardvark/

Surikaty (*Suricata suricatta*) s dýní
/Meerkats with pumpkin/

Medojed kapský (*Mellivora capensis*)
/Honey Badger/

Také medojedi dostali dýni
/Honey Badgers with pumpkin/

Naše zoologická zahrada chová již dlouhou dobu damany skalní, ale v posledních letech byli umístěni v zázemí a návštěvníci je nemohli vidět. Abychom tyto malé nejbližší příbuzné slonů ukázali návštěvníkům, plánovali jsme umístit je na pavilon Kalahari do ubikace k hrabáčům. V roce 2020 se povedlo najít nový domov pro několik přebytečných samců a zůstala nám pouze jedna samice. V tu dobu damani z veterinárních důvodů poměrně dlouho žili v budově určené pro izolaci, protože měli potíže s bakteriální infekcí, kterou jsme k hrabáčům nechtěli přenést. Dne 21. 4. 2021 přicestoval ze zoologické zahrady v Hamburku nový mladý samec, který s naší samicí vytvořil nový, potenciálně chovný pár. Po příchodu byla zvířata oddělená, čekalo se, až mladý samec projde povinnou karanténou, a poté byli damani spojeni. Se spojováním nebyl žádný problém a damani si na sebe rychle zvykli. V polovině června ošetřovatelé odchytili a přesunuli damany na pavilon Kalahari do ubikace, kterou sdílí společně s hrabáči kapskými. Zvířata jsou dosti plachá, pokud je chce člověk zahlédnout, musí být velmi trpělivý. Nejoblíbenějším místem, kde jsou tato krásná zvířata vidět, jsou prostory ve skalních soutěškách ve venkovním výběhu, obzvláště v průběhu letních, slunných dnů.

Pár medojedů kapských na pavilonu Kalahari jsou skvělá expoziční zvířata. O opakované rozmnožení tohoto druhu se znovu postaral rodičovský pár v budově izolace, jak je popsáno v dalším příspěvku. Bohužel se v roce 2021 nepodařilo odchovat mláďata surikat, ačkoliv obě samičky byly několikrát březí. Do dalšího roku máme několik plánů, jak rozluštit a vyřešit problém odchovu v jejich velmi prostorném chovatelském zařízení.

Do pavilonu Kalahari jsme v roce 2021 přidali dalších 10 jedinců různých druhů snovačů. Jedná se o druhy snovač ohnivý, snovač oranžový a snovač jihoafrický. Protože se volně pohybují v prostoru nad vnitřním výběhem surikat, nemáme u těchto ptáků žádné chovatelské ambice. Chceme jen více přiblížit

atmosféru afrických stepí, a proto všichni poletující a štěbetající ptáci jsou samečci, kteří jsou jednak dostupnější a jednak mnohem barevnější a atraktivnější.

*Zpracovali: RNDr. Libuše Veselá,
Vojtěch Mašek*

ENRICHMENT U SAVCŮ

V průběhu roku 2021 jsme se začali intenzivněji věnovat enrichmentovým prvkům. Enrichment, neboli obohacení přírodního prostředí a činnosti zvířat v lidské péči, jsou prvky, které pomáhají zabavit zvířata. Ta v prostředí zoo totiž vynaloží mnohem méně úsilí a energie i při získávání potravy než v přírodě. Nejčastěji se jedná o hry založené na touze zvířete získat potravu. U některých druhů zvířat lze využít a podporovat jejich vrozenou hravost.

Je mnoho možností, jak a z čeho enrichment vyrobit – např. kartonové krabice, předměty s různě velkými otvory, do kterých lze ukrýt krmení, výrobky z jutových lan či hasičských hadic. Při výrobě enrichmentu se fantazii meze nekladou. To, že zvíře nedostane veškeré krmení nachystané v misce, ale potrava je schovávána na hůře dostupných místech ubikace, je pro něj mnohem větší zábavou a zpestřením dne. Naše zoo chová několik druhů primátů, kteří jsou velice vděční za jakoukoliv zábavu. U gibbonů a kočkodanů se velké oblibě těší krabice naplněné dřevitou vlnou, do nichž se schovává potravu. Nebo obří „scoubidou“ z hasičských hadic, který se při výrobě stává enrichmentem či hlavolamem pro naše ošetřovatele. Lemuři ocení kokosové skořápky, případně bambusové trubičky. Malé obyvatele našeho pavilonu, v čele s nejmenším vyšším primátem světa – kosmanem zakrslým, nejvíce potěší dřívka s vydlabaným žlábkem, do něhož se nalévá arabská guma, kterou rádi vykusují. Pro všechny primáty, včetně makaků červenolících, nejlepší období přichází na konci roku, kdy probíhá takzvané „dýňobraní“, z čehož pro ně plyne spousta dobrot k hledání, a navíc mno-

Hrabáči si enrichment užívají
/Enrichment is fun/

Enrichment u koček krátkouchých
/Enrichment for Amur Leopard Cats/

Košíky jsou také vítaným zpestřením
/Baskets are useful for animals/

Pletení hamak z hasičských hadic
/Creating of enrichment/

Dřevěné prvky doplňují hamaky z hadic
/Climbing stand with hammocks/

Krmení v krabici pro gibony
/Gibbon box feeding/

Potrava ukrytá v dýni lemury zaujme
/Hidden food for lemurs/

Medojedi si rádi hrají
/Honey Badger's fun/

ho zábavy při hraní a ničení dýní. A samozřejmě Vánoce, kdy se rozdávají papírové balíčky s dobrotami a opět platí, že kromě zmíněných dobrot si zvířata náležitě užívají i trhání papíru. Enrichmentové prvky netěší pouze opice, ale i jiná zvířata. Všichni dobře víme, že pavilon Kalahari obývají medojedi, surikaty i hrabáči. O medojedech je všeobecně známo, že se jedná o velmi chytrá a temperamentní zvířata. Naše samička Kia je velmi šikovná a co nezničí hned, zničí v následujících minutách. Pokud ukryjeme potravu pro medojedy na nějakých těžko dostupných místech, samička Kia ji vyhledá, ale přenechává ji svému partnerovi, který si na ni počká dole. Medojedy zajímá vše, od kartonových krabic přes míče až po barely, kam mohou ošetřovatelé schovávat kousky krmení. Vyzkoušeli jsme i odolné hračky značky KONG vyrobené ze 100% kaučuku či všelijaké výrobky z lan a hadic. I další obyvatelé tohoto pavilonu, surikaty, jsou velmi zvědavé a hravé. Jejich přístup k hračkám je však mírnější a méně devastující. Zabaví se koulemi pletenými z jutového lana, které přes noc nechávajíme v boxu s moučnými červy. Potěší je i kartonové krabice s dřevitou vlnou. Hrabáče větší část dne návštěvníci vidí spát v noře. I když se jedná o zvířata s noční aktivitou, Nyota s Bakarim zábavou ve dne nepohrdnou. U hrabáčů jsme vyzkoušeli, jak budou reagovat na ztrouchnivělý kmen. Z počátku byla jejich reakce odměřená, ale postupem času získali jistotu a nový předmět začali intenzivněji prozkoumávat, hledat v něm ukrytou potravu ve formě červů, prolézat kmenem a postupně jej rozhrabávat. Také u nich jsme vyzkoušeli hračky značky KONG. Ukryli jsme do nich krmný hmyz, který pomocí svých dlouhých lepkavých jazyků dostávala zvířata ven. I tato zvířata si v podzimním období užívají dýňovou sezónu, během níž dostávají vydlabané dýně, do kterých jim ošetřovatelé ukryvají potravu, většinou ve formě hmyzu. Jak již bylo napsáno, fantazii se meze nekladou a i v budoucnu budeme vymýšlet další činnosti, kterými se budeme snažit naše zvířata zabavit.

Zpracovali: Vojtěch Mašek, Kristýna Kumrová

ODCHOV MLÁDĚTE MEDOJEDA KAPSKÉHO

V dubnu se v zázemí zoo narodilo samička medojeda kapského Kali a samci Akimovi mládě. Ačkoliv jsme si nebyli delší dobu jistí, zda páření proběhlo úspěšně, začali jsme pozorovat změny v chování samice. Ta byla neobvykle obezřetná a samce si držela co nejdál od sebe. Proto jsme se rozhodli medojedy raději rozdělit na dobu neurčitou. Samci se na odchovu mláďat nepodílejí, mohou být totiž vůči mláďatům agresivní. Pár dnů po oddělení samce, přesněji 9. 4. 2021, jsme po příchodu do zázemí slyšeli známé zvuky, a v tu chvíli jsme věděli, že páření bylo úspěšné. Byly to totiž zvuky, které vydával čerstvě narozený medojed. Prvních pár týdnů bývá pro mláďata nejkritičtějších, proto jsme se snažili eliminovat veškeré aktivity, jež by mohli samici vyrušovat a stresovat. Naštěstí je naše samička Kali už zkušenou mámou – nebylo to její první mládě – a tak vše krásně zvládla. Prvních pár dní jsme mládě nechtěli kontrolovat, abychom samici nerušili při výkonu jejich mateřských povinností, ale protože se mládě ozývalo, věděli jsme, že žije. Samice porodila v propojovacím tunelu mezi ubikacemi, kam ošetřovatel nevidí. Malý medojed se ve srovnání s mláďaty různých jiných šelem vyvíjí velmi pomalu. Teprve po uplynutí necelých dvou měsíců jsme zjistili, že malý medojed už otevřel oči a spatřil svět. Neustále jsme mládě kontrolovali, zda je všechno v pořádku. Čím bylo mládě starší, tím bylo zvědavější, a nám se tak podařilo zjistit, že se jedná o mladou samičku. Pohlavní orgány samečka by totiž byly při lezení po mřížích nepřehlédnutelné. Mládě jsme krmili kuřaty, myši a ke konci roku už bylo vidět, že mladá samička je schopná se krmit potravou dospělých. Měli jsme z této chovatelské události obrovskou radost, odchov medojedů není totiž běžná záležitost. Medojedi se v České republice chovají pouze ve třech zoologických zahradách (Olomouc, Praha, Dvůr Králové nad Labem) a my jsme zvědaví, do které z nich se naše samička dostane. Přejeme jí krásný a spokojený život v novém domově!

Zpracoval: Vojtěch Mašek

Malý medojed se samicí
/Young Honey Badger with female/

Mládě medojeda kapského
/Young Honey Badger/

Mládě medojeda u krmení
/Feeding of Honey Badger/

Přestože ptáci stále nejsou specialitou olomoucké zoo, i v roce 2021 se podařilo několik velmi významných odchovů. Jedním z nejvzácnějších chovaných druhů u nás v zoo je jeřáb mandžuský. V roce 2021 jsme opět byli připraveni zapojit se do reintrodukčního programu, který v rámci Euroasijské regionální asociace zoologických zahrad a akvárií organizuje RNDr. Petr Suvorov z brněnské zoo. Již na začátku roku jsme však měli vážné pochybnosti, jestli se transport oplozených vajec vzácných jeřábů na Dálný východ bude moci uskutečnit z důvodů omezení mezistátního pohybu v souvislosti s pandemií koronaviru. Naše obavy se naplnily, snesená vejce zůstala pod rodiči ve výběhu a 6. května se vyklubali dva malí jeřábi. U tohoto druhu se obvykle podaří odchovat jen jedno mládě, avšak našemu zkušenému páru se za přísunu velkého množství kvalitní potravy podařilo odchovat mláďata obě, samečka a samičku. Po odstavení od rodičů budou umístěni v expozičním prostoru. O rozmnožení se opět pokusil i další vzácný druh – jeřáb bělošijí, škoda jen, že samička ani v uplynulém roce nesnesla vejce a po celou dobu inkubace vzorně pečovala o kousek dřeva. Na přelomu roku 2020/21 přibyli do naší zoo jeřábi bílí. Zatím je držíme odděleně, protože se jedná o dospělého samce a mladou samičku. Umístěni jsou v zázemí, kde máme k dispozici rozdělený výběh, v němž bude možné pár pod dohledem spojovat. Jeřábi panenští jsou druh, kterému mnoho dlužíme. Po nešťastné ztrátě samečka na konci loňského roku jsme od soukromého chovatele převzali jiného na doplnění páru a doufáme, že se konečně podaří i tento druh rozmnožit. Jeřábům popelavým se zřejmě docela daří v naší volné přírodě. V posledních letech se objevují poměrně často i na Olomoucku a volně žijící jeřábi občas létají i nad zoo-

logickou zahradou. Pár, který chováme v naší zoo, je však starý a žádné chovatelské výsledky už od něj neočekáváme.

Naše zoologická zahrada se nevěnuje jen vzácným druhům světové avifauny. Snažíme se také chránit, chovat a rozmnožovat ohrožené druhy fauny České republiky. V roce 2021 se podařilo ve voliére Bábovce odchovat tři mláďata čápa černého. O tomto chovatelském úspěchu se zmíníme v samostatném příspěvku.

Voliéra Bábovka, která po kompletní rekonstrukci byla v předchozím roce zpřístupněna pro veřejnost, se v roce 2021 dočkala dalšího zásahu, který přispěl k větší atraktivitě této expozice pro návštěvníky. Byl zde vytvořen další umělý skalní útvar, jenž bude sloužit jako koryto potůčku protékajícího z horní části voliéry od vyhlídky pro návštěvníky až do nádrže ve spodní části chovatelského zařízení. Stejně jako skála uprostřed voliéry, tak i útvary kolem budoucího potůčku byly vytvořeny ve stylu čedičových varhan. Tuto novou část vybudovala opět firma Bamboo Design. Po ukončení stavebních prací sloužila voliéra Bábovka několik letních měsíců k expozičním i chovatelským účelům. V říjnu však museli být všichni ptáci znovu vystěhováni do náhradních chovatelských zařízení, protože byla zahájena realizace projektu na hospodaření s dešťovou vodou. I v následující sezóně v této voliére pravděpodobně převládne stavební úsilí nad chovatelským, protože by zde měla proběhnout výstavba zimní ubikace pro zdejší obyvatele. Po dokončení voliery osídíl hejno kriticky ohrožených ibisů skalních. Ti v současné době obývají voliéru u pavilonu šelem, kde se ale odchov už druhým rokem nedaří.

Jedním z nejzajímavějších přírůstků na úseku ptáků je mládě seriemy rudozobé. Tento odchov provázely dramatické okolnosti a popisuje to v jednom z dalších příspěvků.

V minulosti jsme v olomoucké zoo odchovávali mláďata toka Deckenova. V posledních letech se tyto ptáci několikrát stěhovali a odchov se nedařil. V létě 2021 se však samička zazdila a odchovála jedno mládě – samečka. Rodičovskou péči brala velmi svědomitě a v době, kdy

mladý toko už opustil budku, matka v ní stále setrávala, takže jsme nakonec museli budku odebrat, aby se samice zbytečně dalším sezením nevyčerpávala. Zatím jsme nerozmnožili mladý pár toko šedých, kteří byli ve voliére v pavilonu šelem. Abychom jim poskytli co nejlepší podmínky k odchovu, přesunuli jsme je do zázemí. O rozmnožení se pokusily oba druhy turak. U turak Shallowových jsme zatím měli jen oplozená vajíčka, zatímco u fialových se dokonce objevilo mládě, které však v hnízda po určité době zmizelo. Pár zoborožců malajských tvoří mladá samička odchovaná v Liberci a starý sameček z původního importovaného páru. Tito ptáci sice fungují jako harmonizující pár, ale o rozmnožování se nepokusili. Podobná situace je u páru zoborožců šedolících, který je sestaven z mladé samice odchované v naší zoo a podstatně staršího importovaného samce. Samice, kterou jsme převzali ze Zoo Zlín, byla zazděná a všechny okolnosti dávaly naději na úspěch, avšak k rozmnožení tohoto geneticky cenného páru rovněž nedošlo.

U hrabavé a vodní drůbeže se po mnoha letech podařilo navázat na tradici z 80. let a odchovat bažanty Wallichovy. Současný chovný pár, který jsme sestavili v roce 2018, tvoří sameček ze Zoo Košice a samička ze soukromého chovu. V minulých dvou letech nejenže se nedařilo je odchovat, ale nezachytili jsme ani jejich snůšku, kterou zřejmě likvidovala škodná nebo jejich spolubydlící ve voliére. Jedněmi z nejpravděpodobnějších pachatelů jsou hadilovové. Aktivita bažantů Wallichových se zcela změnila ve chvíli, kdy jsme bažanty v souvislosti s přesuny ptáků navazujícími na probíhající stavební práce přesunuli do malé voliéry v zázemí. Samička zde začala snášet, posbírali jsme celkem 16 vajec. Intervaly mezi vajíčky však byly nepravidelné, takže jsme je dávali do líně postupně. Odchováno bylo 7 mláďat. Jako nový druh na doplnění expozice jsme pořídili bažanty královské. Sice se nejedná o vzácné ptáky, avšak našemu oku lahodí svou atraktivností. Mezi hrabavou drůbeží v současné době naopak zásahem škodné najdeme koroptve polní.

Jeřábí mandžušti (*Grus japonensis*) s mláďaty
/Red-crowned Cranes with chicks/

Jeřáb panenský (*Anthropoides virgo*)
/Demoiselle Crane/

Jeřáb bělošíjí (*Grus vipio*)
/White-naped Crane/

Jeřáb bílý (*Grus leucogeranus*)
/Siberian Crane/

Husa malá (*Anser erythropus*)
/Lesser White-fronted Goose/

Husa tibetská (*Anser indicus*)
/Bar-headed Goose/

Čája obojková (*Chauna torquata*)
/Southern Screamer/

Hadilov písai (*Sagittarius serpentarius*)
/Secretarybird/

Kondor havranovitý (*Coragyps atratus*)
/American Black Vulture/

Plameňák růžový (*Phoenicopterus ruber roseus*)
/Greater Flamingo/

Nandu pampový (*Rhea americana*)
/Greater Rhea/

Mláďáta nandu pampových
/Greater Rhea chicks/

Emu hnědý (*Dromaius novaehollandiae*)
/Emu/

Aratinga černohlavý (*Aratinga nenday*)
/Nanday Parakeet/

Ibis skalní (*Geronticus eremita*)
/Waldraap/

Snovač zahradní (*Ploceus cucullatus*)
/Village Weaver/

Čáje obojkové jsou velmi atraktivní ptáci, jejichž vlastní chov sice není příliš náročný, avšak s odchovem mláďat je to mnohem horší. O tom jsme se mnohokrát přesvědčili nejen my, ale i řada kolegů v jiných zoo i renomovaných soukromých chovatelů. Tím větší výzva to pro nás je. V naší zoo máme dva chovné páry a třetí pár sestavený z mladých ptáků. Každý z chovných párů dvakrát v roce zahnízdil, ale do dospělosti se podařilo odchovat nakonec jen jedno mládě. Příčinou neúspěchu nebyla jen obtížnost v počáteční fázi odchovu, ale i velká smůla.

Nejpozoruhodnější, ale nejméně typičtí zástupci řádu dravců, jsou hadilovové písaři, které přes léto chováme ve voliére u pavilonu šelem. Vždy koncem léta se u těchto ptáků rozvine určitá sexuální aktivita, ale prostor k zahnízdění zde není, protože s nástupem vlhkého a chladného počasí je musíme zazimovat. Vybudování prostoru k zimování přímo v místě výběhu se plánuje. Dalším zajímavým druhem dravého ptáka je kondor královský, návštěvníci můžou tyto kondory vidět ve voliére na vrstevnicové cestě. Klasické sokolovitě dravce v současné době nechováme. Mladý pár sovic sněžních se zatím jako chovný nezačal projevovat, je možné, že je to zatím otázka jejich věku. V roce 2021 jsme z hodonínské zoo převzali ještě druhý pár těchto sovic. Tento pár naopak vykazoval velmi výrazné změny chování v období toku a hnízdění. V době, kdy samice seděla na 7 vejcích, ji samec hlídal a byl velmi agresivní, ale snůška nebyla oplozená. Odchovat se podařily oba druhy sov z fauny České republiky – sovy pálené a sýčky obecné.

Papoušci tvoří samostatnou kapitolu v chovu ptáků. Krotká samička ary ararauny Eliška je velmi populární mezi návštěvníky. Po několika uplynulých sezón s nimi rozmlouvala ve voliére na vrstevnicové cestě. Na podzim 2020 jsme ji i se samečkem přesunuli do zázemí, kde je lepší vytápění. Eliška se tam přestala rozptylovat komunikací s veřejností a povšimla si, že sameček, se kterým sdílí voliéru, se k ní chová velmi hezky. Ani jsme nepočítali s tím, že by tyto ptáci mohli vytvořit harmonizující pár, ale stalo

se. Proto jsme tyto ararauny na sezónu nepřesunuli zpět na vrstevnicovou cestu, ale nechali jsme je v zázemí. Eliška snesla dvě vejce, na kterých spolehlivě seděla v budce, vejce však nebyla oplozená. Chování Elišky se bez kontaktu s návštěvníky úplně změnilo, nepovažuje se za člověka, ale žije v páru se samečkem a uvidíme, zda u nich bude následující sezóna úspěšnější. Ve voliére na vrstevnicové cestě zůstal pár arakang. Soužití poměrně mladé samičky a jejího výrazně staršího a poněkud despotického partnera nebylo několik let příliš idylické, a proto jsme uvažovali o výměně, ale i tyto ptáci k sobě našli cestu a začali se snažit o hnízdění. I samička arakangy snesla vajíčka, na kterých seděla v budce. Samec ji v budce hlídal a partnerce nedával příliš prostor, aby ji opouštěla. Ani tato vajíčka zřejmě nebyla oplozená. U tohoto páru proběhly náhradní snůšky, na kterých samice stále seděla a které byly opět neoplozené, takže jsme ptákům odebrali budku, aby se samička zbytečně nevyčerpávala. I tak je to velký posun v chování celého páru a budeme s těmito ptáky dále pracovat. Ary vojenské se opět na začátku roku 2021 snažily o rozmnožení, i jejich snesená vajíčka však byla neoplozená. U amazoňanů modročelých jsme jednoho z mladších samců dopárovali, samička je však zatím mladá. Opakovaně jsme odchováli amazonky černotemené. Menší druhy papoušků chováme zatím stále v zázemí, protože pro ně nemáme v expozičních prostorách místo.

Emu hnědé chováme jako expoziční zvířata ve výběhu klokanů, ke kterým zoogeograficky patří. Sezóna rozmnožování těchto obyvatel jižní polokoule spadá do našeho zimního období, a přestože samec zasedne na hnízdo, jeho úsilí není korunováno úspěchem, patrně proto, že vejce nejsou dostatečně zahřívána. Inkubace vajec v líhni a následný odchov pod umělou kvočnou by nesplnily účel, pro který tyto ptáky chováme. Chtěli bychom návštěvníkům předvést otce pečujícího o pruhovanou mláďata. Zcela jiná je situace u nandu pampových. Nanduové se letos těsně před sezónou museli přestěhovat do nově vybudovaného odstavného výběhu, protože část zoo, ve které se jejich

původní výběh nacházel, prochází rozsáhlou rekonstrukcí. Na novém působišti se jim dařilo dobře, a i přestože tam byli jen přechodně, krátce po přesunu zahnízdili a odchovali 5 mláďat, bohužel mimo dohled veřejnosti. Rádi bychom návštěvníkům udělali radost a umožnili jim v příští sezóně pozorovat samce nandu, jak se o svá mláďata pečlivě stará.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

ODCHOV ZOBOROŽCŮ KAFERSKÝCH

Po dlouhých pěti letech se v Zoologické zahradě Olomouc opět podařil odchov mláďat zoborožce kaferského (*Bucorvus leadbeateri*). Úspěch je o to významnější, neboť náš chovný pár, který do naší zoo přišel v 90. letech, pochází z africké přírody, takže každé odchované mládě je pro evropský chov velmi cenné. A radost je to dvojnásobná, protože se podařilo odchovat mláďata rovnou dvě. Z důvodu předchozích neúspěchů našeho páru při snaze o přirozený odchov jsme se rozhodli vejce jim odebrat a umístit je do inkubátoru. Zatímco se vejce při teplotě 37,5°C a vlhkosti 50% inkubovala, naše dobrovolnice, paní Voráčková, vytvořila z fimo hmoty a kusů látky maňásku coby věrnou napodobeninu hlavy dospělého zoborožce, aby se alespoň částečně eliminoval vizuální kontakt s člověkem při krmení. Mláďata se vylíhla po 39, resp. 37 dnech inkubace. Od prvního nafuknutí skořáčky po úplné vyklubání trval proces něco přes dva dny. Po

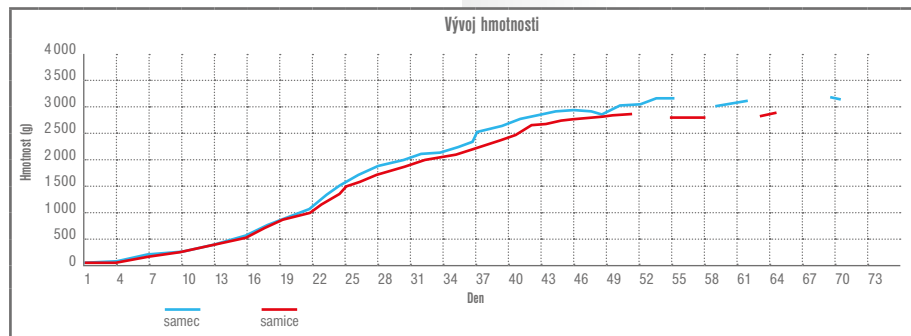

Mládě zoborožce kaferského (*Bucorvus leadbeateri*) /Young Southern Ground Hornbill/

tuto dobu byla obě vejce v odchovně na vlhkých ubrouscích, kde byla vlhkost 80% a teplota cca 34,5°C. Váha skořáčky byla 10 g a po vylíhnutí mláďata vážila 50, resp. 45 g. Základem krmné dávky zprvu byla myší holata, jak mláďata rostla, dostávala i větší myši, hmyz včetně larev bráněnek rodu *Hermetia* a jednodenní kuřata, po kterých byla však zhoršená konzistence trusu. Po celou dobu odchovu byly kousky potravy střídavě namáčené ve vodě (z důvodu hydratace), v dokrmovací směsi

Krmení mláděte za pomoci atrapy /Artificial feeding/

Mládě zoborožce dobře prosperovalo
/Breeding seemed well/

Nutribird A21 s obsahem enzymů a probiotik a v Plastinu s obsahem minerálních látek. Pro lepší stravitelnost se hůře stravitelné části myší „natravovaly“ v roztoku Pancreolanu. Jakmile jsme s „natravováním“ přestali, začaly se u mláďat v nepravidelných intervalech objevovat hnědé vývržky následované někdy i celodenní inapetencí. Obsahem vývržků byla pouze srst v malých velmi tvrdých kuličkách. V ochotě přijímat potravu pomáhal akustický vjem hlasu dospělých zoborožců pouštěný z reproduktoru. Kromě obtíží s příjmem potravy mladšího mláďete se nevyskytly žádné významnější zdravotní problémy. Domnívám se, že z hlediska správného trávení je velmi významné namáčení kousků potravy v Nutri-birdu.

Mláďata se líhnou sytě růžová, od 4. dne začínají tmavnout, přičemž kolem 9. dne kompletně zčernají. Proces otevírání očí začal 6. den a kompletně otevřené obě oči byly až 14. den. Řasy se začínají objevovat kolem 20. dne. Vzlétnutí na bidlo bylo poprvé po-

zorováno 96. den. Hmotnosti 100 g dosáhla cca 6. den, 500 g 15. den, 1 000 g 21. den, 2 kg 33., resp. 35. den a 3 kg 52., resp. 67. den v případě mladšího mláďete (viz příložený graf).

Jakmile byla mláďata schopna samostatné termoregulace, byla přemístěna do prostoru odděleného od rodičů pletivem s možností vizuálního kontaktu. Po počátečním „ofukávání“ si obě strany zvykly a díky fotopasti jsme mohli pozorovat i snahy o fyzický kontakt. Celkově byla mláďata po celou dobu odchovu poměrně konzervativní. Nejednou se stalo, že po průběžném dokumentačním fotografování naším dvorním fotografem odmítala několik hodin přijímat potravu.

Genetickou analýzou bylo zjištěno, že se jedná o samce a samici. O jejich dalším osudu rozhodne koordinátor Evropského záchranného programu (EEP).

Nemalý podíl na celém úspěšném odchovu patří kolegům z pražské zoo, kteří byli po celou dobu ochotni konzultovat danou problematiku, stejně tak jako bývalý chovatel olomoucké zoo Roman Miesler.

Zpracoval: MVDr. Jan Kirner

ODCHOV MLÁDĚTE SERIEMY RUDOZOBÉ

Chovný pár seriem rudozobých jsme sestavili teprve v roce 2020. Seriemy sice nepatří k nejzácnějším ptákům, které v naší zoo chováme, ale určitě patří k těm nejatraktivněj-

Seriemy při stavbě hnízda
/Nesting Red-legged Seriema/

Mládě sériemy rudozobé
/Young Red-legged Seriema/

ším. Odchovaného mláděte si velmi vážíme, protože jsme měli možnost poprvé sledovat jeho vývoj v naší zoo a naše radost byla opravdu veliká, neboť tento odchov provázely dosti dramatické okolnosti. Chovný pár jsme po přezimování umístili do jedné z voliér v zázemí, a protože v přírodě obvykle využívají ke stavbě hnízda nízké stromy, připravili jsme pro ně vyvýšené místo k hnízdění. V první polovině července jsme pozorovali velké sousedské spory mezi samcem seriemy a samcem jeřába sibiřského, který obýval vedlejší výběh. Bylo jasné, že ptáci by k hnízdění neměli klid, naštěstí stačilo pouze vyměnit samce jeřába za samici. Seriemy si ihned začaly nosit větvičky na připravené hnízdiště. 16. července samička snesla první vejce a o dva dny později měla již dvě. Seriemy seděly velmi zodpovědně, na hnízdě se střídaly a 13. srpna se vyklubalo mládě. Třetí den po vyklubání mláděte se situace velmi zkomplikovala tím, že několik metrů od voliéry seriem bylo nutno provést výměnu částí venkovního

Seriema rudozobá (*Cariama cristata*)
/Red-legged Seriema/

Mládě sériemy ve výběhu
/Young Red-legged Seriema in enclosure/

oplocení. Práce byly velmi hlučné, pracovní tým početný a seriemy hnízdo bránily tak urputně, že hrozilo uslapání mláděte. Na naši prosbu stavební firma zvolila jiný pracovní postup, který nezpůsoboval takový hluk. Navíc jsme nainstalovali na pletivo bambusovou rohož, aby seriemy měly větší pocit bezpečí. To pomohlo a ptáci se zklidnili. Během prvních dnů jsme měli možnost občas při krmení zahlédnout malý zobáček, později celé mládě. Krmnou dávku tvořily různé druhy hmyzu, myšata a další druhy potravy živočišného původu. Rostlinnou potravu naše seriemy odmítají. Ve věku 3 týdnů mládě opustilo hnízdo a rodiče jej krmili na zemi. V tu dobu vypadala mladá seriema jako malá sova a ve chvílích, kdy se bála nějakého nebezpečí, se maskovala strnulým postojem, takže vypadala jako větev. Mládě bylo úspěšně odchováno a při vyšetření pohlaví se zjistilo, že se jedná o samečka.

Zpracovala: Petra Vysloužilová

ODCHOV ČÁPŮ ČERNÝCH

Čápi černí se v olomoucké zoologické zahradě objevují už desítky let, ale zpočátku se vždy jednalo o jedince, kteří byli do zoo přiváženi jako hendikepovaní ptáci. Stručná historie chovu tohoto vzácného druhu naší avifauny je taková: Poprvé se černý čáp objevil v olomoucké zoo už v 60. letech. Vzhledem k tomu, že v tomto období byla vedena poměrně nepřesná evidence, není

Mláďata čápů černých
/Black Stork chicks/

Odstatší mláďata čápů
/Older Black Stork chicks/

Čápi černí (*Ciconia nigra*) u hnízda
/Black Stork/

Krmení mláďat čápů
/Black Stork chicks feeding/

možné dohledat, kolik černých čápů se postupně v zoo vystřídalo do roku 2007, kdy se z těchto náhodně se vyskytнувších ptáků podařilo vyselektovat chovný pár. Čápi černí v tu dobu sídlili ve voliére u pavilonu šelem spolu s dalšími druhy ptáků, mezi nimiž měl dominantní postavení hadilov písář. Samice čápa byla po úrazu, ale do určité míry byla schopna poletovat, zatímco samec přišel při střetu s drátý vysokého napětí o podstatnou část obou křídel, takže se po voliére pohyboval jen jako pěší chodec. Místo k hnízdění si proto čápi partneri zvolili na zemi a spolu v roce 2007 vyseďeli a vychovali tři mláďata. Celý odchov probíhal vcelku bez problémů, až v průběhu léta, patrně v souvislosti se zvýšenou sexuální aktivitou hadilovů, došlo ke střetu mezi oběma samci, který pro černého čápa skončil nepříjemným úrazem – stažením kůže z velké části jeho krku. Kůži se podařilo natáhnout a zašít a zranění se velmi dobře zahojilo, jen opeření na krku vypadalo poněkud neupraveně. V další sezóně však ve voliére dostali přednost hadilovové, čápi byli přemístěni a už nezahníždili. Chovný pár černých čápů se podařilo opět sestavit až v roce 2015, tentokrát již ve voliére Bábovka, kterou čápi opět sdíleli s dalšími druhy ptáků. Úspěšnému odchovu však zabránili zoborožci kaferští, kteří se nedopatřením dostali do společného prostoru a hnízdo zničili. Následně jsme ztratili samce, který byl jako hendikepovaný pták neschopný letu snadnou kořistí pro škodnou, která do voliéry vnikla. K ovdovělé samici náležící děčínské zoologické zahradě jsme hned v roce 2017 přivezli samce z Bojníc. Abychom zabránili dalšímu útoku škodné, v následujících letech 2018 a 2019 musela voliéra Bábovka projít kompletní rekonstrukcí, při které nebyla pro ptáky plně obyvatelná a čápi byli provizorně ubytováni ve voliére u pavilonu šelem. Do voliéry se vrátili až v roce 2020, avšak na podzim byla zahájena stavba umělé skály a nelétající samec musel být přemístěn, aby na staveništi neutrpěl další úraz. Do voliéry k samici se vrátil

Kroužkování sov pálených (*Tyto alba*)
/Ringing of Barn Owls/

27. dubna a jako by se pár setkal po návratu ze zimoviště, během několika dnů zahánil. I tato létající samice akceptovala volbu samce postavit hnízdo na zemi v poměrně husté vegetaci. První vejce snesla samice na hnízdo 9. května, 16. května už na hnízdě byla 4 vejce. První mládě se objevilo 11. června, následující den se vyklubala ještě dvě mláďata, o která se rodiče sami starali. Potrava se skládala převážně z hmyzu, drobných rybiček a myšat nakrájených na malé kousky. Samice mláďata velmi urputně bránila a útočila na ošetřovatele, takže byl problém se k hnízdu přiblížit. Přesně po měsíci se její chování náhle změnilo, bylo možné vyčistit misky a nakrmit ji, aniž by se samice o činnost ošetřovatelů jakkoliv zásadně zajímala. Na přelomu července a srpna mladí čápi začali chodit po výběhu a těsně před tím, než jsme je 2. srpna okroužkovali, poprvé vyletěli na skálu.

Další osudy odchovaných čápů jsme konzultovali s RNDr. Františkem Pojorem z Agentury ochrany přírody a krajiny České republiky a s polským zoologem Ryszardem Topolou, který vede plemenou knihu černých čápů v evropských zoologických zahradách. Kroužkování čápů provedl 2. srpna pan Lubomír Trna, současně bylo provedeno měření mladých čápů za účelem získání biometrických údajů a odběr vzorků na určení pohlaví. V laboratoři bylo zjištěno, že máme samečku a dvě samičky. Protože v evropském chovu v zoologických zahradách je převaha samců a samice chybí, rozhodli

Mládě sýčka obecného (*Athene noctua*)
/Young Little Owl/

jme se jednu z mladých samic přenechat Zoo Brno a druhou ponechat v naší zoo, protože chovná samice je již starší. Samečka bychom rádi vypustili do přírody, ale je nutné vyřídit administrativní náležitosti, a protože naši čápi se líhli asi o 2 měsíce později, než jak by tomu bylo v přírodě, v době, kdy se volně žijící čápi již chystali k odletu, naši se sotva osamostatnili. Proto zatím zůstala všechna mláďata v zoologické zahradě.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

REPATRIACE SÝČKŮ A SOV PÁLENÝCH

Rok 2021 byl pro ohrožené druhy sov, které pravidelně poskytujeme pro repatriaci, úspěšný. U sov pálených se odchovala 2 mláďata a všechna byla předána k vypuštění do záchrané stanice v Bartošovicích. U sýčků obecných jsme odchovali 4 mláďata. Ani v letošním roce se ale vyhlíželi jedinci pro repatriaci neposkytli, neb stále ještě není dokončená metodika, aby se docílilo větší přežitelnosti vypouštěných ptáků. Populace v severních Čechách je relativně stabilní a na dalších místech se situace snad pomalu začíná zlepšovat. Při sčítání se zjistilo, že hnízdilo více ptáků než v předešlých letech.

Zpracovala: Ing. Jitka Vokurková

V roce 2021 jsme nadále pokračovali se zabýdlováním nově zbudované terarijní části v pavilonu žiraf. Dlouho jsme zvažovali, kteří plazi by byli nevhodnějšími obyvateli nově zrenovovaného největšího terária, které zatím obývali pouze leguánci měniví (*Leiocephalus carinatus*). Nakonec jsme zvolili pár leguánů zelených (*Iguana iguana*) a následně k nim přidali i samici teju pruhovaného (*Salvator merianae*).

Naše užovky ostronosé (*Gonyosoma oxycephala*) se v původním teráriu rychle rozkoukaly a začaly růst jako o závod, v polovině roku jsme je přemístili do většího terária po chameleonisovi západním (*Anolis porcus*). Tomu jsme nemohli dlouho najít nevěstu, a tak jsme ho vyslali do světa. Prázdné terárium po užovkách obsadily čtyři dasie smaragdové (*Lamprolepis smaragdina*), pestře zeleně zbarvený druh scinka žijícího ve stromovém patře deštých lesů Filipín či Tchaj-wanu. To je mezi scinky poměrně netradiční stanoviště výskytu, většinou jsou adaptováni spíše na pozemní způsob života, o čemž svědčí jejich malé končetiny a válcovité tělo. Typické zástupce této skupiny lze pozorovat v našem polopouštním teráriu, které kromě ještěrek, želv a trnopa obývají i scinci dlouhonozí (*Eumeces schneiderii*), u kterých se nám skupina rozrostla na 3 jedince. Naším největším chovaným scinkem je pak samec tilikvy obrovské (*Tiliqua gigas*) z východní Austrálie, s mohutným tělem a modře zbarveným jazykem, který často stihne ukázat během prezentace při různých edukačních akcích pro děti. Terárium sdílí se skupinou tří mladých agam límcových (*Chlamydosaurus kingii*), které už nám na zázemí terárii dostatečně odrostly a nyní spokojeně obývají převážně nadzemní „keřové“ patro ubikace.

Kudlančí insektárium obsadil nový africký druh *Sphodromantis lineola*, od kterého jsme

během roku dochovali do dospělosti obě polhavi a povedlo se nám kudlanky i spářit. Samice kudlanek jsou nechvalně pověstné svým sexuálníím apetitem, kdy při páření samce doslova sežerou od hlavy. Fascinující je, že i poloviční torzo samce je stále schopné pářící akt dokončit. A to díky tomu, že nervové uzliny zodpovědné za kopulační pohyby jsou umístěné až na konci zadečku. V zájmových chovech je tento jev zpravidla eliminován, protože samičky jsou vydatně krmeny a nemají tedy potřebu si jídelníček zpestřit samci, nabranou potřebnou energii následně vloží do tvorby vajec. Kudlanky jsou totiž poměrně krátkověké a často odkázané na sezónní proměnlivost prostředí, které obývají. Po nějaké době po úspěšném páření samice kladou tvrdé pěnovité kokony zvané ootěky, ze kterých se časem vylihnou nová generace. V České republice žije pouze jeden druh kudlanky – kudlanka nábožná (*Mantis religiosa*) a její ootěky v našich podmínkách přezimují do jara přilepené pod kameny či na vegetaci nízko u země. Jestli někdy na procházce po louce narazíte na zvláštní kulovité útvary z hmoty podobné zaschlé montážní pěně, pravděpodobně jste našli dílo kudlanky. Ootěky našeho afrického druhu se nám povedlo dochovat a malé kudlanky mravenčí velikosti i vzhledu se pomalinku rozkoukávají v zázemí terárií.

Zástupce evropských želv rodu *Testudo* jsme v loňském roce ubytovali v domečku vedle mangust tmavých, kde jim zoolog MVDr. Jan Kirner, mající s chovem letité zkušenosti, zrenovoval původní venkovní expozici do středomořského stylu. U želv bahenních (*Emys orbicularis*) sídlících ve výběhu plameňáků jsme na jaře společnými silami zrekonstruovali betonové jezírko, na kterém se notně podepsal zub času a přestalo těsnit. K naší radosti se na jaře objevil jeden uprchlý samec želvy bahenní, kdy si to nenuceně štrádoval na cestě u výběhu medvědů baribalů. Z ohrazeného domácího jezírka ho na podzim vyhnal mohutný přivalový déšť a zimu tedy přečkal bez úhony volně v areálu zoo, což svědčí o odolnosti tohoto druhu, který se pomalu

Varan Mertensův (*Varanus mertensi*)
/Mertens's Water Monitor/

formou reintrodukce vrací do české a slovenské přírody. Větší samice želvy ostruhaté (*Centrochelys sulcata*) vykladla záhy z jara jedno neoplozené vejce, což je důkazem, že je již pohlavně dospělá a snad se nám časem povede odchov. Tyto největší africké suchozemské želvy (a třetí největší na světě) obývají geografickou oblast Sahel, což je rozsáhlá část Afriky pod pouští Sahara s extrémními podmínkami k přežití, se kterými se tyto želvy musí v přírodě vypořádat. Jednou z výrazných adaptací je hrabání hlubokých nor k přečkání chladných nocí, čímž umožňují přežití i jiné rozličné fauně. Na zimní období jsme želvy přestěhovali do pavilonu šelem, hned vedle expozice krokodýlů, kde jsou tak poprvé na očích návštěvníkům.

V chovu krokodýlů čelnatých (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*) se náš experiment se společným chovem dospělé samice s mláďaty stále daří, matka své potomky toleruje, ba spíše i stále chrání, a ti čile rostou a nabírají na váze. Krmení jsme zredukovali na 1–2 dávky

Teju pruhovaný (*Salvator merianae*)
/Argentine Giant Tegu/

Leguán zelený (*Iguana iguana*)
/Common Green Iguana/

Ještěrka (*Gastropholis prasina*)
/Green Keel-bellied Lizard/

Bazilišek zelený (*Basiliscus plumifrons*)
/Green Basilisk/

Chameleon pardálí (*Furcifer pardalis*)
/Panther Chameleon/

Korovec jedovatý (*Heloderma suspectum*)
/Gila Monster/

Agama límcová (*Chlamydosaurus kingii*)
/Frisled Dragon/

Mabuja zebrovaná (*Trachylepis dichroma*)
/Two-coloured Skink/

Ještěrkovec obrovský (*Matobosaurus validus*)
/Giant Plated Lizard/

Užovka ostronosá (*Gonyosoma oxycephala*)
/Red-tailed Green Ratsnake/

Krajta zelená (*Morelia viridis*)
/Green Tree Python/

Krajta Macklotova (*Liasis mackloti*)
/Macklot's Python/

Hroznýš Dumerilův (*Acrantophis dumerilii*)
/Dumeril's Boa/

Krokodýl čelnatý (*Osteolaemus tetraspis*)
/African Dwarf Crocodile/

Rosnička včelí (*Trachycephalus resinifictrix*)
/Amazonian Milk Frog/

Zlatohlávek konžský (*Pachnoda marginata*)
/Congo Chafer/

Štír jedovatý (*Tityus stigmurus*)
/Brazilian Scorpion/

Zákeřnice dvojtečná (*Platymeris biguttata*)
/White-eyed Assassin Bug/

týdně a krmíme je v oddělitelné suché části expozice společně se samičí, což usnadňuje údržbu. Sem tam si mláďata smlsnou i na nějaké nepozorné rybě – cichlidě perlovce skvrnitě (*Hemichromis elongatus*), které ve velkém počtu obývají vodní část výběhu. V expozici bylo opět zprovozněno nové automatické rosící zařízení, což výrazně pomohlo napodobit přirozené vlhké prostředí deštného pralesa.

V jihoamerické expozici byla zrenovována pozadí tří insektárií pro strašilky a samici sklípkana, snahou bylo docílit přírodnějšího vzhledu pomocí finální vrstvy z kokosových vláken. Ubikace nadále obývají strašilky ostruhaté (*Eurycantha calcarata*) a ďábelské (*Peruphasma schultei*), třetí pak samice sklípkana parahybského (*Lasiadora parahybana*).

V terarijním zázemí chováme několik gekonů obrovských (*Gekko gecko*), naše chovná samice letos konečně začala klást vejce, která bedlivě střežila a po 3 měsících se z prvních

Nová expozice terárií
/New terrariums/

Želvy v nové expozici
/Tortoises in new outdoor enclosure/

dvou vylíhla dvě vitální mláďata. V chovu bezobratlých se nám dařilo odchovat většinu zástupců brouků, švábů, strašilek i zákeřnic, zejména pak v pavilonu Kalahari, kde nově přibyla samička afrického druhu sklípkanu myšního (*Pterinochilus murinus*), která zde úspěšně vyvedla mláďata. Tento toxicky významný druh žije velmi skrytě ve svém pavučinovém hnízdě, při vyrušení je proslulý svou agresivitou vůči narušitelům. Povedlo se odchovat další mláďata užovek domácích (*Boaedon fuliginosus*), neúspěchem skončil chov cvrčků jeskynních (*Phaeophilacris bredoides*), kterým nevyhovovalo příliš suché prostředí terária a vylíhlé nymfy prchaly přes otvory vevnitř terária či byly predovány všudypřítomnými snovačkami a třesavkami. Nakonec jsme do volného terária místo nich pořídili skupinu gekonů prstýnkových (*Tarentola annularis*), kterým tamní podmínky, jak se zdá, vyhovují mnohem víc.

Zpracoval: Bc. Miroslav Vaverka

Úprava výběhu pro želvy
/Preparing of tortoise enclosure/

PŘÍPRAVA DVOU MENŠÍCH TERARIJNÍCH EXPOZIC

Společně s MVDr. Janem Kirnerem jsme pojali myšlenku doplnit některá místa v areálu zoo novými terárii. Jako vhodné místo jsme si vybrali nevyužitý prostor ve východu ze zoologické zahrady a také chodbu v pavilonu levhartů. Jednotlivé nádrže budou umístěny ve stojanech, které připraví úsek údržby. Základ konstrukce těchto regálů bude vytvořen ze svařených hranatých ocelových profilů a bambusového obložení. Do nich budou umístěna terária značky REPTIPLANET v hodnotě 49 000 Kč, která jsme získali jako sponzorský dar od společnosti Plaček Pet Products, s. r. o., z Poděbrad. Máme přislíbeno i jejich kompletní vybavení. Jedná se celkem o devět nádrží těchto rozměrů: 5 ks 60 × 45 × 60 cm, 2 ks 120 × 45 × 60 cm, 1 ks 182,8 × 61 × 91,4 cm, 1 ks 60 × 45 × 90 cm. Samotnému umístění terárií bude předcházet výmalba východu a instalace automatického bezkontaktního pohonu dveří, která je plánována na začátek roku 2022.

Ve východu ze zoo plánujeme umístit šest nádrží, ve kterých, pokud to bude možné, chceme chovat tato zvířata: pipy brazilské (*Pipa carvalhoi*), anolisy a jihoamerické živorodky, hrbatku drsnou (*Pyxicephalus adspersus*), blavory žluté (*Pseudopus apodus*), felsumy (*Phelsuma* sp.), ocasaté obojživelníky (*Cynops ensicauda* nebo *Tylotriton verrucosus*) a mantely zlaté (*Mantella aurantiaca*). V pavilonu levhartů by to měla být zvířata chladnomilná, protože se zde jedná o otevřené prostory, kde se teplota odvíjí od toho, jak je venku. Do trojice terárií tak pravděpodobně přijdou kuňky východní (*Bombina orientalis*) či jiní zástupci tohoto rodu, čolci kurdistánští (*Neurergus crocatus*) a myšky drobné (*Micromys minutus*). Pokud se chov drobných savců v daném prostoru osvědčí, plánujeme využít v budoucnu i druhou z volných chodeb zmíněného pavilonu. Půjde-li vše podle plánu, expozice by mohla být zprovozněna v průběhu roku 2022.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

Terária darovaná značkou Repti Planet
/Donation from Repti Planet brand/

ODCHOV KOBŘÍKA KAPSKÉHO

První odchov tohoto druhu v Zoo Olomouc se povedl v roce 2019, další rok už naše zvířata nevykazovala chuť do páření a mláďat jsme se nedočkali. Rozhodli jsme se proto koncem jara kobříky zlehka zazimovat v pracovních prostorách pavilonu šelem s poměrně stabilní teplotou kolem 15 °C. Následně jsme přistoupili ke společnému chovu dvou samců se samicemi k vyprovokování páření. Samci se činili a samičky byly následně intenzivně krmeny a viditelně tloustly. Snůška první samice přišla 10. srpna v počtu 6 vajec, druhá samička ji následovala o 9 dní později s 8 vejci. Prázdninová nadílka byla umístěna do inkubátoru se stabilní teplotou, 3 vejce se záhy ukázala jako neoplozená. První mláďe se vykulilo 14. 10. a dvě nejopozdělejší pruhované žížaly pak vylezly poslední říjnový den. Celkově se vyklubalo 9 mláďat, pouze jedno nebylo životaschopné.

Jak to u mnoha druhů hadů bývá, odchovat mladé je jedna věc, chovatel však ještě nemá

Kobřík kapský (*Aspidelaps lubricus*)
/Cape Coral Cobra/

zdaleka vyhráno, protože malá háďata často nepřijímají sama potravu. Ta je v případě hádích mláďat zpravidla ve formě živých myších holátků, poněvadž je náročné i nákladné shánět přirozenou potravu, kterou by v přírodě tvořila velmi drobná mláďata. Mláďatům pak zpravidla nabízená holátka moc nevoní a chovatelé používají různé finty, jak tuto skutečnost změnit. Nám se nakonec v části mláďat zadařilo s „pachováním“ pomocí sardinek v rostlinném oleji, polovina mláďat však musí být stále krmena „násilně“, což je, při jejich velikosti a potenciální jedovatosti, poměrně náročný proces. Snad si ale dají časem říct i ona.

Zpracoval: Bc. Miroslav Vaverka

SPOLEČNÝ CHOV LEGUÁNŮ A TEJU PRUHOVANÉHO

V roce 2019 byla dokončena nová část terarijní expozice, dlouho však zůstávalo neob-

Leguán zelený (*Iguana iguana*)
/Common Green Iguana/

Mláďata kobříka kapského
/Youngs of Cape Coral Cobra/

sazené naše nejprostornější terárium, které obývali pouze dva leguánci měniví (*Leiocephalus carinatus*).

Nakonec jsme přistoupili na návrh kolegů, kteří se rozhodli dovést mladého samce leguána zeleného (*Iguana iguana*) z Veterinární univerzity Brno. Původně domluvaný velký samec už nebyl k máni, a tak kolegové vybrali leguány rovnou dva, mladý pár. Po karanténě jsme je umístili do terária a nastal proces zabydlování. Leguáni se rychle otrkali a dokonce začali projevovat vlídnost i k nám, chovatelům. Při denní manipulaci přestali být plaší a začali chodit na krmení hned po jeho přidání, nedbaje toho, že jsme ještě nestihli opustit jejich terárium. Zejména samec nám začal důvěřovat do té míry, že na sebe nechal sáhnout a postupem času už při tom dokonce blaženě zavírá oči a nastavuje hlavu k drbání.

Nějakou dobu jsme však na terarijním zázemí měli připravenou i samici teju pruhovaného (*Salvator merianae*) získanou z Maďarska a vzhledem k její velikosti jsme dlouho řešili nerudovskou otázku, kam s ní. Nakonec jsme se odvážili ji přidat do terária k leguánům, což se zatím zdá jako fungující projekt. Tejové jsou zajímavá skupina velkých pozemních ještěřů, na první pohled velmi podobná varanům. Evolučně však mají mnohem blíže třeba k ještěrkám, ale v ekosystémech Střední a Jižní Ameriky pak nahrazují roli velkých varanů, kteří se v Novém světě vůbec nevyskytují. Jejich vzájemná podobnost je pak hezkým příkladem evoluč-

Teju pruhovaný (*Salvator merianae*)
/Argentine Giant Tegu/

ní konvergence. Teju pruhovaný je všežravý, živočišná složka potravy však samozřejmě převažuje a nepohrdne ani mršinami, má velmi silný stisk čelistí a proti útočníkovi se umí rozběhnout i po zadních. Krom jiného má i jednu evoluční specialitku, která trochu bourá zavedené konvence o „studenokrevných“ plazech. Teju jsou totiž schopní zahřát své tělo o 10 °C víc, než je teplota okolí, a to pak především v oblasti gonád, z důvodu urychlení reprodukčního cyklu. Tento druh obývá i chladnější oblasti jihoamerických států a tato adaptace, u plazů zatím jinde nepopsaná, pak slouží k brzkému kladení a stihnutí vývoje mláďat ve vejcích během krátké části sezóny, která je teplotně optimální.

Tito imponující ještěři byli zejména v USA oblíbenými terarijnými chovanci a dlouho se tam dováželi z jihoamerických chovných farem. Jejich popularita a rapidní růst bohužel vedly k tomu, že mnoha chovatelům přerostli přes hlavu a ti je pak neuváženě vypustili

do volné přírody. Na to pak doplatila především Florida s příhodným podnebím a tento druh je tam, společně s leguány a krajtami tmavými, veden jako invazivní. V zázemí máme ještě odrostlý pár těchto ještěřů, zatím to jsou mladí divoši s neutuchajícím apetittem, doufáme, že se postupně zklidní a zda bude reálné je přidat do expozice za samici a leguány, uvidíme v dalším roce.

Zpracoval: Bc. Miroslav Vaverka

Leguánek měnivý (*Leiocephalus carinatus*)
/Carinate Curly-tailed Lizard/

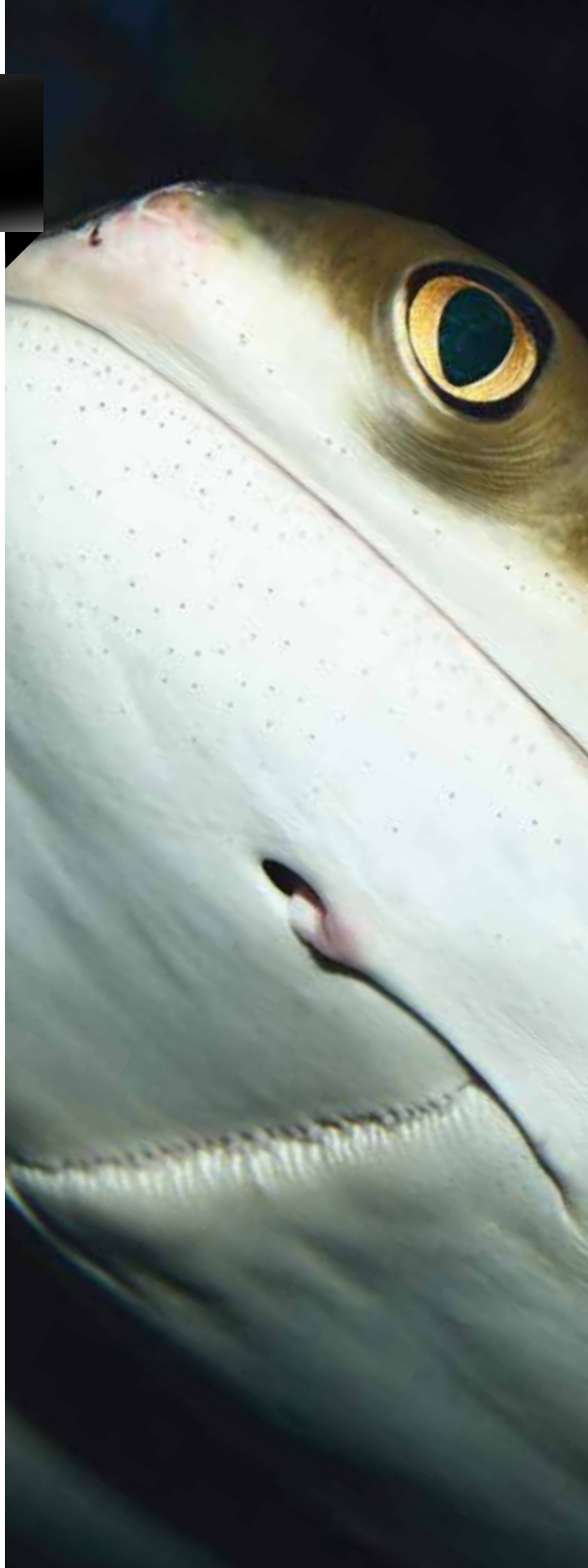

Ani v roce 2021 nebylo nutné výrazněji zasahovat do akvarijních expozic v pavilonu šelem. Parametry mořské vody v akváriích jsou stabilní a vše funguje tak, jak má. V osazení akvárií došlo k jediné změně, jež se týkala našich největších paryb – žraloků čer-noploutvých (*Carcharhinus melanopterus*).

Co se týče technických vylepšení, začátkem roku se nám podařilo pořídit pět kusů špičkových LED světelných panelů BLV Nepturion 120 od renomované firmy z Německa. Díky tomu jsme mohli na naší největší nádrži (42 m³) pro žraloky z větší části nahradit již zastaralá a energeticky náročná výbojková světla, a tím snížit výkon světel z 5 kW na 2 kW. Dvě svítidla s modrým spektrem jsme přemístili do krajů této nádrže a zbývající světla do jejího středu, čímž jsme docílili „hloubkového efektu“ pro naše návštěvníky. Akvárium ve vstupní hale zoo funguje už desátým rokem. Jeho provoz je bezproblémový a korálnatci zde umístění dobře prosperují. Kolonie korálů se rozrůstají poměrně rychle, takže je občas nutné některé z nich protrhávat. Nadále se nám daří rozmnožovat prakticky všechny druhy chovaných korálů a zásobovat jimi další zoo nebo i soukromé chovatele. V roce 2021 jsme vyprodukovali

Žralůček okatý (*Hemiscyllium ocellatum*)
/Cow-nosed Ray/

Piraña Nattererova (*Pygocentrus nattereri*)
/Red Bellied Piranha/

Pruhatec velkošupinný (*Myripristis berndti*)
/Blotcheye Soldierfish/

Špičatník zlatopásý (*Pentapodus aureofasciatus*)
/Yellowstripe Threadfin Bream/

Bodlok bahamský (*Acanthurus bariene*)
/Bariene Surgeonfish/

Bodlok příčnopruhý (*Acanthurus triostegus*)
/Convict Surgeon/

Kněžik zelenoploutvý (*Halichoeres chloropterus*)
/Black-blotched Wrasse/

Kanic modrozlutý (*Epinephelus flavocaeruleus*)
/Blue and Yellow Grouper/

Králičkovec skvrnitý (*Siganus guttatus*)
/Deepbody Spinefoot/

Chňapálek vysokotělý (*Caesio cuning*)
/Deep-bodied Fusilier/

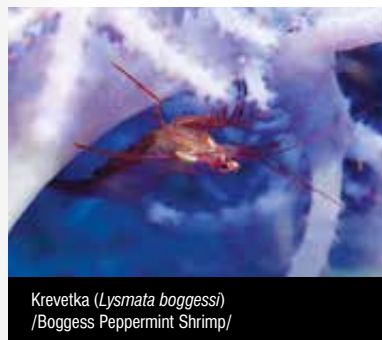
Zobec obecný (*Chelmon rostratus*)
/Beaked Butterflyfish/

Jehla Janssova (*Doryrhamphus janssi*)
/Janss' Pipefish/

Hranobříč Bennettův (*Canthigaster bennetti*)
/Bennett's Sharpnose Puffer/

Krevetka (*Lysmata boggessi*)
/Boggess Peppermint Shrimp/

Žraloci černoploutví (*Carcharhinus melanopterus*)
/Black Fin Reef Sharks/

a odeslali 230 kusů korálů (viz tabulka). Rybí osazenstvo akvárií je rovněž stabilní, v tomto roce jsme nemuseli dokupovat žádné nové jedince.

Technické vybavení akvária funguje stále dobře. Průběžně měníme zářivkové i UV trubice a vše udržujeme v dobrém technickém stavu. V jednom z LED diodových světel přestalo po 9 letech provozu svítit několik modulů, které jsme nechali vyměnit.

Parametry kvality vody se nám daří udržovat na potřebných hodnotách. Pravidelně měníme filtrační náplně, každých čtrnáct dní měříme základní parametry vody. Čtvrtletně odesíláme vzorek vody na kompletní rozbor a podle naměřených hodnot poté doplňujeme potřebné prvky. Výměnu vody za čerstvě namíchanou provádíme v rozsahu 15–20 %, a to stále pouze jednou za tři měsíce.

ŽRALOCI ČERNOPLOUTVÍ

Podzim byl v našem žraločí akváriu plný změn. Podařilo se nám získat dvě mladé sa-

mice a doplnit počet chovaných žraloků opět na tři kusy. Na konci roku bohužel nejstarší samice uhynula.

V září jsme přivezli ze Zoo Hodonín pětiletou samici žraloka černoploutvého. V tamní zoo strávila čtyři roky a dorostla do délky zhruba 115 cm. Po ničivém tornádu, které v červnu zasáhlo i hodonínskou zoo, bylo rozhodnuto o nutnosti demolice stávajícího pavilonu akvárií. Proto nám byla žraločí samice nabídnuta. Transport proběhl ve speciální

Dovoz nového žraloka
/Import of new shark/

Vypouštění žraloka do akvária
/Acquaintance with new tank/

transportní nádobě o průměru 150 cm a objemu 1 000 litrů. Tento druh žraloka musí stále plavat, proto transportní nádoba by měla být dostatečně velká, aby to umožňovala. Během transportu se voda v přepravní nádobě okysličovala dvěma vzduchovacími motorky. Převoz proběhl bez problémů a po potřebné aklimatizaci byla samice vypuštěna do expozice. Po několika dnech začala přijímat potravu a rychle se sžila s naší starou podobně velkou samicí.

Počátkem října jsme přivezli další samici žraloka černoploutvého. Tentokrát z Brna z akvária obchodního centra Rozkvět. Samice tam žila necelé dva roky v poměrně malém, kulatém akváriu o objemu asi 3 000 litrů a dorostla jen do délky cca 60 cm. Velikost akvária pro ni už byla nevyhovující, proto nám ji nabídli. Transport proběhl za obdobných podmínek, jen jsme použili menší transportní nádrž o objemu asi 600 litrů. Tato menší samice se po aklimatizaci a vypuštění do expozice chovala dost vystrašeně

Nový žralok v nádrži
/New shark in aquarium/

a měla problémy s orientací v nádrži. Pravděpodobně to bylo způsobeno tím, že byla zvyklá plavat stále dokola v malém akváriu. Větší prostor a přítomnost jiných žraloků ji stresoval. Po několika dnech se zklidnila, zorientovala v prostoru a plavala už normálně. Potravu začala přijímat až po dvou týdnech. Zpočátku velmi nesměle, neboť zvýšená aktivita větších žraloků při krmení ji stále znepokojovala. Nyní je už její výživový stav dobrý a odezněly i drobné zdravotní problémy.

V polovině prosince uhynula ve věku téměř 24 let nejstarší samice žraloka černoploutvého. Do naší první expozice jsme ji dovezli v červnu 1998 asi jako půlroční mládě, velké pouhých 35 cm. Pocházela z Indonésie, z Bali od firmy Binar. Nejprve byla umístěna na několik týdnů do karanténní nádrže, kde se aklimatizovala na akvarijní podmínky a naučila se přijímat nabízenou potravu. Potom byla přemístěna do nové nádrže o objemu 17 000 litrů, kterou jsme na jaře 1999 slavnostně zpřístupnili návštěvníkům. Za další 4 roky, v roce 2003, se nám podařilo postavit novou větší expozici pro chov žraloků o objemu 42 000 litrů, kam jsme naše žraloky přemístili a kde je chováme dodnes. Tato nádrž byla ve své době největší akvarijní expozicí v republice. Chováme zde žraloky společně s více než 30 druhy korálových ryb. Dekorace akvária jsou hustě porostlé různými druhy korálů a sasaneck. Naše samice uhynula bez zjevných zdravotních problémů a do poslední chvíle normálně přijímala potravu. Patřila k nejdéle chovaným jedincům v evropských zoo a akváriích. Nejstarší chovaný žralok černoploutvý se dožil asi 30 let.

Odchované a odeslané korály v roce 2021

Druh	[ks]
Větevník útlý <i>Acropora tenuis</i>	3
Větevník <i>Acropora tumida</i>	2
Větevník proměnlivý <i>Acropora valida</i>	4
Laločník <i>Anthelia</i> sp.	1
Laločník <i>Capnella</i> sp.	3
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp.	6
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp. green	4
Útesovník <i>Caulastrea</i> sp. light green	7
Útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	2
Stolon <i>Clavularia</i> sp.	1
Stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	2
Korálovník <i>Discosoma</i> sp.	2
Korálovník <i>Discosoma</i> sp. green	13
Útesovník <i>Echinopora</i> sp.	4
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> green	3
Sasanka čtyřbarevná <i>Entacmea quadricolor</i> red	4
Turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	32
Turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	2
Útesovník <i>Favia</i> sp.	3
Houbovník <i>Fungia</i> sp.	5
Okulína <i>Galaxea</i> sp.	3

Druh	[ks]
Rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	3
Útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	2
Laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	2
Merulína <i>Merulina</i> sp.	3
Montipóra <i>Montipora capricornis</i>	3
Montipóra <i>Montipora confusa</i>	3
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> green	3
Montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i> red	4
Montipóra <i>Montipora lamellosa</i> green	1
Montipóra <i>Montipora lamellosa</i> purple	2
Turbinatka <i>Nemenezophyllia</i> sp.	1
Houbovník <i>Pachyseris</i> sp.	2
Houbovník kaktusový <i>Pavona cactus</i>	3
Houbovník lupenitý <i>Pavona decussata</i>	10
Sasanka <i>Phymanthus</i> sp.	16
Turbinatka <i>Physogyra</i> sp.	1
Laločník <i>Pinigorgia</i> sp.	11
Pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	5
Dírkovník <i>Porites</i> sp.	1
Korálovník <i>Ricordea</i> sp. green	9
Korálovník <i>Ricordea</i> sp. red	3

Druh	[ks]
Korálovník juma <i>Ricordea yuma</i> green	3
Laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	7
Pórovník úhledný <i>Seriatopora caliendrum</i>	3
Pórovník bodlinatý <i>Seriatopora hystrix</i> red	1
Laločnice <i>Sinularia</i> sp.	4
Laločnice <i>Sinularia</i> sp. green	4

Druh	[ks]
Pórovník <i>Stylophora</i> sp.	2
Pórovník <i>Stylophora</i> sp. purple	1
Dendrofyta <i>Turbinaria</i> sp.	1
Sasankovec <i>Zoanthus</i> sp.	2
Sasankovec <i>Zoanthus</i> sp. red	8
Celkem	230

Zpracovali: Tomáš Podhorka, Josef Drtil

Chrochtal prasečí (*Anisotremus virginicus*)
/Atlantic Porkfish/

DALŠÍ AKTIVITY CHOVATELSKÉHO ÚSEKU

VÝZKUM

Zoologická zahrada Olomouc spolupracuje na výzkumu s mnoha univerzitami a dalšími institucemi na území ČR a dalších států. Mnoho studentů v naší zoo zpracovává bakalářské, diplomové a doktorandské práce a někteří studenti přímo zde získávají praktické zkušenosti během praxí. Rok 2021 byl kvůli covid-19 trochu jiný, neboť z důvodu uzavření zoo a on-line výuky na školách mnoho praxí a výzkumných projektů proběhnout nemohlo.

V průběhu roku naše zoologické oddělení participovalo na tvorbě tzv. Husbandry guidelines pro chov různých druhů zvířat, a to formou sdílení vlastních zkušeností z chovu. Tkáňový materiál z odumřelého zárodku kondora královského byl poskytnut pro vědecké účely do EAZA Biobank při IZW Berlín. Vzorky všenek, ektoparazitů živicích se buněčným detritem, z našich nandu pampových byly poskytnuty vědeckému týmu Ústavu biologie a chorob volně žijících zvířat Veterinární univerzity Brno.

Výzkum vnitrostátní:

- **Spolupráce při řešení problémů s vnitřními parazity u exotických zvířat** (Ústav parazitologie VFU Brno)
- **Flexibilita vokalizace u gibbonů zlatolících** (P. Bolechová, M. Hradec; ČZU)
- **Mikrobiom gibbonů rodu *Nomascus*: vliv složení krmné dávky na zdravotní stav a výskyt bifidobakterií** (V. Neužil Bunešová, P. Bolechová; ČZU)
- **Mikrobiom primátů chovaných v zoologických zahradách** (V. Neužil Bunešová; ČZU)

- **Vliv velikosti a složení skupiny na reprodukční úspěch a délku života reprodukčních párů drápkatých opic** (M. Másiřková, M. Konečná; Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích)

Výzkum mezinárodní:

- **Conservation of cranes of Eurasia** (T. Kashentseva; Zoo Moskva)

SPOLUPRÁCE SE STUDENTY

Diplomové práce:

- **Výskyt parazitů z kmene *Apicomplexa* u vybraných zástupců malých kočkovitých šelem v českých zoologických zahradách** (A. Birošíková; ČZU)
- **Vyhodnocení optimálních životních podmínek žiraf v zoologických zahradách** (N. Zemániková; Mendlova univerzita)
- **Vliv změny diety na mikrobiom gibbonů *Hylobates lar* a *Symphalangus syndactylus*** (L. Bittnerová; ČZU)
- **Vliv změny diety na mikrobiom gibbonů *Nomascus gabriellae*** (T. Benešová; ČZU)
- **Preference ruky při manipulaci s objekty u kočkodanů *Cercopithecini*** (M. Řezníčková; ČZU)
- **Preference ruky při manipulaci s objekty u gibbonů *Nomascus* sp. a gueréz *Colobus* sp.** (A. Čermáková; ČZU)
- **Chování gibbonů *Hylobatidae* při předložení makety predátora** (P. Cibulka; ČZU)
- **Chování gibbonů čeledi *Hylobatidae* při předložení různých forem potravy** (Š. Albrechtová; ČZU)

Prohlídka pro studenty VETUNI Brno
/The tour for students of VETUNI Brno/

Studenti se blíže seznámí i se zvířaty
/Students are getting closer with the animals/

- **Vokální reakce gibbonů čeledi *Hylobatidae* na maketu hada** (S. Lukšiková; ČZU)
- **Chování gibbonů zlatolících *Nomascus gabriellae* při přehrání separačního volání: playback experiment** (J. Richterová; ČZU)
- **Playback separační volání u gibbonů zlatolících *Nomascus gabriellae* v lidské péči** (K. Rovánová; ČZU)
- **Ex situ ochrana mravenčníka velkého *Myrmecophaga tridactyla* v evropských záchranných chovech, s bližším zaměřením na jeho reprodukci** (E. Veselá; ČZU, zájmové chovy zvířat)
- **Hodnocení behaviorálních projevů u žiraf núbijských ve vybraných zoologických zahradách v ČR** (V. Lechnerová; VETUNI Brno)
- **Hodnocení welfare lam a alpak** (P. Kofroňová; VETUNI Brno)

Bakalářské práce:

- **Studium vybraných infekčních chorob malých kočkovitých šelem** (T. Kraus; ČZU)

Vyšetření gazely Spekeovy
/Medical examination of a Speke's Gazelle/

- **Stanovení velikosti populace psouna prériového v Zoo Olomouc** (J. Meixner; UPOL)

Dizertační práce:

- **Problematika kojení a alokovení několika vybraných druhů podčeledi *Caprinae*** (S. Kubíčková; Ostravská univerzita)

Seminární práce:

- **Etologie vlků** (K. Malíčková, J. Rusňiková, A. Rysnerová; Taufferova střední odborná škola veterinární Kroměříž)
- **Hadí jedy** (L. Urbánek; Gymnázium Cheb)
- **Ohrožení tygrů ussurijských** (V. Palát; Gymnázium Františka Palackého Valašské Meziříčí)

Praxe studentů v Zoo Olomouc:

- **Taufferova střední odborná škola veterinární Kroměříž** – 10 studentů
- **Střední škola zahradnická a technická Litomyšl** – 13 studentů a 1 učitel
- **Střední škola zemědělská a zahradnická Olomouc** – 20 studentů
- **Vyšší odborná škola a střední škola Boskovice** – 1 student
- **VFU Brno, Ochrana zvířat a welfare** – 1 studentka
- **ČZU – Institut tropů a subtropů** – 7 studentů
- **UPOL Olomouc, Pedagogická fakulta** – 1 student

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
MVDr. Jan Kirner, RNDr. Libuše Veselá

ZOO OLOMOUC ZANECHALA STOPU V SOMALILANDU

V září byl vyslán zoolog MVDr. Jan Kirner na měsíční misi do Somalilandu ve východní Africe. Stalo se tak pod záštitou Veterinární bez hranic ČR a Horn of Africa Conservation Alliance, financované Českou rozvojovou agenturou. Cestě předcházely téměř půlroční přípravy, během nichž byla sepsána příručka pro správnou metodiku odběru tkáňových

Transport gazely Spekeovy
/Transportation of a Speke's Gazelle/

vzorků z volně žijících zvířat pro účely občanské vědy v této bývalé britské kolonii. Hlavním cílem expedice bylo zřídit veterinární ambulanci. Specifické vybavení, například narkotizační pušku, anestetika nebo chirurgické nástroje, bylo tedy nutné přivést do Afriky z České republiky. V nelehkých podmínkách hlavního města Hargeisy byl postupně pořízen zbytek vybavení pro veterinární jednotku, jako třeba nábytek a léčiva. Zmíněné zázemi vzniklo v Centru biodiverzity v Deb-bisu, uprostřed křovinaté buše asi 70 km severovýchodně od Hargeisy. Ministerstvo životního prostředí zde umísťuje místní faunu, jež byla zabavena pašerákům nebo lidem, kteří ke zvířatům neměli patřičné doklady, s vizí vypouštět zvířata (zejména gazely) zpět do přírody metodou „soft release“. Jednoho takového transportu samce gazely Spekeovy se zúčastnil i náš pracovník. Ordinance v Deb-bisu je prvním krokem k budoucímu pořádání letních škol wildlife veterinární medicíny pro studenty veteriny v Somalilandu, se kterými jsme během času stráveného v Africkém rohu byli rovněž v kontaktu. University of Hargeisa totiž vznesla požadavek na cyklus přednášek o medicíně volně žijících zvířat a práci s tkáňovým materiálem. Nezůstalo ovšem jen u přednášek, při následné demonstraci odběru krve a základní manipulaci s želvami pardálími žijícími v kampusu univerzity se podařilo vzbudit u mladých lidí nebyvalý zájem o životní prostředí a jeho ochranu. V Hargeisa Cultural Centre proběhla také přednáška pro veřejnost o důležitosti a jedinečnosti lokální

Studenti veteriny na University of Hargeisa
/Veterinary students at the University of Hargeisa/

Přednáška v Hargeisa Cultural Centre
/A Lecture in the Cultural Centre in Hargeisa/

Varan bělohrdý (*Varanus albigularis*) v Deb-bisu
/A White-throated Monitor Lizard in Deb-bis/

Želva pardálí (*S. p. babcocki*) u napajedla v Deb-bisu
/A Leopard Tortoise at a watering place in Deb-bis/

přírody za účasti českého velvyslance a kolegů z Horn of Africa Conservation Alliance. S nimi se náš zoolog zúčastnil prezentace výsledků jejich práce vrcholným představitelům této doposud mezinárodně neuznané země. Jednalo se o rozsáhlý článek v National Geographic, který pojednává o nezákonném obchodu s gepardími mláďaty a tom, jak Somaliland s tímto organizovaným zločinem bojuje. Dalším důležitým bodem práce byla realizace Somaliland National Wildlife DNA and Tissue Biobank v prostorách veterinární fakulty na Univerzitě v Hargeise, což je místo pro dlouhodobé uchovávání tkáňového materiálu z volně žijících zvířat, který se bude v budoucnu využívat k výzkumům dosud málo probádaných populací místní fauny. Po celou dobu mise se v našich médiích objevovaly o tomto projektu zprávy a zmínka o něm se mihla i v somálské televizi. Na závěr byl vypracován plán dalšího rozvoje Centra biodiverzity Debbis, byl zmapován jeho areál a jeho druhová bohatost. Pro účely již probíhajících výzkumů v ČR byly přivezeny vzorky klíšťat a trusu volně žijících zvířat pro parazitologické vyšetření. Dozvyky toho-

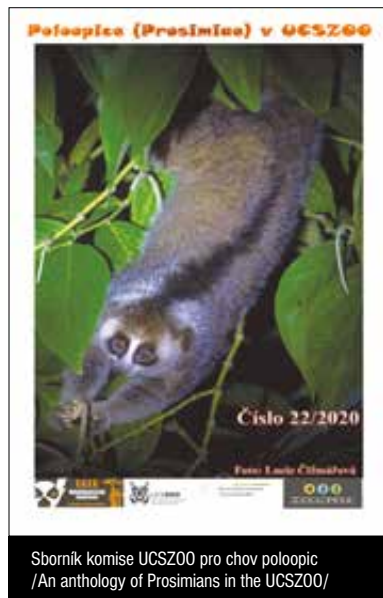
to projektu jsou přednášky o Somalilandu na mnoha místech v České republice, např. na Veterinární univerzitě Brno nebo v Zoo Praha. Za významný považujeme živý vstup ve vysílání Událostí, komentářů na ČT24. Vize jsou nemalé a práce v tomto biologu a ochránci přírody zapomenutém kusu země rozhodně nekončí, naopak teprve začíná...

Zpracoval: MVDr. Jan Kírner

PUBLIKAČNÍ ČINNOST

Zoologická zahrada Olomouc vydává každoročně výroční zprávu, jejíž první číslo vyšlo již v roce 1995. Na zpracování výroční zprávy se podílí pracovníci všech úseků zoo. Kromě zhodnocení chovu jednotlivých zoologických skupin zvířat, výživy, veterinární péče, odborných článků a podrobných přehledů chovaných zvířat ve formě tabulek, zde čtenář najde i celou řadu dalších informací o chodu zoo, jejím marketingu, ekonomice či stavební činnosti. Publikace obsahuje zhruba 350 aktuálních fotografií.

V roce 2021 vydala zoologická zahrada také již 22. číslo sborníku odborné komise UCSZ00

pro poloopice. Ve sborníku čtenář najde mnoho odborných článků, překladů ze zahraniční literatury, zpráv z jednotlivých zoologických zahrad a stavy poloopic v členských zoo UCSZOO.

Marketingové oddělení vydalo v počtu 15 000 kusů skládací leták formátu A4 s programem naší zoo na rok 2021. Byly na něm vypsány všechny pořádané akce včetně komentovaných krmení. Druhá strana letáku obsahovala souhrn a podrobný popis výukových programů pro školy. Vzhledem k různým omezením však jeho distribuce neprobíhala úplně tak, jak bychom si představovali, neboť celá řada akcí a aktivit byla zrušena. V září jsme vydali dva fotografické kalendáře, reprezentativní nástěnný formátu A3 a stolní, autory fotografií jsou Milan Kořínek a Mgr. Pavel Javůrek.

Dále jsme k 65. výročí otevření olomoucké zoo vydali v nákladu 1 000 kusů brožuru, která na 66 stranách představuje průřez její historií. Další brožura „Za přírodou v Zoo Olomouc“ vyšla v nákladu 5 000 kusů v rámci dotačního titulu a 500 kusů určených k prodeji. Na 52 stranách ukazuje celou řadu volně žijících organismů v areálu zoo. Obě publikace je možné zakoupit na pokladnách zoo. V časopisu pro chovatele exotického ptactva Nová exota byl publikován článek MVDr. Jana Kirnera o odchovu dvou mláďat zoborožců kaferských (*Bucorvus leadbeateri*) za pomoci maňáska.

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková,
Milan Kořínek

SOUTĚŽ O ODCHOV ROKU

Již dlouhou řadu let jsme zvyklí účastnit se slavnostního vyhlášení soutěže Bílý slon, kterým bývají oceněny nejlepší odchovy zvířat v zoologických zahradách. V roce 2021 se však vyhlášení výsledků této soutěže již podruhé muselo přizpůsobit situaci, která momentálně sužuje lidskou populaci na celém světě. Z důvodu opatření proti šíření koronaviru nebylo možné naplánovat slavnost-

ní vyhlášení, a proto již podruhé byli předáni „Bílí sloni“ přímo v oceněných zoologických zahradách. Zástupci výboru Česká zoo, z. s., zavítali do všech oceněných zoologických zahrad a předali ceny chovatelům přímo na místě. Dne 30. července navštívili Zoo Olo-

Článek v časopisu Nová Exota
/An article in the magazine Nová Exota/

mouc zástupci pořadajícího spolku: Ing. Vladislav Jiroušek, pan Jaroslav Svoboda, pan Milan Šišťák a Ing. Dušan Bílek a předali kolektivu Zimoviště afrických zvířat vedenému Pavlem Vidlářem ocenění za odchov hrabáče kapského, který se umístil na druhém místě v kategorii savců.

Výsledky soutěže BÍLÝ SLON 2020

Kategorie savci:

1. chocholotka červená (*Cephalophus natalensis*) – Zoo Dvůr Králové
2. hrabáč kapský (*Orycteropus afer*) – Zoo Olomouc
3. šimpanz hornoguinejský (*Pan troglodytes verus*) – Zoo Ostrava
4. mravenečník velký (*Myrmecophaga tridactyla*) – Zoo Liberec

Kategorie ptáci:

1. tukan obrovský (*Ramphastos toco*) – Zoo Košice
2. jeřáb laločnatý (*Bugeranus carunculatus*) – Zoo Zlín
3. orel křiklavý (*Aquila pomarina*) – Zoo Liberec
4. latam vlašťovčí (*Lathamus discolor*) – Zoo Brno

Kategorie ostatní:

1. jeleček teuchitlánský (*Notropis amecae*) – Zoo Ostrava
2. blavor žlutý (*Pseudopus apodus*) – Zoo Chomutov
3. krajta hnědohlavá (*Aspidites ramsayi*) – Zoo Jihlava
4. želva mohutná (*Manouria emys phaireyi*) – Zoo Lešná

Do soutěže se přihlásilo 14 zoologických zahrad z celkových 20. Bylo vytvořeno 41 nominací, z toho 18 v kategoriích savci, 10 v kategoriích ptáci a 13 v kategoriích ostatní.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

ZÁCHRANNÝ PROGRAM KUKANG - OCHRANA OUTLONĚ VÁHAVÉHO NA SUMATŘE

I tento rok se nesl ve znamení celosvětové pandemie nemoci covid-19, a tak i některé aktivity programu Kukang probíhaly v omezeném režimu. Vyučování v Anglicko-environmentální škole, kterou program vede, probíhalo, i když za přísnějších hygienických opatření. Aktuálně školu navštěvuje 30 dětí. V červnu skončil semestr a bylo oceněno 6 žáků s nejlepšími výsledky. Letos se škola zapojila do mezinárodní iniciativy „Education-4Conservation“ pro mateřské školy, v rámci níž učitelé používají stejné osnovy v různých institucích v několika zemích. Kukang škola tedy otevřela novou třídu pro malé děti a vyměňuje si zkušenosti s učiteli nejen v dalších částech Indonésie, ale třeba také na Madagaskaru. Mezi další školní aktivity patřilo, jako již každoročně, vaření jídel „bez palmáce“, a to při příležitosti Mezinárodního dne bez palmového oleje, který připadá na 1. únor. Letos se učitelky Novita a Syifa přihlásily do soutěže indonéských receptů bez palmového oleje pořádané organizací Zátoka nosatých opic společně s Koalicí proti palmovému oleji. Se svým pokrmem „Kapurung“ se umístily v celkovém hodnocení na krásném 2. místě a obsadily dokonce dvakrát 1. příčku: v kategorii „nejzdravější recept“ a „nejvíce enviro-friendly recept“. Vzhledem ke covidové situaci se však bohužel nemohl uskutečnit každoroční monitoring outloňů a dalších nočních zvířat v terénní oblasti programu. Pro tyto účely tak byla vybrána nová oblast v okolí záchranného centra. V monitoringu zdejší oblasti bude terénní tým pokračovat i v dalších letech, aby mohl data z obou oblastí porovnat. V roce 2021 se dotáčely poslední záběry do připravovaného dokumentu mapujícího činnost programu Kukang v průběhu tří let a nyní následuje jeho postprodukce. Hlavními koprodukčními partnery jsou Zoo Olomouc a Zoo Ostrava, spolupráce byla navázána také s produkční společností Bionaut. Dokončení

dokumentu je plánováno na rok 2022. Kromě tohoto dokumentu bylo v červnu dokončeno také natáčení ve spolupráci s britskou produkční společností WildSpace Production a indonéskou produkční společností ASA Films. Cílem bylo nafilmovat záběry pro video propagující ochranu přírody se zaměřením na projekt Kukang Coffee. Toto video doprovodí dokument Netflixu nazvaný Greater National Parks: Leuser, který bude uveden v roce 2022 a bude obsahovat záběry outloňů z terénní oblasti programu Kukang.

Velkou událostí tohoto roku byla červnová mise do Indonésie vedená ministrem životního prostředí Richardem Brabcem s podnikatelskou delegací. Ministerstvo životního prostředí České republiky jejím prostřednictvím učinilo milník ve spolupráci s Ministerstvem životního prostředí a lesnictví Indonéské republiky. Při návštěvě této země se totiž podařilo podepsat „Dohodu o společném záměru“ (Letter of Intent), která je vyústěním několikaletých snah obou zemí o spolupráci na poli ochrany životního prostředí a udržitelného rozvoje. Podpořeny byly také ochranné a výzkumné aktivity v Indonésii dlouhodobě podporované především českými i dalšími evropskými zoologickými zahradami. Upevnila se i spolupráce mezi vybranými univerzitami obou zemí. Na uskutečnění této mise se podílel i Kukang program. Ministr s českou delegací navštívil rovněž záchrané centrum Kukang a podpořil

ochranné aktivity programu. Projekt Kukang Coffee úspěšně pokračuje, o tom svědčí fakt, že do komunity pěstitelů kávy Kukang Coffee se zapojilo již přes 50 indonéských farmářů, z nichž se tak stávají ochránci přírody. Kavárna Kukang Coffee v Ústí nad Labem se přes nelehkou dobu, kdy byla zavřena a káva se prodávala pouze výdejním okénkem, rozhodla podpořit zdravotníky v Masarykově nemocnici v Ústí nad Labem. Cílem bylo zdravotníky povzbudit a dodat jim sílu a pozitivní energii. V samotné kavárně v Pařížské ulici dostali kávu zdarma kromě zdravotníků také policisté a hasiči. Jako vyjádření díky šálek kávy zdarma v kavárně dostali i zaměstnanci zoologických zahrad, díky jejichž podpoře Kukang program na Sumatře působí.

Úplnou novinkou Kukang programu je kromě ochrany outloňů v místě jejich výskytu také podpora vzniku udržitelné záložní populace to-

Anglicko-environmentální škola
/Kukang environmental school/

Ministr ŽP R. Brabec na klinice Kukang programu
/The Minister Richard Brabec in the Kukang clinic/

Mise ČR do Indonésie vedená ministrem ŽP
/The Czech Ministry of the Environment Mission/

Kukang Coffee v nemocnici
/Kukang Coffee in hospital/

Farmář v Kukang Coffee Community
/A farmer in Kukang Coffee Community/

hoto druhu v lidské péči, tzv. ex situ. Jedním z možných řešení je výstavba chovných center pro outloně malé v rámci moderních zoologických zahrad sdružených hlavně v Evropské asociaci zoologických zahrad a akvárií (EAZA). Na tom spolupracujeme se skupinou odborníků. Tato chovná zařízení již začínají vznikat v několika zoologických zahradách, včetně Zoo Olomouc.

Aktivity programu Kukang probíhající v ČR byly v roce 2021 značně omezeny, nicméně i přesto jako každý rok proběhl 5. září v areálu Zoo Olomouc „Den pro zoologické zahrady“, jehož součástí byl i Kukang stánek. Více informací o Kukang programu naleznete na webových stránkách www.kukang.org.

Kampaň Ukradená divočina (www.ukradenadivocina.org), jejímž spoluzakladatelem je i Kukang program, má za sebou již 3 roky svého fungování. V přípravě jsou kromě jiného nové fotopanely upozorňující na problematiku nelegálního obchodování se zvířaty, které budou k vidění i v areálu Zoo Olomouc.

*Zpracovala: Ing. Lucie Čizmářová,
terénní zooložka Zoo Olomouc*

TRENGGILING CONSERVATION PROGRAM

Mise na záchranu nejpašovanějších savců světa byla zahájena! Dne 9. března 2021 byl oficiálně spuštěn sesterský program záchranného programu Kukang, tentokrát zaměřený na ochranu luskounů ostrovních

Vaření bez „palmáče“ v Kukang programu
/Cooking without palm oil in Kukang programme/

(*Manis javanica*) na Sumatře v Indonésii nazvaný Trenggiling Conservation Program. Program je od začátku podporován třemi hlavními partnery: Zoo Olomouc, Zoo Praha a Zoo Ostrava.

Luskouni jsou unikátní savci, kteří mají tělo pokryté šupinami. A právě kvůli nim se dostali na pokraj vyhubení – některé tradiční africké a asijské kultury totiž věří v jejich magické a léčivé účinky. Dále jsou také loveni jako bushmeat („maso z lesa“). Protože

Luskoun ostrovní (*Manis javanica*)
/Sunda Pangolin/

všem jejich druhům hrozí vyhubení, úkolem tohoto záchraného programu založeného českými ochránci přírody na Sumatře je šíření osvěty mezi tamním obyvatelstvem a spolupráce s nimi na přímé ochraně luskounů (např. zaměstnávat bývalé pytláky). Dalším cílem je výstavba a provoz záchraného a rehabilitačního centra pro zvířata zabavená z nelegálního obchodu a vybudování česko-indonéského týmu, aby luskouny chránili sami Indonésané.

Vzdělávání o luskounech
/Education about Pangolins/

Na pozemku centra již stojí 6 karanténních výběhů pro luskouny, v průběhu července byl opět ve spolupráci s odbornou poradkyní Trenggiling Conservation Program Louise Fletcher navržen předvypouštěcí výběh a současně začala jeho výstavba. Stavební práce v záchraném a rehabilitačním centru pro luskouny financuje Zoo Praha. Nyní probíhá i noční monitoring výskytu luskounů v terénní oblasti programu a následné potlačování obchodů s nimi ve vybraných oblastech Sumatry.

Více informací o programu Trenggiling naleznete na webových stránkách www.trenggiling.org.

*Zpracovala: Ing. Lucie Čížmářová,
térenní zooložka Zoo Olomouc*

Dobrovolníci pomáhali na akcích v zoo
/Helping volunteers/

Výběhy pro luskouny
/Enclosure for Pangolins/

DERBIANUS CONSERVATION

Derbianus Conservation je nevládní organizace sdružující odborníky, vědce, studenty a nadšence, kterým není lhostejný osud kriticky ohroženého západního poddruhu antilopy Derbyho v jejich přirozeném prostředí Niokolo Koba v Senegal. Zoologická zahrada Olomouc je členem tohoto spolku od roku 2016.

Naše pomoc spočívá především ve vzdělávání veřejnosti. Za tímto účelem máme u výběhu Safari Afrika siluetu antilopy Derbyho s informačním panelem. Dále pořádáme každým rokem Den s antilopou, který je součástí akce Den pro zoologické zahrady. Sdružení Derbianus Conservation má zde svůj stánek, kde návštěvníci můžou finančně podpořit ochranu největšího druhu antilopy nákupem triček a různých dalších předmětů nebo i tím, že si za libovolný příspěvek nechají namalovat na obličej kresbu antilopy, žirafy nebo třeba geparda. V roce 2021 se Den pro antilopu uskutečnil 4. 9.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

Stanoviště Derbianus na Dni pro zoologické zahrady
/Derbianus in our zoo/

Dobrovolníci vyřezávají dýně
/Volunteers are carving pumpkins/

DOBROVOLNÍCI V ZOO OLOMOUC

Bohužel s ohledem na uzavření zoologické zahrady a následná omezení vycházející ze zhoršené epidemiologické situace nebylo možné zvát dobrovolníky ve větší míře. Počet osob v organizovaných skupinách byl totiž regulován a byla vyžadována jejich bezinfekčnost.

První dobrovolníky jsme tak mohli přivzvat až na srpnový Den zvířecích rekordů (24. 8.), kterého se zúčastnily dvě dobrovolnice. Druhou akcí bylo Dlabání dýní na Večer duchů (16. 10.) s pěti dobrovolníky a dětmi z oddílu Duha Rysi Olomouc, jež vede naše zooložka Ing. Jitka Vokurková.

Děkujeme všem zmíněným za jejich zájem a pomoc, snad se v příštím roce situace již uklidní a budeme moci fungovat v trošku normálnějším duchu.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

SPOLUPRÁCE S DOMEM DĚTÍ A MLÁDEŽE OLOMOUC

V roce 2021 spousta odvětví lidské činnosti značně poznamenala pandemie koronaviru a následné restriktce. Zatímco chovatelské činnosti se tato pandemie prakticky nedotkla, protiepidemická opatření značně omezila spolupráci mezi Zoo Olomouc a DDM Olomouc, která trvá již desítky let. Pravidelné schůzky Zooklubu probíhaly pouze od května do konce června a od konce září již pravidelně kaž-

Schůzka Zooklubu v zoo
/Zoo Club meeting at the zoo/

dý čtvrtek. Zooklub vedou RNDr. Eva Havlická a Mgr. Hana Matysová, za Zoo Olomouc spolupracuje RNDr. Libuše Veselá. Zájem dětí je stále velký. Ve školním roce 2020/21 měl Zooklub 25 členů, v právě probíhajícím školním roce navštěvuje tento oblíbený kroužek 26 dětí a 4 instruktory z řad dospělých „zooklubáků“. V době přerušení činnosti z důvodu opatření proti šíření nemoci covid-19 jsme připravili společně 6 kol on-line soutěže pro členy Zooklubu a informovali je o novinkách v zoo. Byli jsme sice v neustálém kontaktu, ale komunikace on-line v žádném případě nenahradí osobní setkání. Protiepidemická opatření nám neumožnila uskutečnit řadu tradičních akcí. Realizoval se pouze podzimní výlet do Zoo Brno v době podzimních prázdnin (27. 10.), kterého se zúčastnilo 20 dětí. Dlabání dýní proběhlo před Večerem duchů za účasti 26 dětí. Zdobení stromečku pro zvířata proběhlo 18. prosince a kromě dětí se zúčastnili i jejich rodiče a z části i veřejnost.

Děti ze zooklubu vyřezávají dýně
/Children are carving pumpkins/

Děti připravují krmení pro ptáky
/Children are preparing bird feeding/

Jsme velmi rádi, že při ústupu epidemie v letních měsících se mohl uskutečnit příměstský tábor, který vedly Mgr. Hana Matysová a RNDr. Eva Havlická spolu s instruktory. Na tento tábor přicházejí i jiné děti než členové Zooklubu a vždy se moc těší. Hlavním tématem byla táborová hra „Postav si svou zoo“. Kromě toho se děti dostaly do zákulisí zoo, osobně se seznámily s mnoha zvířaty. Za spolupráci chceme poděkovat pracovníkům zoo Haně Dostálové, Petře Vysloužilové, Ing. Elišce Veselé, Michaele Valové, Bc. Miroslavu Vaverkovi a Mgr. Pavlovi Javůrkovi. Tábor se konal v týdnu od 23. do 27. 8. 2021 a zúčastnilo se jej 25 dětí.

Protože plánované akce „Jarní stezka“ ani „Den země“ se z důvodu opatření proti šíření koronaviru neuskutečnily, připravili jsme pro návštěvníky pouze „Podzimní stezku“ o novém druhu v Zoo Olomouc pandě červené.

*Zpracovaly: RNDr. Libuše Veselá,
RNDr. Eva Havlická a Mgr. Hana Matysová*

VETERINÁRNÍ PÉČE

Veterinární péči v zoo zajišťovaly privátní veterinární lékařky MVDr. Lenka Chrastinová a MVDr. Ivana Amoussa, v době nepřítomnosti jsou připraveni je zastoupit lékaři z Veterinární kliniky MVDr. Michaela Mazocha.

Stálý dohled nad zoologickou zahradou, především nad nákazami a transporty, má Krajská veterinární správa Státní veterinární správy České republiky pro Olomoucký kraj. Záležitosti týkající se Zoologické zahrady Olomouc řešíme především s paní MVDr. Vierou Karabovou a s MVDr. Miloslavem Lakomým.

Laboratorní vyšetření prováděl nejčastěji Státní veterinární ústav Olomouc, kde se obracíme především na MVDr. Martina Pijáčka a MVDr. Josefa Dostála. Dále spolupracujeme s laboratoři Laboklin, SVÚ Praha, genetické vyšetření na pohlaví provádí laboratoř Genexone, s. r. o.

Základ veterinární péče představuje především prevence. Pravidelná každoroční veterinární preventivní péče zahrnuje vakcinace, odcervení a následnou koprologickou kontrolu, odběry krve k vyšetření serologickému, biochemickému, cytologickému, k vyšetření krevního obrazu a otiskových preparátů. Preventivní veterinární činnost každoročně začíná rituálem vakcinace lichokopytníků, samic oryxů před porodem, plošným koprologickým vyšetřením kopytníků a bojem proti parazitům u antilop a klokanů. Tato činnost pokračuje dále v průběhu roku u všech dalších zvířat. Do preventivní péče patří i korekce paznehtů, kterou podle potřeby provádějí i příslušní ošetřovatelé, a dále pravidelnou korekci kopyt lichokopytníků, kterou pro nás provádí kovář – podkovář Lukáš Habich. V průběhu roku 2021 jsme řešili opět řadu velmi zajímavých veterinárních případů:

- Na konci prosince 2020 jsme provedli úspěšně císařský řez samice kotula veverovitého. Narozené mládě, které chovatelka pojmenovala podle jeho příchodu na svět Cézár, bydlelo společně s matkou v malém kenelu, jelikož matka měla po chirurgickém zákroku málo mléka a bylo nutno jej pravidelně dokrmovat. Odchovaný sameček s matkou zůstali v neustálém kontaktu s ostatními a dnes už je součástí celé skupiny kotulů.
- Další komplikovaný porod, který byl řešen císařským řezem, podstoupila samice soba Baytrika. Bohužel vybavené mládě bylo tentokrát mrtvé.
- V průběhu roku jsme řešili několik pacientů s problémy pohybového aparátu. K zajímavým případům patřila například pododermatitida samce soba, která nakonec vyústila v komplikovaný hnisavý proces celého záprstí. Nakonec jsme v opakované anestezii několikrát provedli debridement, ošetření abscesu depotními antibiotiky a drenáž přímo postižených částí. Po tříměsíčním léčení se konečně podařilo odstranit fixační i krycí obvaz, sob je již bez jakéhokoliv kulhání a končetina je zcela zhojena.
- Častým problémem bylo řešení různých úrazů s komplikacemi. Jedním z pacientů byla samice kočkodana husarského, které při šarvátce její spolubydlící zcela odstranili kůži na kolenním kloubu. Při chirurgické intervenci jsme sešili, co se dalo a pomocí uvolňovacích řezů odlehčili konečnou suturu. Rána se zhojila per primam.

Ošetření kotula po císařském řezu
/Squirrel Monkey's after caesarean section/

Amputaci prstu jsme museli provést u lemura katy, kde kousné zranění vyústilo v nekrózu. Také klokani parma, kteří se vyznačují vzájemnou nesnášenlivostí, byli s tržnými ranami častými návštěvníky veterinární ordinace.

- Vyšetření krve samice lemura katy poukázalo na problém s játry a bohužel následná pitva po úhynu zvířete potvrdila postižení jater z důvodu nákazy echinokokem.
- Chov savců z řádu chudozubých nám přináší mnohem více starostí, než tomu bylo v minulosti. V roce 2021 jsme pokračovali v řešení krmné dávky a managementu chovu stromových mravenečníků. Probíhaly pravidelné odběry krve k biochemickému a cytologickému vyšetření, bakteriologická vyšetření. Ve spolupráci s TÚ LFUP Olomouc jsme podávali autovakcínu proti nejčastějším patogenům. Samici Morganě se narodilo mládě, které se bohužel nepodařilo odchovat až do dospělosti. Dalším pacientem byl samec lenochoda dvouprstého, který trpěl dlouhodobě průjmem. Při celkové anestezii bylo zjištěno postižení jater. Podobným problémem trpělo mládě lenochoda, které uhynulo.
- Nelze opomenout řešení zdravotních problémů starších urzonů. Prováděli jsme kontrolu kondice všech zvířat, bakteriologické vyšetření a sonografické vyšetření u samic. U dvou samců jsme řešili bakteriální infekce dýchacího aparátu.
- Výtok z očí fenka berberského se po týdenním ošetření antibiotickou mastí zcela upravil.
- Naši geriatrictí pacienti, trpící postižením pohybového aparátu, velbloudice dvouhrbá Eliška a chovný samec lva berberského, prošli několika aplikacemi chondroprotektiv. U lva bylo nutno použít i depotní kortikosteroidy. Velbloudici Elišce přidáváme také výtažek drápu ďábelského.
- Jako každoročně i letos jsme měli několik případů nekrobacilózy u klokana. Tyto

případy jsme řešili chirurgickým debridementem postižené tkáně, exstirpací zasažených zubů a celkovou i lokální aplikací antibiotik. Ke zvýšení celkové imunity jsme podávali vitamin C, betaglukany a kanabinoidy s chondroprotektiv. Nově jsme k našim zbráním přidali gel s nanostříbrem, který jsme aplikovali do postižených míst. Ve spolupráci s MVDr. Petrem Vításkem jsme u léčených zvířat provedli RTG vyšetření změn na čelisti. Provedli jsme tak také RTG vyšetření pánve u jedné samice vykazující nestandardní pohyb a u mláděte po úrazu krční páteře.

- Na žádost koordinátorů evropských záchranných chovů jsme provedli vaskotomii u dvou samců kozorožce kavkazského, dále kastraci samce a samice klokánka králikovitého před jejich transportem do soukromých chovů a samice lemura černého.
- U starého samce makaka červenolícího s alopecií jsme v celkové anestezii provedli odběr krve, při kterém mimo jiné bylo prokázáno onemocnění diabetes.
- Starý samec zebry byl z důvodu horšího příjmu potravy a zhoršení výživného stavu podroben vyšetření chrupu a jeho následně úpravě v celkové anestezii. Pro koňského zubaře MVDr. Romana Vítka to bylo jistě zpestřením jeho práce minimálně tím, že zákrok prováděl ve velmi nestandardní poloze. Neobvyklým základem bylo i odstranění zubního kamene surikaty pomocí ultrazvuku.
- Ptáci nejsou příliš častými pacienty naší veterinární ordinace. Tortikolis jeřába popelavého, způsobená pravděpodobně úrazem, vyžadovala po úvodním akutním ošetření delší rehabilitaci.
- Do následujícího roku máme za cíl zaměřit se na problémy v odchovu čájí, urzonů a stále nedořešené zdravotní problémy u mravenečníků a lenochodů.

*Zpracovaly: MVDr. Lenka Chrastinová,
RNDr. Libuše Veselá*

Mládě kotula se podařilo odchovat
/We managed to breed the baby/

Ošetření pododermatitidy samce soba
/Treatment of Reindeer pododermatitis/

Ošetření rány samice kočkodana
/Treatment of Patas Monkey's injury/

Kousná rána u klokana parma
/Bite of Parma Wallaby/

Kontrola březosti mravenečnika
/Anteater pregnancy control/

Ošetření mláděte mravenečnika
/Treatment of Tamandua pup/

Kompletní vyšetření lenochoda
/Complete examination of the Sloth/

Sonografické vyšetření urzona
/Sonographic examination of the American Porcupine/

Kontrola zdravotního stavu fenka
/Fennec fox's medical check-up/

RTG vyšetření čelisti klokana
/Kangaroo's jaw x-ray/

Kastrace klokánka králíkovitého
/Brush-tailed Bettong castration/

U makaka se potvrdilo onemocnění diabetes
/Diabetes has been confirmed in Macaque/

Korekce chrupu samce zebry
/Dental correction in Zebra/

Odstranění zubního kamene u surikaty
/Tartar removal in Meerkat/

Ošetření tortikolis jeřába popelavého
/Torticollis treatment of the Crane/

Sonografické vyšetření hrabáče
/Sonography examination of Aardvark/

ZKUŠENOSTI S CHOVEM KLOKANŮ

Zoologická zahrada Olomouc chová klokany rudé a klokany parma společně s pštrosy emu hnědými ve velkém výběhu, který je průchozí pro návštěvníky. Klokany rudé chováme v poměrně velké skupině, která zhruba od roku 2015 čítala kolem 15 členů, v posledních dvou letech jejich počet přesahuje 20 jedinců. Tito obyvatelé velmi suchých vnitrozemských oblastí Austrálie se v přírodě sdružují v různě velkých stádech, proto chov v početnější skupině je přirozený, navíc působí lepším dojmem a je atraktivnější pro návštěvníky. Z chování klokanů rudých je zcela zřejmé, že se ve větší skupině cítí dobře a vyhledávají vzájemný kontakt. Klokani parma naopak žijí poměrně skrytě a na vzájemné vztahy si příliš nepotrpí.

Základ krmné dávky obou těchto druhů v naší zoologické zahradě tvoří kvalitní, co nejjemnější seno, tráva, větve na okusování, ovesné vločky a granulace pro králíky Champion Energys, dále nakrájené měkké pečivo a především různá zelenina a ovoce. Převažuje zelenina listová jako čínské zelí, hlávkové zelí a kapusta, dále dostávají jablka, červenou řepu, hrušky, rajčata, papriku, mrkev a prakticky jakékoliv další druhy podle nabídky. Zpravidla preferují to, co je pro ně nové nebo co dlouho neměli, velice jim chutnají třeba rajčata. Snažíme se upřednostňovat ty druhy, které neobsahují příliš mnoho cukrů. Pro posílení imunity přidáváme vitamín C, betaglukany a CBD. Množství přijaté potravy není každý den stejné, ale v každém případě se dá říct, že klokani mají jak čerstvou potravu, tak objemové krmivo v neomezeném množství. Podle evidence od roku 2009 opustilo vaky matek celkem 64 mláďat klokanů rudých v poměru pohlaví 22,40,2, uhynulo celkem 24 jedinců (10,12,2). U klokanů parma to bylo za tuto dobu celkem 43 odchovaných (16,27) a 27 uhynulých (7,20).

Jednoznačně nejnámější a nejobávanější komplikací v chovu klokanů je zánět čelistní kosti způsobený infekty, které vniknou

Klokan rudý (*Osphranter rufus*)
/Red Kangaroo/

do rány při poranění v tlamní dutině. Léčba je velmi komplikovaná, trvá dlouho a často končí úhynem zvířete. Jestliže si však prohlédneme pitevní protokoly klokanů rudých uhynulých v olomoucké zoo a vyšetřených ve Státním veterinárním ústavu v Olomouci za posledních 6 let, zjistíme, že u nás tato choroba ani zdaleka není nejčastější příčinou úhynu těchto vačnatců. Ze 14 klokanů rudých, kteří byli od roku 2015 po úhynu vyšetřeni na SVÚ Olomouc, byla nejčastější příčinou úhynu smíšená bakteriální infekce, postižena byla obvykle trávicí nebo dýchací soustava, přičemž v protokolu je vždy uvedeno, že dutina tlamní a čelisti jsou bez nálezu. U pěti klokanů byl příčinou úhynu úraz a jen u dvou samic byl úhyn v důsledku pokročilých hnisavě nekrotických lézí v čelistech. Této klokaní choroby se samozřejmě obáváme i v naší zoo, a je třeba říct, že klokani rudí s problémem v tlamní dutině jsou jedni z nejčastějších pacientů v naší veterinární ordinaci. Naprostým základem úspěchu je zjistit po-

Mláďe klokanu rudého ve vaku
/A joey of Red Kangaroo in the mother's pouch/

Klokan parma (*Macropus parma*)
/Parma Wallaby/

blém hned v začátku a zahájit léčbu dříve, než infekce pronikne do tvrdých tkání. V takovém případě se pak podaří pacienta vyléčit, aniž by se do ordinace se stejným problémem vrátil. Je potřeba zaměřit se na jakýkoliv sebemenší otok na tlamě, přivřeně oko, drobné poranění. Zdvíženým prstem je i jakákoliv změna chování, pomlaskávání, utírání si tlamy tlapkou. Abychom takové detaily byli schopni zaznamenat, je nutné, abychom jednotlivá zvířata od sebe bezpečně rozeznali a aby všichni klokaní byli natolik kontaktní, že přijdou na bezprostředně krátkou vzdálenost, případně nechají na sebe sáhnout.

Zdravotní stav klokanů rudých i jejich chování můžeme nejlépe zhodnotit každé ráno, když jim podáváme ve vnitřní ubikaci granule a téměř všechna zvířata se uvnitř scházejí. Pokud máme podezření na nějaký problém, je možné příslušného jedince odchytit a s dalším vyšetřením na nic nečekáme. Zvířata, která jsou zvyklá na každodenní kontakt s ošetřovateli, snáší odchyt, manipulaci nebo ubytování v kot-

Ošetření klokanu parma
/Medical treatment of Parma Wallaby/

ci, aniž by trpěla stresem. Důležité je klokaný od sebe rozeznat, přesně identifikovat a také předat ostatním kolegům poznatky i informace o léčení.

Proto velkým usnadněním pro chovatelskou práci je, má-li každé ze zvířat své jméno. S klasickým případem zánětu čelisti po vpíchnutí stébla nebo větvičky do tkáně jsme se za poslední dobu setkali dvakrát, většinou je však spouštěčím momentem něco jiného. Může to být například rána po naražení. Jako u většiny jiných druhů zvířat jsou mladí jedinci hodně pohybliví a nerozváží, a tomu odpovídá skutečnost, že většina klokaních pacientů jsou mladá zvířata. Často je zřejmé, že problému s otokem předcházela třeba kolize s pštrossem emu. Další věcí je to, že mladým zvířatům dorůstají zuby, a i při tom může pro mikroorganismy vzniknout vstupní brána do dásně. Pokud při vyšetření najdeme poranění, volný zub nebo nějaký jiný problém, provedeme lokální ošetření, které probíhá v celkové anestezii, obvykle nasadíme antibiotickou léčbu a po jejím ukončení zvíře vždy opakovaně kontrolujeme.

U klokanů parma je situace horší. Samozřejmě se snažíme v rámci možností co nejvíce kontrolovat i je, ale protože jsou zcela nekontaktní a nekomunikativní, není možné se s nimi setkat z bezprostřední blízkosti, ani zaznamenat změnu chování a velmi obtížný je i samotný odchyt. Proto zdravotní problém, ať už jakýkoliv, obvykle zjistíme až v pokročilejší fázi, kdy už je úspěšnost vyléčení dost malá.

Zpracovala: Ing. Eliška Veselá

Odrostlejší mládě klokanu rudého
/Older joey of Red Kangaroo/

VÝŽIVA A KRMENÍ

ZOOLOMOUC

Hodnota spotřebovaného krmiva v roce 2021 dosáhla výše 6.825.935,77 Kč. Náklady na 1 krmný den činily 18.701,19 Kč. Značná část nákladů byla hrazena z dotace Ministerstva životního prostředí, a to v částce 3.858.839,00 Kč.

I v letošním roce jsme do krmných dávek kopytníků a dalších zvířat přidávali čerstvé zelené krmení. V porostu na ulici Dvorského dominovaly spíše traviny a jeho celková kvalita byla výrazně nižší. Poslední osetí jetelotrávní směsí s převahou vojtěšky proběhlo na jaře 2018. Nejvyšší výnosy vojtěška poskytuje během tří let, následně produkce zelené hmoty nabírá klesající tendenci. Na některých částech pozemku byly letos provedeny 3 seče. Na podzim bylo nutné přistoupit k agrotechnické údržbě. Stávající porost, který již nebyl vhodný pro krmné účely, byl posečen a následně odstraněn. Po zvážení možností s ohledem na kamenitě podloží se místo hluboké orby přistoupilo k úpravě pozemku pomocí diskového podmiťáče. Přes zimní období se půda nechá odpočinout a vymrznout. Na jaře 2022 proběhnou další přípravy pozemku k samotnému osetí vojtěškovým porostem. Uskuteční se druhá fáze „diskování“ a odstraní se případné kameny. Veškeré agrotechnické práce proběhnou souběžně na louce na ulici Dvorského i na druhém pozemku – ulice Šlikova.

U kozorožců kavkazských, muflonů, zubrů a ostatních obyvatel euroasijského safari proběhla změna granulí. V jejich krmných dávkách byly původní „Zoo B“ nahrazeny granulemi určenými pro vysokohorské kopytníky. V průběhu roku dochází v přírodě ke změnám složení a dostupnosti potravních zdrojů. Tato sezónnost byla zohledněna. V závislosti na ročním období byla našim svěřen-

cům předkládána letní a poté zimní varianta. Jednotlivé typy se liší především obsahem bílkovin a vlákniny. Zimní obsahují vyšší obsah vlákniny a nižší obsah bílkovin. V letních granulích je poměr těchto složek opačný. Vzhledem k odchovu mláďat vznikají v sezóně zvýšené nároky na bílkoviny v potravě. Zvířata navíc dostávají čerstvé zelené krmení a využívají pastvu ve výbězích, s čímž souvisí zvýšený výskyt parazitů u zvířat. Letní varianta obsahuje navíc látku monensin, která má kokcidistatický účinek. Výrazně nižší výskyt kokcií byl zaznamenán u muflonů. U všech výše zmíněných kopytníků, dále u kozorožců sibiřských, koz krétských a markhurů byla v sezóně navíc doplňkově využita medikovaná granulovaná krmná směs WILDMIX 2 (MIKROP), která má širokospektrální účinek proti oblym červům a motolicím.

V minulých letech se v zimním období u žiraf a kamzíků sporadicky objevovaly respirační obtíže v podobě kašle. Z preventivních důvodů byl do krmných dávek zařazen přípravek NutriMix Betaglukan podporující imunitu. V době zvýšeného infekčního tlaku byl dále přechodně podáván preparát Roboran Vitamin C.

V letošním roce naše zoologická zahrada představila návštěvníkům ke svému 65. výročí nové svěřence – pandy červené. Tyto stromové šelmy obývají horské lesy a bambusové houštiny. Právě bambus představuje až 90 % jejich jídelníčku. Potrava je tedy primárně založena na rostlinném materiálu. V přírodě je jedna panda schopná zkonzumo-

Součástí krmení pro pandy je bambus
/A part of the food for pandas is bamboo/

vat až 1,5 kg listů (nebo 4 kg výhonků) každý den, což není možné v chovech v lidské péči reálně zajistit. Zoologické zahrady zvyšují v krmných dávkách příjem vlákniny a bílkovin koncentrovanou potravou v podobě granulí nebo sypkých směsí, ze kterých se tvoří kaše. Zmíněná krmiva imitují svým složením bambus. V přirozeném prostředí svůj jídelníček pandy sezónně doplňují trávami, výhonky a pupeny různých druhů rostlin, dále ovocem, plody, houbami, příležitostně dokonce vejci či drobnými obratlovci. Stěžejním úkolem bylo zajistit dostatečné množství bambusu. Ten již v areálu zahrady na několika místech pěstujeme, nicméně jsme se letos rozhodli založit větší samostatný záhon, který je situován v zázemí mimo návštěvnickou trasu. Bylo zasazeno několik druhů bambusu. Pandy dokážou být vybíravé a údajně preferují v průběhu roku různé druhy. Velké díky patří kolegům z ostravské zoologické zahrady, kteří nám poskytli k dispozici vlastní odkopky bambusů rodu *Phyllostachys a Sasa*. Velmi ochotně předali zkušenosti s péčí a využitím jednotlivých druhů v krmných dávkách pandy červené. Na doporučení jiných zahrad jsme nadbytečný bambus zkoušeli uskladnit i do chladicího boxu, to se nám bohužel neosvědčilo. Pandy takový bambus odmítaly přijímat. Kompletní krmná dávka zahrnuje kromě čerstvého bambusu i speciální granule (značky St. Laurent) a kaši ze sypké směsi (značky Mazuri) s přísadkou zeleniny a malým množstvím ovoce.

Zásadní změny byly provedeny ve výživě malých koček. Tyto šelmy jsou od přírody nastavené na lov malé kořisti, přičemž loví vícekrát za den, a to i v noci, v závislosti na konkrétním druhu. Je tedy pro ně přirozený opakovaný příjem menšího množství potravy, na rozdíl od velkých kočkovitých šelem. Ty jsou schopny po úspěšném lovu spořádat v krátkém časovém intervalu najednou velké množství potravy, které následně několik dní tráví. Proto jsou u nich zařazeny hladovky třikrát týdně. Doposud byly dny půstu, s výjimkou kojících samic a kořat, zařazeny dvakrát

týdně i u malých koček. Jejich krmné dávky jsou pestré a sestávají z následujícího biologického krmení: jednodenní kuřátka, myši, potkani, doplňkově morčata, holubi, křepelky, ale také pstruzi. Dále jsou podávány naporcované části kuřecího, vepřového a králičího masa. Množství na jeden krmný den bylo sníženo, přičemž byly úplně vyřazeny hladovky. Prozatím jsou malé kočky krmeny jedenkrát za den. Kočka evropská a kočka krátkouchá patří mezi druhy, u kterých se v zimním období zvyšuje množství přijímané potravy a dochází k hmotnostním přírůstkům. Vzhledem k provedeným změnám bylo především u těchto jedinců nezbytné věnovat zvýšenou pozornost jejich aktuální kondici, aby nedošlo k nadměrnému a nežádoucímu tloustnutí. U některých zvířat bylo pozorováno zlepšení kondice.

U medvědů došlo ke změnám techniky krmení ve smyslu nastavení a hlavně dodržení sezónnosti. Inspirací byl výborně zpracovaný workshop na téma „Výživa medvědů“ zveřejněný v rámci programu 11. ročníku EAZA Nutrition konference, který vedli Marcus Clauss a Charles Robbins. Na medvědy je obecně často pohlíženo jako na všežravce, kteří mohou být nakrmeni v podstatě kdykoliv a čímkoliv. Složení potravy v přírodě je sice různorodé, ale je ovlivněno mnoha faktory, například lokalitou výskytu, preferencemi konkrétních jedinců atp. Dostupnost potravních zdrojů se mění v závislosti na ročním období. Jedná se spíše o „sezónní specialisty“. Na konci léta by mělo dojít ke snížení podílu rostlinné složky a zeleniny a postupně zvyšovat množství ovoce v krmné dávce. Dále je vhodné přidat ořechy, semena, případně med. Během podzimu musí medvědi nabrat potřebnou hmotnost k hibernaci – pořádně se „zakrmit“. Během zimního období dochází ke snížení příjmu potravy na minimum. S tím souvisí velké hmotnostní výkyvy. Během zimy údajně ztratí jedinci průměrně cca 20 % své celkové hmotnosti. Co se týče živočišné složky, ta by měla zjara poklesnout a dále se udržovat zhruba ve stejných hodnotách. Všemmu výše

Květy ibišku želvám chutnaly
/The tortoises enjoyed the flowers of Hibiscus/

Ibišek jsme dávali i lemurům
/We offered Hibiscus also to lemurs/

Primátům potravu zpěstřujeme lesním ovocem
/We make the food for primates more varied with forest fruit/

Krmení připravené pro jeřáby
/The feed prepared for cranes/

Krmná dávka pro klokany
/The feed ration for kangaroos/

Připravené krmění pro malé čápy
/The prepared feed for stork chicks/

Krmění zeber senáží
/Feeding of zebras with haylage/

Naskladněné ovoce a zelenina v chladičím boxu
/Fruit and vegetables in stock in the cooling box/

Naskladnění sena
/The hay storage/

uvedenému je nutné přizpůsobit typ i množství předkládané potravy, což u našich medvědů nebylo striktně nastaveno. V minulém roce byl medvědům celoročně podáván mix ovoce a zeleniny, což vedlo k tomu, že vždy preferovali sladké ovoce a zeleninu odmítali (především v jarních měsících). Také nehibernovali, stále podávané ovoce pro ně bylo silnější motivací. Pokud se ukládali ke spánku, tak zpravidla pouze samice. Vzhledem k tomu, že jsme chtěli napodobit přirozené podmínky, pokusili jsme se v letošním roce dodržet sezónnost. Z počátku nám medvědi na jaře zeleninu odmítali, avšak postupně si na tento systém navykli. Před zimou byli

dobře zakrmeni, a ačkoliv nebyly teploty kontinuálně příliš nízké, tak oba dva hibernovali. Ve výživě drápkatých opiček byl částečně upraven poměr ovoce a zeleniny, a to z důvodu omezení nestrukturálních sacharidů ve prospěch vlákniny. Původní poměr ovoce a zeleniny byl 1 : 1. Nyní tvoří zelenina 60 % krmné dávky oproti ovoci.

Velké díky patří všem sponzorům, kteří nás podpořili i v letošním roce. Poskytnuté krmivo a výživové doplňky obohatily krmné dávky našich svěřenců. Jedná se především o firmu AHOLD Czech Republic, a. s., Dajana Pet, s. r. o. a spoustu dalších. Za veškerou pomoc děkujeme i všem příznivcům zoologické zahrady ze strany široké veřejnosti.

Zpracovala: Ing. Tereza Míšková

Náklady na vybrané druhy krmiva

Krmivo	Náklady bez DPH [Kč]
Ovoce, zelenina	1.559.300
Maso (hovězí, kuřecí, skopové, vepřové, zvěřina)	1.520.200
Granule pro kopytníky	946.700
Hlodavci, králíci	559.800
Seno, sláma (pouze balíky)	491.600
Hmyz	342.300
Granule pro ptáky	236.700
Granule pro primáty	112.900
Zrniny, semena, luštěniny	104.400
Mořské plody (včetně ryb)	85.700
Vejce (slepičí, křepelčí)	53.900
Arabská guma	52.000
Luvos	7.600

OCHRANA PŘÍRODY

ZOOLOMOUC

Ochrana přírody a environmentální vzdělávání patří mezi základní pilíře, na kterých stojí fungování zoologických zahrad a není tomu jinak ani v Zoo Olomouc. Zoologická zahrada by měla kromě prezentace druhů z různých koutů světa podporovat i přírodu ve svém nejbližším okolí. A proto jsme se jí začali intenzivněji věnovat i v našem areálu. Dbáme na to, aby i naši návštěvníci volili cestu udržitelnosti. V zoo by měli nalézt inspiraci i poučení, které jim můžeme zprostředkovat například výstavbou přírodě blízkých prvků či tvorbou naučných materiálů použitelných pro jejich další rozvoj. V celém areálu např. třídíme odpad a seznamujeme veřejnost s některými palčivými problémy, s nimiž se příroda a její obyvatelé potýkají. Rovněž se snažíme prezentovat jednoduché a dostupné cesty, kterými mohou sami návštěvníci zoo v rámci vlastní invence pomoci přírodě ve svém nejbližším okolí.

V roce 2021 jsme opět vyvěsili několik budek („špačnicků“). Jehličnatý les v areálu zoo vlivem kůrovcové kalamity a četných vichřic značně prořídil, proto jsme se rozhodli jít cestou rozmísťování budek jako náhradních hnízdních příležitostí, neboť celá řada „doupných“ stromů vymizela. Aktuálně máme venku „sýkorníky“, budky pro špačky, lejsky, ale i pro sovy v celkovém počtu asi 50 kusů. Ve všech probíhá pravidelný monitoring.

Během zimního období (listopad–březen) provádíme příkrmování volně žijících ptáků, kteří u nás zůstávají. V tomto roce jsme vyvěsili sedm krmítek pro ptáky, pět košíků na lojové koule a dvě krmítka pro veverky. Nejvhodnější složkou potravy pro ptáky jsou semena slunečnice, lnu, prosa, řepky, pšenice, loupaného ovsa, máku

Kontrola hnízdění volně žijících ptáků
/The check of the wild birds nesting/

Vyvěšování budek v areálu
/The placement of the nesting boxes in the zoo area/

Příkrmování ptáků v zimě
/The supplementary bird feeding in winter/

Dudek chocholatý (*Upupa epops*)
/Eurasian Hoopoe/

Připravené netopýrovníky
/The prepared bat boxes/

Výstavba tůň
/The construction of water pools/

Osázená a napuštěná tůň
/The filled and planted water pool/

Brožura „Za přírodou v Zoo Olomouc“
/The brochure „For Nature in Zoo Olomouc“/

nebo kousky vyloupaných ořechů. Výborný je i hovězí lůj. V žádném případě zde nepatří slané nebo plesnivé pečivo, chleba či zbytky jídel z kuchyně. Důležité je, aby v krmitku nezůstávaly dlouho zbytky potravy, mohlo by docházet k nežádoucímu šíření patogenů.

V dubnu jsme měli jedinečnou možnost zajímavého ptačího pozorování. Jako svou zastávku na tahové cestě si vybral areál zoologické zahrady dudek chocholatý (*Upupa epops*). Většinu času trávil v okolí vyhlídkové věže, kde v trávě aktivně pátral po potravě. Jedná se o zcela nezaměnitelný a výrazný druh pověstný typickou chocholkou. Svůj odborný název získal podle zvuku „hupupup“, který vydává. Tito ptáci z čeledi dudkovitých (*Upupidae*) se v České republice řadí mezi ohrožené druhy. Jeho populace neustále klesají. Od dubna se dají příležitostně potkat, když táhnou na naše území, kde i hnízdí. Vyhledávají zejména místa v otevřené krajině, jako jsou pastviny. Hnízdí v dutinách stromů, výjimečně i v zemi. Jeho potravu tvoří různé druhy hmyzu a jejich larvy, případně i menší obratlovci.

Tento rok jsme nainstalovali na vhodná místa, která nám doporučil RNDr. Jiří Šafář, i pět budek pro netopýry. Při pravidelné každoroční akci – Mezinárodní noc pro netopýry – se s některými druhy letounů setkáváme, jsou to např. netopýři rezaví a hvízdaví. První zmínění mají v areálu i zimní kolonie. Dalšími prvky, které návštěvník zoo pravděpodobně nepřehlédne, jsou hmyzí hotely a „broukoviště“.

V tomto roce jsme zahájili projekt „Podpora lokální biodiverzity“. Ten byl z velké části financován díky „Příspěvku zoologickým zahradám“ od MŽP ČR. Celkové náklady se vyšplhaly na 150 400,60 Kč bez DPH, příspěvek MŽP činil 72 960,00 Kč bez DPH, zbylou část uhradila zoo z vlastních zdrojů. Jeho cílem bylo vybudování čtveřice menších tůň, které budou sloužit živočichům a rostlinám vyskytujícím se v areálu zoo, vytvoření naučného panelu pojednávajícího

Rosnička zelená (*Hyla arborea*)
/European Treefrog/

o druzích žijících v okolí stojatých vod a publikace o přírodě zoologické zahrady. Tato 52stránková brožura nazvaná „Za přírodou v Zoo Olomouc“ představuje osm desítek druhů hub, rostlin a živočichů vyskytujících se v areálu zoo. Z projektu jsme financovali materiál na výstavbu tůň, velké terénní úpravy a podsypový písek. Navezení písku, menší terénní úpravy, pokládka geotextilií a jezírkových folií proběhla svépomocí díky ochotě zaměstnanců, jmenovitě Janu Kirne-

Mládě užovky hladké (*Coronella austriaca*)
/Young Smooth Snake/

Červenka obecná (*Erithacus rubecula*)
/European Robin/

Netopýr rezavý (*Nyctalus noctula*)
/Common Noctule/

rovi, Miroslavu Vaverkovi, Filipovi Vařekovi, Vojtovi Maškovi, Ondřejovi Hlavinkovi, Janu Oprštnému a Kristýně Kumrové. V prvních měsících po napuštění tůně velmi rychle kolonizovaly různé druhy vodních bezobratlých, jako např. bruslařky, potápníci, vážky a objevili se i drobní planktonní korýši. Uvidíme, jak se bude situace s druhovou skladbou vyvíjet v roce 2022. Proto proběhne důkladný monitoring (velice pozitivním jevem by bylo prokázání přítomnosti obojživelníků).

Pro rok 2022 si dáváme alespoň malé cíle, rádi bychom provedli menší inventarizační průzkum hmyzu (zejména brouků) v areálu zoo. Sběr bude probíhat pomocí různých odchytových technik, zmínit můžeme např. metodu zemních pastí a lákání na světlo. Budeme také dále pokračovat v kontrole a rozvěšování budek, přikrmování a stavbě přírodě blízkých prvků.

Druhové zastoupení v budkách při rutinní kontrole 28. 5.

Druh	Počet mláďat	Uhynulá mláďata	Počet vajec
Špaček obecný	2	3	-
Sýkora koňadra	42	2	22
Rehek zahradní	10	-	5

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

MARKETING A PROPAGACE ZOO

NÁVŠTĚVNOST ZOO OLOMOUC V ROCE 2021

Rok 2021 byl stejně jako rok předchozí ve všech směrech a ohledech ovlivněn a poznamenán pokračováním pandemie covid-19, se všemi nařízeními a omezeními s ní související. Zatímco v roce 2020 byla zahrada pro návštěvníky zcela uzavřena celkem 119 dnů, a to ve třech „etapách“ (11. 3. až 29. 4., 9. 10. až 2. 12. a 18. 12. až 31. 12. 2020), rok 2021 nastoupil do již rozjeté uzávěry, která vydržela dlouhých 101 dnů (až do 12. 4. 2021), ale alespoň byla pro tento rok první a zároveň poslední. Když se 12. dubna brána zahrady opět otevřela a turnikety znovu

I přes uzavření byla návštěvnost velmi dobrá
/The visitor attendance was very good/

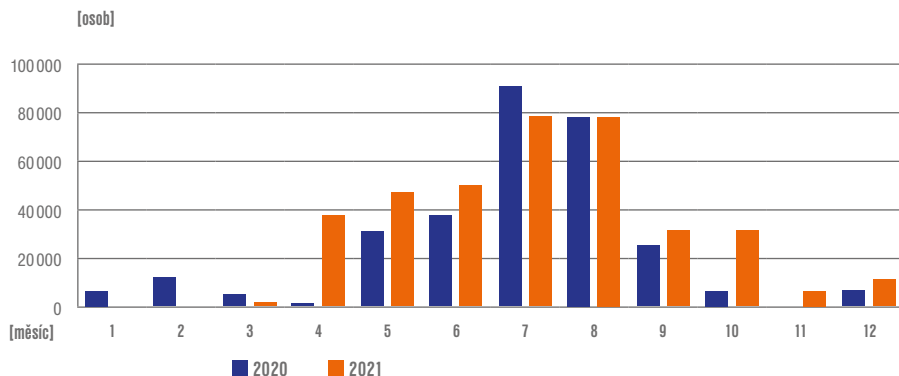
roztočily, bylo hned jasné, že návštěvníci na nás rozhodně nezanevřeli. Prudký nárůst návštěvnosti v podstatě kopíroval rok 2020, kdy se nejsilnějším měsícem stal červenec, následován srpnem, červnem a květnem. Ani duben, jenž byl ochuzený o 11denní uzavření, se nenechal zahanbit, a to nejen celkovou návštěvností téměř 38 tisíc osob, ale hlavně sobotou 24. 4., která se stala dnem s nejvyšším počtem návštěvníků v roce 2021 – 6 239 osob.

Vývoj návštěvnosti v roce 2021 a její srovnání s rokem 2020

2020	Ledén	Únor	Březén	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	3 075	5 017	2 227	372	16 945	19 491	43 677	37 804	12 888	1 953	32	1 927	145 408
Mládež	1 502	2 831	1 290	201	9 838	11 017	30 182	25 588	5 672	908	23	996	90 048
Sponzoři	282	414	142	676	1 324	535	95	39	195	61	192	240	4 195
Škola	108	24	3	0	1	752	515	532	1 311	297	0	9	3 552
Zlevněné vstupné	911	1 366	528	32	963	2 721	7 331	6 987	2 399	348	60	1 309	24 955
Platící celkem	5 878	9 652	4 190	1 281	29 071	34 516	81 800	70 950	22 465	3 567	307	4 481	268 158
Neplatící	130	136	40	0	270	520	1 076	846	521	213	0	115	3 867
Děti do 3 let	366	511	252	66	3 147	3 547	5 959	5 019	1 978	292	0	295	21 432
Celková návštěvnost	6 374	10 299	4 482	1 347	32 488	38 583	88 835	76 815	24 964	4 072	307	4 891	293 457
Kumulativní	6 374	16 673	21 155	22 502	54 990	93 573	182 408	259 223	284 187	288 259	288 566	293 457	

2021	Ledén	Únor	Březén	Duben	Květen	Červen	Červenec	Srpen	Září	Říjen	Listopad	Prosinec	Součet
Dospělí	10	233	279	16 772	21 836	20 011	39 764	37 034	16 746	13 763	2 700	3 596	172 744
Mládež	3	5	99	10 049	12 340	10 307	26 332	26 201	7 991	8 282	1 414	3 050	106 073
Sponzoři	308	192	682	4 487	3 525	745	206	732	110	393	141	661	12 182
Škola	0	0	0	19	922	11 299	698	495	904	601	101	144	15 183
Zlevněné vstupné	30	20	360	3 638	3 272	3 068	6 674	7 175	2 723	2 617	549	1 164	31 290
Platící celkem	351	450	1 420	34 965	41 895	45 430	73 674	71 637	28 474	25 656	4 905	8 615	337 472
Neplatící	3	2	1	123	395	1 411	637	750	418	637	92	213	4 682
Děti do 3 let	0	1	0	2 774	3 504	3 256	5 255	4 844	2 748	1 834	424	454	25 094
Celková návštěvnost	354	453	1 421	37 862	45 794	50 097	79 566	77 231	31 640	28 127	5 421	9 282	367 248
Kumulativní	354	807	2 228	40 090	85 884	135 981	215 547	292 778	324 418	352 545	357 966	367 248	
Porovnání měsíční	-6 020	-9 846	-3 061	36 515	13 306	11 514	-9 269	416	6 676	24 055	5 114	4 391	
Porovnání kumulativní	-6 020	-15 866	-18 927	17 588	30 894	42 408	33 139	33 555	40 231	64 286	69 400	73 791	

Graf vývoje návštěvnosti v letech 2020 a 2021

Přízeň návštěvníků neopadla ani po zahájení školního roku, přes tradiční Večer duchů až po nazdobenou vánoční zoo (i když tentokrát bohužel bez komentovaných večerních prohlídek). Díky tomu jsme rok 2021 uzavřeli s krásnou celkovou návštěvností 367 248 osob, což je nejvyšší dosažené číslo za posledních 10 let a za to všem našim návštěvníkům srdečně děkujeme.

K tabulce návštěvnosti je snad nutné jen vysvětlit údaje vyšších než 0 v měsících uzavření zahrady. Tyto hodnoty vycházejí z počtů vstupenek vytisknutých pro naše sponzory a vstupenek prodaných v on-line prodeji jako finanční podpora od návštěvníků v době krize.

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

MARKETINGOVÉ AKTIVITY V ROCE 2021

Počátek roku 2021 byl z hlediska nadějných vyhlídek dosti zastřený, zoologická zahrada byla uzavřená a nikdo nevěděl, jak se bude situace s onemocněním covid-19 zase vyvíjet. K samotnému otevření, ovšem za přísných protiepidemických podmínek, došlo až v pondělí 12. 4. Akce, programy pro školy, počty osob v uzavřených prostorech, vše mělo své limity, nebo dokonce úplnou stopku. Řekněme si otevřeně, pro zoologické zahrady, ale ani pro ostatní, to nebylo nejlehčí období. V době uza-

vírky jsme však měli čas plánovat a chystat novinky, které jsme následně představili veřejnosti. Ta naše snažení kvitovala a přetavila ho do podoby velké finanční podpory našich zvířat nebo samotné návštěvy areálu. Směle můžeme říct, že i přes skoro 4měsíční uzavření byla návštěvnost zoo v uplynulém roce nadprůměrná. Pro nás to byl navíc rok, jenž se nesl v duchu 65. výročí založení Zoo Olomouc. Od té doby jsme samozřejmě urazili notný kus cesty a stali se v mnoha ohledech renomovanou institucí. Velkolepé oslavy však nebyly možné, proto jsme pro naše příznivce připravili alespoň publikaci mapující vývoj zoo od jejího počátku a stejně tematicky pojaté informační panely umístěné v prostoru pod restaurací Pod Věží. Stěžejním zvířetem použitým i v rámci marketingu zoo, se pro tento rok stala panda červená. Z dalších zajímavých aktivit můžeme zmínit například dva benefiční koncerty, autogramiádu Janka Ledeckého, červencové natáčení filmu Šnajdr Miroslava Krobota, kde byly využity i naše exteriéry. Výčet veškerých marketingových činností je zmíněn v následujících podkapitolách.

SOCIÁLNÍ SÍTĚ A WEBOVÉ STRÁNKY

Webové stránky a sociální sítě patří dnes mezi podstatné formy komunikace s našimi příznivci. Prakticky se jedná o nejrychlejší a nejvyužívanější způsob vzájemného propojení. Naše webové stránky poskytují návštěvníkům

všechny informace, které potřebují získat před samotnou návštěvou zoo. Ty nejdůležitější naleznou hned na hlavní stránce. Na základě heatmapy, jenž graficky znázorňuje interakce návštěvníků a webových stránek, jsme zjistili, o jaká místa na stránce mají uživatelé největší zájem, a která naopak ignorují. Nejexponovanější jsou ta, kde návštěvníci získají informace o otevírací době, vstupném, službách, návštěvě, zkrátka ty údaje, které jsou pro ně důležité před tím, než k nám zavítají. Jak je patrné, webové stránky naší organizace jsou zcela klíčovým nástrojem. Když zhodnotíme návštěvnost webových stránek za rok 2021, zjistíme, že oproti loňskému roku došlo ke 33% nárůstu (549 509 vs. 412 946 návštěv). Podobný stav panoval i v meziročním srovnání počtu zobrazených stránek na našem webu, kde byl nárůst 27 % (2 209 896 vs. 1 739 221 zobrazení). Už v předchozím roce jsme se přesvědčili, že panuje vzájemná shoda mezi reálnou návštěvností zoo a tou virtuální na webových stránce. Což je patrné z přiloženého grafu. Rovněž se podařilo rozpochybovat zřízení e-shopu zoo, který je prozatím v procesu přípravy a my pevně doufáme, že se jej podaří v dalším roce úspěšně otestovat a spustit. Na tomto místě je jistě vhodné vyzdvihnout spolupráci se společností REDIGY, s. r. o., která se stará o tvorbu a chod našich webových stránek a další související činnosti.

Na sociálních sítích jsme se snažili díky poutavému obsahu zaujmout nové příznivce. Facebook má velkou výhodu v tom, že nabízí celou řadu statistik. Proto můžeme získat informace o dosahu našich příspěvků (počet lidí, kteří viděli obsah z naší stránky), např. největší dosah získalo video z enrichmentu surikat, který byl necelých 177 000 shlédnutí. Z toho je patrné, že nejatraktivnější jsou videa, pak s velkým odstupem následují fotografie, odkazy a stavy. Dalším zajímavým poznatkem je, ve které denní době jsou naši příznivci nejaktivnější – je to zejména v době od 23. hod. do 11. hod. ranní, poté aktivita setrvale klesá až do 15. hodiny a drží se na nízké hladině až do 19. hodiny, kdy začíná opět strmě stoupat. Znatelně se navýšil

Zoo oslavila 65. výročí otevření
/The zoo celebrated its 65th anniversary/

i počet „To se mi líbí“, a to na 20 540, což je o 2 875 více než v předešlém roce. Je vidět, že si nás naši příznivci dokáží najít i bez placené reklamy, kterou zatím nevyužíváme.

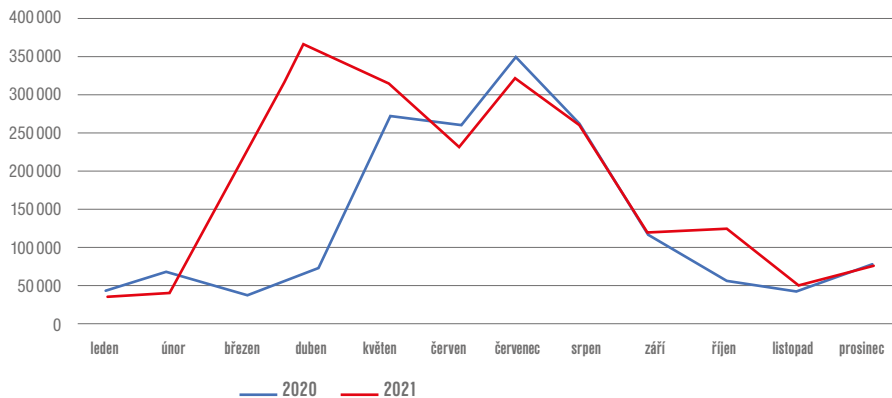
Instagram je sociální síť, která má sloužit ke sdílení fotografií a videí a nabízí možnost odpovídat na dotazy uživatelů. Olomoucká zoo touto formou sděluje nejen novinky u zvířat a v expozicích, ale i zamýšlené uzavěry, či plánované akce a spolupráce.

Zoo Olomoucká na Instagramu figuruje již pátým rokem, svůj první fotografický příspěvek na této platformě sdílela 3. 6. 2016 s popiskem

Pandy se staly marketingovou ikonou
/The pandas became a marketing icon/

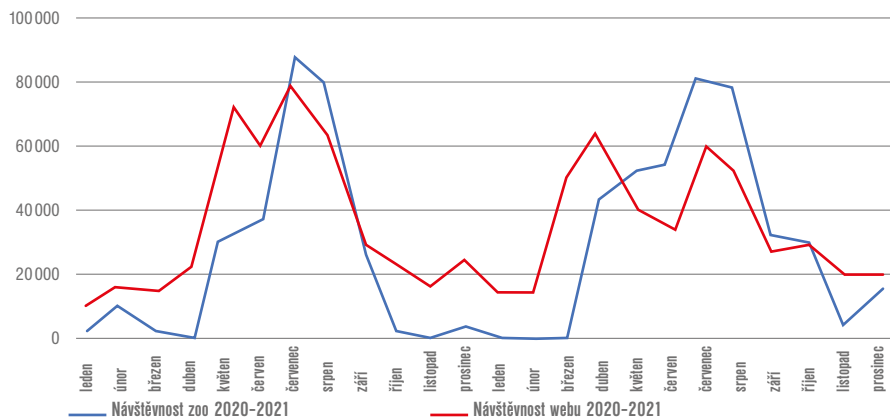
Meziroční srovnání počtu zobrazených stránek na webu

„Zoo Olomouc dnes oslavila 60 let. Svůj dort pro návštěvníky vyřešila netradičně! Jak se vám líbí?“. Od té doby její oblíbenost u široké veřejnosti stoupá, stejně jako kvalita sdílených příspěvků. Důležitou informací dozajista je i to, že Instagram olomoucké zahrady od svého prvopočátku až do konce tohoto roku funguje bez jakýchkoliv investic do propagace a zviditelňování, které jsou u těchto služeb stále více očekávané a přináší větší úspěch ve sledovanosti a dalším sdílení. Za celou dobu fungování zde bylo zveřejněno 339 příspěvků, z nichž 70 bylo přidáno v roce 2021. Zároveň

jsme se v tomto roce dali cestou zveřejňování kvalitních fotografií do příspěvků a sdílení momentek do příběhů (stories), které mají trvanlivost pouze 24 hodin. Těchto příběhů prolétlo touto sítí neuvěřitelných 469, částečně jsme je přidávali přímo my, částečně jsme sdíleli zdařilé příběhy, které pod Zoo Olomouc sdíleli ostatní uživatelé, kteří se s námi tímto způsobem chtěli podílit o radost z návštěvy naší zoo. V dalším roce bychom rádi více zapracovali na přidávání aktuálních videí ze života zvířat nejen do příběhů, ale třeba i sekvencí. K 31. 12. 2021 sledovalo stránku 4 197 osob, což je

Srovnání reálné návštěvnosti s návštěvností webových stránek v letech 2020 a 2021

o 854 více než v předcházejícím roce. Snad tento vzrůstající trend vydrží i nadále.

NOVÉ EXPOZICE A JEJICH PROPAGACE

Pandy červené

V letošním roce jsme rozšířili kolekci zvířat v naší zoo o pandy červené, pro které jsme přebudovali expozici po nosálech červených vedle pavilonu žiraf. Dvojice pandích sousezenců k nám přicestovala 18. 5. z Francie, konkrétně z místa Parc Zoologique et Château de la Bourbansais, kde se 9. 6. 2020 narodili. Pro návštěvníky jsme tím připravili nečekané překvapení a velkou novinku. Pandy jsme jim totiž nadělili k 65. výročí Zoo Olomouc a staly se patronem tohoto roku. Pandí tematika tak rezonovala všemi komunikačními formami zoo. Spatřit jste je mohli na billboardových plochách, v CLV vitrinách a dalších reklamních místech, ve spotech v rádiích, v televizních novinách, tištěných médiích i na zpravodajských portálech,

Výběh pro pandy červené
/The Red Pandas' outdoor exposition/

propagačních předmětech – pohlednicích, buttonech, turistických známkách...

Nová terária

S budováním nové terarijní expozice jsme sice započali již na začátku roku 2020. Návštěvníci ji však přes dlouhé uzavření zoo nemohli plnohodnotně navštívit. Oficiální představení pro média tak proběhlo až v únoru 2021, bohužel široká veřejnost je však kvůli uzavření zahrady a následným restrikcím mohla spatřit až od 1. 8.

Výběh pro rasy karpatské

V uplynulém roce došlo k obnovení výběhu pro rasy karpatské, ten byl poničen vichřicí Eberhard. Návštěvníci dříve pozorovali rasy z dřevěné lávky. Ta však vzala za své. Následovala série oprav a úprav, během nichž se zvířata ze svého domova přesunula do Zoo Liberec. Dřevěná lávka obnovena nebyla, místo ní se vybuďovala prostorná vyhlídka a obyvatelům výběhu se zvětšilo jejich území.

Opravený výběh pro rasy
/The repaired outdoor run for lynxes/

Naučný panel „Kočkodan husarský“
/The educational panel „The Patas Monkey“/

Nové naučné panely

Po dlouhé době se nám podařilo úspěšně dořešit umístění dříve vyrobených, ale i zcela nových vzdělávacích panelů do areálu zoo. Na nevhledně vyhlížející dveře v terarijní expozici v pavilonu žiraf jsme umístili panel o plazech České republiky. Návštěvníci mají možnost shlédnout v novém designu panel o žirafách a oryxech jihoafrických. Odstranili jsme staré a dnes již neaktuální cedule o systému primátů a medvědech malajských, které jsme nahradili neotřelými a zajímavými informacemi nabitými panely o kočkodanech husarských a lemurech. Čistě pro zábavu a možnost odnést si hezkou fotografii vznikla i dvě místa – „Čas na selfie“ s papoušky a žirafami. Instaloval se i jeden interaktivní panel o stopách zvířat, jenž formou zábavného kvízu vzdělává nejmenší návštěvníky. Ve spolupráci s Lucií Čížmářovou jsme vytvořili dvojici panelů přibližující in situ projekty – The Kukang Rescue Program a Trenggiling Conservation Program, které jsme umístili na zeď pavilonu šelem. Nezapomnělo se ani na geostezku, ke stanovištím se umístilo celkem šest naučných tabulí. V rámci projektu „Podpora lokální biodiverzity“ vznikla vzdělávací cedule o důležitosti mokřadů a jejich obyvatelích, ta bude umístěna u nově vzniklých tůní nedaleko expozice sýčků a sov pálených. Rok 2021 souvisel i s 65. výročím Zoo Olomouc. Pod restaurací Pod Věží vzniklo místo, kde se mohou naši návštěvníci vrátit zpět do historie zoo. Na sedmi tabulích shrnujeme to nejzajímavější od 50. let 20. stol. do současnosti.

Panel „Duchové Madagaskaru“
/The panel „The Spirits of Madagascar“/

Nový orientační systém v zoo a sponzorské cedule

V tomto roce došlo ke kompletní obměně směrovek po celé zoo. Celkově se tak změnil jejich grafický vzhled, který více zapadá do přírodního rázu areálu. Design šipek a piktogramy na nich byly zjednodušeny tak, aby korespondovaly i s nově aktualizovanými orientačními pláňky. Obměnil se také systém sponzorských cedulek, které jsou od letošního roku vyráběny na samolepky, ty umísťujeme na plastové nebo dibondové desky stylizované do vzhledu dřeva. Ve všech pavilonech a na některých výběžích a v jejich okolí tak adoptivní rodiče naleznou záznam o svém sponzorství.

Publikace

Pod hlavičkou marketingového oddělení vznikly v tomto roce dvě publikace. K 65. výročí založení Zoo Olomouc byla vydána 66stránková publikace mapující její vývoj a proměnu. Čtenáři se tak dozví, kdo byli její ředitelé, jak se měnila cena vstupného a návštěvnost, co zajímavého se v daném období postavilo nebo jaká zvířata se dovezla a odchovala. Kromě těchto zajímavých reálií tam najdeme informace o ochraně přírody v zoo, vzdělávání a záchovných programech. Druhou v pořadí je 52stránková brožura Za přírodou v Zoo Olomouc, která vznikla díky finanční podpoře Ministerstva životního prostředí. Tato publikace nepojednává o druzích chovaných, ale naopak o těch přirozeně se vyskytujících.

Propagační videa zoo

Ve spolupráci s kameramanem Danem Tyrlíkem vzniklo video, které zoo přibližovalo v době uzavření. Sloužilo i coby poděkování za podporu. Kratší verze jsou k vidění ve FNOL, v linkách DPMO i olomouckých multikinech. Svou videotvorbu dodávají i samotní ošetřovatele, kteří natáčejí dění kolem svých svěřenců. Velmi atraktivní a s poutavým obsahem jsou záběry enrichmentu předkládaného zvířatům. Takto dodaný materiál je následně zpracován a použit na sociálních sítích zoo.

Billboardové a jiné reklamní plochy

V roce 2021 jsme navázali novou spolupráci s reklamní společností AB Centre, s. r. o., u které jsme si pronajali v období červensrpen pět reklamních ploch (čtyři billboardy a jeden bigboard). Jedná se o plochy zejména na příjezdových trasách do Olomouce. Bigboard u silnice D46 u Prostějova a billboardy u Velké Bystřice, Dolan, Přerova – Polní ulice a v Olomouci ve směru od Mohelnice. Dlouhodobě pak využíváme i další billboardové plochy. Ústředním motivem se stala panda červená a vlčí safari. Využíváme také prostor na velkoplošné obrazovce u hlavního vlakového nádraží v Olomouci. Reklamní kampaň byla k vidění i v citylight vitrínách, na samonosných stojanech u Galerie Šantovka, v Hy-

permarketu Globus a areálu Flory Olomouc, v autobusech a tramvajích DPMO.

Koncert pro Zoo Olomouc

Přímo v areálu zahrady se uskutečnil 4. 4. benefiční koncert pod širým nebem, který byl přenášen prostřednictvím on-line streamu. Umělci vystupovali bez nároku na honorář, zpívali zvířatům na pomoc a současně chtěli poděkovat všem, kteří zoo podrželi v době covidového uzavření a snad tímto způsobem k pomoci inspirovali i další. Ze strany veřejnosti jsme obdrželi řadu kladných ohlasů.

Koncert UCSZOO

Dne 9. 5. proběhl on-line benefiční koncert pod názvem „Hrajeme pro 20 zoo v Československu“ na podporu zahrad sdružených

Účastníci koncertu pro zoo
/The participants of the concert for the zoo/

Dokončené stanoviště č. 7
/Finished geotrail station no. 7/

v UCSZOO (Unie českých a slovenských zoologických zahrad) v souvislosti s pandemií onemocnění covid-19. Koncert probíhal pod taktovkou Zoo Liberec. Vystoupili na něm No Name, Dan Bárta, MIG 21 a mnozí další.

Geostezka

V olomoucké zoologické zahradě od roku 2016 vzniká geologická stezka, jež je rozmístěná po obchůzkové trase od vstupu až po výběh kozorožců kavkazských ve spodní části areálu. Na dvanácti zastaveních se vždy nachází několik geologických objektů, které si zájemci mohou zblízka prohlédnout a osahat. Ty jsou doplněné naučnými i popisnými panely. Mohou sloužit školám jako prvek praktické výuky geologie a zároveň ji může využívat i široká veřejnost při běžných návštěvách zoo.

V roce 2021 bylo dokončeno poslední z dvanácti zastavení, a to č. 7 v blízkosti výběhu rysů nazvané „Organogenní usazeniny“. Byly zde nainstalovány horniny a výstavní vitrína, postaven dřevěný altán, který je také součástí tohoto zastavení. Zbývá již jen ve spolupráci s geology a grafiky vytvořit naučný a popisný panel. V tomto roce jsme k zastavením č. 3 „Žilné vyvěřeliny“, č. 4 „Pískovce“ a č. 11 „Hadce“ umístili šest nových panelů.

Geostezka – jednotlivá zastavení

- 1 Krystalické břidlice – amfibolity (2017)
- 2 Sopečná kaldera s vytékajícím lávovým proudem (2016)
- 3 Žilné vyvěřeliny (2019)
- 4 Pískovce (2019)

Panel u stanoviště č. 11
/An educational panel at the station no. 11/

- 5 Usazené horniny – slepence, prachovce, jílovce a břidlice (2018)
- 6 Moravská droba (2018)
- 7 Organogenní usazeniny (2021)
- 8 Usazené horniny – krasové kameny (2017)
- 9 Kamenný potok: přeměněné horniny – krystalické břidlice (2017)
- 10 Přeměněné horniny – krystalické břidlice, migmatity (2017)
- 11 Hadce (2020)
- 12 Skarn (2017)

*Zpracovali: Mgr. Pavel Javůrek,
Milan Kořínek*

65 LET ZOO OLOMOUC

V letošním roce si olomoucká zoologická zahrada připomněla 65 let svého působení, života plného příběhů o zvířatech i lidech. Zoo po celou dobu své existence výrazně napomáhá k významnosti města, má vliv nejen na okolní přírodu, ale i na vaše rodiny.

Zapátráme-li v historii, zjistíme, že v centru Olomouce ve Smetanových sadech byl počátkem 50. let založen provizorní zookoutek, který se těšil velkému zájmu veřejnosti a zejména dětí. Biologická společnost v Olomouci tedy ustanovila přípravný výbor pro zřízení zoologické zahrady Olomouc. V kopcovitém terénu na Svatém Kopečku s pomocí mnoha nadšenců následně vznikla zoologická zahrada, která byla 3. 6. 1956 slavnostně otevřena. Zástupce evropské fauny, která se zde v počátcích chovala, postupně doplňovala

exotické druhy zvířat. V průběhu dalších let docházelo k budování pavilonů, voliér, parkoviště, vyhlídkové věže a mnohého dalšího. Po roce 2000 se pozornost upřela k výstavbě i dnes populárního výběhu pro makaky a ke stavbě obřího akvária pro žraloky. Zoo Olomouc se v tomto období stala členem prestižní organizace WAZA (Světová asociace zoologických zahrad a akvárií) a na chovatelském úseku dosáhla velkých úspěchů v odchovech velmi vzácných zvířat. Období po roce 2010 je spjaté s otevřením společného výběhu pro medvědy baribaly a vlky arktické, otevřením nového vstupu pro návštěvníky včetně chovného zařízení pro lemury kata, výstavbou pavilonu Kalahari a postupnou realizací jednotlivých etap safari.

Olomoucká zoo za ta léta ušla kus cesty. Z krajského zooparku, nad jehož osudem se v počátcích dokonce vznášela hrozba úplného uzavření, se dnes stala renomovaná zahrada s neustále se měnící podobou a bohatou kolekcí zvířat, jež je neustále rozšiřována o zástupce živočichů ze všech kontinentů. Hnacím motorem přeměny areálu je myšlenka přetvořit zoo do podoby safari. Na ploše 42 ha se chová okolo 400 druhů zvířat, v celkovém počtu více než 1 600 jedinců. Z chovatelského hlediska Zoo Olomouc patří k největším chovatelům

oryxů jihoafrických v Evropě a také vede plemennou knihu kozorožců kavkazských, kterých ve volné přírodě žije již jen několik tisíc. Hlavním posláním zahrady není pouze být jednotlivé druhy zvířat pro případ, že by se podmínky v místě jejich přirozeného výskytu dramaticky změnila a hrozilo by jejich vyhubení. Stává se tedy jakousi Noemovou archou, genetickou bankou pro příští generace. Díky činnosti zoologických zahrad se již podařilo některé druhy zvířat zachránit před úplným vymizením z přírody.

Zoo v číslech

Zahrada otevřela brány svým návštěvníkům poprvé v roce 1956. Do konce roku 2021 olomouckou zoo navštívilo celkem 16 223 588 spokojených návštěvníků. V roce 1956 pracovali v zahradě 4 zaměstnanci, roční návštěvnost činila 56 203 osob a chovalo se zde 81 zvířat ve 48 druzích. Vstupné činilo 1 Kč pro všechny. O 65 let později, v roce 2021, pracovalo v zahradě 77 zaměstnanců, roční návštěvnost činila 367 248 osob a chovalo se zde 1 620 jedinců ve 393 druzích. V roce 2021 bylo sezonní vstupné 140 Kč pro dospělé a 100 Kč pro děti, mimosezonní pak 110 a 80 Kč.

Publikace k 65. výročí otevření zoo
/The publication for the 65th anniversary of the zoo/

Účastníci oslavy pro zaměstnance
/The participants of the celebration for the zoo employees/

Rok	Počet zaměstnanců	Roční návštěvnost	Počet zvířat druhů/jedinci	Vstupné [Kč] dospělí/děti
1956	4	56 203	48/81	1
1966	16	142 441	104/487	1
1976	33	170 660	139/640	3/2
1986	48	277 199	195/1 148	3/2
1996	61	296 010	229/1 176	12/8
2016	78	339 506	397/1 811	110/80
2021	77	367 248	393/1 620	140/100

Panely mapující historii zoo
/The educational panels comprising the history of the zoo/

Součástí oslavy byl i tematický dort
/A part of the celebration was a thematic cake/

Akce pro veřejnost a zaměstnance

Olomoucká zoologická zahrada si v době covidové nemohla dovolit žádné bujaré oslavy, a tak se rozhodla obdařit veřejnost dárkem pro ni typickým – rozšířila kolekci chovaných druhů zvířat o dva samce pandy červené. V areálu bylo rovněž rozmístěno několik poutavých panelů, které mapují celou historii zahrady. Světlo světa spatřila i fotograficky bohatá publikace „65 let Zoo Olomouc“ a nové tematicky zaměřené pohlednice. Svou

Zábavné klání pro zaměstnance
/The entertaining competition for employees/

knihu „Verše potrhle“ přijeli do zoo pokřtít a v předpremiéře představit autoři Janek a Jonáš Ledecí.

Pro zaměstnance bylo připraveno přátelské posezení, na které byli pozváni i bývalí pracovníci. V rámci tohoto dne proběhly v zázemí i rozmanité soutěže. Každý ze zaměstnanců obdržel upomínkové předměty jako poděkování a vzpomínku na 65. výročí založení zoo.

Zpracovali: Iveta Gronská, Milan Kořínek

Účastníci zábavných soutěží
/Participants in the entertaining competitions/

SPOLUPRÁCE S MÉDII

ZOOLOMOUC

V roce 2021 se naše zahrada společně s ostatními zoo v republice ocitla ve skutečně tíživém období. Dlouhodobým cílem zoologických zahrad je zachovat co nejvíce druhů zvířat pro další generace a tento důležitý úkol doba covidová, neodmyslitelně spjata s uplynulým rokem, však citelně ohrozila a na několik dlouhých měsíců zahrady zcela uzavřela. Z důvodů rozhodnutí vlády a s přihlédnutím k epidemiologické situaci v zemi nebyly zahrady od 1. 1. do 12. 4. 2021 pro veřejnost přístupné. Pokud zavřete divadlo, přijde o diváky, citelně se mu sníží náklady na provoz. Když zavřete zoo, přijde o návštěvníky, ale provozní náklady zůstávají – zvířata musí dostat svou potravu, pavilony

se musejí vytápět, v řádné péči nelze ustát. Dokonce se začaly šířit zvěsti, že až dojdou peníze na provoz, začnou se zvířata utrácet, neboť zřizovatelé už poskytli, co mohli. A tehdy se to stalo. Skutkové naplnění názvu této kapitoly „Spolupráce s médii“. Veřejnost, která získala informace o problémech v zoo z televizních zpráv, z tisku, z rádia, z internetu, nečekala na nic. Nečekala ani minutu a pomohla. Vazba mezi odvysílanými reportážemi, vydanými články, rozhovory a odezvou veřejnosti byla tak zřetelná, že jsme ani nepotřebovali monitorovací společnosti zabývající se touto analýzou. Zahrady dostaly tolik potřebnou infuzi naděje. Veřejnost houfně adoptovala zvířata, neboť cítila, že zvířata jejich pomoc potřebují. Pamatuji si na rozhovor s kolegyní Romanou Bujáčkovou ze zlínské zoo, jež toto období přirovnala k něčemu neopakovatelnému, k euforii, kterou přivezli hokejisté z Nagana, k něčemu, co člověk prožije možná jednou za život. Nestyděla se ani za slzy dojetí. Pocit

Tisková mluvčí Iveta Gronská
/The spokeswoman Iveta Gronská/

Ředitel zoo poskytuje rozhovor
/The director of the zoo is delivering a speech/

popolnosti a naprosté samozřejmosti pomoci opanoval celou zemi. Nebylo podstatné, v kterém koutě země malí či velcí mecenáši žijí, pomáhali všichni napříč celou republikou, adoptovali zvířata i ze vzdálenějších zahrad. Do darovacích smluv často vepisovali jména svých nejbližších, jména dětí, často adoptovali zvířata jako dárek pro pracovníky nemocničních oddělení, žáky, rodiče, studenty, umělce, novináře, babičky, organizace... Nevím, jak velké je srdce člověka, které bije

Natáčení u sobů
/Shooting in the reindeer exposition/

pro zvíře. Nemůže být o tolik větší než obvyklé. Ale ukrývá patrně něco, co žádný rentgen neodhalí.

Kdyby neexistovala média, nebo nepracovala tak, jak pracovala, těžko povědět, k jak velkému počtu osob by se zprávy o alarmující situaci zahrad, a tím pádem zvířat, donesly. Byla to právě média, která se na té nevýslovně vlně pomoci podílela. To, co všichni společně dokázali, si zaslouží úctu, vděk a zapamatování si. Děkujeme všem

Představení nových terárií médiím
/The introduction of new terraria to the media/

i proto, že sami prožívali po čertech těžké chvíle.

Děkujeme všem nám blízkým z mediální obce, že vás naše zprávy zajímají, že je přijímáte, vedete s námi dialog tak, aby veřejnost získala informace, jež vedou k vytvoření správného smýšlení o funkci a poslání zoologických zahrad, což je zásadní a velmi důležité.

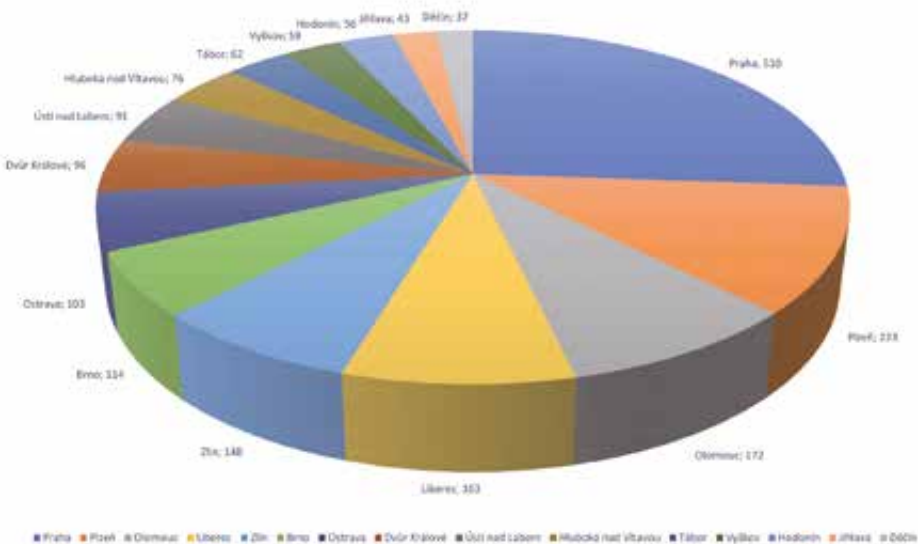
Spolupráci s médii neutváří pouze osoba tiskového mluvčího. Je slušné zmínit všechny, kterých se tato spolupráce týká. U zrodu stojí vždy zvíře, hned vedle něj ošetrovatelé a zoologové, dále marketingové oddělení, nad vším bdí ředitel zoo a média naši práci pozvedají – tu srozumitelností pro národ, tu humorem, jindy grafikou či hudebním podkladem, svou glosou, komentářem, vlastní invencí. Za spoluprací s médii tedy na obou stranách stojí tým lidí. Média pracují bez ohledu na svátky, prázdniny, víkendy, denní či noční hodinu, za každého počasí a přijíždí

za námi s myšlenkou zoo zviditelnit. Dělalí něco pro ni. Jsou mostem mezi zoo a veřejností. Na tuto skutečnost by se mělo na každý pád pamatovat.

Mediální přízeň se dá vyjádřit pomocí počtu zveřejněných článků v médiích a na základě analýzy společnosti Monitora Media, s. r. o., jsme se v prosinci těšili ze 3. místa z 16 zoo, před námi zářila Praha s Plzní. Toto umístění považujeme za důkaz dobré „spolupráce s médii“.

V roce 2021 jsme vydali 85 tiskových zpráv, uspořádali 24 tiskových konferencí, byť jejich četnost z důvodu uzavření zoo a následných omezení nebyla tak vysoká, jak bychom si přáli. Taktéž jsme točili rozhovory pro rádia, zaštilili živé i předtočené televizní vstupy, živá vysílání ve studiu, stali se součástí reportáží, spotů, zapojili se i do natáčení celovečerního filmu Miroslava Krobota Šnajdr a přenesli do vašich domovů charitativní koncert pomocí streamu. A to všechno... ano, díky Vám.

POČET PUBLIKOVANÝCH ČLÁNKŮ O ZOO V PROSINCI
(ON-LINE, TISK, TELEVIZE, ROZHLAS, PODCASTY, SOCIÁLNÍ MÉDIA)

Vydané tiskové zprávy

1. VÁNOČNÍ STROMEČKY - MÁTE DOMA LISTNÁČ?
2. PRVNÍ MLÁĎATA ROKU 2021 - KALOŇ RODRIGUEZSKÝ
3. PRVNÍ MLÁĎATA ROKU 2021 - KOTUL VEVERTOVITÝ
4. MALÉ VELKÉ TAJEMSTVÍ ROKU 2020
5. UNIKÁTNÍ OBJEV! BIFIDOBACTERIUM OLOMUCENSE. V OLOMOUCKÉ ZOO OBJEVENY 3 ZCELA NOVÉ BIFIDOBACTERIE!
6. NARODILA SE NEJMENŠÍ DVOJČATA NA SVĚTĚ
7. MAKAK NA ŘETĚZU. MAKAK NA TALÍŘI. MAKAK V OBLEKU
8. TO VÁM BYL TĚŽKÝ ROK... ROK 2020 V ČÍSLECH
9. DALŠÍ MLÁDĚ VELBLOUDA V ZOO!
10. ZOO OLOMOUC OTEVÍRÁ NOVÁ TERÁRIA
11. VÝSKYT COVID-19 U ZVÍŘAT V ZOO OLOMOUC
12. ZÁCHRANNÁ MISE NA LUSKOUNY, NEJPAŠOVANĚJŠÍ SAVCE SVĚTA, ZAHÁJENA!
13. ZOO ROZMNOŽILA KLENOTY Z BRAZÍLIE. O DVOJČATA PEČUJE OTEC
14. NÁVRAT RYSŮ
15. ZAMĚSTNANCI ZOO BYLI PŘIVOLÁNI K POŽÁRU. NA MÍSTĚ JE ČEKALI HASIČI A KROKODÝL NILSKÝ
16. PAMATUJÍ VYHYTNUTÍ DINOSAURŮ. NOVĚ JE CHOVÁ ZOO OLOMOUC
17. NOVÍ OBYVATELÉ OLOMOUCKÉ ZOO MAJÍ POHLED ZABIJÁKA A LEZOU SI NA ZÁDA...
18. K PORODU PO ČTYŘECH
19. ZOOLOGICKÉ ZAHRADY BIJÍ NA POPLACH. VE STŘEDU JE VYSLECHNE PREMIÉR BABIŠ.
20. MATKA TEREZA PORODILA! ZOO VÍTÁ DALŠÍ VELBLOUDÍ MLÁDĚ!
21. UTRÁCENÍ ZVÍŘAT
22. VÝSLEDEK JEDNÁNÍ ZÁSTUPCŮ ZOO S PREMIÉREM A MINISTRY
23. KONCERT PRO ZOO
24. ON TAK RÁD TRSAL, TRSAL
25. KONCERT PRO ZOO NA YOU TUBE
26. POD POKLIČKOU ZOO - VIDEO
27. ZOO V PONDĚLÍ OTEVÍRÁ! A ZODPOVÍDÁ NEJČASTĚJŠÍ DOTAZY...
28. PRIMÁTI DĚKUJÍ HASIČŮM
29. NEJEN POMOC DĚTÍ DOJALA CELOU ZOO „AHOJ, NEMÁM NIC DŮLEŽITÉHO, JEN...“
30. HRABÁČ KAPSKÝ Z OLOMOUCKÉ ZOO ZÍSKAL 2. MÍSTO V SOUTĚŽI BÍLÝ SLON
31. ODCHOVAT ZOBOROŽCE POMOHL MAŇÁSEK
32. BENEFIČNÍ KONCERT PRO DVACET ZOO V ČESKOSLOVENSKU! „HRAJEME PRO 20 ZOO“
33. OTEVŘENÍ PAVILONŮ
34. NEJRYCHLEJI BĚHAJÍCÍ PRIMÁT NA SVĚTĚ SE ROZMNOŽIL!
35. V ROCE 1925 JICH BYLO NAŽIVU POSLEDNÍCH 60. OLOMOUČTÍ ZUBŘI TO ALE VZALI ZHURTA. 2 MLÁĎATA ZA DVA TÝDNY!
36. V PŘÍRODĚ JICH ŽIJE POSLEDNÍCH 3 000. ZOO OLOMOUC PATŘÍ MEZI NEJVĚTŠÍ CHOVATELE SVĚTA A VÍTÁ DALŠÍ MLÁĎATA!
37. ZOO OLOMOUC MÁ PANDY! PŘIJELI BRATŘI FRANÇOIS A GÉRARD!
38. JIŽNÍ MORAVA VOLÁ S.O.S. DO HODONÍNA ODJELI PRIMÁTOR OLOMOUCE I ŘEDITEL ZOO OLOMOUC
39. V ZOO OLOMOUC BUDE K VIDĚNÍ VZÁCNÝ LEVHART MANDŽUSKÝ
40. MLÁĎATA U MAKAKŮ
41. 65 LET ZOO OLOMOUC - JANEK A JONÁŠ LEDEČTÍ PŘEDSTAVILI SVOU NOVOU KNIHU O ZVÍŘATECH. ÚPLNĚ PRVNÍ VÝTIK SI ODNESL NÁVŠTĚVNÍK ZOO
42. ČÁP NA TAHU
43. ZOO V HLEDÁČKU - FOTOSOUTĚŽ LÉTA
44. OLOMOUCKÁ ZOO OTEVÍRÁ OD NEDĚLE PAVILONY! KRÁLÍKOVSTVÍ ZŮSTÁVÁ PROZATÍM UZAVŘENÉ
45. ZOO OLOMOUC MÁ SLONA! ZAHRADA PŘEVZALA VÝZNAMNÉ OCENĚNÍ.

- V PRESTIŽNÍ SOUTĚŽI „BÍLÝ SLON“ ZÍSKALA ZA ODCHOV HRABÁČE KAPSKÉHO 2. MÍSTO
46. KILO LÁSKY
  47. KRÁTKOUCHÁ KOŤATA
  48. ZÁLETNÍK, ALE TÁTA K POHLEDÁNÍ
  49. NEJMENŠÍM NEJMENŠÍM OPICÍM NA SVĚTĚ JE MĚSÍC
  50. DEN PRO ZOOLOGICKÉ ZAHRADY
  51. VYSLOUŽILÝ ELEKTROSPOTŘEBIČ ZA DĚTSKOU VSTUPENKU
  52. DALŠÍ PŘEMOŽITEL ŠTÍRŮ NA SVĚTĚ
  53. MOBILY PRO GORILY
  54. MLÁĎATA VZÁCNÉHO JEŘÁBA MANDŽUSKÉHO NEODLETĚLA
  55. LEVHARTÍ SLEČNA PŘICESTOVALA DO OLOMOUCE
  56. UŽ PÍCHAJÍ DALŠÍ!
  57. MLÁDĚ MEDOJEDA ŽIJÍCÍ V ILEGALITĚ JE KLUK!
  58. Z PONIČENÉ ZOO TORNÁDEM PŘICESTOVAL ŽRALOK ČERNOPLOUTVÝ!
  59. JEŽEK BĚLOBŘICHÝ, SEZNAMTE SE!
  60. CALAMITY DORAZILA DO ZOO OLOMOUC!
  61. ZOO OLOMOUC MÁ SVĚHO ZOOLOGA V AFRICE. ZAPOJILA SE TAK DO OCHRANY PŘÍRODY V SOMALILANDU
  62. ZOO OLOMOUC V SOMALILANDU, TÝDEN PRVNÍ
  63. VEČER DUCHŮ LETOS BUDE! 23. 10. LÉTA PÁNĚ 2021
  64. JEDNOHRBÍ PO 16 LETECH OPĚT V ZOO!
  65. ZOO OLOMOUC MÁ DALŠÍHO ŽRALOKA!
  66. ZOO OLOMOUC V SOMALILANDU, TÝDEN DRUHÝ

Spolupráce s médii je na velmi dobré úrovni
/The cooperation with media is at a very good level/

67. VEČER DUCHŮ V ZOO OLOMOUC STÁL ZA TO!
68. POTKAN V DÝNI - NEJVĚTŠÍ POUCHOUTKA!
69. OSLAVY V PŘEDSTIHU - WORLD LEMUR DAY!
70. ZOO OLOMOUC V SOMALILANDU, TÝDEN TŘETÍ
71. ZOO OLOMOUC V SOMALILANDU, TÝDEN ČTVRTÝ
72. ZOO OLOMOUC V SOMALILANDU, TÝDEN PÁTÝ
73. ASPIDELAPS LUBRICUS LUBRICUS
74. V PŘÍRODĚ JICH ŽIJE POSLEDNÍCH 3 000. ZOO OLOMOUC PATŘÍ MEZI NEJVĚTŠÍ CHOVATELE SVĚTA A SVÉ STÁDO POSÍLILA O DALŠÍ SAMCE!
75. JERUSALEMA V ZOO OLOMOUC
76. PANE NILSSONE, VÍTEJ NA SVĚTĚ!
77. SVĚTOVÝ DEN MRAVENEČNÍKŮ
78. MEZINÁRODNÍ DEN GEPARDŮ
79. FRANCOUZSKÁ DOMÁCNOST PŘEROSTLA V ITALSKOU, NA MÍSTĚ ZASAHovali HASIČI
80. BÝVALÍ PYTLÁCI DNES CHRÁNÍ ZVÍŘATA A POMÁHAJÍ V NOVĚ VYBUDOVANÉM KÁVOVÉM DOMĚ
81. BÍLÉ VÁNOCE V ZOO
82. ZOO OLOMOUC DĚKUJE ZA UPLYNULÝ ROK PF 2022
83. VÁNOČNÍ ZOO
84. VÁNOČNÍ STROMEČKY. MÁTE DOMA LISTNÁČ?
85. OHŇOSTROJ A ZOO

CELOVEČERNÍ FILM

Zoo Olomouc si filmaři pod vedením herce a režiséra Miroslava Krobota vybrali jako jednu z lokací pro natáčení komedie Šnajdr. Natáčelo se u velbloudů a oryxů v přátelské atmosféře, podtržené noblesou pana Krobota. Ve filmu uvidíme v hlavních rolích Pavla Šimčíka, Ivu Janžurovou, ale i olomoucké herce Romana Vencla a Ivanu Plíhalovou.

MEDIÁLNÍ KAMPANĚ

Ačkoliv nebylo možné uspořádat velkou část akcí a v zoo panovala různá omezení,

podářilo se otisknout a odvysílat alespoň několik mediálních kampaní včetně trojice spotů, které odkazovaly na 65. výročí a lákaly návštěvníky na pandy červené, po dlouhé době zvaly opět na říjnový Večer duchů a poskytovaly tipy na vánoční dárky. Zaměřili jsme se jak na regionální pokrytí, tak na pokrytí s celostátním dosahem.

ODVYSÍLANÉ RÁDIOVÉ SPOTY

PANDA ČERVENÁ A 65. VÝROČÍ

H1: Bonžúr, já jsem Žérár!

H2: Bonžúr, a já Fransoa!

H1: Jsme pandy červené a bydlíme v zoologické zahradě na Svatém Kopečku.

H2: A jsme bratři, jak se patří!

Ženský hlas: Pandy červené, cesta do minulosti Zoo Olomouc poblíž restaurace Pod Věží a spousta dalších novinek a překvapení vás u nás čeká.

Co je v Zoo Olomouc nového, zajímá určitě každého!

Na procházku, na výlet, za týden nebo rovnou hned!

Zoo pomlčka olomouc cé zet.

VEČER DUCHŮ

Maminka: Večer duchů v Zoologické zahradě Olomouc nadešel! Pojd'te se s námi bááát! Huuuuuu!

Dítě: Vezměte si baterky nebo raději lampiony a v sobotu hurá za zvířátky!

Maminka: Straaašidelně začne být už od čtrnácti hodin, ale děsiví duchové vylézají až za šera, takže jen nejodvážnější zůstanou do jednadvaceti.

Zajímavé ceny nebo trofeje pro nejlepší masky. Tuto sobotu Večer duchů a strašidelná zoo do konce října v Zoo Olomouc.

Dítě: Zvířátek se nebojíme a na duchy si posvítíme!

VSTUPENKY JAKO DÁREK

Maminka: Milane, čti, náš František chce od Ježíška žirafu a velblouda... živýho!!! Kam to dáme?

Tatínek: Evičko, to je krásné. Má rád zvířátka. Tak mu nadělíme vstupenku do Zoo Olomouc. Tam jsou žirafy, velbloudi, klokani, surikaty, lvi, tygři...

Maminka: Taky máte rádi zvířátka a nevíte co dětem pod stromeček?

Tatínek: Kupte jim vstupenku do Zoo Olomouc. Velký výběr vstupenek najdete na zoo pomlčka olomouc cé zet.

Maminka: Ať jsou vaše Vánoce šťastné a veselé – přeji všechna zvířátka ze Zoo Olomouc!

*Zpracovali: Iveta Gronská,
Mgr. Pavel Javůrek*

VZDĚLÁVÁNÍ V ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

První čtvrtina roku se nesla v duchu uzavření zoo a ačkoliv to vypadalo, že letos nebude panovat velký zájem o školní programy, opak byl pravdou. V loňském roce byl nezájem způsoben distanční výukou. Ovšem to, co jsme zaživali od konce května do konce června, nemělo v předchozích letech obdoby. Školy potřebovaly čerpat z finančních podpor v rámci šablon a chtěly tyto peníze smysluplným způsobem využít. Zvýšená administrativní zátěž výrazněji zaměstnávala nejen naše oddělení, ale i ekonomický úsek, společnými silami jsme to však úspěšně zvládli.

V naší programové nabídce nedošlo k výrazným změnám, školy a školky mohly svůj program skládat z komentovaných prohlídek, setkání se zvířetem, dotykové zoo či environmentálních programů, nebo zakoupit pracovní sešity a naučné stezky.

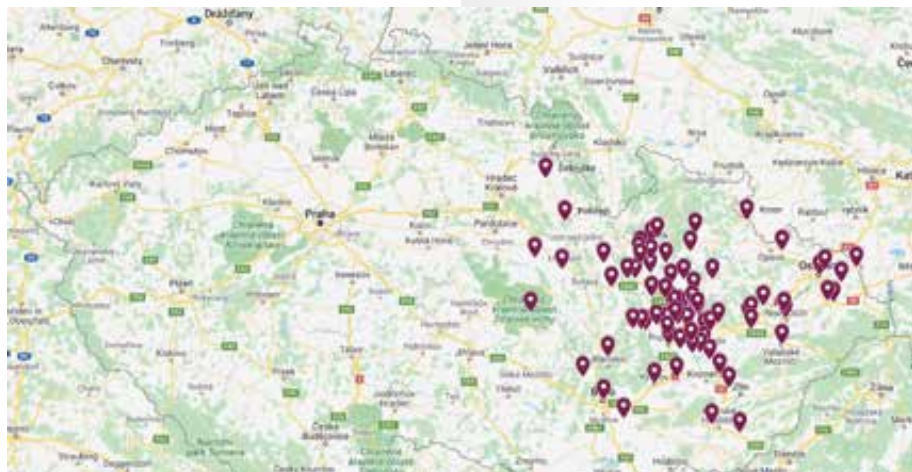
V nejhektičtějších obdobích (květen–červen) jsme odvedli celkem 95 komentovaných programů.

Den zvířecích rekordů
/The Day of Animal Records/

Za celý rok jich s průvodci proběhlo celkem 122. Naše programová nabídka zaujala celkem 107 škol a školských zařízení s celkem 3 778 žáky (jsou mezi nimi započítáni i ti, kteří nakoupili pouze sešity nebo vstup bez průvodce). Prodali jsme 860 pracovních sešitů. Převážně k nám zavítali žáci škol z Olomouckého kraje, ale také z Jihomoravského, Zlínského, Moravskoslezského, Pardubického a Vysočiny.

Graficky i obsahově jsme přepracovali pracovní listy pro žáky druhého stupně základní školy. Tematicky jsou zaměřeny na různé skupiny živočichů nebo i pavilony v Zoo Olomouc. Nově jsou volně ke stažení na naší webové stránce v sekci „Pro školy“. Často jsme v areálu vídali skupiny žáků, které s danými materiály praco-

Mapa škol a školských zařízení, které k nám zavítaly
/Map of our school visitors/

Den pro zoologické zahrady
/The Zoological Gardens Day/

valy. Mezi pedagogy se jedná o jeden z hojně vyhledávaných způsobů, jak děti zabavit a poučit zároveň.

I přes nejrůznější omezení jsme na konci léta uspořádali ne zcela typickou komentovanou prohlídku pro skupinu nevidomých a jejich asistenční psy, kterou pro ně zorganizovala organizace SONS. Mezi další vzdělávací aktivity patří rovněž pořádání osvětových akcí. Letos to byl Den zvířecích rekordů, kde jsme prezentovali například zajímavou potravní nabídku, jenž dáváme našim svěřencům. Ve spolupráci s RNDr. Jiřím Šafářem proběhl další ročník Mezinárodní noci pro netopýry. Na dnes již tradičním Dnu pro zoologické zahrady byly také přítomny různé spolupracující organizace: Česká společnost pro ochranu netopýrů, The Kukang Rescue Program, Derbianus Conservation, Arcibiskupské lesy a statky.

Příměstské tábory v zoo jsou již po třech letech samostatného fungování poměrně dobře zaběhnuté a ani situace s onemocněním covid-19 je zásadněji nezasáhla. Proto mohlo

proběhnout celkem šest prázdninových turnusů: 12.–16. 7., 19.–23. 7., 26.–30. 7., 2.–6. 8., 9.–13. 8., 16.–20. 8. Zúčastnilo se jich celkem 176 dětí. Naši pracovníci opět zajišťovali na konci srpna program pro příměstský tábor DDM Olomouc.

Zpracoval: Mgr. Pavel Javůrek

Miroslav Vaverka představuje želvu
/Miroslav Vaverka is introducing a tortoise/

PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY

ZOOLOMOUC

I letos v rámci vzdělávání proběhly v zoo během hlavních prázdnin letní příměstské tábory určené dětem ve věku 7–12 let. O tuto vzdělávací volnočasovou aktivitu bývá u široké veřejnosti velký zájem rozhodně kvůli zajímavému prostředí zoo i možnosti získat mnohé znalosti ze zvířecí říše.

V letošním roce proběhlo opět šest turnusů příměstských táborů, a to v termínech: 12.–16. 7., 19.–23. 7., 26.–30. 7., 2.–6. 8., 9.–13. 8. a 16.–20. 8. Přihlašování na tábor probíhalo od 1. 3. od 9.00. Počáteční obavy, že se nám kvůli epidemiologické situaci nepodaří turnusy zaplnit, vzaly brzy za své. Samozřejmě menší problémy nastaly z důvodů nemoci dětí, karantény apod., ale i přesto nakonec byly čtyři turnusy plně obsazené, jeden s jedním chybějícím dítětem a jeden s počtem 27 dětí, celkem tedy tábor absolvovalo 176 dětí. Cena tábora zůstala nezměněna a činila 2.900 Kč.

Společným tématem, který provázel všechny běhy táborů, bylo dobrodružství, a to přímo přírodovědné – vydali jsme se „Po stopách dobrodruha a přírodopisce Mela Goldse“.

Harmonogram dne byl stejný jako v předcházejících letech:

Proběhlo šest turnusů táborů
/Six camp sessions took place/

Příměstský tábor DDM
/The suburban camp of the Youth club/

- 8.00 převzetí dětí na nádraží
- 8.30 převzetí dětí před zoo
- 9.00–12.00 dopolední blok
- 12.00–13.00 oběd a polední klid
- 13.00–15.50 odpolední blok
- 16.00 odevzdání dětí

Program byl barvitý, střídaly se činnosti, při kterých děti využívaly rychlé nohy, s aktivitami vyžadujícími bystrou hlavu.

Hned v pondělí po úvodním představování se a informacích o bezpečném fungování v zoo jsme vyrazili za dobrodružstvím a seznámili se s areálem. Účastníci tento den blíže poznali medvědy baribaly, klokany a psouny a sami nakrmili žirafy. Odpoledne si vytvořili týmy, týmový pokřik a vlajku a zkompletovali týmové batohy, ve kterých nesmělo chybět nic, co správný dobrodruh potřebuje (lupa, lano, baterka, sešit, propiska, fáborek, poznávací klíč bezobratlých, pozorovací nádoba na hmyz, pastelky, lepidlo a průvodce po zoo). Dostali první indi-

Děti se seznámily s kakado
/Children met cockatoo/

Příprava krabiček na motýla
/Preparation of the boxes for a butterfly/

cie, které je měly dovést k objevení nového druhu zvířete, což byl cíl této dobrodružné výpravy.

V následujících dnech celou výpravu čekala cesta pouští a savanou (návštěva pavilonu Kalahari, seznámení s ježky bělobřichými, agamou vousatou a želvami ostruhatými, dotyková zoo, povídání u velbloudů, hledání indicie v tajuplných sklenicích, vytváření sbírky motýlů a domečků pro zvířata z přírodnin ...), cesta džunglí (překážková dráha, seznámení s kakadu Luigim a oblovkami, úkoly v pracovním sešitě, návštěva lanového centra Lanáček, pantomima, návštěva Jihoamerického pavilonu), cesta teplým mořem a chladnou tundrou (sběr a malování na kamínky, poznávání bezobratlých, krmění sobů a povídání u pižmoňů, zmrzlina). A zisk dalších a dalších nápodv. V pátek naši malí dobrodruzi za pomoci získaných indicí objevili „nová“ zvířata, což byly různé druhy strašilek a seznámili se s kontaktním hrozným královským, nakrmili obyvatele

kozího výběhu, projeli se safari vláčkem. Na závěr obdrželi hodnotné ceny a výhry.

Zpracovala: Lucie Skřípská

Poznávání přírodnin v dotykové zoo
/Learning about the products of nature/

ZÁŽITKOVÉ PROGRAMY

ZOOLOMOUC

Olomoucká zoo v roce 2021 realizovala dva zážitkové programy – velmi oblíbené „Dopoledne ošetřovatelem“ s tradicí již od roku 2010 a „Zoo zadními vrátky“ pořádané od roku 2020, jenž je určené pro skupiny až 5 osob a rodiny s dětmi.

Dopoledne ošetřovatelem

Tento program je často vyhledávanou aktivitou olomoucké zoo. Lidé si dárkové poukazy na tento zážitek dávají k narozeninám a výročím, jako svatební dar, či si jen sami dělají radost ve chvíli, kdy si chtějí odpočinout od stresu a přepracování.

Pokud jsme v předcházejícím roce uváděli, že rok 2020 byl v rámci zážitkového programu nevhodným, tak tento rok byl skutečně něčím speciálním, a to nejen kvůli protiepidemickým opatřením, která nepřála osobnímu setkávání, ale i celkovou úpravou nabídky chovatelských úseků, na kterých bylo možno program absolvovat.

Zážitky byly realizovány až od května a bylo zapotřebí dohlížet na dodržování platných nařízení. Bylo třeba kontrolovat, zda účastník splňuje jeden z těchto faktorů: Je očkováný proti onemocnění covid-19, nebo jej prodělal před dříve než 180 dní, případně donesl potvrzení o vykonaném testu (antigenním, či PCR) – tento poslední faktor se však v průběhu roku různě měnil, prve bylo možné udělat si antigenní test i přímo na místě, ale ke konci roku už bylo zapotřebí mít pouze PCR test z laboratoře, ne starší než 72 hodin. Účastníci museli nosit kvůli epidemiologické situaci respirátor a na chovatelských úsecích byla stále k dispozici dezinfekce na ruce.

Stejná cenově přijatelná zůstala částka 3.000 Kč pro jednu osobu a 3.500 Kč pro osobu s doprovodem. Program byl také stá-

le určen pouze pro osoby starší 15 let, kdy u osob mladších 18 let byl zapotřebí písemný souhlas obou rodičů. Rezervace probíhaly minimálně 4 týdny dopředu, a to kvůli enormnímu zájmu o tuto nabídku.

Pro urychlení odbavování programů, které se nakupily kvůli desítkám dní, kdy byla zahrada uzavřena, byla nabídka nově strukturována. Velkou pomocí byla přes sezónu i nová posila Mgr. Monika Davidová, která se ujala části účastníků.

Program trval, jak je zvykem, 2 hodiny, vždy v rozmezí buď 8–10 hodin či 9–11 hodin podle vybraných chovatelských úseků. V letošním roce byly chovatelské úseky rozděleny do dvou kategorií, a to následovně:

Skupina A

- Žirafy
- JAP (mravenečníci, lenochodi, kotulové)
- Klokani, psouni, velbloudi
- Kalahari (medojedi, hrabáči, surikaty)
- Opice (lemuři)
- Opice (makaci a ostatní primáti)
- Vlci a medvědi (probíhá pouze duben, květen, červen, září, říjen, listopad)

Skupina B

- Sobi a pižmoni
- Terária
- Akvária
- Safari Euroasie
- Safari Afrika, zebry a pakoně
- Papoušci a jiní ptáci
- Pavilon netopýrů a kozorožci
- Ptačí voliéry (jeřábi, hadilovi, ibisi, vodní ptactvo a další)

Účastník si vybíral vždy 2 chovatelské úseky, a to buď kombinací skupin A a B, nebo si vybral dvojici ze skupiny B. Lidé se tak dostali nejen k nejoblíbenějším úsekům, ale měli možnost poznat i místa ne tolik exponovaná a třeba najít zalíbení i ve zvířatech, která dříve ani neznali. Pro nás toto rozdělení znamenalo uspokojení větší skupiny zájemců, protože denně mohlo být odbavováno více rezervací.

Nově v letošním roce přibyl: vlci a medvědi, Safari Afrika, zebry a pakoně, Pavilon netopýrů a kozorožci, ptačí voliéry a úsek opic byl rozdělen do dvou částí – lemuři a makaci a ostatní primáti.

Program jako takový byl složen z úklidu a přípravy potravy pro vybrané svěřence a ošetřovatel seznámil účastníky s životem těchto zvířat. Vehementně se snažíme všechny zájemce informovat o tom, že program skutečně není programem kontaktním a „mazlíčím“, ale že má jednotlivce seznámit s prací ošetřovatele a s problematikou chovu v zoologických zahradách.

Novinkou se taky stala možnost prodloužit platnost zakoupeného dárkového poukazu o 3 měsíce za poplatek 500 Kč v případě, že majitel si nestihl zarezervovat program včas. Nutno dodat, že veškeré poukazy byly samozřejmě vzhledem k epidemiologické situaci prodlouženy o dobu podstatně delší, než byla zoologická zahrada uzavřena a kdy byla možnost čerpat poukaz znemožněna.

V tomto roce nakonec proběhlo rekordních 123 programů, kterých se zúčastnilo 229 osob. Zakoupeno bylo 118 programů. Zajímavostí je, že účastníci se na program vracejí, chtějí jej absolvovat znovu, což svědčí o tom, že daní ošetřovatelé zvládají práci s veřejností bravurně a s noblesou. Je hezké pozorovat, jak po programu účastníkům září úsměv na tváři a poté sdílí nevšední zážitky i na sociálních sítích. Díky za tohle zapálení pro věc i skvělou a rychlou domluvu při rezervacích programů.

Zoo zadními vrátky

26. listopadu 2020 byl zahájen prodej nového zážitkového programu Zoo zadními vrátky, který měl ulevit oblíbenému programu Dopeledne ošetřovatelem a zároveň zaplnit díru v nabízených aktivitách, a to zejména proto, že je určen pro všechny věkové skupiny a díky vstupu až pro 5 osob je určen i pro celé rodiny. Tento program si pomalu hledá své místo na slunci. Nabízí účastníkům blíže nahlédnout do zázemí zahrady, poznat vy-

braná zvířata a seznámit se se smyslem fungování zoologických zahrad. Pro letošní rok zůstala cena programu zachovaná a činila 2.500 Kč. Program bylo a je možné realizovat v pracovních dnech v době od 8.00 do 14.00 a trvá hodinu. Při návštěvě bylo zapotřebí prokazovat bezinfekčnost na covid-19, a to buď potvrzením o prodělaném onemocnění, očkováním nebo o provedeném negativním antigenním, či PCR testu na covid-19 podle aktuálních nařízení. I přes tuto komplikaci v letošním roce proběhlo 10 programů a celkem se zúčastnilo 48 osob. Zároveň bylo v tomto roce vydáno 17 dárkových poukazů „Zoo zadními vrátky“. Snad se bude i v následujících letech křivka oblíbenosti zvedat a účastníkům tak budeme moci ukázat jiný pohled na zoologickou zahradu.

Zpracovala: Lucie Skřípská

NÁVŠTĚVNICKÝ SERVIS A SUVENÝRY

ZOOLOMOUC

Už na začátku letošního roku byla zrealizována nejznamenitější změna pro návštěvníky, a to hned ve vstupních prostorách zahrady, kdy na loňskou obměnu celého pokladního systému navázal upgrade turniketů, včetně výměny čtecích hlav na nich. Tato změna, byť opticky malá, měla velký vliv na průchodnost turniketů pro návštěvníky, neboť nový systém přikládání QR kódů na vstupenkách nebo mobilních telefonech je mnohem více intuitivní a pro návštěvníky snáze zvládnutelný, což se při provozu v průběhu roku jednoznačně potvrdilo.

I v letošním roce byla snaha rozšířit a vylepšit odpočinkové zóny pro návštěvníky, např. rozšířením počtu mobilních toalet u Lanáčku, instalací stínících plachet včetně posezení na vyhlídce u rysů a u pavilonu levhartů. Jako každým rokem měli návštěvníci opět možnost využít služeb safari vláčku, který už druhým rokem vozí zájemce i jinak nepřístupnými částmi areálu (včetně vlčí-

ho safari), navštívit naši vyhlídkovou věž, nebo zakoupit pamětní mince v několika automatech rozmístěných po areálu zahrady.

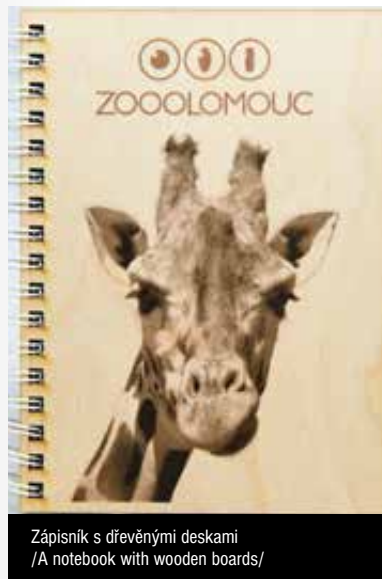
Prodej propagačních a dárkových předmětů

S ohledem na složitou a nejistou situaci v celém prvním čtvrtletí roku 2021 nebylo možné se více zaměřit na investování do výroby nových suvenýrů a propagačních předmětů. I přesto byly již koncem léta zařazeny do prodeje nové výtisky nástěnného a stolního kalendáře s fotkami obyvatel naší zahrady. Další novinkou byla brožura k výročí 65. let od otevření zahrady a menší naučná brožura „Za přírodou v Zoo Olomouc“. Návštěvníci rozhodně neměli v našem malém obchůdku nijak omezený výběr již běžných druhů upomínkového zboží – od magnetek, placek, pohlednic, známek, vizitek, propisek a dalších drobností, až po větší – deštníky, plyšáky, trička či tašky a vaky na záda. O tom svědčila i celková utržená částka 1.367.201 Kč, jež dosáhla téměř dvojnásobné výše oproti loňskému roku a překonala i rok 2019.

Zpracovala: Mgr. Ivana Mrtvá

Turistický deník
/Travel diary/

Zápisník s dřevěnými deskami
/A notebook with wooden boards/

Prodejna suvenýrů
/Zoo souvenir shop/

Instalace stínících plachet
/Installation of the canvas blinds/

KALENDÁŘ AKCÍ V ROCE 2021

ZOOOLOMOUČ

Protiepidemická opatření měla za následek uzavření zoologických zahrad až do 12. 4. Vše se navracelo do „normálu“, ovšem velmi pomalu. I po otevření platila celá řada omezení, a tak nebylo možné začít s pořádáním akcí v klasickém duchu. Vzhledem ke složitým podmínkám, jež se týkaly počtu osob v uzavřených prostorách, jsme ponechali vnitřní pavilony uzavřeny až do 1. 8. Podobně tomu bylo i s akcemi, první uspořádanou akcí byl až Den zvířecích rekordů. Poté jsme se již zdánlivě vrátili do zajatých kolejí a návštěvníky jsme neochudili například o populární Den pro zoologické zahrady, Večer duchů či Strašidelnou zoo. Vadou na kráse však byla nemožnost uspořádat komentovaná krmení.

25. 3. HASIČI ZVÍŘATŮM

Olomoucká zoo převzala třicet kusů vyřazených hasičských hadic. Ty budou sloužit k tzv. „enrichmentu“ a využijí je především primáti. Z hasičských hadic se pro ně vyrábí nejrůznější bezpečné houpačky a různé pletence, do nichž se ukrývá zvířatům potrava, kterou následně hledají. Na sbírce starších a vyřazených hadic se podílely jednotlivé sbory dobrovolných hasičů z Olomouce, a to z Černovic, Droždína, Chomoutova, Chválkovic a Radíkovice.

4. 4. KONCERT PRO ZOO

Olomoucká zoologická zahrada děkuje všem za neutuchající podporu a zájem. Jako poděkování připravila koncert přímo v areálu olomoucké zoo, který proběhl prostřednictvím streamu! „Bude nám ctí zpívat pro vás a zvířatům na pomoc. Koncertem chceme poděkovat všem, kteří zoo podrželi a možná tak k pomoci inspirovat i další, kteří se tak chystají učinit,“ vzkázali umělci, kteří ve prospěch zvířat vystoupili bez nároku na honorář.

5. 5. PŘÁNÍ K 50. NAROZENINÁM ŘEDITELI ZOO

Ředitel Zoo Olomouc Dr. Ing. Radomír Habáň obdržel od svých zaměstnanců přání k 50. narozeninám. Kromě tematického dortu a dárku mu kolegové darovali panely mapující jeho působení v zahradě od roku 1997.

26. 5. PŘEDSTAVENÍ PAND ČERVENÝCH

Pro naše návštěvníky jsme připravili nečekané překvapení – pandy červené. Ty se staly velkou novinkou nadělenou k 65. výročí založení Zoo Olomouc.

9. 6. LICENČNÍ KONTROLA

V areálu zoo proběhla licenční kontrola.

25. 6. POMOC PRO ZOO HODONÍN

Čtvrtek 24. června 2021, toto datum si jižní Morava bohužel zapamatuje. Ničivé tornádo, které se prohnalo obcemi na Hodonínsku a Břeclavsku, za sebou zanechalo zbědovaný pohled. Větrná smršť neušetřila ani Zoo Hodonín. Do ní se vypravili primátor města Olomouce Mirek Žbánek a ředitel Zoo Olomouc Radomír Habáň, aby přivezli 6 kusů elektrocentrál a současně s jejím ředitelem jednali o další materiální, technické i finanční podpoře.

1. 7. JERUSALEMA

Se svou osobitou verzí písně Jerusalema přišli i zaměstnanci ze Zoo Olomouc. V zelených tričkách, ve výběžích zvířat, všude, kde se pohybují, na chvíli zapoměli, že v království bylo zakázáno zpívat, že zmizel smích. Zaměstnanci trénovali vždy po práci, zapojili se i malí rodinní příslušníci. Choreografie se zhostila ošetřovatelka šelem Dana Reisigová. Návčik probíhal několik týdnů a samotné natáčení pak proběhlo 1. července.

1. 7.-31. 8. LETNÍ FOTOSOUTĚŽ

Vzhledem k omezením v souvislosti s onemocněním covid-19 jsme tradiční fotosoutěž přesunuli až na letní prázdniny. Sešlo se velké množství příspěvků. Z 15 nejlepších porotou vybraných fotografií bylo oceněno 5 fotografií, jež získaly nejvíce hlasů na

Předání hasičských hadic
/The handover of fire hoses/

Na koncertu vystoupila řada umělců
/Several artists performed at the concert/

Ředitel dostal i dort
/The director was given even a cake/

Licenční kontrola v zoo
/The licence inspection at the zoo/

Nácvik Jerusalemy v zoo
/Jerusalem training at the zoo/

Vítězná fotografie fotosoutěže
/The winning photography of the photo competition/

Autogramiáda knihy Janka Ledeckého
/Autograph session with Janek Ledecký/

Foto z natáčení filmu Šnajdr
/A photo at shooting a film called Šnajdr/

naší facebookové stránce. V tomto veřejném hlasování se na prvním umístila fotografie s názvem „Král z Olomouce“ od Petra Blažka, který získal 614 lajků.

12. 7.-20. 8. PŘÍMĚSTSKÉ TÁBORY ZOO OLOMOUC

Třetí ročník příměstských táborů hostil celkem 176 dětí. Již tradičně proběhlo 6 turnusů v těchto termínech: 12.-16. 7., 19.-23. 7., 26.-30. 7., 2.-6. 8., 9.-13. 8., 16.-20. 8.

15. 7. JANEK LEDECKÝ, VERŠE POTRHLÉ

Janek Ledecký, který zde před nedávnem zasadil po vichřici stromy, se do zoo vrátil. Tentokrát s knihou Verše potrhlé, sbírkou 25 básní, jejichž společným prvkem jsou zvířata. „Verše potrhlé“ měly premiéru právě v naší zahradě a autoři Janek a Jonáš Ledecští podepisovali návštěvníkům první výtisky. Omalovánky, které kniha obsahuje, nesou poselství ochrany přírody. Přibližují lidem činnost záchranného programu Kukang, který se snaží o udržení populace outloňů na Sumatře.

17. 7. BADATELSKÝ TÁBOR VE VÁCLAVOVĚ

RNDr. Libuše Veselá a Ing. Eliška Veselá se zúčastnily badatelského tábora pro mladé přírodovědce ve Václavově, který pořádá ZŠ Břidličná.

23. 7. CHOVATELSKÝ TÁBOR ZE ZŠ BŘIDLIČNÁ

Zooložka Libuše Veselá vedla komentovanou prohlídku pro chovatelský tábor ZŠ Břidličná.

26. 7. NATÁČENÍ FILMU ŠNAJDR

Zoo Olomouc si filmaři pod vedením herce a režiséra Miroslava Krobota vybrali jako jednu z lokací pro natáčení komedie Šnajdr. Natáčelo se u velbloudů a oryxů. Ve filmu si zahrála i naše zooložka RNDr. Libuše Veselá, kterou si štáb vyžádal. Natáčecí den probíhal v přátelské atmosféře podtržené noblesou pana Krobota. Diváci uvidí v hlavních rolích Pavla Šimčíka a lvu Janžurovou. Ve filmu si zahrají i olomoučtí herci Roman Venc a Ivana Plíhalová.

solvovali řadu her a dozvěděli se spoustu zajímavých informací, za jejichž správné vyřešení dostalo přes 50 účastníků drobnou odměnu. Největším tahákem byla ukázka nejrůznějších druhů potravy, kterou předkládáme našim svěřencům, a dotyková zoo. Ti šikovni si odnesli domů vlastnoručně vyrobeného papírového chameleona. Akce proběhla na vyhlídce u plameňáků a v jejím nejbližším okolí. Sobotní den přilákal celkem 3 887 návštěvníků.

Jednotlivá stanoviště:

1. Jak dobrá je vaše paměť? – kvíz, odměnou byla pohlednice
2. Zvířecí mimikry, najdi ukrytého živočicha
3. Obranné strategie zvířat
4. Výroba papírových chameleonů
5. Čím krmíme naše svěřence
6. Dotyková zoo
7. Stanoviště VZP na dětském hřišti

23.-27. 8. PŘÍMĚSTSKÝ TÁBOR DDM OLOMOUČ

Příměstský tábor DDM Olomouc zakončil poslední prázdninový týden v zoo.

24. 8. KOMENTOVANÁ PROHLÍDKA PRO SONS

Připravili jsme komentovanou prohlídku pro skupinu nevidomých.

27. 8. MEZINÁRODNÍ NOC PRO NETOPYŘY

Jedná se již o každoroční tradici, kdy poslední srpnový pátek patří Mezinárodní noci pro netopýry. Lidé, kteří se jí zúčastní, mají možnost se seznámit se životem netopýrů, s možnostmi jejich ochrany i vědeckým výzkumem, dozví se také, jak jim mohou sami pomoci. Akci jsme odstartovali v 17 hod krátkým kvízem pro děti na rozehrátí, za který si účastníci odnesli krásný kalendář Zoo Olomouc a další drobnosti. Poté převzal pomyslné žezlo RNDr. Jiří Šafář se svou fundovanou přednáškou, kterou zakončil ukázkou živých netopýrů. V další části hravou formou představil jejich zvyky. Vyzkoušeli jsme si, jak se odchyťávají, měří a váží. Při společné procházce večerní zoologickou zahradou jsme se setkali s námi chovanými le-touny. Zavítali jsme i do pavilonu Kalahari, kde

Předání cen „Bílý slon“
/The awarding ceremony of „White Elephant“/

30. 7. SOUTĚŽ BÍLÝ SLON

V naší zoo proběhlo předání ocenění pracovníkům zimoviště afrických zvířat za úspěšný odchov hrabáče kapského.

13. 8. TÁBOR ZŠ BRIDLIČNÁ

Na komentovaný program k nám zavítalo 16 dětí z tábora ZŠ Břidličná.

14. 8. CELOSTÁTNÍ KOLO SOUTĚŽE MLADÝCH CHOVATELŮ

Pro účastníky celostátního kola chovatelské soutěže jsme zařídili u nás v zoo doplňkový program.

20. 8. TÁBOR ZŠ BRIDLIČNÁ

Pro 21 dětí z tábora ZŠ Břidličná jsme zařídili komentovaný program.

21. 8. DEN ZVÍŘECÍCH REKORDŮ

Na šesti stanovištích jsme s návštěvníky zkoumali, zkoušeli a ověřovali rekordy a „superschopnosti“ zvířecí říše. Děti i dospělí ab-

Den zvířecích rekordů
/The Day of Animal Records/

Příměstský tábor DDM
/The suburban camp of the Youth club/

Mezinárodní noc pro netopýry
/The International Night for Bats/

Den pro zoologické zahrady
/The Zoological Gardens Day/

Akce s Elektrowinem
/The event with Electrowin/

jsme mohli pozorovat aktivní hrabáče a medo-
jedy kapské, navštívili jsme i nově rozšířenou
terarijní expozici. Zlatým hřebem večera byl
závěrečný film.

4. 9. DEN PRO ZOOLOGICKÉ ZAHRADY

V sobotu 4. 9. proběhl již třetí ročník Dne pro
zoologické zahrady, do této akce se zapojilo
hned několik projektů a organizací zaměřených
na ochranu ohrožených druhů zvířat na celém
světě. Návštěvníci mohli načerpat inspiraci,
dozvědět se nové poznatky, nakoupit krásné
věci, a tím podpořit ohrožené druhy přímo in
situ. Se svým programem se zúčastnil i stánek
VZP. Sobotní den navštívilo areál zoo celkem
2 735 návštěvníků.

Děkujeme za účast organizacím:

- The Kukang Rescue Program (ochrana out-
loňů váhavých)
- Derbianus Conservation (pomoc antilopě
Derbyho)
- Česká společnost pro ochranu netopýrů
(ČESON)
- Arcibiskupské lesy a statky Olomouc (lesní
pedagogika)

4. 9. S VYSLUŽILCI ZDARMA DO ZOO

Na tradiční akci pořádanou společností
ELEKTROWIN mohli návštěvníci přinést sta-
ré elektrospotřebiče a vyměnit je za dětskou
vstupenku. Tuto možnost využilo celkem
12 návštěvníků.

10. 9. OSLAVA 65. VÝROČÍ

V pátek 10. 9. jsme pro stávající i bývalé za-
městnance uspořádali den na oslavu 65. vý-
ročí založení zoo. Zaměstnanci dostali drobné
dárky, mezi nimi publikaci 65 let Zoo Olomouc.
Přátelské posezení s občerstvením, promítání
fotek, fotokoutek, hudba k tanci i poslechu,
hry a soutěže, to vše přispělo k velmi příjemné
strávenému dni.

14.-17. 10. PODZIMNÍ ETAPA FLORA OLMOUC

Naše kozy zakrslé se zúčastnily podzimní eta-
py Flory Olomouc.

19. 10. MAPOVÁNÍ AREÁLU ZOO

Společnost Cyclomedia prováděla za pomoci snímkovacího automobilu zhotovování panoramatických snímků areálu Zoo Olomouc pro aktualizaci street view snímků funkce panorama na mapy.cz.

28. 9. - 31. 10. MĚSÍC ROZHLEDEN

10 kvízových otázek na 10 mezipatrech při cestě na vrchol rozhledny čekalo na návštěvníky od 28. září (což je Den věží a rozhleden ČR) po celý Měsíc věží a rozhleden ČR. Olomoucká zoo je jedinou zoo v naší republice, která má ve svém areálu kovovou vyhlídkovou věž. Tři vylosovaní šťastlivci od nás obdrželi za správné vyřešení otázek drobnou odměnu.

2.-3. 10. NÁRODNÍ VLČÍ TÝDEN

Návštěvou „Vlčího stánku“ skupiny FOREST se návštěvníci mohli připojit k Národnímu vlčímu týdnu (National Wolf Awareness Week) pořádanému ve Spojených státech amerických, jehož cílem je zvýšit povědomí veřejnosti o nezastupitelné úloze velkých šelem v přírodě. Osvětová kampaň doplněná bohatou vlčí expozicí v altánku naproti výběhu vlků Hudsonových přiblížila všem zájemcům život těchto zvířat a důležitost jejich ochrany.

2.-3. 10. SVĚTOVÝ DEN ZVÍŘAT

Podzimní vědomostní stezka, opět v režii DDM Olomouc, poskytla malým i velkým návštěvníkům zoo zábavnou formou spoustu zajímavých informací o zvířecím světě.

16. 10. BESEDA VLCI V ZOO OLOMOUC V ARCHEOPARKU PAVLOV

Na výstavě Vlk z Pavlova měla přednášku o chovu vlků v Zoo Olomouc naše zooložka RNDr. Libuše Veselá.

23. 10. VEČER DUCHŮ

Večer duchů se v Zoo Olomouc koná již pravidelně, a to od roku 2009. 12. ročník si nenechalo ujít 3 690 návštěvníků. Pevnost poznání připravila roztodivné pokusy. Letos

Oslavy se zúčastnili i bývalí zaměstnanci
/The former employees in the celebration/

Mapování areálu zoo
/The mapping of the zoo grounds/

Strašidelná stezka
/The haunted trail/

Vystoupení Rusalky na Večeru duchů
/The performance of Rusalka/

Soutěž o nejlepší masku
/The Best Mask Competition/

Dovoz dýní na strašidelnou stezku
/Transportation of pumpkins/

Dýňový enrichment
/The pumpkin enrichment/

Účastníci zdobení vánočního stromu
/Decorating of the Christmas tree/

poprvé zavítala do zoo i Rusalka s vodníkem z Moravského divadla Olomouc. Ceny si odnesly nejdůmyslnější masky jak v dětské, tak v dospělé kategorii. Atmosféru zahrady dotvářel historický spolek Kirri na své Strašidelné stezce.

23.-31. 10. STRAŠIDELNÁ ZOO

Areál plný vydlabaných dýní, poletující mrtvá nevěsta, kaplička ukrytá v pavučinách, hadi, štíři a jiná havěť, smrtka s kosou, nešťastný příběh svateččanů, spousta bludiček, světélek, obživlý voják, jeptišky, Dracula, piráti aj. Tato výzdoba spolu s dýňovou dotvářela jedinečnou a návštěvnický nejpočetnější akci roku 2021.

26. 10. DÝŇOVÝ ENRICHMENT

Po Večeru duchů nastal čas, aby si vydlabaných dýní užila i zvířata. V rámci enrichmentu jsme do dýní umístili všemožné dobroty v podobě červů, ovoce, potkanů. Hodovalo se u medojeďů, hrabáčů, surikat a makaků. Pro naše zvířata je to zpestření, na které se v období dýňobraní těší už několikrát.

31. 10. TERČIN ZVÍŘECÍ SVĚT

Natáčet další díl oblíbeného seriálu pro děti přijel štáb České televize. Natáčení probíhalo celý den. Pozornost se tentokrát věnovala hrabáčům, sobům, pižmoňům, vlkům, klokanům, velbloudům a dalším zvířatům.

18. 12. VÁNOČNÍ STROM PRO ZVÍŘATA

Ve spolupráci s DDM Olomouc a našimi návštěvníky jsme opět přikrmili volně žijící ptactvo. Vánoční stromeček v zoo není pouze ozdobou, připravené dobroty na něm totiž slouží volně žijícím zvířatům jako potrava. Místo baněk na něm visí jablíčka, lojové koule, šišky obalené v semínečkách a jiné laskominy.

20. 12. - 9. 1. VÁNOČNÍ ZOO

V průběhu Vánoc měli návštěvníci možnost se v areálu setkat se scénami z předních českých pohádek. Instalace byly inspirované pohádkami S čerty nejsou žerty, Anděl

Páně, Popelka a Maruška a 12 měsíčků. Na tento nápad nás přivedli návštěvníci svým vysokým zájmem o Večer duchů. Vznikla tak zátiší, která kolemjdoucím sloužila jako fotokoutky.

21. 12. PRIMÁTOR A ZOO V ČASE ADVENTNÍM

Za zřizovatele zahrady zavítal do olomoucké zoo primátor města Miroslav Žbánek. Zhodnotil rok 2021, nabídl pohled do budoucna. S ředitelem zoo se sešli v blízkosti probíhající stavby retenčních nádrží.

Jelikož se celý rozhovor natáčel, diváci měli možnost vidět, že zahrada se ustrojila do svátečního zimního kabátu, i když se v ní současně buduje.

24. 12. VÁNOČNÍ DÁREK PRO NÁVŠTĚVNÍKY

Dětské vstupné pro všechny dospěláky je dárek, který každoročně nadělujeme návštěvníkům a nebylo tomu jinak ani tentokrát. Celá řada lidí tak trávila dopoledne Štědrého dne

Instalace pohádky „S čerty nejsou žerty“
/The Exhibition of the fairy tale movie/

na čerstvém vzduchu při obhlídce vánočně pohádkového kabátu naší zahrady.

*Zpracovali: Mgr. Pavel Javůrek,
Iveta Gronská, Milan Kořínek*

Z pohádky „Anděl Páně“
/From the fairy tale „Angel of the Lord“/

SPONZOŘI ZOO OLOMOUC

ZOOOLOMOUC

Rok 2021 byl pro naši olomouckou zoologickou zahradu ve znamení neskutečné podpory. Plynulý chod zahrady již druhým rokem ochromil koronavirus a vlivem vládního nařízení došlo k uzavření brány zoo návštěvníkům na dobu několika měsíců. Důsledkem toho zahrada přišla o příjmy ze vstupného, které generuje hlavní zdroj peněz pro zajištění fungování zoo. Situace byla vážná, ale díky neuvěřitelné podpoře veřejnosti se podařilo náročné období překlenout.

Konkrétně první čtvrtletí představovalo pro zahradu nejnáročnější období roku. Zoologická zahrada byla uzavřena přesně 101 den, ovšem chod uvnitř zahrady se neměnil a zvířata v zoo neustále potřebovala stejné množství potravy i každodenní péči ošetřovatelů jako před dobou covidovou. A právě tento nejtěžší čas se nám podařilo překonat díky obrovské přízni sponzorů.

Podpora plynula z adopce zvířat, přímé platby na dárcovský účet, dárcovských SMS nebo mikrosponzoringu „Mám v péči“, a to v následujících peněžních příspěvcích:

Adopce zvířat	7.396.820,00 Kč
Věcné dary v hodnotě	245.426,00 Kč
Krizový účet	117.171,00 Kč
DMS	35.148,00 Kč
Pokladnička „mincotoč“	169.309,00 Kč
Mám v péči	310.450,00 Kč
Celkem	8.274.324,00 Kč

Sponzorské dary z adopce zvířat včetně věcných darů se na konci roku vyšplhaly do neuvěřitelné výše 7.642.246 Kč. Oproti loňskému roku došlo k navýšení adopcí o 338 %. V tomto roce jsme vystavili rekordní počet darovacích smluv, zhruba 3,4 tisíce. Podpora byla neuvěřitelná.

Posláním zahrady je nejen chov a prezentace vzácných a ohrožených druhů zvířat, ale

Oblíbenost druhů podle počtu prodaných poukazů „Mám v péči“

Druh	Cena poukazu (Kč)	Počet prodaných
Fenek berberský	100	128
Surikata	200	139
Ara arakanga	50	140
Jaguár černý	300	142
Vlk Hudsonův	200	176
Lenochod dvouprstý	100	217

i ochrana a péče o přírodu. V tomto ohledu máme dobrou zprávu. Od nového roku přechází adopce a jejich agenda na elektronickou formu. Vyřízení sponzorských darů se stane jednodušší, rychlejší, ekonomičtější a hlavně ekologičtější.

Z důvodu nepříznivé epidemiologické situace jsme již druhým rokem nemohli uspořádat tradiční setkání Den sponzorů. Malou kompenzací pro sponzory byla alespoň individuální prohlídka zoo a drobné poděkování připravené na pokladnách zoo.

Přestože začátek roku se vyvíjel v pesimistických číslech a pro většinu z nás nebyl jednoduchý, podařilo se vnitřní chod zoologické zahrady zvládnout díky obrovské vlně solidarity a pomoci. Děkujeme všem, kdo jste nás podpořili a pomohli nám přečkat tento mimořádný rok 2021. Bez Vaší podpory bychom nebyli tam, kde jsme dnes. Děkujeme, věříme a těšíme se na vás v lepších zítřcích.

Předání sponzorského daru z FN Olomouc
/The sponsors' gift from the FN Olomouc/

Podpora ze strany veřejnosti byla mimořádná. Pro představu zveřejňujeme několik povzbuzujících slov od našich sponzorů:

„Děkuji za vše, co pro zvířata děláte, abyste udrželi zoo v chodu i pro další generace. Velké díky Vám všem.“

„Vydržte!“

„Zvládněte to, držím palce.“

„Je mi ctí a potěšením ...“

„Držím palce v těžké době.“

„Přeji brzké otevření a těšíme se na vás.“

„Pomáháme surikatám z lásky.“

„Zvládnete to!“

„Držte se, myslíme na Vás.“

„Ať žijí bílí vlci.“

„Přeji vám hodně sil.“

„Alespoň na oběd ... držte se.“

„Nejen na variho, ale pro celou ZOO.“

„Držím palce.“

„Milý plameňáku, přijedu se na Tebe podívat, až otevřete. Lili“

„Dobrou chuť.“

„Bojujete za život zvířat, držím Vám palce!“

„Hodně sil.“

„Pomáhám s láskou.“

„Vybral jsem si vlka, ale využijte peníze dle svého uvážení, kde to bude nejvíce potřeba.“

„Přeji z celého srdce, co nejvíce štěstí a trpělivosti v této bláznivé době. Držte se a nedejte se.“

„Celá rodina vám a všem zvířátkům přeje hodně štěstí a brzké otevření pro veřejnost.“

„Prosím, držte se v těchto nelehkých časech! Jednou bude zase líp, a až už naše děti odrostly, určitě se k Vám zase přijdeme podívat a podpořit Vás.“

„Jsem moc rád, že můžu pomoci naší oblíbené ZOO.“

„Máme Vás rádi. Vydržte.“

„Doufám, že Vám tato skromná částka alespoň trochu pomůže a zdravíme všechna zvířátka!“

Peněžité dary - fyzické osoby, spolky, kolektivy, kroužky

Seznam dárců je uvedený od výše příspěvku 5.000 Kč. Z důvodu dodržení kapacitních limitů výroční zpráva nebylo možné uvést všechny dárcy. Děkujeme za pochopení.

Abrahámová Alice, Olomouc
Adámek Martin, Hlušovice
Adamová Vendula, Olomouc
Appelová Kristýna, Vysočany
Bartel Jakub, Olomouc
Bartoš Lukáš, Chodov
Beil Kamil, Litovel
Beilová Kamila, Litovel
Berková Dagmar, Skrbeň
Bigas Petr st., Broumov
Bigas Petr, Broumov
Bigasová Johana, Broumov
Bigasová Milena, Broumov
Bílá Martina, Olomouc
Bílek Petr, Velká Bystřice
Bílý Václav, Olomouc
Blažek Josef, Šternberk
Blažková Jana, Újezd
Bodnár Vojtěch, Bystrovany
Bordovský Michal, Bystrovany
Bošáková Monika, Vápenná
Bouda Tomáš, Přerov
Brachtl Libor, Zábřeh
Brožová Hana, Olomouc
Brus Petr, Komárovice
Bujna Kristián, Litovel
Bundárová Iveta, Nový Jičín
Bureš Pavel, Luká
Bystroň Josef, Prostějov
Bystroňová Eliška, Prostějov
Canibalovi V. a F., Olomouc
Cigánek Pavel, Štěpánov
Coufal Jiří, Olomouc
Coufal Klára, Olomouc
Coufal Sebastien, Olomouc
Coufal Samuel, Olomouc
Čepelová Senta, Mohelnice
Černá Dana Marie, Majetín
Daniel Lukáš, Javorník
Diesl Radek, Olomouc
Dieslová Lenka, Olomouc
Dočkalová Barbora, Olomouc
Dokoupil Otakar, Prosenice
Doležalová Helena, Olomouc
Doležalová Miroslava, Olomouc
Domanská Marie, Přerov
Đopanová Lucie, Zábřeh na Moravě

Dostál Pavel, Tršice
Dostál Zdeněk, Olomouc
Dostál Zdeněk, Olomouc-Chomoutov
Došla Jaroslav, Olomouc
Drábek Jiří, Držovice
Dragúňová Pavlína, Velká Bystřice
Drexlerová Jana, Olomouc
Drmolová Blanka, Olomouc
Drobková Hana, Nemilany
Dvořák Marek, Olomouc
Dvořák Radovan, Olomouc-Holice
Eder Radek, Olomouc
Faltysová Jana, Bohuňovice
Fantalová Miroslava, Olomouc
Filipová Iveta, Olomouc
Flasar Tomáš, Olomouc
Floriánová Hnízdová Jitka, Rýmařov
FNOL – 1. IKK odd. 4, Olomouc
FNOL Dětská klinika JIRP 21C, Olomouc
FNOL II. IK gastro a geriatrie, Olomouc
FNOL JIRP 21C, Olomouc
FNOL Kardiologie JIP, Olomouc
FNOL Klinika tělovýchovného lékařství,
Olomouc
FNOL Onkologický stacionář, Olomouc
FNOL, dětská hematologie, Olomouc
FNOL, odd. klinické biochemie, Olomouc
FNOL, ORL klinika, Olomouc
Fofová Veronika, Horní Město
Fojtíková Zuzana, Tršice
Fořtovi, Praha
Frelichovi, Prostějov
Galuszková Dana, Olomouc
Gasidlová Jana, Samotíšky
Glonková Michaela, Olomouc
Gregušová Veronika, Olomouc
Gruberová Bibiana, Olomouc
Hanák David, Olomouc
Hanik Tomáš, Olomouc
Havlíková Alena, Dolní Studénky
Heitelová Monika, Huzová
Henkl Tomáš, Kožušany-Tážaly
Hlávka Václav, Vrbno pod Pradědem
Hnyk Martin, Teplice
Hochmannová Olga, Olomouc
Homolák Tomáš, Loštice
Horáková Miluše, Uničov
Horčík Karel, Praha 10
Hoyerová Klára, Praha 2
Hrachovinová Sara Hana, Olomouc
Hubáčková Alena a Hejdomáková Martina, Olomouc
Hudáková Hana, Horní Benešov
Huszárová Ilona, Uničov
Hýbllová Romana, Olomouc
Chaloupková Barbora, Olomouc
Iránek Tomáš, Prostějov
Jakuba Michal, Olomouc
Janiš Roman, Přerov
Janušová Lada, Olomouc
Jaroš Petr, Litovel
Jašek Petr, Olomouc
Jedličková Lenka, Olomouc
Jelčová Jana, Přovice
Jelínek Pavel, Olomouc
Jelínková Alena, Hranice
Jelínkovi Alena a Zbyněk, Hranice
Jonová Jitka, Olomouc
Jurášek Petr, Kroměříž
Jurník Martin, Mohelnice
Kadlčíková Kristýna, Nlásko
Kaima Michal, Nový Jičín
Kaláb Stanislav, Olomouc
Kalábová Silvie, Slatnice
Kalous Milan, Žamberk
Kapounková Helena, Olomouc
Karasová Pospíšilová Madla, Uničov
Kecliková Ludmila, Dolany
Kertéssová Jana, Litovel
Kmeť Stanislav, Olomouc
Knotová Michaela, Praha 6
Kocián Pavel, Krnov
Kolářová Eva, Olomouc
Kolomá Linda, Krasikov
Komínková Jana, Olomouc
Kopecká Marie, Šternberk
Kopeček Jiří, Šternberk
Kopeček Martin, Krnov
Korábečná Jitka, Zašová
Koryčanovi Aleš a Klára, Přerov-Újezdec
Koukalová Margita, Prostějov
Koutníková Věra, Prostějov
Kovanda Jan, Konice
Kozelka Petr, Olomouc
Kožušníčková Květa, Olomouc

Krason Bartlomiej, Praha
Krátký Jaromír, Přerov
Krátký Martin, Žichlínek
Kraus Jakub, Olomouc
Krejčí Alena, Šumperk
Krejčí Helena, Olomouc
Krejčí Přemysl, Olomouc
Kristková Hana, Prostějov
Kropáčová Renáta, Kladno
Krylová Dagmar, Olomouc
Krylová Hana, Olomouc
Křížová Renata, Šumperk
Kubalčík Jan, Jesenec
Kubalčíková Kateřina, Lanškroun
Kubalčíková Kateřina, Olšany u Prostějova
Kubelkovi Jaromír, Oskar a Bruno, Jiříkov
Kubičková Kateřina, Rapotín
Kubová Jana, Prostějov
Kuffík Roman, Velká Bystřice
Kuchař Stanislav, Újezd
Kupčová Petra, Frýdek-Místek
Kurcová Kristina, Praha 3
Kvapil Petr, Štarnov
Kypusová Marta, Olomouc
Ladermon Team, z. s., Hlubočky
Lakomá Monika, Horka nad Moravou
Leskovjan Petr, Přerov
Linek Josef, Olomouc
Linhartová Lucie, Loštice
Liška Michael, Prostějov
Lorenz Tomáš, Víkřovice
Loun Tomáš, Olomouc-Radíkov
Lukešovi Jirka a Martina, Štěpánov
Macourková Zdenka, Olomouc
Mádr Jan, Olomouc
Mádrová Irena, Olomouc
Machovská Zlatica, Samotičky
Majerová Gabriela, Olomouc
Malíková Hana, Hostivice
Malínková Šárka, Štarnov
Malíšková Kateřina, Olomouc
Marcianová Vladislava, Olomouc
Marešová Kamila, Zábřeh na Moravě
Masopustová Sabina, Olomouc
Matějová Alena, Daskabát
Matoušek Roman, Prostějov
Matušek Lukáš, Olomouc

Mazáčová Miloslava, Bubovice
Metelka Vlastimil, Velký Újezd
Metzl Vojtěch, Pardubice
Mífkovi, Olomouc
Mihokovi Jakub a Veronika, Ostrava
Michalička Jan a Pavla Hernandezová, Olomouc
Michnová Petra, Milotice nad Bečvou
Miklíková Silvie, Olomouc
Mikulcová Lucie, Rožnov pod Radhoštěm
Minaříková Kamila, Olomouc
Minková Zuzana, Střeň
Minxová Pavla, Přemyslovice
Mlejnková Martina, Dobromilice
Mojžíš Marek, Kladno
Moravec Milan, Lanškroun
Mráček Petr, Kralice na Hané
Mrázek David, Tršice
Mrázková Veronika, Tršice
Mrňáková Hana, Šternberk
Müller Hank, Svitavy
Müllerová Nikola, Plumlov
Navrátil Tomáš, Olomouc
Navrátilová Hana, Olomouc
Navrátilová Zdeňka, Práslavice
Neels Frank, Samotičky
Nemajerová Jana, Olomouc
Němcová Barbora, Lysice
Nemrava Jiří, Mladějovice
Nemrava Michal, Olomouc
Nepožitek Petr, Ústín
Nosek Zdeněk, Štěpánov
Nováková Andrea, Hlušovice
Novákoví Marta a Michaela, Štěpánov
Novotná Jitka, Těšetice
Novotná Petra, Lutín
Novotný Karel, Těšetice
Oklešťková Jana, Olomouc
Ondřejková Lenka, Olomouc
Palínková Eva, Olomouc-Chomoutov
Parčová Gabriela, Olomouc
Pavlíková Alice, Olomouc
Pechová Sandra, Zábřeh
Pešková Alena, Šternberk
Petřík Lukáš, Olomouc
Petříková Lenka, Olomouc
Petříkovi, Mohelnice

Píková Kateřina, Daskabát
Piňosová Veronika a spol., Olomouc
Pitnerová Dagmar, Olomouc
Podgrabinská Eliška, Olomouc
Podgrabinský Petr, Olomouc
Pohořelský Radek, Šternberk
Poláčkoví, Klenovice na Hané
Poláchová Monika, Šternberk
Polášek Přemysl, Olomouc
Pospíchalová Eva, Hanušovice
Pospíchalová Jitka, Olomouc
Pospíšilová Alena, Přerov
Pospíšilová Viktorie, Horka nad Moravou
Poštulka Matyáš, Červenka
Poštulková Alexandra, Červenka
Poštulková Kristýna, Krnov
Poštulková Melinda, Červenka
Prášil Jiří, Věrovany
Procházková Martina, Olomouc
Procházková Eliška, Olomouc
Prokopová Lenka, Olomouc
Prudil Miroslav, Velké Opatovice
Přeslička Dominik, Přerov
Přidal David, Olomouc
Přidal Petr, Těšetice
Přichystalová Jana, Hlubočky 3
Příkryl Vítězslav, Bruntál
Ptáčková Markéta, Rýmařov
Raková Ivana, Brno
Rážovi, Olomouc
Richterová Hana, Prostějov
Ritterová Gabriela, Olomouc
Rokyta Miroslav, Olšany u Prostějova
Rosskohlová Jana, Náklo
Rösslová Martina, Olomouc-Drozdín
Roubal Miroslav, Velký Týnec-Vsisko
Rýcová Markéta, Olomouc
Rýcová Martina, Olomouc
Rychlá Monika, Dub nad Moravou
Rychová Miluše, Bruntál
Řezáčová Jana, Vyškov
Řezníčková Gabriela, Olomouc
Sadílek Jan, Bělkovice-Lašfany
Sadílek Petr, Bělkovice-Lašfany
Sajbrtová Petra, Drahanovice
Samková Adéla, Dolany u Olomouce
SDH Náměšť na Hané

Sečkař Martin, Olomouc
Sedlářová Pavlína, Olomouc
SH ČMS –Sbor dobrovolných hasičů Bohu-
vice
SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Chořelice
SH ČMS – Sbor dobrovolných hasičů Rataje,
Těšetice
Schinzel Martin, Olomouc
Schwarzerová Veronika, Hanušovice
Sivera Martin, Olomouc
Skopal David, Stavenice
Skopalová Radka, Charváty
Skoumal Ivo, Rohle
Skřebský Jan, Postřelmov
Skříčka Jan, Prostějov
Slámová Petra, Šumperk
Slobodová Danuše, Zaašová
Sloupenská Dana, Dlouhá Loučka
Smejkalová Kateřina, Uničov
Smékal Petr, Přemyslovice
Smékalovi, Troubelice
Smékalovi, Urcice
Smolinský Michal, Štarnov
Smyslil Ondřej, Olomouc
Sosnová Eliška, Šumavské Hoštice
Sovovi, Olomouc
Spáčil Jiří, Štěpánov
Spáčilová Soňa, Olomouc
Spurná Jana, Olomouc
Stašková Eva, Uherské Hradiště
Steinerová Monika, Ruda nad Moravou
Stejskalová Eva, Olomouc
Stupárková Barbora, Olomouc
Superatová Šárka, Olomouc
Sušeň Michal, Ostrava
Svoboda Stanislav, Olomouc
Svobodová Alena, Litovel
Svobodová Sára, Olomouc
Svozilová Jana, Dolany
Šafář Jakub, Olomouc
Šamu Petra, Jiříkov
Šandovi Miroslav a Jana, Rýmařov
Šebesta František, Raškovice
Šimek Jiří, Olomouc-Nová Ulice
Šimková Lenka, Olomouc
Šimůnek Petr, Drahanovice
Šípek Pavel, Teplíce

Šírová Kateřina a Kocmanová Anička, Sedlčany
Šiška Richard, Olomouc
Šiška Viktor, Prostějov
Šišma Vladimír, Olomouc
Šišmová Alena, Olomouc
Škoda Karel, Uničov
Škopíková Lucie, Prostějov
Škrachovi, Olomouc
Šmelová Zdeňka, Zlaté Hory
Šnajdrová Lada, Libina
Šnobetovi, Vsetín
Šolcová Natálie, Olomouc
Špalek Radoslav, Horní Moštěnice
Špaňhel Jakub, Brno-Slatina
Špičková Andrea, Loštice
Šrámková Andrea, Olomouc
Šrubařová Jana, Frenštát pod Radhoštěm
Šťastný Martin a Adéla Martiníková, Olomouc
Šuba Marián, Hranice
Šulava Ondřej, Olomouc
Táborský Jan, Nový Jičín
Tajmrová Iva, Velká Bystřice
Temlíková Šárka, Kokory
Tietze David, Velká Bystřice
Ticháčková Šárka, Dlouhá Loučka
Tomiczková Markéta, Krčmaň
Tovara Martin, Olomouc
Tovarková Kateřina, Olomouc
Trávníčková Monika, Újezd
Trísková Kateřina, Prostějov
Tučková Petra, Olomouc
Uherkovi Davídek, Barunka a Týnka, Prostějov
Uvíra Martin, Olomouc
Vacková Helena, Olomouc
Vácha Eva, Praha
Valachovičovi Dominik a Dagmar, Prostějov
Valčíková Lenka, Olomouc
Válek Jan, Olomouc
Valouch Pavel, Litovel
Vaňková Ludmila, Štěpánov
Vaňkovi, Olomouc
Vašulinová Helena, Šternberk
Vavruša Martin, Otrokovice
Veresková Zuzana, Šternberk
Voborná Iva, Olomouc-Neředín
Vodehnal Ondřej, Kolín
Vojáček Tomáš, Olomouc

Volek Jaroslav, Chýnice
Vollmer Barbora, Olomouc
Vránová Lucie, Přerov
Vybiralovi, Hlušovice
Vychodil Jan, Olomouc
Vychodilová Ivana, Olomouc-Drozdín
Wehle Toby, Moravský Krumlov
Xinopulos Pavel, Samotíšky
zaměstnanci Ústavu soudního lékařství,
Olomouc
Zápalka Martin, Lošov
Zavadilová Lenka, Vsetín
Zdařil Jaroslav, Olomouc
Zdařil Jiří, Olomouc
Zdařil Martin, Olomouc
Zdařil Michal, Olomouc
Zdařilová Iva, Olomouc
Zedek Karel, Bystřice pod Hostýnem
Zelenková Ivana, Nový Jičín
Zelenková Lucie, Nový Jičín
Zimmermannová Jarmila, Prostějov
Žitta Jan, Zvole
Žbánek Miroslav, Olomouc
Železná Iva, Olomouc
Žufniček Jiří, Olomouc

Peněžitě dary – právnické osoby, živnostníci

Seznam dárců je uvedený od výše příspěvku 10.000 Kč. Z důvodu dodržení kapacitních limitů výroční zpráva nebylo možné uvést všechny dárcy. Děkujeme za pochopení.

Blažek Josef, Šternberk
Bordovský Michal, Bystrovany
Burza cenných papírů Praha, a. s., Praha 1
ConfigAir, s. r. o., Dlouhá Loučka
DENTIA Olomouc, s. r. o., Olomouc
FRANČÁK, s. r. o., Budišov nad Budišovkou
Gabrlík Lubomír, Prostějov
Garden Gourmet, Praha
Hroší Stavby Morava, a. s., Olomouc
Kvapil Petr, Štarnov
Lékárna AVE, s. r. o., Praha 5
Nutrend D. S., a. s., Olomouc
Ordinace Jánského, s. r. o., Olomouc
Palkosková Sylvie, Jirkov
Pivovar ZUBR, a. s., Přerov
PRIMA PACK, s. r. o., Olomouc

Projektční atelier ZUZI, s. r. o., Olomouc
Pure Ventures, s. r. o., Praha
Rádio Haná, Olomouc
Struhárová Věra, Šternberk
Tajmrová Iva, Velká Bystřice
Tegart, s. r. o., Litovel
Veolia Energie ČR, a. s., Moravská Ostrava

Peněžité dary – školy a zařízení zřizovaná ministerstvem školství

Seznam dárců je uvedený od výše příspěvku 3.000 Kč. Z důvodu dodržení kapacitních limitů výroční zprávy nebylo možné uvést všechny dárcy. Děkujeme za pochopení.
Církevní gymnázium Německého řádu, Olomouc
FZŠ Hájkova, Olomouc
Gymnázium Čajkovského, Olomouc
Gymnázium Jevíčko
MŠ Frišenského, Litovel
MŠ Mošnerova, Olomouc
MŠ Pohádka Jeremenkova, Šumperk
MŠ Pohádka Nerudova, Šumperk
MŠ Pohádka, Zábřeh
MŠ Řepčínská, Olomouc
MŠ Samotišky
MŠ Unčovice
Naše školka, Olomouc
Pořadatel veřejné sbírky Gymnázium Jakuba Škody, Přerov
Slovanské gymnázium, Olomouc
Spolek Komenius při ZŠ J. A. Komenského, Přerov-Předmostí
SŠ, ZŠ a MŠ pro sluchově postižené, Olomouc
ZŠ a MŠ Bohuňovice
ZŠ a MŠ Cotkytle
ZŠ a MŠ Demlova, Olomouc
ZŠ a MŠ Slatinice
ZŠ a MŠ Sluníčko, s. r. o., Lipník nad Bečvou
ZŠ Dr. Hrubého, Šternberk
ZŠ Jana Železného, Prostějov
ZŠ Jelínkova, Bruntál
ZŠ Mlýnská, Mohelnice
ZŠ Nedvědova, Olomouc
ZŠ Rýmařov
ZŠ Senice na Hané
ZŠ Stupkova, Olomouc
ZŠ Svatoplukova, Šternberk

ZŠ Vítězná, Litovel

Věcné dary:

AKP, spol. s r. o., Brno
DAJANA PET, s. r. o., Bohuňovice
Kysel Milan, Lomnice
MJM agro, a. s., Litovel
Novák Jiří, Velký Týnec
Plaček Pet Product, s. r. o., Poděbrady
Přecechtělová Pavlína, Luká
Řihák Jiří, Lukoveček

Reklama

Arcibiskupské lesy a statky Olomouc, s. r. o.
Auto Kubíček, s. r. o., Šumperk
Bidfood Czech Republic, s. r. o., Kralupy nad Vltavou
De Heus, a. s.
Javořice, a. s.
Kofola, a. s., Krnov
NEJLEPŠÍ ADRESA, Praha
LUNA zmrzlina ČR, spol. s r. o., Praha
Unilever ČR, s. r. o.
Zvoska, s. r. o.
Pivovar ZUBR, a. s.

Zpracovala: Bc. Markéta Steinerová, DiS.

Významní partneři:

ZÁKLADNÍ EKONOMICKÉ ÚDAJE

Údaje o majetku Zoo Olomouc - rozvaha

Název položky	Stav k 1. 1. 2021 [Kč]	Stav k 31. 12. 2021 [Kč]
AKTIVA		
Software	642.290,46	762.239,27
Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	224.746,50	224.746,50
Nedokončený dlouhodobý nehmotný majetek	0,00	0,00
Oprávky k softwaru	-640.063,00	-655.349,00
Oprávky k drobnému dlouhodobému nehmotnému majetku	-224.746,50	-224.746,50
Pozemky	11.833.126,90	11.833.126,90
Stavby	173.761.380,92	176.017.757,96
Samostatné hmotné movité věci a soubory hmotných movitých věcí	29.912.070,52	17.594.416,76
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	9.578.557,65	9.702.072,26
Nedokončený dlouhodobý hmotný majetek	8.157.882,65	16.396.550,86
Poskytnuté zálohy na dlouhodobý hmotný majetek	416.000,00	416.687,71
Oprávky ke stavbám	-74.195.176,72	-78.816.934,72
Oprávky k samostatným movitým věcem a souborům movitých věcí	-22.973.480,52	-10.550.494,73
Oprávky k drobnému dlouhodobému hmotnému majetku	-9.578.557,65	-9.702.072,26
Ostatní dlouhodobé pohledávky	26.456,96	3.675,76
STÁLÁ AKTIVA CELKEM	126.940.488,17	133.001.676,77
Materiál na skladě	1.822.816,89	1.474.877,25
Zboží na skladě	1.180.026,79	1.155.015,92
Zboží na cestě	0,00	0,00
Ostatní zásoby – zvířata	7.877.552,22	7.960.537,35
Odběratelé	52.886,90	307.296,23
Krátkodobé poskytnuté zálohy	397.976,85	668.301,57
Pohledávky za zaměstnanci	109.115,00	66.810,00
Daň z příjmů	239.720,00	0,00
Daň z přidané hodnoty	0,00	0,00
Pohledávky za osobami mimo vybrané vládní instituce	0,00	0,00
Pohledávky za vybranými ústředními vládními institucemi	0,00	0,00

Název položky	Stav k 1. 1. 2021 [Kč]	Stav k 31. 12. 2021 [Kč]
Pohledávky za vybranými místními vládními institucemi	0,00	0,00
Náklady příštích období	416.097,87	403.609,35
Příjmy příštích období	0,00	17.678,80
Dohadné účty aktivní	311.118,29	80.985,80
Ostatní krátkodobé pohledávky	1.502.243,00	355.142,00
Běžný účet	11.239.002,23	21.155.239,62
Běžný účet fondu kulturních a sociál. potřeb	1.814.033,78	2.063.331,88
Ceniny	20.379,00	28.891,00
Peníze na cestě	50.000,00	0,00
Pokladna	618.272,71	695.398,24
OBĚŽNÁ AKTIVA CELKEM	27.651.241,53	36.433.115,01
ÚHRN AKTIV	154.591.729,70	169.434.791,78
PASIVA		
Jmění účetní jednotky – fond dlouhodobého majetku	109.583.186,47	115.666.468,56
Jmění účetní jednotky – fond oběžných aktiv	0,00	0,00
Transfery (dotace) na pořízení dlouhodobého majetku	14.748.249,26	14.287.716,68
Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	8.503.993,55	8.503.993,55
Fond odměn	259.948,00	259.948,00
Fond kulturních a sociálních potřeb	2.032.561,78	2.027.492,04
Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	2.813.063,95	4.687.159,91
Rezervní fond z ostatních titulů	4.854.621,17	2.273.185,30
Investiční fond	1.691.527,11	6.037.979,24
Výsledek hospodaření běžného účetního období	1.874.095,96	988.636,48
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	146.361.247,25	154.732.579,76
Dlouhodobé úvěry	0,00	0,00
Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	0,00	0,00
Dlouhodobé přijaté zálohy	5.400,00	5.500,00
Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	0,00	0,00
Dodavatelé	3.043.396,90	1.508.275,40
Krátkodobé přijaté zálohy	0,00	0,00
Zaměstnanci	167.749,00	111.304,00
Sociální zabezpečení	921.006,00	756.473,00
Zdravotní pojištění	397.259,00	333.216,00
Důchodové spoření	0,00	0,00
Daň z příjmů	0,00	227.190,00
Ostatní daně, poplatky a jiná obdobná peněžítá plnění	386.948,00	170.966,00
Daň z přidané hodnoty	391.571,00	579.435,60

Název položky	Stav	Stav
	k 1. 1. 2021 [Kč]	k 31. 12. 2021 [Kč]
Jiné daně a poplatky	0,00	0,00
Výdaje příštích období	33.305,00	1.948,00
Výnosy příštích období	569.567,78	8.824.364,85
Dohadné účty pasivní	67.153,43	95.015,98
Ostatní krátkodobé závazky	2.247.126,34	2.088.523,19
CIZÍ ZDROJE CELKEM	8.230.482,45	14.702.212,02
ÚHRN PASIV	154.591.729,70	169.434.791,78

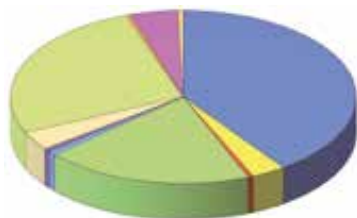
Údaje o nákladech a výnosech Zoo Olomouc - výkaz zisku a ztráty

Název položky	rok 2020		rok 2021		rozdíl 2021-2020	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Spotřeba materiálu	10.974.415,42	12,71	11.370.970,81	12,12	396.555,39	5,29
Spotřeba energie	3.476.365,22	4,03	3.802.523,79	4,05	326.158,57	4,35
Prodané zboží	6.992.932,59	8,10	8.462.108,43	9,02	1.469.175,84	19,60
Aktivace dlouhodobého majetku	-677.129,37	-0,78	-392.700,81	-0,42	284.428,56	3,79
Aktivace oběžného majetku - krmivo	-51.781,25	-0,06	-46.860,00	-0,05	4.921,25	0,07
Změna stavu zásob vlastní výroby	-990.361,83	-1,15	-373.756,10	-0,40	616.605,73	8,22
Opravy a udržování	5.084.361,09	5,89	6.469.092,84	6,90	1.384.731,75	18,47
Cestovné	14.095,65	0,02	69.338,65	0,07	55.243,00	0,74
Náklady na reprezentaci	32.320,86	0,04	72.885,46	0,08	40.564,60	0,54
Aktivace vnitroorganizačních služeb	-1.172,03	0,00	-320,04	0,00	851,99	0,01
Ostatní služby	9.321.875,58	10,80	10.445.848,04	11,14	1.123.972,46	14,99
Mzdové náklady	30.000.000,00	34,75	30.500.000,00	32,51	500.000,00	6,67
Zákonné sociální pojištění	9.592.886,00	11,11	9.691.980,00	10,33	99.094,00	1,32
Jiné sociální pojištění	147.771,00	0,17	212.255,00	0,23	64.484,00	0,86
Zákonné sociální náklady	570.188,00	0,66	621.492,70	0,66	51.304,70	0,68
Jiné sociální náklady	27.224,00	0,03	14.345,00	0,02	-12.879,00	0,17
Daň silniční	5.940,00	0,01	5.940,00	0,01	0,00	0,00
Daň z nemovitostí	825,00	0,00	825,00	0,00	0,00	0,00
Jiné daně a poplatky	5.550,00	0,01	2.200,00	0,00	-3.350,00	0,04
Smluvní pokuty a úroky z prodlení	500,00	0,00	2.034,00	0,00	1.534,00	0,02
Manka a škody	115.500,00	0,13	35.654,52	0,04	-79.845,48	1,07
Prodaný materiál	0,00	0,00	3.034,22	0,00	3.034,22	0,04

Název položky	rok 2020		rok 2021		rozdíl 2021-2020	
	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]	Částka [Kč]	[%]
Ostatní náklady z činnosti	4.740.688,26	5,49	5.642.755,90	6,02	902.067,64	12,03
Odpisy dlouhodobého hmotného majetku	5.055.465,00	5,86	5.431.190,72	5,79	375.725,72	5,01
Odpisy dlouhodobého nehmotného majetku	3.068,00	0,00	15.286,00	0,02	12.218,00	0,16
Prodaný dlouhodobý hmotný majetek – zůstatková cena	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Tvorba a zúčtování opravných položek	7.906,60	0,01	16.055,00	0,02	8.148,40	0,11
Náklady za drobného dlouhodobého majetku	1.313.801,53	1,52	754.281,38	0,80	-559.520,15	7,46
Kurzové ztráty	33.518,60	0,04	28.631,62	0,03	-4.886,98	0,07
Daň z příjmů	514.180,00	0,60	919.990,00	0,98	405.810,00	5,41
Dodatečné odvody daně z příjmů	0,00	0,00	30.590,00	0,03	30.590,00	0,41
NÁKLADY CELKEM	86.310.933,92	100,00	93.807.672,13	100,00	7.496.738,21	
Výnosy ze vstupného	31.366.404,08	35,57	38.112.223,94	40,20	6.745.819,86	102,04
Ostatní výnosy z prodeje služeb	1.621.690,43	1,84	3.019.465,51	3,19	1.397.775,08	21,14
Výnosy z pronájmu	394.744,34	0,45	463.008,80	0,49	68.264,46	1,03
Výnosy za prodané zboží	14.899.022,39	16,90	18.381.514,91	19,39	3.482.492,52	52,68
Výnosy z prodeje materiálu	600.061,79	0,68	783.123,44	0,83	183.061,65	2,77
Výnosy z prodeje DHM kromě pozemků	3.933,88	0,00	1.652,89	0,00	-2.280,99	0,03
Čerpání fondů	15.100,00	0,02	618.946,20	0,65	603.846,20	9,13
Ostatní výnosy z činnosti	3.952.078,17	4,48	3.312.246,09	3,49	-639.832,08	9,68
Úroky přijaté	4.458,66	0,01	2.243,25	0,00	-2.215,41	0,03
Kurzové zisky	9.334,76	0,01	0,00	0,00	-9.334,76	0,14
Příspěvek na činnost od zřizovatele	33.000.000,00	37,42	25.000.000,00	26,37	-8.000.000,00	121,01
Příspěvek od zřizovatele na propagaci	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Účelová dotace od zřizovatele	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dotace od MŽP	1.021.647,00	1,16	4.244.835,00	4,48	3.223.188,00	48,75
Dotace od vybraných místních vládních institucí	834.744,00	0,95	396.516,00	0,42	-438.228,00	6,63
Časové rozlišení transferů	461.810,38	0,52	460.532,58	0,49	-1.277,80	0,02
VÝNOSY CELKEM	88.185.029,88	100,00	94.796.308,61	100,00	6.611.278,73	
Výsledek hospodaření	1.874.095,96		988.636,48			
SOBĚSTAČNOST		61,25		68,96		

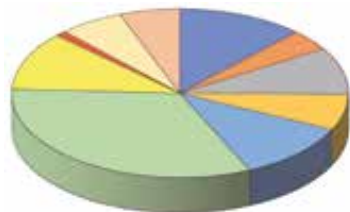

VÝNOSY 2021

■	Výnosy ze vstupného
■	Výnosy z pronájmu
■	Výnosy z prodeje materiálu a DHM
■	Ostatní výnosy z činnosti
■	Dotace od vybraných vládních institucí
■	Ostatní dotace a časové rozlišení transferů
■	Ostatní výnosy z prodej služeb
■	Výnosy z prodaného zboží
■	Čerpání fondů
■	Příspěvek na provoz od zřizovatele
■	Dotace od MŽP

NÁKLADY 2021

■	Spotřeba materiálu
■	Spotřeba energie
■	Prodané zboží
■	Opřevy a udržování
■	Ostatní služby
■	Mzdové náklady
■	Zákonné a jiné sociální náklady
■	Daně a poplatky
■	Ostatní provozní náklady
■	Odpsy dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku

Údaje o dotacích

Příspěvek na provoz od zřizovatele:

25.000.000,00 Kč

Dotace na provoz ze státního rozpočtu (MŽP):

4.244.835,00 Kč

Příspěvek na obnovu, zajištění a výchovu lesních porostů:

99.500,00 Kč

Příspěvek z cíleného programu „Antivirus“:

297.016,00 Kč

Časové rozlišení transferů (dotace na „Výzkumné centrum lemůřů kata

a vstup do zoo“, „Safari Euroasie“, „Pavilon levhartů“, „Informační stánky“, ekovozidla):

460.532,58 Kč

Hospodaření Zoologické zahrady Olomouc v roce 2021 skončilo se ziskem **988.636,48 Kč**.

Hodnota majetku spravovaného organizací se zvýšila o **14.843.062,08 Kč**, tj. o 9,60 %. Hodnota dlouhodobého majetku (stálých aktiv) se zvýšila o **6.061.188,60 Kč**, tj. o 4,77 % a hodnota oběžných aktiv se zvýšila o **8.781.873,48 Kč**, tj. o 31,76 %.

V roce 2021 bylo v zoologické zahradě proinvestováno 10.980.075,78 Kč, jednalo se zejména o tyto investiční akce:

Modernizace vstupních turniketů

289.786,64

Australské safari

128.949,72

Pergola pro soby

236.087,15

Kiosek pod věží

110.500,00

Pižmoni

91.855,13

Přístřešek u vyhlídkové věže

65.947,00

Pandy

99.895,21

Novostavba rychlého občerstvení

1.056.422,26

Regulace povrchových vod

6.893.619,47

Ptačí voliéra a WC u Lanáčku

221.884,20

Ptačí voliéra Český les

16.733,35

Srub a odchytové zařízení – Euroasijské safari

1.041.096,06

Traktorový přívěs

348.867,76

LIDSKÉ ZDROJE

MZDY A PERSONALISTIKA

Během roku 2021 došlo ke změnám v personální oblasti, které jsou zřejmě z následujících přehledů. Vývoj mezd v roce 2021 probíhal v souladu se zásadami odměňování.

Využili jsme možnosti čerpání dotačního příspěvku z cíleného programu „Antivirus“ v období uzavření zoo ve výši 297.016 Kč.

V průběhu roku 2021 bylo přijato na hlavní pracovní poměr 8 nových zaměstnanců. Pracovní poměr ukončilo 7 zaměstnanců, 1 za-

	2020	2021
Průměrný počet zaměstnanců	76	78
Přepočtený počet zaměstnanců na úvazky	74	76
Osoby pracující na dohodu o provedení práce	71	71
Osoby pracující na dohodu o pracovní činnosti	10	13
Odpracované hodiny na DPP/DPČ celkem	13 616	15 411

městnankyně se vrátila z mateřské dovolené a 1 odešla na mateřskou dovolenou. V současné době 3 zaměstnankyně čerpají mateřskou a rodičovskou dovolenou.

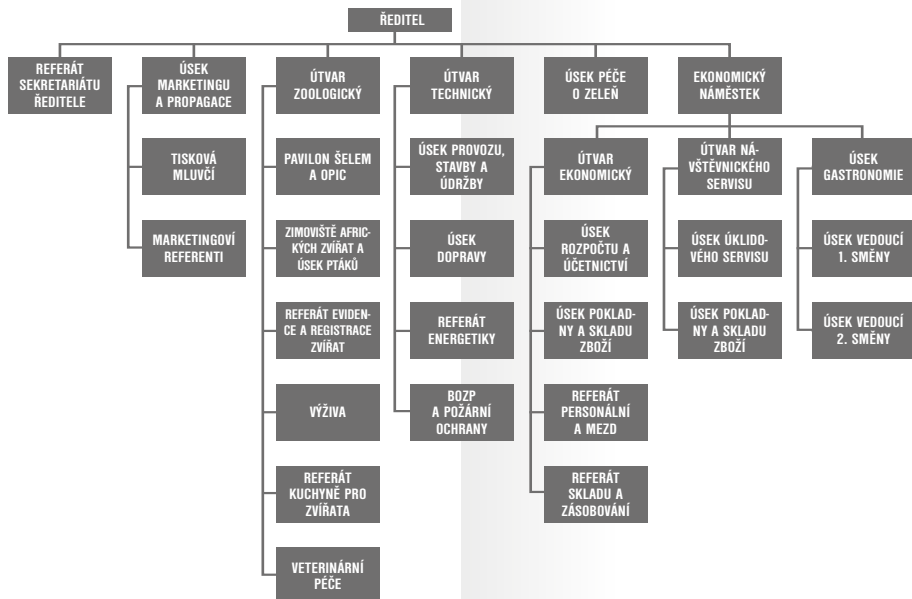

■ Muži 40 %
■ Ženy 60 %

Celkem 82 osob, muži 33, ženy 49, z toho 1 osoba ZTP

Zpracovala: Ing. Otilie Pernecká

Organizační struktura Zoo Olomouc

GASTRO

ZOOLOMOUC

Druhý pandemický rok navázal na ten předchozí, ale jeho průběh už alespoň neměl takové výkyvy. Dalo by se říct, že spíš docházelo k hodně pozvolnému uvolňování. Zahrada byla od 18. 12. 2020 až do 11. 4. 2021 zcela uzavřena, což k naší velké lítosti postihlo i Velikonoce. 12. 4. se brány zoo otevřely veřejnosti a zároveň se samozřejmě spustil i provoz občerstvení, i když v mimosezónním režimu a opět s epidemickými omezeními. Bistro U Lemurů a restaurace Pod Věží měly otevřeno denně, gril U Lvů byl ve výstavbě (tedy mimo provoz) a palačinky U Lanáčku i pizza U Medvěda otevřely jen o víkendech. Pandemická omezení dopadla hlavně na restauraci, kam mohli zákazníci vstupovat pouze po jednom a jen pro objednání a převzetí zboží. Ke konzumaci měli k dispozici místa k sezení pouze ve venkovních prostorách a v omezeném množství podle aktuálních nařízení. To se týkalo i posezení u ostatních stánků. K dalšímu úplnému uzavření zahrady už naštěstí nedošlo, opatření se sice průběžně zpříšňovala a zase zmírňovala, ale všechny provozování mohly fungovat. Podmínky byly tedy podobné jako v roce 2020, celá společnost se s nimi však naučila nějak fungovat, což dokazují i dále zmíněné výsledky.

V prvním čtvrtletí jsme se v nepřítomnosti návštěvníků snažili zajistit vše potřebné, aby provoz mohl být zahájen hned, jakmile to bude povoleno. Kromě běžné přípravy stánků po zázimování bylo tentokrát potřeba uvést do provozu i restauraci, která zažila dříve nevídané – několikaměsíční odstávku. Ta se projevila hlavně na už i tak ne zcela dobrém stavu budovy. Další nutností byla aktualizace nabídkových cedulí na všech stáncích. Během jara jsme připravili data, ve spolupráci s grafickou agenturou La Taupe vytvořili nové návrhy a po výrobě agenturou Zafi namontovali jedenáct nových cedulí. Nejsložitější situace nastala v bistro U Lemurů, kde jsme

s ohledem na výpadek našeho největšího stánku (grilu U Lvů) přistoupili k poměrně zásadní úpravě sortimentu, což bylo potřeba v nabídkách uvést. Vše jsme stihli a poslední cedule byla připevněna v den spuštění provozu.

Otevření zahrady zahájilo neutuchající invazi návštěvníků, která trvala až do konce října. Teprve listopad a prosinec byly standardní, jak bývalo zvykem. Naše činnost se tak omezila na neustálé objednávání a přebírání zboží, jeho zpracování a vydávání hladovým zákazníkům. Situaci komplikovala již zmiňovaná nefunkčnost jindy nevytíženějšího stánku. Lidé se tak s poptávkou rozprostřeli na ostatní provozy, které se podle svých možností snažily vše pojmout. My jsme díky tomu měli možnost zjistit, kam sahají jejich hranice, a to jak po stránce personální, tak skladovací kapacity, ale i kapacity energetické. Celou hektickou a atypicky dlouhou sezónu uzavřel až oblíbený Večer duchů a na něj navazující Strašidelná zoo. I přes 101denní uzavření dosáhla zoo nejvyšší návštěvnosti za posledních 10 let. Když k tomu přičtete fakt, že se za tu dobu značně posunuly nároky návštěvníků na občerstvení, které si mohou při prohlídce zoo dopřát, jednoznačně vychází rok 2021 jako prověrka schopnosti gastro úseku operativně reagovat a nesetrvávat v zaběhlých kolejích.

Souhrnná roční čísla potvrzují uvedená fakta. Zoo Olomouc navštívilo 367 248 osob, což je o necelých 74 tisíc (25 %) více než v roce předchozím. Za občerstvení utratili 18 984 403 Kč (tedy o 22 % více). Náklady se vyšplhaly na 15 193 361 Kč, přičemž velkou část navýšení tvořily nákupy surovin, ale i investice do obnovy provozů. Zisk po zdanění přesto činil 1 920 060 Kč.

Obraty jednotlivých provozů ovlivnil v proběhlém roce samozřejmě zájem veřejnosti o prohlídku zahrady, karanténní opatření omezující provoz a nakonec i námi způsobená odstávka grilu U Lvů. Ta nás přiměla poupravit tradiční koncepci našich stánků vycházející z poptávky zákazníků, která se mění v návaznosti na místo v areálu zoo, kde se nachází a jaký je tam prostor ke konzumaci. Bistro U Lemurů bylo touto

Občerstvení připravené na oslavu 65. výročí /The refreshments prepared for the celebration/

skutečností zasaženo nejvíce a jeho nabídku snídaní, svačin nebo odpolední kávy jsme rozšířili i o sortiment suplující lehký oběd. Omezené skladovací možnosti, velikost prodejních prostor, ale i energetická kapacita stánku umožňují změny jen v určitém rozsahu, což nám během sezóny potvrdily jak opakované výpadky elektrického proudu, tak nedostatek prostoru pro uskladnění potřebného množství zboží. Restaurace Pod Věží funguje stále jako místo s nabídkou obědového menu. To se snažíme průběžně podle možností rozšiřovat o jídla nesmažená, letos to byly italské těstoviny se dvěma druhy omáček a hovězí guláš. Gril U Lvů jsme zbořili a na jeho místě vyrůstá nový větší prostor, který by měl navázat na svého předchůdce a zároveň z nedaleké restaurace převzít sortiment „Burgrů jako kráva“. V palačinkárně U Lanáčku si upevnilo své místo trdlo zpřijemňující spolu s palačinkami čekání rodičů na děti rádcí v lanových atrakcích. Pizza U Medvěda nahradila dvě nejméně oblíbené pizzy atraktivnějšími. Úpravy nabídky ve všech provozech a celkové posílení prodejního stánku u vstupu a východu ze zoo byly naší cestou, jak se vypořádat s absencí jednoho z pěti provozů. Podívejme se tedy, jak se to povedlo při procentuálním porovnání tržeb s předchozím rokem:

Bistro U Lemurů	+ 85 %
Restaurace Pod Věží	+ 31 %
Gril U Lvů	- 100 %
Palačinky U Lanáčku	+ 42 %
Pizza U Medvěda	+ 69 %

Z uvedených čísel je patrný pozitivní dopad všech vlivů – vyšší návštěvnosti, menšího počtu

Palačinky U Lanáčku
/U Lanáčku pancakes stand/

HOT CUP kelímek na teplé nápoje
/Cup for hot drinks/

Občerstvení připravené na koncert pro zoo
/The refreshments prepared at the concert for the zoo/

Na místě grilu U Lvů vzniká nová provozovna
/We prepare new refreshment stand/

Stavba provozovny v listopadu 2021
/The construction of the establishment in November 2021/

Oprava dlažby u bistra U Lemurů
/The reconstruction of the paving at the bistro U Lemurů/

Na Večer duchů se gastro pečlivě připravuje
/The bistro is in full preparation for the Ghosts' Evening/

Obsluha na Večeru duchů
/The waiting staff in the Ghosts' Evening/

míst s občerstvením a snad si můžeme troufnout říct, že i změn v nabídce. Každopádně jsme si znovu ověřili, že restaurace Pod Věží dosahuje o prázdninách maximálních obrátů, jakých je kapacitně schopna. Jako jediná z provozů totiž letos nepřesáhla obrát z roku 2019 (i když chyběla jen 2%), což znamená, že se jí přes všechny příznivé okolnosti nepodařilo dohnat ztrátu vzniklou při zavření zahrady (obrat v tomto období činí obvykle kolem 10% celého roku).

Rok 2021 byl pro gastro náročný, ale zvládli jsme ho se ctí a při nynějším hodnocení už i s dobrým pocitem. Síly načerpané v zimě, kdy bylo zavřeno, nám sice došly už začátkem prázdnin, ale díky houževnatosti personálu, a v tomto roce obzvláště šikovným a pracovitým brigádníci, se to neprojevalo na přístupu k zákazníkům a potažmo ani na tržbách. Závěr roku byl klidnější a stal se tak očekávanou satisfakcí.

Porovnání prodeje „nej“ komodit vyčísluje zájem zákazníků o nejvíce poptávané položky v kusech případně porcích za rok. Podrobnější průzkum položek potvrzuje absenci grilu U Lvů tím, že pouze položky, které byly významnou součástí jeho prodeje, skončily v propadu.

Zároveň můžeme vyslovit velký obdiv bistru U Lemurů, kde se prodalo víc párků v rohlíku než v roce 2019, kdy se prodávaly zároveň i U Lvů, tedy na dvou stáncích.

Rozšíření kolekce vratných kelímků o HOT CUPy (vratné kelímky na teplé nápoje) bylo jednoznačně správným krokem. Jednak jsme dosáhli dalšího snížení odpadů, rozšířili nabídku upomínkových předmětů s logem Zoo Olomouc a zároveň zvýšili meziroční prodej této komodity o 33%. Zaměstnanci zoo v našich provozovnách tento rok celkem utratili pouhých 66.247 Kč (po odečtení bonusové slevy ve výši 14.345 Kč z prodejní ceny). Meziroční rozdíl činí -43.060 Kč, což je pokles o 39%, který je opravdu významný a připisujeme ho jednak více než tříměsíčnímu úplnému uzavření všech gastro provozů a následně téměř nepřetržitým frontám.

Skutečnosti, které nám tato výjimečná sezóna zřetelně odkrývala, nás dovedly k závěru, že rekonstrukce restaurace Pod Věží je neodkladná. Nad slunce jasně je i to, že čas potřebný na stavební práce zamezí provozu i přes sezónu a my bychom vše rádi zvládli tak, aby byla jen jedna. I tak je ovšem nezbytné nahradit tento náš největší provoz v maximální možné míře, aby schopnost uspokojit poptávku návštěvníků zoo

Prodej TOP komodit z naší nabídky za posledních sedm let

	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Káva	19 963	27 097	35 459	30 953	32 105	32 972	39 287
Kořola točená		22 448	23 385	25 889	26 627	23 401	21 029
Pivo točené	22 350	24 488	24 858	20 396	20 701	24 944	22 759
Nanuky	25 789	28 884	35 039	39 319	38 471	37 892	31 407
Zmrzlina			19 478	27 062	23 329	22 703	34 509
Burgr			9 933	2 075	3 049	1 782	3 365
Párky v rohlíku	31 963	40 211	28 584	31 935	33 251	40 365	33 629
Teplý pes						2 834	2 558
Hranolky do ruky	9 946	12 728	12 651	13 140	13 062	22 407	28 910
Pizza	8 000	11 500	7 000	9 124	6 472	6 456	12 281
Palačinky	16 556	19 000	16 000	10 321	6 541	8 997	14 101
Trdlo					1 852	5 656	5 918
Kelímky + HOT CUPy	14 200	24 854	21 435	20 664	19 453	20 223	26 983

Nový kelímek s pandou
/New cup with panda/

po obcerstvení byla zachována v co největším měřítku. Než tedy zavřeme restauraci, musíme navýšit kapacity stánků. Prvním krokem je stále probíhající, ale k závěru se blíží výstavba nového grilu U Lvů. Stánek stojící na místě s velkým prodejním potenciálem a plánovaným atraktivním sortimentem by měl svou větší kapacitou už v sezóně 2022 ulevit dlouhodobě přetížené restauraci Pod Věží a následně být schopen pokrýt díky celoročnímu provozu i poptávku mimosezónních návštěvníků. Koncem léta jsme začali pracovat na náhradě v podstatě provizorního prodejního místa u koziho výběhu, které nabízelo ledovou tříšť a kukuřici. Ve spolupráci s firmou KOMA MODULAR, s. r. o., pracujeme na vytvoření nového provozu, na tomto místě v následující sezóně zprovozníme kavárnu U Koziček. Stávající letní stánek začátkem roku rozebereme, provedeme architektem naplánované terénní úpravy a připravíme vše potřebné pro umístění dvou modulů, které v březnu KOMA usadí a připojí na inženýrské sítě. Po vybavení vzniklé stavby potřebným zařízením počítáme se spuštěním provozu. Pokud

vše půjde podle našich plánů, už o Velikonočních si tady rodiče čekající na děti zabývající se našimi kamerunskými kozami budou moci pochutnat na kávě s něčím sladkým, dát si pivo nebo kofolu či menší svačinku. V roce 2022 tedy plánujeme spustit dva nové stánky a dále pracovat na rekonstrukci stávajících tak, abychom zvýšili jejich obslužnou kapacitu. Zároveň pracujeme na projektu nové restaurace Pod Věží.

Pokračovat budeme v zařazování nových zajímavých produktů do prodejní nabídky. Chystáme také vratné kelímky s našimi zvířaty, která se na nich zatím neobjevila a Hot Cupy v dalších barvě včetně rozšíření o velikost 0,3 l.

Závěrem bych ráda poděkovala personálu i brigádníkům za vše, co v uplynulé sezóně udělali pro zvládnutí tlaku hladových zákazníků, omezených vyplývajících z vládních usnesení i změn požadovaných vedením našeho úseku i celé zoo. Veselá mysl a pevná vůle jsou našimi velkými pomocnicíky a věřím, že budou i nadále.

Zpracovala: Ing. Karla Břečková

VÝSTAVBA, ÚDRŽBA A DOPRAVA

Na úseku údržby a výstavby proběhlo v tomto roce několik investičních akcí, rekonstrukcí, drobných a udržovacích prací.

Hospodaření s dešťovou vodou v Zoo Olomouc

Koncem roku 2021 byla zahájena důležitá investiční akce s názvem Hospodaření s dešťovou vodou v Zoo Olomouc, která je financována z Operačního programu životního prostředí, prioritní osy 1 – Zlepšení kvality vody a snižování rizika povodní, aktivita 1.3.2 – Hospodaření se srážkovými vodami. Rozpočet stavby je 25,5 milionů Kč, z toho dotace činí 85 % všech uznatelných nákladů a spolufinancování zoo je 15 %. Cílem projektu je zadržení a zpomalení odtoku dešťové vody při přívalových deštích

za pomoci šesti podzemních a dvou nadzemních nádrží, včetně nutné doprovodné infrastruktury. Dešťová voda bude soustředována ze střech budov a zpevněných ploch do podzemních nádrží, ze kterých bude dále směřována do nadzemních nádrží. Teprve po naplnění všech nádrží bude voda přetékát do vodoteče. Kapacita všech záchytných nádrží je dimenzovaná tak, aby zachytila vodu při přívalových deštích ze střech a zpevněných ploch a zpomalila odtok vody do vodoteče směrem k obci Samotičky, která je umístěna pod areálem zoo. Voda ze záchytných nádrží bude postupně pouštěna do intravilánu nebo bude využita pro potřeby zoo tak, aby nádrže byly opět připraveny pro další záchyt intenzivních srážek. Vzhledem k tomu, že podstatná část prací zasahuje do komunikací prohlídkové trasy, je důležitá úzká spolupráce dodavatelské firmy a zoologické zahrady. Tuto investiční akci je s trochou nadsázky možné brát jako generálku na připravovaný projekt Rekonstrukce inženýrských sítí.

Akce „Hospodaření s dešťovou vodou“
/The event „Management with the rainwater“/

Práce v bývalém rybníčku
/The work on the former pond/

Zadržovací nádrž na vodu
/The retention basin/

Hloubení jámy na další nádrž
/Digging a hole for another retention basin/

Na jaře jsme zahájili stavbu gastru
/We started the construction of a restaurant/

Stavba provozovny gastru
/The construction of the restaurant establishment/

Výměna skel v pavilonu opic
/The replacement of the window panes/

Altán u restaurace Pod Věží
/The pavilion nearby the restaurant Under the Tower/

Položená folie na jedné z tůní
/The laid plastic film on one of the water pool/

Výstavba nové provozovny občerstvení

Návštěvníky oblíbený gril U Lvů, který již nevyhovoval technicky ani kapacitně, jsme nahradili novou budovou, která lépe splňuje požadované parametry a poskytne personálu a návštěvníkům mnohem větší komfort. Na začátku roku proběhla demolice původní budovy a připravil se prostor pro stavbu. Nejprve byla zbudována opěrná zeď a následně se začalo pracovat na základech objektu. Do konce prosince pak byly zhotoveny vnitřní hrubé omítky. Objekt o rozměru 5 × 10 m s přilehlou zastřešenou terasou je založený na železobetonové desce, má obvodové stěny z pálených keramických bloků a sedlovou střechu z pálené krytiny. Tohoto úkolu se chopili zaměstnanci údržby.

Altán u restaurace Pod Věží

Jako zázemí pro námi pořádané příměstské tábory jsme v prostoru vedle restaurace Pod Věží vybudovali altán, jehož konstrukce je postavena z akátového dřeva a střecha z imitace tropického rákosu. V době oběda jej tak v prázdninovém čase využijí malí táborníci a po zbytek času i běžní návštěvníci zoologické zahrady.

Tůňě

U expozice sov pálených a sýčků obecných jsme díky dotaci MŽP vybudovali čtveřici tůňí, a tak vznikl biotop pro volně žijící bezobratlé živočichy a obojživelníky.

Obří voliéra „Bábovka“

Obří voliéra nazývaná pro svůj tvar „Bábovka“ prochází postupnou proměnou, během níž byly pro zatraktivnění celého prostoru vybudovány umělé skály s vodotečí.

Přístřešek pro kozy a nové oplocení výběhu

V souvislosti s projektem regulace povrchových vod probíhaly ve stávajícím výběhu koz stavební práce. Museli jsme je proto přesunout do prostoru vznikajícího safari, kde pro ně bylo nutné vybudovat také nové ustájení se skladem sena. Díky přesunu zvířat mohlo dojít i ke kompletní obměně oplocení výběhu, kdy jsme to staré a již nevzhledné ze svařovaných kari sítí nahradili estetičtější plotem z akátového dřeva, jež jsme

začali v areálu v posledních letech hojně využívat coby stavební materiál.

Altán u stanoviště geostezky

Dokončili jsme poslední stanoviště geologické stezky v blízkosti výběhu kamzíků. Byly zde nainstalovány horniny, výstavní vitrína a také postaven altán z akátového dřeva.

Rekonstrukce expozice pro pandy červené

Původní výběh nosálů jsme zrekonstruovali pro nové obyvatele, kterými jsou pandy červené a muntžáci malí. Výběh byl doplněn parkosy z akátu, na nichž jsou budky pro pandy, pro muntžáky jsme vybudovali dřevěnou ubikaci ve středu expozice.

Oprava vyhlídky u pižmoňů severních

Vzhledem k degradaci dřevěných prvků, zejména obvodových sloupů a zábradlí, bylo na vyhlídce u pižmoňů přistoupeno k jejich výměně. Z důvodu estetiky a trvanlivosti bylo při opravě provedené dodavatelskou firmou použito akátové dřevo.

Oprava bistra U lemurů

U tohoto stánku jsme prostřednictvím dodavatelské firmy naplánovali výměnu znehodnocených dřevěných prvků na začátek roku 2022, proběhla také výměna dřevěných podlah na rampě kolem stánků za betonovou dlažbu v dekoru dřeva.

Rekonstrukce oplocení safari

Část oplocení Euroasijského safari přiléhajícího k vrstevnicové cestě jsme z důvodu již pokročilé degradace původních smrkových kůlů nahradili opěrnou zídkou s novým oplocením.

Výměna krytiny na informačních stáncích

Proběhla výměna krytiny na infostáncích rozmístěných v areálu, přírodní rákos jsme nahradili trvanlivější umělohmotnou variantou.

Rekonstrukce Pavilonu netopýřů

Vzhledem k zatékání dešťové vody do objektu a s ním spojenými problémy s elektroinstalací a vytápěním jsme museli přistoupit k částečné rekonstrukci pavilonu. Subdodavatelská firma

Vodoteč ve voliére „Bábovce“
/A watercourse in the aviary „Bábovka“/

Opravy omítek v kanceláři zoolóšku
/The repair of the plastering in the office of the zoo section/

Plot u výběhu koz zakrslych
/The fence in the paddock of dwarf goats/

Ustájení pro kozy se seníkem
/The goat stabling with a hay shed/

Altán u nového stanoviště geostezky
/The gazebo at the new station of geological trail/

Oprava vyhlídky na výběh pižmoňů
/The reconstruction of the lookout for the Muskox/

Oprava střechy na Pavilonu netopýrů
/The roof reconstruction of the Bat House/

Oprava jezírka pro želvy bahenní
/The pond reconstruction for the European pond turtles/

provedla rekonstrukci střechy, výměnu skel v expozicích za bezpečnostní a obměnu parkosů. Na zaměstnance zoologické zahrady čekaly elektroinstalací práce, výměna topných těles a výmalba, v tomto případě umělecká, představující krajinu na jižní polokouli.

Nové parkosy u primátů

Ve výběhu kočkodanů husarských, lemurů kata a makaků červenolících jsme za pomoci dodavatelské firmy nainstalovali nové parkosy z akátového dřeva a některé z nich doplnili i houpačkami vyrobenými z hasičských hadic. Naši ošetřovatelé pak ve vnitřních expozicích lemurů vytvořili prolézačky z bambusových tyčí.

Drobné udržovací práce

Z oblasti drobné údržby bych připomněl například provedení epoxidové stěrky pod vyhlídkovou věží, výměny parkosů v expozicích, provedení sanační omítky v kanceláři zoologů, včetně nové elektroinstalace a datových rozvodů, dále vnitřní a venkovní výmalbu zimoviště afrických zvířat.

OBLAST POŽÁRNÍ OCHRANY A BEZPEČNOSTI PRÁCE

V tomto roce proběhla každoroční revize hasičích přístrojů a hydrantů. Zaznamenali jsme tři pracovní úrazy. Vzhledem k lhůtám pravidelných školení v roce 2021 neproběhlo školení požární ochrany ani BOZP.

*Zpracovali: Dr. Ing. Radomír Habáň,
Ing. Radek Dvořák*

Odvoz chlévské mrvy
/The dung disposal/

PRODUKCE A NAKLÁDÁNÍ S ODPADY

Likvidace odpadů probíhá podobně jako v předchozích letech. Různé kategorie odpadů nám v rámci spolupráce mezi městskými organizacemi odvázejí Technické služby města Olomouce. Odvoz tekutého odpadu z jímek zajišťovala i v roce 2021 firma Podlas. Na skládku firmy LO Haná, s. r. o., do Mrskles bylo vyvezeno 3,1 t odpadu a na skládku firmy SUEZ v Němčicích na Hané 2,98 t asfaltové směsi. Odvoz chlévské mrvy na pole proběhl na jaře a na podzim a zajistila jej na základě smlouvy firma paní Nely Dostálové.

Zpracovala: RNDr. Libuše Veselá

V průběhu roku 2021 bylo prostřednictvím Technických služeb města Olomouce odvezeno toto množství odpadu:

Druh odpadu	Množství [tuny]
Papírové a lepenkové obaly	7,10
Plastové obaly	3,19
Odpady, na jejichž sběr a likvidaci jsou kladeny zvláštní nároky s ohledem na prevenci infekce	0,041
Odpadní tiskařské tonery obsahující nebezpečné látky	0,007
Směsný komunální odpad	34,334
Objemný odpad	0,22

PÉČE O ZELENĚ

ZOOLOMOUC

Stejně jako v loňském roce i letos se vše odvíjelo od protiepidemických opatření. Po zkušenostech z minulého roku jsme již tyto relativně nové podmínky zvládali dobře a přizpůsobili jsme tomu i plán našich činností. Očekávali jsme zlepšení situace díky novým posilám v našem týmu. Bohužel toto očekávání se nenaplnilo zcela. Radost nám zkazila úrazovost a také vleklé zdravotní obtíže způsobené pracovní zátěží z let minulých. Každopádně jsme v našich řadách přivítali nejprve lvetu Rakusovou a na podzim Jakuba Rakuse. Tím se počet zahradníků navýšil na pět a já jen mohu doufat, že po doléčení všech zranění bude náš úsek konečně schopen zvládat všechny vytyčené úkoly.

V tomto roce se nám podařilo vyexpedovat 380 m³ palivového dřeva v hodnotě 174.258 Kč. Tím jsme se výrazně přiblížili k dokončení úklidu starší dřevní hmoty, která zůstávala na skládkách ještě po vichřici Eberhard. Trvalo to pravda dlouho, ale situaci nám komplikovala covidová opatření a nedostatek pracovních sil na tak těžkou práci. Nicméně do nového roku můžeme vstoupit s dobrým pocitem téměř uklizené zahrady, kdy nám na skládkách zbyvá už jen cca 50 m³ dřeva.

I letos jsme zvládli katrování vlastního řeziva a pořežalo se celkem 165,45 m³ kulatiny. Z toho se přibližně 66 m³ prodalo za 130.097,20 Kč. Při výrobě řeziva jako odpadní produkt vznikají tzv. odkory, těch jsme prodali 109,6 m³ za 22.941,90 Kč. Z předšlých údajů by se mohlo zdát, že zpracováváme více dřeva, než vytěžíme. Pravda je však taková, že jsme na výrobu řeziva využili ještě část starší hmoty. A také je nutné vzít v potaz, že na začátku roku jsme prodávali zaměstnancům řezivo ze skladových zásob, ale od pololetí byl ředitelem zoo vydán zákaz

Nové výsadby po vichřici Eberhard
/The new plantation after the gale Eberhard/

prodeje a veškeré další řezivo se ukládalo na sklad. Cílem tohoto opatření bylo vytvořit dostatečnou rezervu stavebního materiálu, jelikož jej v posledních letech výrazně více využíváme při nové výstavbě i při rekonstrukcích. I když jsme letos, stejně jako loni, nezískali téměř žádnou podporu z řad dobrovolníků, podařilo se nám vysadit velké množství sazenic lesních stromků z naší školky. Navíc jsme museli vybudovat oplocenky pro tyto výsadby, jelikož se nám stále nepodařilo dořešit otázku příliš vysokého počtu volně žijících srn v naší zoo. Tyto oplocenky byly vybudovány na ploše cca 35 arů. Konečně se podařilo zabezpečit celý areál zoo obnovou vnějšího oplocení, ale zvířata, která již v tomto prostředí žijí, je na bujně zarůstajících pasekách stále těžší objevit. Z předpokládaného počtu sedmi kusů se podařilo dva odstřelit a jeden kus byl nalezen uhynulý. Problém přezvěvení se nyní řeší celorepublikově a je známo, že výrazně komplikuje obnovu lesů poničených kůrovcem. Věřím, že v příštím roce vytvoří-

Zimní zoo je také krásná
/The winter zoo is also beautiful/

me podmínky vhodné pro vývoj nového lesa v naší krásné zoo.

V zahradní části jsme v tomto roce posílili výsadby na návštěvnické trase. Nahrazovali jsme ztráty a do zadních partií záhonů jsme dosazovali tisý a bobkovišně z naší školky. Snažíme se tak vytvořit pás zeleně, výškově a druhově různorodý, který bude nejen potěchou pro oko návštěvníků, ale také funkčním prvkem, který bude omezovat šíření opadaného listí stromů na návštěvnickou trasu. Nové výsadby vznikly také v zázemí zoo, kde jsme zkrášlili okolí točny za zimovištěm africké zvěře. Byly zde vysazeny i nové alejové stromy. V tomto prostoru jsme již dříve vybudovali velkou plochu pro skladování použitého okusu pro zvěř. Po nahromadění zmíněného okusu přijíždí externí firma s velkoobjemovým štěpkovačem a vyrábí pro nás z tohoto odpadu materiál užitečný při výsadbách a zkrášlování zoo. Díky tomu jsme si částečně uvolnili ruce k jiné práci.

Co se týká těžby dřeva, v tomto roce jsme vytěžili jen necelých 80 m³ dřeva. Stejně jako vloni, pokud to není nezbytné z důvodu výstavby nebo provozní bezpečnosti, už není důvod kácet. Kůrovec nás již téměř neohrožuje a z hlediska stability stromů si příroda snad už svou daň vybrala.

Okusy se nám v posledních letech daří zajišťovat dostatečné. Máme domluvené lokality s dostatečnou zásobou náletových nebo pionýrských dřevin, a to v rozumné vzdálenosti od zoo. S novým traktorem jsme se také již šžili a stal se dobrým pomocníkem při mnohých pracovních úkonech. Velkou pomocí je také nově pořízená vlečka. Její konstrukce nám umožňuje rychlejší přesuny na větší vzdálenosti. Větší kapacitu ložné plochy oceníme jak při nakládce okusu, tak při rozvozu štěpky a kompostu na záhony. Čas, který ušetříme při přesunech pro okus, nebo při jeho vyřezávání, příp. hledání, můžeme využít na práci přímo v zoo. Vzhledem ke změnám poměrů na biotopech v areálu zoo, ke kterým došlo vlivem kůrovcové kalamity a po ničivých bouřích, je stále potřebnější věnovat se odborné práci uvnitř areálu zoo. V prvních letech odlesnění

Skládání vytěžených kmenů
/Cut trees are put aside/

naší krajiny bylo prioritou zalesňování. Nyní se o slovo stále více hlásí výchova mladého porostu, na kterou jsme vlastně nikdy nebyli zvyklí. Je to proto, že dříve lesní pozemky spravoval jiný správce, a na většině plochy zoo rostl les převážně dospělý. Tudiž v něm nebylo tolik práce. Kdybychom se v minulosti více věnovali výchově mladého porostu, mohly být následky pohrom mírnější. Proto dnes musíme bojovat na více frontách a budovat např. inženýrské sítě, hledat alternativní cestní sítě, ale také nově koncipovat les i zahradní část zoo. Možná v jiném pořadí, než jak by to bylo ideální, ale je to potřebné.

Přímo na toto navazuje další počín tohoto roku – schválení nového lesního hospodářského plánu. Ve spolupráci s lesním hospodářem a dalšími odborníky se nám podařilo sestavit plán, který bude lépe vyhovovat novým potřebám zoo a jenž zohlední novou pokalamitní situaci v lese. Je zde více přihlíženo k potřebě lesa rekreačního, který má jiná specifika než les hospodářský, dále počítáme s výrazně od-

Mulčování štěpkou se nám osvědčilo
/Mulching with woodchips was proved successful/

Probírky stromů si provádíme sami
/We sort out the trees on our own/

lišnou druhovou skladbou oproti původní. To je dnes trend celorepublikový i nadnárodní. Všechny tyto okolnosti jsou důvodem, proč musí být i náš úsek flexibilní a musí řešit řadu nových požadavků v souvislosti s rozvojem zoo. Vznikají nové stavby, rozšiřuje se safari, je kladen stále větší důraz na provozní bezpečnost. Z důvodu zajištění lepší obslužnosti lesa jsme museli začít s obnovou sítě lesních cest za využití těžké techniky. V zoo se nyní hodně buduje, proto není problém využít přítomnosti

stavební techniky v areálu. Nově zbudované i opravené cesty nám nejen usnadní práci v lese, ale také umožňují využívat stromky z prořezávek jako vhodný okus pro zvěř.

V tomto roce jsme pořídili frézu na odkornění kulatiny. Momentálně ji využíváme k přípravě kůlů na výrobu oplocenek u zubrů. Dále počítáme s jejím využitím při budování dalších plůtků kolem výsadeb, oplocenek a pro opracování akátových kmenů, které jsou v zoo stále častěji používány. Akát má totiž tu vlastnost, že vylučuje do okolí látky, které mu jednak zaručují vyšší konkurenceschopnost a jednak zvyšují odolnost dřeva vůči vlivům počasí. Taková vlastnost je vítaná právě při budování oplocení, parkosů a jiných dekorativních prvků v zoo. Na závěr bych chtěl poděkovat především panu řediteli, který nás výrazně podpořil přijetím dvou nových zaměstnanců do našeho týmu, zmíněnou koupí nového traktoru a letos i vlečky.

Zpracoval: Robert Nádvorník, DiS.

Kvetoucí vilín prostřední (*Hamamelis x intermedia*)
/Witch Hazel/

KONFERENCE A SEMINÁŘE V ROCE 2021

WAZA Světová asociace zoologických zahrad a akvárií

Konference světové asociace zoologických zahrad a akvárií WAZA proběhla z důvodu špatné epidemiologické situace pouze on-line formou ve zkrácené podobě.

EAZA Evropská asociace zoologických zahrad a akvárií

Konference evropské asociace zoologických zahrad a akvárií EAZA proběhla z důvodu špatné epidemiologické situace pouze on-line formou ve zkrácené podobě.

EAZA Directors' Days

Konference EAZA Directors' Days proběhla z důvodu špatné epidemiologické situace pouze zkrácenou on-line formou.

EARAZA Euroasijská regionální asociace zoologických zahrad a akvárií

Konference Euroasijské regionální asociace zoologických zahrad a akvárií EARAZA měla proběhnout v termínu 10.–14. 11. v městě Kogalym, Rusko. Konference byla zrušena z důvodu špatné epidemiologické situace.

Valná hromada UCSZOO, Košice, Slovensko 27.-29. 6.

Valná hromada Unie českých a slovenských zoologických zahrad byla organizovaná Zoologickou zahradou Košice v termínu 27.-29. 6. a uskutečnila se ve Vysokých Tatrách na Slovensku.

Setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoo

Setkání pracovníků českých, slovenských a polských zoo nebylo z důvodu špatné epidemiologické situace organizováno.

ODBOBNÉ SEMINÁŘE A KONFERENCE

On-line EAZA Nutrition Conference, 28.-29. 1.

Z důvodu špatně se vyvíjející situace související s onemocněním covid-19 proběhl 11. ročník EAZA Zoo Nutrition konference pouze virtuálně. On-line proběhla tato událost historicky poprvé. Díky tomu se jí mohlo zúčastnit více než 570 delegátů z více než 40 zemí z celého světa, což z ní učinilo jedno z nejúspěšnějších setkání vůbec. Mezi účastníky byli krmiváři, veterináři, výzkumní pracovníci, kurátoři, ošetřovatelé a další zaměstnanci zoologických zahrad, ale také studenti vysokých škol. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Ing. Tereza Mišková, Ing. Jitka Vokurková a MVDr. Jan Kirner. Příspěvky byly různorodé, velmi zajímavé a dobře zpracované. Přednášky a workshopy se zabývaly například výživou netopýrů, ptáků či mikrobiomem primátů. Výbornou inspirací byl workshop zabývající se výživou medvědů.

Program jednání

28. 1.

- **Helping the Leopard Change its Spots: How We Can Use Behaviour Change Science in the World of Zoo Animal Nutrition** (Dr Tamzin Furtado)
- **The Nutritional Husbandry of Bats** (Dr Leonie Baier)
- **Smart Solutions in Zoo Nutrition** („Short Talks“ Session)
- **Diet Change and Behaviour** („Short Talks“ Session)
- **Behaviour Change Science in the World of Zoo Animal Nutrition** (Workshop: Tamzin Furtado)
- **COVID-19 & Zoo Animal Nutrition** (Workshop: Lauren Samet & Anouk Fens)

29. 1.

- **Sustainability of Zoo Animal Feed: Food for Thought** (Dr Francis Cabana)
- **Now That's a Seedy Character! Nutritional Considerations in Feeding Granivorous Species** (Dr Ellen Dierenfeld)
- **Underwater Nutrition/Mineral Deficiency** („Short Talks“ Session)
- **Diet and the Gut Microbiome: Lessons from Comparative Work with Primates** (Dr Katherine Amato)
- **Scoring and Measuring Animal Condition/Microbiome** („Short Talks“ Session)
- **Bear Nutrition - New Insights into Dietary Management of Polar Bears and Brown Bears** (Workshop: Charles Robbins)
- **Bear Nutrition - Feeding Bears - Physiological, Behavioural and Practical Implications** (Workshop: Marcus Clauss)

On-line EAZA Bird TAG, 21. 5.

Zasedání ptačího EAZA Bird TAG (Taxon Advisory Group) se za naší zoologickou zahradu zúčastnil MVDr. Jan Kirner.

70 let Zoo Ostrava 1951–2021, Ostrava 21. 8.

Výročního setkání v Zoologické zahradě v Ostravě pod názvem „Od hornického parku po uznávanou ochrannářskou organizaci“ pořádaného i pro jiné zoologické zahrady se zúčastnili Milan Kořínek a Josef Dřtil.

On-line konference „Wisent in Augustowska Forest“ 9.–10. 9.

Ing. Jitka Vokurková se zúčastnila on-line zasedání konference zaměřené na zubry evropské. Jednání probíhá pravidelně každým rokem, vždy na jiném místě, kde se zubří chovají. V tomto roce proběhlo zasedání odborníků prezenčně i on-line. Z důvodu pandemie to ani jinak nešlo. Prezenčního jednání se zúčastnili především Poláci a ostatní sledovali jednání konference on-line prostřednictvím aplikace Zoom. Prezentace byly zaměřeny jednak na chov, repatriaci a reintrodukcii, stejně tak i na zdravotní problematiku a další vědecké poznatky.

Výroční setkání v Zoo Ostrava
/The annual meeting at Zoo Ostrava/

Management chovu zvířat v zoologických zahradách, Průhonice 14. 9.

Za Zoo Olomouc se zúčastnili Mgr. Pavel Javůrek, Ing. Tereza Mišková a Ing. Jitka Vokurková. Konference a workshopy proběhly v Praze Průhonících v kongresovém centru Floret. Cílem byla příprava osvětově-vzdělávacích projektů na téma regulace populací v zoologických zahradách. Po úvodním slovu náměstka ministra životního prostředí a pracovníků Ministerstva zemědělství proběhla přednáška doc. RNDr. Jana Pluháčka, Ph.D. Poté následovala jednání u kulatých stolů, která souvisela s jednotlivými připravovanými projekty. Naši pracovníci se zapojili do jednání na těchto připravovaných projektech – krizová komunikace, vzdělávací programy pro školy a učitele, metody usmrcení a zkrmování. Po obědové pauze proběhla přednáška odborníka na krizovou komunikaci Romana Frkouse, zhodnocení a prezentace výstupů od jednotlivých kulatých stolů a závěrečná diskuze. Načerpané informace budou přínosné pro chod naší zoologické zahrady a pro její další směřování.

Foto ze semináře v Průhonících
/The photo from the seminar in Průhonice/

On-line EAZA konference 14.–17. 9.

Ing. Jitka Vokurková se zúčastnila on-line konference EAZA. Většina TAG prezentovala svou činnost prostřednictvím prezentací připojením přes Zoom. I přesto, že se tento způsob komunikace nedá srovnat s osobním setkáním mnoha lidí na jednom místě, obdrželi jsme spoustu důležitých informací. Všichni se těší na konferenci v příštím roce, která by už měla proběhnout prezenčně v Portugalsku.

Seminář CAZWV, Vyškov 2.–3. 10.

Česká asociace veterinářů zoonóziat a volně žijících zvířat uspořádala ve dnech 2.–3. 10. v Zooparku Vyškov seminář, jehož hlavním tématem byla klinická farmakologie. Aktivně se zúčastnila i MVDr. Lenka Chrastinová s prezentací nazvanou Strava jako lék, která se týkala výživy mravenčích v souvislosti s metabolickými onemocněními.

Seminář CITES, Bohuslavice u Telče 3.–4. 11.

Seminář CITES zaměřený na farmové chovy a jejich význam pro ochranu druhů pořádala Agentura ochrany přírody a krajiny ČR spolu

s Vědeckým orgánem CITES ve dnech 3.–4. 11. v Bohuslavicích u Telče. Za Zoo Olomouc se zúčastnili Josef Drtíl a Jitka Vokurková.

Prezentace:

- **Nosorožci a farmový chov – řešení obchodu s rohy?** (Pavla Říhová, CEFV PŘF UK)
- **Farmové chovy tygrů** (Dominika Formanová, CEFV PŘF UK)
- **Medvědí žluč – stále dobrý byznys?** (Silvie Ucová, AOPK ČR)
- **Farmové chovy ptáků – spása nebo pouhý kšeft?** (Barbora Kaminiecká, AOPK ČR)
- **Aspekty faremního odchovu a následného komerčního prodeje u sladkovodních ryb, mořských ryb a korálů** (Petr Posel a Francisco Jose Romero Lopez, Tropical Fish & products, Španělsko)
- **Chov korálů jako prostředek ke vzdělávání komunit** (Pavel Zoubek, Zoo Liberec)
- **Faremní odchovy chráněných druhů plazů** (Petr Nečas, herpetolog)
- **Krokodýli a jejich farmový chov** (Jakub Makal, AOPK ČR)
- **Úhoř a farmy – jde to dohromady?** (Zdeněk Novák, CEFV PŘF UK)

Konference GBCC
/Global Biodiversity Conservation Conference/

- **Význam a vliv farmářů JAR při chovu lovné zvěře odkaz a výchova nastupující generace** (Jan Velík, farma Velma, JAR)

Global Biodiversity Conservation Conference, Praha 10.–12. 11.

Konference se konala na půdě České zemědělské univerzity v Praze v termínu 10.–12. 11., které jsme se zúčastnili jako spolupořadatelská instituce. Na ryze ochranné konferenci se vystřídal mnoho řečníků z celého světa a ve foyer auly mezi jinými měl svůj stánek i The Kukang Rescue Program podporovaný naší zoo. Mezi nejzajímavější přednášky patřily například „How to breed an extinct species? The curious case of the northern white rhino“ Jana Stejskala ze Safariparku Dvůr Králové a „Saving the rare species of the Annamites: the nexus between in-situ and ex-situ conservation“ Andrewa Tilquera. Za zmínku rovněž stojí přednes Jaroslava Šimka ze Zoo Praha shrnující návraty koní Převalského do Mongolska. Konferenci pořádala Česká koalice na ochranu Biodiverzity (CCBC), jejímž členem je i Zoo Olomouc.

ZASEDÁNÍ ODBORNÝCH KOMISÍ UCSZOO

Komise pro kopytníky

Setkání Komise pro žirafy, antilopy, koňovité, ličokopytníky a pro velbloudy mělo proběhnout v Zoo Dvůr Králové, avšak komise se nakonec nesešla z důvodu epidemiologických opatření proti šíření koronaviru. Bylo však vydáno 7. číslo sborníku Gerenuk, jehož autorkou byla opět Ing. Karolína Brandlová a příspěvky do něj zaslali zástupci všech zoologických zahrad. Dále komunikujeme prostřednictvím informačního serveru o žirafách, antilopách, koních, oslech a zebřích Zakbook.

On-line setkání komisí pro chov primátů 26.–29. 4.

On-line setkání jednotlivých komisí probíhala každý den od 14 hodin prostřednictvím aplikace Zoom, který nám pro tento účel poskytla Zoo Liberec. Na jednotlivé komise se připojovali

účastníci z 95 e-mailových účtů. Přesný počet účastníků není znám, protože z některých účtů jednání sledovalo i více osob najednou.

Komise pro starosvětské primáty 26. 4.

- **Přehled stavů OWM** (Petra Bolechová, Liberec)
- **Guéréry v Zoo Plzeň** (Vojtěch Ondřej Smolík, Plzeň)
- **Novinky v OWM** (Petra Bolechová, Liberec)
- **Význam bifidobakterií v mikrobiotě primátů chovaných v zoo** (Věra Neužil Bunešová, ČZU)
- **Jak se může fotka na sociálních sítích vymknout kontrole** (Tereza Kosová Dubová, Ostrava)
- **Je líbo opici aneb realita obchodu s primáty** (Pavla Říhová, ČiŽP)

Komise pro poloopice 27. 4.

Všechny zoologické zahrady v UCSZOO obdržely sborník komise, na kterém se podílelo velké množství přispěvatelů. Sborník byl rozeslán jak v elektronické, tak i v tištěné podobě.

- **Přehled chovu lemuru v UCSZOO** (Jitka Vokurková, Olomouc)
- **Ve jménu magie, aneb lori v bryndě** (Tereza Kosová Dubová, Ostrava)
- **Lemuři jako mazlíčci na MDG** (Tereza Kosová Dubová, Ostrava)
- **Prosimian News 2019–2020** (Petra Bolechová, Liberec)
- **Co víme a nevíme o nártounech** (Petra Bolechová, Liberec)
- **Nártouni z ostrova Belitung** (Pavel Zoubek, Liberec)
- **Kukang Coffee – příběh kávy, která chrání přírodu** (Lucie Čižmářová, Kukang/Olomouc)
- **Hapalemuři** (Kristýna Rothová, Plzeň)
- **Chov v Zoo Jihlava** (Richard Viduna, Jihlava)
- **Outloni – co o nich víme** (Jitka Vokurková, Olomouc)
- **Novinky z TAG** (Jitka Vokurková, Olomouc)

Komise pro gibony a lidoopy 28. 4.

- **Přehled stavů za rok 2020** (Jana Pluháčková, Ostrava)
- **Veterinární vyšetření šimpanzů a výstavba klece** (Monika Nováková a Tomáš Krbeček, Plzeň)

Foto z komise marketingu a vzdělávání v Děčíně
/The photo of marketing committee in Děčín/

- **Novinky v TAGu pro gibony** (Jana Pluháčková, Ostrava)
- **Novinky v TAGu pro lidoopy** (Jana Pluháčková, Ostrava)

Komise pro novosvětské primáty 29. 4.

- **Přehled stavů za rok 2020** (Lenka Václavová, Plzeň)
- **Přehled stavů v evropských chovech** (Lenka Václavová, Plzeň)
- **Shrnutí chovu chvostanů běločích v Zoo Plzeň** (Vojtěch Ondřej Smolík, Plzeň)
- **Novinky NWM** (Petra Bolechová, Liberec)
- **Zamyšlení nad chovem tamarínů vousatých v Zoo Plzeň** (Lenka Václavová, Plzeň)

In situ komise, Hluboká nad Vltavou 8.–9. 9.

Ve dnech 8.–9. září proběhla v Zoo Hluboká In situ komise Unie českých a slovenských zoologických zahrad, za naši zoologickou zahradu se zúčastnila Ing. Lucie Čizmarová.

Komise marketingových a vzdělávacích pracovníků, Děčín 5.–7. 10.

Komise marketingových a vzdělávacích pracovníků UCSZOO v Děčíně se zúčastnili Mgr. Pavel Javůrek, Milan Kořínek a Lucie Skřípská. V úterý 5. 10. jsme navštívili ještě před samotnou komisí Zoologickou zahradu Ústí nad Labem, kde jsme zhlédli expoziční prostory a vzdělávací prvky umístěné v jejím areálu. Následně jsme se přesunuli do Děčína, kde jsme se ubytovali. Ve středu 6. 10. jsme v dopoledních hodinách absolvovali komentovanou prohlídku Zoo Děčín a poté se pře-

sunuli k samotnému jednání, které probíhalo v Městské knihovně Děčín. Témata přednášek souvisela zejména s dlouhodobým uzavřením zoologických zahrad a jejich činnosti v době „koronakrizy“. Následující den shrnul výstupy, k nimž se dospělo na konferenci o managementu zoopopulací pořádanou MŽP a MZe 14. 9. v Průhonicích. Načerpané informace byly přínosné a inspirativní a budou uplatnitelné i pro naši zoologickou zahradu.

Program:

Středa 6. 10.

- **Individuální prohlídka zoo**
- **Jednání marketingové a vzdělávací komise UCSZOO v Městské knihovně Děčín**
- **Úvodní slovo ředitelky Zoo Děčín** (Kateřina Majerová)
- **Zoo za časů korony aneb Hodnocení činnosti vzdělávací komise**
- **NouZOOvka a online hry** (Zoo Jihlava)
- **Adopční puzzle a podpora v době koronaviru** (Zoo Jihlava)
- **Aktivity v zoo během covidového uzavření a po tornádu** (Zoo Hodonín)
- **Zoo Brno jako školské zařízení a jeho součást – Středisko ekologické výchovy Hlídky** (Zoo Brno)
- **Ochrana tuzemských druhů živočichů a její využití ve vzdělávacích programech** (Zoo Ústí nad Labem)
- **Využití moderních technologií v zoo** (Zoo Brno)
- **Netradiční formy propagace zoo** (Zoo Ostrava)
- **Činnost marketingového oddělení v době pandemie a po ní** (Zoo Plzeň)
- **Představení výukových programů a stolní hry coby dárkového předmětu** (Zoo Praha)
- **Spolupráce mezi AOPK a UCSZOO** (host Lucie Záhorová, AOPK)

Čtvrtek 7. 10.

- **Krizová komunikace při „útocích“ radikálních extrémistů**
- **Představení výsledků workshopu MŽP konaného dne 14. září v Praze a diskuse k nim**
- **In situ veřejně a společně aneb v jednotě je síla** (host Lukáš Nekolný)

Komise pro výživu zvířat, Praha 20. 10.

Komise pro výživu zvířat se v letošním roce uskutečnila v areálu Zoo Praha. Událost byla zaměřena především na představení produktů a možnosti jejich zkrmování zvířatům v zoo. Hlavními komoditami bylo objemové krmivo a hmyz. Závěr komise patřil diskuzi a předávání zkušeností. Setkání bylo jednodenní, nicméně následující den, tj. 21. 10., byla možnost zúčastnit se prohlídky výživářského zázemí v pražské zoo pod vedením pana Antonína Mrázka s následnou diskuzí.

Program jednání:

- **Vyjáždění komise pro in situ projekty a další novinky ohledně palmového oleje** (Mgr. Stanislav Lhota, Ph.D., Zoo Ústí nad Labem)
- **Využití C4 plodin k produkci krmiv v podmínkách klimatické změny** (Ing. Marek Daňhel, Trow Nutrition Biofaktory, s. r. o.)
- **Využití bakterií a enzymů při výrobě kvalitních objemných krmiv** (Dr. Ing. Jiří Krátký, VVS Verměřovice, s. r. o.)

- **Kompletní řešení pro welfare a užitkovost** (Ing. Jiří Kunát, PRP Technologies)
- **Okus - shrnutí dosavadních poznatků** (Tereza Kosová Dubová, Zoo Ostrava)
- **Zkušenosti Zoo Ostrava s kukuřičným stvolem ve výživě zvířat** (Tereza Kosová Dubová, Zoo Ostrava)
- **Chov krmných bezobratlých v Zoo Hluboká** (Ing. Markéta Jariabková, Zoo Hluboká)
- **Využití hmyžího proteinu ve výživě zvířat** (prof. Ing. Lubor Lacina, Ph.D., Underground food, s. r. o.)
- **Zkušenosti Zoo Brno: 10 let změn na centrální přípravně krmiv v Zoo Brno. Organizace práce - komunikace a produktivita. Spolupráce s obchodními řetězci** (Ing. et Ing. Jaroslav Prchal, Zoo Brno)

Komise pro jeleny a Caprini, Ostrava 20.-21. 10.

Společné jednání těchto komisí se konalo v Zoo Ostrava v termínu 20.-21. 10. Kvůli pandemii covid-19 a dalším restrikcím byla

Při cestě jsme navštívili i Zoo Ústí nad Labem
/On our way we also visited the zoo in Ústí nad Labem/

účast relativně nízká. V komisi pro jeleny došlo k předání funkce vedoucího komise. Nově ji povede Jan Marek ze Zoo Praha. V průběhu jednání byla zhodnocena činnost komise, přehled chovu jelenovitých v UCSZO. Jan Pluháček nás informoval o novinkách v rámci EAZA TAG. I přes nízkou účast bylo jednání velmi zajímavé a diskuze plodná. Co se týká komise pro Caprini, aktuálně je bez vedoucího a zastupující Luboš Melichar z důvodu nemoci na jednání nedorazil. Vedením zasedání v Ostravě byli tedy pověřeni kolegové ze Zoo Plzeň. V několika prezentacích byl shrnut chov této zajímavé skupiny kopytníků. Byli jsme seznámeni s novinkami v rámci TAG a naše zoologická zahrada informovala ostatní o úskalích odchytu kozorožců kavkazských, kteří nám utekli během vichřice Eberhard. Neformální setkání všech účastníků pokračovalo u večeře v hotelu Maria.

Komise transportní, evidenční a zoologicko-legislativní, Kostelec nad Černými Lesy 9.-10. 11.

Zasedání těchto komisí proběhlo v Kostelci nad Černými Lesy v termínu 9.-10. 11. Po dlouhé odmlce, kdy se setkání komisí z důvodu pandemie covid-19 nekonala, byla účast zoologických zahrad velká, možná i rekordní.

Transportní komise

Hlavním bodem jednání této komise byla problematika transportů mezi EU a UK po Brexitu. Aktuálně jsou transporty téměř nereálné a situace se pravděpodobně v nejbližší době nezlepší. V Zoo Dvůr Králové nad Labem byla schválena karanténa pro exporthy a importy zvířat, včetně kopytníků do třetích zemí, a kolegové z této zoo nás seznámili s eventuální možností využít toto zařízení i pro ostatní zoologické zahrady. Vzájemně jsme si vyměnili zkušenosti s novým elektronickým systémem TRACES a CITES evidence.

Komise pro evidenci zvířat

Během komise pro evidenci zvířat, která je jednou z nejstarších komisí v UCSZO, pro-

běhlo zhodnocení sběru dat Ročenky za rok 2020 a diskuze nad názvoslovím. Knihovna pražské zoo nás seznámila se svými novými zajímavými tituly. Dále nás kolegové z vědeckých institucí během krátkých prezentací informovali o vývoji skladby zvířat v soukromých zoologických zahradách ČR a o založení a fungování databáze výzkumných aktivit v rámci UCSZO.

Zoologicko-legislativní komise

V rámci jednání této komise se řešila vyhláška o ochraně vybraných druhů šelem a lidoopů při chovu v lidské péči a její dopady na zoologické zahrady. Druhým bodem jednání byla implementace předpisů Evropské unie v oblasti invazních nepůvodních druhů a řešení, jak postupovat s těmito druhy v zoologických zahradách. Posledním bodem jednání byly osvětově-vzdělávací projekty týkající se regulace populací v zoologických zahradách a zapojení jednotlivých institucí.

Komise pro chov ptáků, Praha 26.-27. 10.

Po uvolnění protiepidemických opatření jsme se ve dnech 26.-27. 10. sešli na dvoudenním zasedání ptačí komise UCSZO v Zoo Praha. V přednáškovém sále ji jako obvykle vedl kurátor chovu ptáků Ing. Antonín Vaidl. Nosným tématem byly záchranné projekty týkající se ptáků. Zainteresované zoologické zahrady přednesly výsledky své práce na jednotlivých in situ projektech, což bylo velmi povzbudivé. Zasedání se za Zoo Olomouc zúčastnili MVDr. Jan Kirner, RNDr. Libuše Veselá a Mgr. Monika Davidová.

Program:

Prezentace o novinkách v jednotlivých členských zoo

- **Analýza chovu ptáků v UCSZO, Soupis druhů ptáků v UCSZO** (Antonín Vaidl, Zoo Praha)

Prezentace o ochraně ptáků v ČR

- **Chřástal polní** (Tomáš Peš, Zoo Plzeň)
- **Projekty in situ v Zoo Brno 2019-2021** (Petr Suvorov, Zoo Brno)

- **Návrat orla skalního do České republiky** (Adéla Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Puštík bělavý (*Strix uralensis*) na Šumavě, repatriační projekt** (Jitka Králíčková, Zoo Hluboká)
- **Reintrodukce kvakoše nočního** (Antonín Vaidl, Zoo Praha)
- **Repatriace výra velkého (*Bubo bubo*)** (Adéla Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Vrabcí domácí (*Passer domesticus*) v Zoo Hluboká** (Martin Šálek, Jitka Králíčková, Zoo Hluboká)

Prezentace o ochraně dravců

- **Projekt ochrany supa mrchožravého v Bulharsku** (Antonín Vaidl, Zoo Praha)
- **Orel mořský Evropa, Izrael** (Jan Hanel, Zoo Liberec)
- **Chov supů bělohlavých a supů hnědých v Zoo Ostrava a zapojení do repatriačních programů** (Adéla Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Repatriace puštíků bělavých středoevropských (*Strix uralensis macroura*) v rámci projektu Habichtskauz** (Adéla Obračajová, Zoo Ostrava)

Prezentace zahraničních projektů

- **Pížmovka bělokřídlá v národním parku Way**

Kambas (Václav Štraub, Kristýna Polášková, Zoo Zlín)

- **Ochrana volavky císařské v Bhútánu** (Václav Štraub, Kristýna Polášková, Zoo Zlín)
- **Podpora kardinálovce zeleného (*Gubernatrix cristata*) ex-situ a in-situ** (Adéla Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Program repatriace jeřábů na Dálný východ** (Petr Suvorov, Zoo Brno)
- **Repatriace ibisů skalních v rámci Projektu Eremita** (Adéla Obračajová, Zoo Ostrava)
- **Talarak - Filipíny** (Tomáš Peš, Zoo Plzeň)

Druhý den komisi symbolicky ukončila komentovaná prohlídka ptačích zázemí vedená kurátorem ptáků Antonínem Vaidlem.

*Zpracovali: Dr. Ing. Radomír Habáň,
RNDr. Libuše Veselá, Ing. Jitka Vokurková,
MVDr. Jan Kirner, Mgr. Pavel Javůrek,
Ing. Tereza Mišková,
Ing. Lucie Čížmářová, Milan Kořínek*

Foto z ptačí komise v Praze
/The photo of our bird committee in Prague/

ANNUAL REPORT 2021 ZOOLOGICAL GARDEN IN OLOMOUC, CZECH REPUBLIC

INTRODUCTION BY THE ZOO DIRECTOR

Dear fans of the Olomouc Zoo,

let me evaluate the past year. We celebrated the 65th anniversary of the zoo's opening, but the celebrations were unfortunately affected by the epidemiological situation, so their course did not correspond to our concepts. The past year was one of the previous difficult years, which were negatively affected by either the storm, bark beetle calamity or covid situation, yet we can consider it very successful. In March when the zoo was closed for the sixth months, we began to face serious financial problems, however, the public did not let us in this situation, sent our zoo financial donations to support the breeding and feeding of animals, and thus helped us to ensure the smooth running of our zoo. The help came at the right time and was in an unexpected amount. As a thank you for supporting our zoo in difficult times, we prepared a benefit concert directly on the zoo premises, which was broadcasted via streaming. The artists performed free of charge. During the closure of the zoo, a number of finishing works took place in the area, such as the final modifications to the opening of a new part of the terrariums in the giraffe house or the preparation for the opening of a lynx enclosure damaged by the storm. The most important reconstruction was the reconstruction of the Brown-nosed Coati enclosure into a new exhibition for the breeding of the long-awaited red pandas. The activities in the breeding section were not affected by the covid situation and took place in the same spirit as in previous years. The zoo currently keeps 1,621 animals in 392 species. We bred 270 young and the visitors were certainly pleased with the cubs of the gold-eared lion, the Rodrigues flying fox, the southern ground

hornbill, the European bison or the ring-tailed lemur. As significant achievement, we can consider the great placement in the competition among zoos, the White Elephant, where we won the 2nd place out of a total of 41 nominations in the category of mammals with the aadvark.

After the opening of the zoo in April, the situation improved significantly, as crowds of visitors began to flow into the zoo, despite the initial covid restrictions and closed pavilions. The total number of visitors stopped at 367,248. Compared to the previous year 2020, there was a significant increase of 73,791 visitors, and in terms of a longer-term comparison, this was the highest number of visitors in the last 10 years. The great interest of visitors in our zoo allowed us to make a number of repairs and improvements to the expositions for animals, such as repair and extension of fencing for reindeer, wildebeests, further installation of ape climbing frames in expositions of common patas monkeys, and ring-tailed lemurs, plank-beds and shelters at the Amur leopards and many others. Visitors were not forgotten either, for whom a new sitting area under the tower was realized, a lookout point at Muskoxen was reconstructed, and the last stop of the educational geological trail was completed.

After the end of the visitor season, construction work began again in the zoo. In the central part of the zoo, the pond is being reconstructed, around which underground reservoirs are located, which will be used to capture rainfall and supply the reconstructed pond with water. The project is funded by the Operational Program Environment.

In conclusion, I would like to thank the visitors and sponsors for their support, our founder, the Statutory City of Olomouc, for their cooperation and assistance in the development and financial support of our zoo. I would also like to thank the Ministry of the Environment for the prompt and generous provision of financial support and, last but not least, my colleagues, who ensure the day-to-day running of the zoo and have a share in the visitors' satisfaction. I believe that we will maintain the position of one of the important tourist destinations in the Czech Republic in the upcoming years and the most visited tourist destination in our region.

Dr. Ing. Radomír Habáň
Director of Olomouc Zoo

TABLE OF CONTENTS

ZOOLOMOUC

INTRODUCTION BY THE ZOO DIRECTOR	159	ZOO OLOMOUC LET ITS IMPRINT IN SOMALILAND	169
INFORMATION ABOUT ZOO OLOMOUC	4	PUBLISHING ACTIVITIES	169
TELEPHONE AND CONTACT DIRECTORY OF THE OLOMOUC ZOO STAFF	5	COMPETITION THE REARING OF THE YEAR	169
BREEDING ACTIVITIES IN 2021	161	THE KUKANG RESCUE PROGRAMME	169
MAMMALS	161	TRENGGILING CONSERVATION PROGRAMME	170
CARNIVORES	161	DERBIANUS CONSERVATION	170
EXPOSITION OF RED PANDAS	161	VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO	170
PRIMATES	161	COOPERATION WITH THE HOUSE OF CHILDREN AND YOUTH OLOMOUC	171
UNGULATES	162	VETERINARY CARE	171
AFRICAN SAFARI AND AFRICAN UNGULATES	162	EXPERIENCE WITH KANGAROO BREEDING	171
SAFARI EURASIA AND OTHER UNGULATES	163	NUTRITION AND FEEDING	171
NORTHERN, MOUNTAIN AND OTHER UNGULATES	163	NATURE PROTECTION	172
THE OTHER MAMMALS	163	ZOO MARKETING	172
THE AFRICAN PAVILION KALAHARI	164	ZOO VISITORS IN 2021	172
MAMMALS' ENRICHMENT	165	PROMOTION OF THE ZOO	172
BREEDING OF A HONEY BADGER BABY	165	65 YEARS OF ZOO	173
BIRDS	165	COOPERATION WITH THE MEDIA	173
BREEDING OF THE SOUTHERN GROUND HORNBILLS	166	EDUCATION IN THE ZOO	173
BREEDING OF A BABY BIRD OF RED-LEGGED SERIEMA	166	SUBURBAN CAMPS	173
BREEDING OF BLACK STORKS	166	VISITOR SERVICE AND SOUVENIRS	174
REPATRIATION OF LITTLE OWLS AND BARN OWLS	167	MARKETING EVENTS IN 2021	174
TERRARIUMS	167	ZOO SPONSORS	174
PREPARATION OF TWO SMALLER TERRARIUM EXPOSITIONS	167	BASIC ECONOMIC DATA	174
BREEDING OF A CAPE CORAL SNAKE	168	CATERING SERVICES	174
THE COMMON BREEDING OF COMMON GREEN IGUANAS AND WHITE TEGU	168	CONSTRUCTION, MAINTENANCE AND TRANSPORTATION	174
AQUARIUMS	168	AREA OF FIRE PROTECTION AND OCCUPATIONAL SAFETY	175
BLACKTIP REEF SHARK	168	GARDENING	175
OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT	169	CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS 2021	175
RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS	169	OVERVIEW OF BRED ANIMAL SPECIES IN 2021	176
		MAMMALS (MAMMALIA)	176
		BIRDS (AVES)	181
		REPTILES (REPTILIA)	184
		AMPHIBIANS (AMPHIBIA)	187
		FISH (PISCES)	187
		CARTILAGINOUS FISHES (CHONDRICHTHYES)	189
		INVERTEBRATES (EVERTEBRATA)	189
		OVERVIEW OF PROTECTED ANIMAL SPECIES	192
		ANNEX TO THE FINANCIAL STATEMENT	197
		INDEPENDENT AUDITOR'S REPORT	204

BREEDING ACTIVITIES IN 2021

PAGE 8

On 31. 12. 2021 the Olomouc Zoo kept a total of 393 species, 1,620 animals with a total registration value of EUR 324,699. In comparison with the previous year, the number species as well as bred individual animals have declined.

Species and Individual Animals in the care of Olomouc Zoo as of December 31, 2021

	Species	Individuals	Loan	Price [EUR]
Mammals	97	653	120	240,837
Birds	64	365	26	56,384
Reptiles	40	128	15	8,842
Amphibians	5	14	0	121
Fish	86	220	0	3,733
Chondrichthyes	3	5	0	11,337
Invertebrates	98	235	1	3,444
Total	393	1 620	162	324,699

MAMMALS

PAGE 9

CARNIVORES

PAGE 9

Most carnivores did not get the recommendation for breeding. Despite the problems with the transportation due to the pandemic covid-19 and also Brexit (an act of leaving by the UK from the EU), we managed to import the male and female Amur leopards. We plan their pairing next year. Besides this couple we keep also a 19-year-old female Amur leopard. Out of other big cats we keep an older couple of jaguars, an older couple and a young male of the Barbary lion (We are going to deliver a young female from Switzerland to our young male in 2022) and a couple of the Siberian tigers. Besides

other predatory mammals at our zoo, you can see still cheetahs (an older male and a female), servals, Geoffroy's cats, the European wildcat, and the leopard cats. The latter reared 3 cubs. The fennec foxes were relocated because of the reconstruction of the Bat House to the zoo's breeding capacity area. The Hudson Bay wolves are kept in 2 runs. A couple of the American black bears live in the natural area of 1 hectare with a brook. In the bottom part of the zoo area, we keep the common kusimanses and the yellow mongooses. The last species among carnivores is a binturong. We imported a new male of binturong to our zoo from Spain.

EXPOSITION OF RED PANDAS

PAGE 13

For the first time in the history, our zoo has started breeding the red pandas. The original exposition after the Brown-nosed Coati was reconstructed and adjusted to current needs. On 18th May, two new inhabitants of this exposition, two red pandas from the French Zoo de la Bourbansais, came – they are two siblings Gérard and Francois. Living together went up to December without any problems, however, in December one red panda escaped twice from its run. When the second escape happened, even a fire brigade had to assist. The male red pandas were separated then. Fortunately, the coordinator of the European action plans promised to exchange of one male for a female. The red pandas share their exposition with Reeves's muntjacs.

PRIMATES

PAGE 15

The climbing frames in outer runs of primates were fixed and replaced with new climbing frames made of acacia tree in the lemurs' exposition. New tree trunks connected with hammocks were placed into the runs of Patas monkeys, ring-tailed lemurs and Japanese macaques. Western pygmy marmosets have bred twin babies twice (in January and July). A gold-

en lion tamarin female gave birth to female twins at the end of February, however, within 14 following days the babies died. Out of 9 golden lion tamarins, 4 males left for a French zoo, therefore we have 5 females now. When it comes to the emperor tamarins, we have a young couple. We keep white-headed marmosets in two unisexual groups. In our exposition, we also keep an older couple of marmosets of Callimico family. The exposition of Silvery marmosets was enriched by a couple of southern three-banded armadillos. In November a Silvery marmoset female left for the Zoo Apeldoorn, at the beginning of 2022 we are awaiting an arrival of a male of this kind from the Canary Islands. Regarding gibbon monkeys, we keep 2 siamang males, a breeding couple with two grown-up young ones of lar gibbons and 2 groups of red-cheeked gibbons. In the expositions we keep black lemur females (one left for an Austrian zoo at the end of year). In 2022, a black lemur female is going to form a couple with a male. The group of white-headed lemurs is formed by a breeding couple and two young ones from previous years. This year, we bred an infant of these monkeys, a female. There is a breeding group also among black-and-white ruffed lemurs. In May a young female, born in 2019, left our zoo for the zoo in Calgary in Canada. A black-and-white ruffed lemur male is going to leave our zoo for the French Zoo Calviac at the beginning of 2022. A breeding female gave birth to twins on 1st May 2021. The group is formed by a breeding male and a young female born in 2021. Concerning the ring-tailed lemurs, a female infant was born in March. Two older males, born at our zoo in 2019 and 2020, left our zoo for the Slovak Spišská Nová Ves Zoo. The Common Patas monkey females gave birth to their babies on 4th and 5th May. Another female of this group lost her baby because of its head injury. Unfortunately, we lost our breeding male because of a heart tamponade at the end of May that caused problems in hierarchy in the group. We had to separate the "Old World" monkeys into two groups (3 females, which are going to leave our zoo for Israel, and 4 females and a baby). In autumn a new breeding male

arrived from Poland. When it comes to the Japanese macaques, two babies were born this year. Six individuals from the group were caught and departed to a zoo in Spain. Their run, that is "walk-trough" for the visitors, is inhabited by a breeding group counting about 20 individual animals. In the run next to it, we keep four castrated males. Regarding the night monkeys, the breeding of young ones was not successful and the young grown-up male left for the Zoo Miskolc. Two common squirrel monkey females delivered their babies at the beginning of 2021, but only one infant was successfully bred. There were births of these monkeys in the second half of November and finally two babies were successfully bred.

UNGULATES

PAGE 21

AFRICAN SAFARI AND AFRICAN UNGULATES

PAGE 21

There has been an only minor change made at the giraffes' and that is the one-year-old Sharifa's ab lactation from her mother and her inclusion in the herd. A giraffe male is going to enrich the herd next year. When it comes to gemsboks, altogether 10 births happened from the end of February till the start of April. Altogether 6 fawns, 3 males and 3 females, were bred. We had to exclude a male called Axel from our gemsbok breeding group and a new young gemsbok male called Malkin from the zoo in Kolmarden (in Sweden) has been imported. The oldest gemsbok female called Zdena passed away (at the age of 22 and a half years) and the females Milada (17 years) and Barča (16 years) followed. The breeding female called Liza did not survive the given anaesthesia that was needed for the adjustment of her cloven hooves. The constitution of our gemsbok breeding group is at the end of the year 4,12. The group of addaxes counts an older male called Heiner from Hannover and a group of 6 females at the age

from 2 to 20 years. The paddock of the black wildebeests was reconstructed and the animals were released in it no sooner than in June. A female delivered a baby and further births are about to happen at the end of February of 2022. In order to recover the breeding group a new male was imported from the zoo in Dvůr Králové. However, he broke his leg in the winter quarters and that is why he was substituted for a new male called Nod from the same zoo. The previous male Noir together with an adult female was departed to a zoo abroad. At the end of the year a red river hog male died, therefore only two older females remained.

SAFARI EURASIA AND OTHER UNGULATES

PAGE 24

Seven West Caucasian tur fawns were born, one of those was killed by a fox. Although a West Caucasian tur child's mother died (an older female), other breastfeeding females took care of this orphaned fawn. Six Siberian ibex females gave birth to their babies and altogether 8 fawns were born. Currently, they live in a reconstructed paddock with vistas which was damaged after the gale called Eberhard. To other mountain ungulates belong also wild goats and their relatives, Cretan goats. However, we are going to bring the breeding of wild goats to an end. Despite that fact, we are launch the breeding of pure Cretan goats. A male kid was born after a not-related male that was already 19 years old. We bred 3 babies of very rare Vietnamese sika deer. Our herd of bisons increased in number of two calves. A pygmy hippopotamus female reached the age of 35 years.

NORTHERN, MOUNTAIN AND OTHER UNGULATES

PAGE 27

The herd of alpine chamois consists of a male born in the Zoo Košice, a young male and 11 females. 3 fawns were born this year (1,2). There is a need of exchanging the male in

the following year. The third year has passed since we keep a markhor male called Jaromír in our breeding programme. Its herd counts altogether 27 individuals and it increased in number of kids. In autumn a muskox male died, whereas the muskox female is doing very well. 9 births of reindeers occurred and there were 7 calves were successfully bred (2,5). The female called Baytriika gave birth through caesarean section to a dead baby and her daughter (a primipara) did not raise her calf successfully. We feed the reindeers on high protein granules in high amounts, grated carrot, tree branches and there is still foliated hay at their disposal. The food quality proved the quality of their antlers: The older male took the antlers off that weighted 4,80 kg; the younger reindeer male took his antlers off November and they weighted 3,10 kg. When it comes to the camels, there were 2 births last year. Out of the born calves, we managed to breed a male camel born by a female called Tereza that was a primipara. The female Marysza gave a birth to a female calf that unfortunately died of the bacterial infection. The calves' father is a male camel called Lorenzo born in 2017 in Zoo Ostrava. Since September we keep and breed a couple of dromedaries (1,1) that are about one year old and their parents come directly from Tunisia. The female alpacas spent some time without an adult male that is why no calves were born and during the summer season we included a new male in their group. Towards the turn of the year, we learnt that some alpaca females are pregnant. The vicunas are long-termly kept in the paddock that they share with markhors. Their group consists of a male, a female and a castrated male.

THE OTHER MAMMALS

PAGE 30

XENARTHRA

A male big hairy armadillo stayed in the exposition after the sun bears. At the turn of the

years 2020 and 2021, we imported southern three-banded armadillos. Both species of anteaters (southern tamanduas and giant anteaters) brought into the world their babies, however, they did not raise them. Our zoo has been breeding the southern tamanduas since 2003 and currently we keep a male, that directly comes from America, and two females, that were bred in Europe. We keep these three animals in one part of the exposition without any difficulties. We have been keeping the giant anteaters since 2004. The male suffers from prolonged skin disease, whereas the female, coming from Stuttgart, is doing very well. Though, the biorhythms of both animals very differ from each other – the female is active mostly at night and early in the morning, whereas the male is active at different times of the day and he sleeps altogether 15 hours a day. The southern two-toed sloths share their run with the southern tamanduas.

MARSUPIALS

The breeding male of red kangaroo coming from the Polish zoo in Wroclaw died in 2021 and was substituted by a new one from Hamburg. Four little kangaroos left their mothers' pouch, 4 males left for other breeders' organisations. Towards the end of the year, our group of these kangaroos counted 2 males and 19 females of different age. When it comes to the parma wallabies, their group counts 3 breeding adults and 3 raised young males. After the death of a breeding male, there were continuous fights between the brothers, that is why 2 brothers left our zoo and the group counting a male and 2 females remained. In our South American pavilion, we keep short-tailed opossums. Regarding the brush-tailed bettongs, we bred 2 joeys that left our zoo on the breeding manager's recommendation.

BATS

In the South American pavilion, we keep pale spear-nosed bats. We have been keeping and breeding the Rodrigues fruit bats since 1999 (from that time on more than 180 baby bats were born). 6 baby bats were born this year.

RODENTS

At the beginning of the year, the group of the Canadian porcupines counted 4 males and 4 females, out of them an older female had a baby in 2020 that did not do very well. Eventually, the female and her baby died as well as another female which died of pyometra. In spring a new young male and towards the end of the year 2 young females were imported that were placed in the breeding capacity area. There are 2 males from the original group in the exposition. We noticed the population explosion among Indian crested porcupines. 6 babies were born in the group that lives in the exposition. The second group that is placed in the breeding capacity area consists of a male with an aggressive female and her babies. We also keep Brazilian guinea pigs in the exposition of sloths. When it comes to Chacoan maras, that share the exposition with the common squirrel monkeys, we lived to see the very first successful breeding because last year, 2 females from Prague completed our exclusively male group. The black-tailed prairie dogs live besides the kangaroo's run also in the next-door expositions. They are regularly captured and offered to other zoological gardens.

THE AFRICAN PAVILION KALAHARI

PAGE 35

At the beginning of the year, a bred male of aardvark called Nassor left our zoo for France, where he lives together with his two females called Bonami and Nuru at the moment. On 13th April the second baby of aardvark was born, however, it died of bacterial infection. The female came in rut repeatedly and she was pregnant again at the end of the year which marked the first half of the pregnancy, which we found that in the sonographic examination. The rock hyraxes were moved to the quarters of aardvarks in their group of a female and a young male that was imported on 21. 4. from the zoo in Hamburg. During the sunny days, the new breeding couple likes spending their time mostly in the

mountain passes in their outside exposition. The young couple of honey badgers lives in the pavilion Kalahari. The second couple, the original older one, which is placed in the quarantine of breeding capacity area, brought new babies into the world. On the contrary, the meerkats didn't reproduce themselves despite the fact that they were pregnant several times. We enriched the Kalahari pavilion by other 10 male weaverbirds of different species (the black-winged red bishop, the northern red bishop and the southern masked weaver).

MAMMALS' ENRICHMENT

PAGE 37

In the course of the year, we took up with the enrichment elements in our breeding activities with greater intensity. Enrichment (enrichment techniques in the animals' environment) helps to entertain the animals that do not make so much effort to get their food as it is in the wilderness. We made the enrichment from for example cardboard boxes, from the items with several holes of various size, jute ropes, fire hoses, pumpkins and others. This form of activities livens up the bred animals their time at the zoo. We made use of these activities in the gibbons', lemurs', marmosets', honey badgers', aardvarks', and meerkats' expositions.

BREEDING OF A HONEY BADGER BABY

PAGE 39

The honey badger female called Kali gave birth to her baby on 9th April 2021. The honey badger male called Akim became a father was separated from the mother and a baby around the time of birth. We tried to keep the privacy of the mother and her baby to prevent from her stress and disturbance in the first couple of weeks, we knew that the baby lived though because it made sounds. The female threw her baby in the connecting tunnel between the animals' quarters, where to the zookeepers cannot even see much less to get. After passing less than two

months, we found out that the baby honey badger already opened its eyes. Later, we found out that the baby is a little female. We fed the baby with chickens, mice and towards the turn of the year it was obvious that the little female was able of feeding herself with the food for adults. Nowadays, our Zoo Olomouc belongs to the tree ones, besides the zoos in Prague and Hradec Králové, that breeds the honey badgers in the Czech Republic.

BIRDS

PAGE 40

When it comes to the red-crowned cranes, their 2 baby birds (1,1) pecked out on 6th May, however, due to pandemic it was impossible to join them in the reintroduction programme and send the fertilized eggs to the Far East. The white-naped crane female did not lay the eggs. Since the turn of the years 2020/2021, we have been breeding an adult male and a young female of the Siberian crane. The demoiselle cranes as well as the older couple of the common cranes did not reproduce themselves. We managed to breed 3 baby birds of the black stork. Another artificial rock formation in the style of arch-shaped basalt massif – watercourse has been made in the aviary called Bábovka this year. In the summer months, the aviary served to expositional purposes, but from October on all birds were caught and the reconstruction project "The Management with the rainwater" started to be carried out. Winter quarters are to be build here in this place in the following season. After the completion of the reconstruction the aviary will be settled by a flock of critically endangered northern bald ibises. One of the most interesting baby birds to be born was a baby bird of red-legged seriema. In summer 2021 a Decken's hornbill female walled in herself and gave birth to a baby bird – a male. The African grey hornbills were replaced from the pavilion to the zoo's breeding capacity area. Concerning the both species of turacos, we noticed attempts for reproduction. The Schalow's turaco laid only fertilized eggs, whereas purple-crested

turacos a baby bird hatched, but eventually it did not survive. Nor the silvery-cheeked hornbill reproduced themselves. We bred 7 baby birds of cheer pheasant (the couple was made in 2018 makes up a male from the Zoo Košice and the female comes from a private breeder). All couples of the southern screamers nested, nevertheless only one of them lived up to the adulthood. Our zoo keeps the secretary birds in the aviary next to the pavilion of carnivores during the season. The young couple of snowy owls have not reproduced themselves yet, the other couple of these birds, which we took over from the Zoo Hodonín, laid 7 unfertilized eggs. We managed to breed baby birds of both species of owls from the fauna of the Czech Republic – the barn owls and the little owls – successfully. The tame blue-and-yellow macaw female called Eliška was moved from the aviary located by the contour road to zoo's breeding capacity area where she and a male of her kind made up a harmonising couple. A couple of the scarlet macaws stayed in the aviary by the contour road, which also built their nest, but none of the eggs were fertilized. From the beginning of 2021 the military macaws repeatedly tried to reproduce themselves but also their eggs were unfertilized. One of the young turquoise-fronted amazon males was paired with a female to form a couple. Repeatedly, we managed to breed the black-headed parrots successfully. The emus are kept as the animals visible in the expositions. The greater rheas hatched 5 baby birds.

BREEDING OF THE SOUTHERN GROUND HORNBILLS

PAGE 45

After five years, we succeeded in breeding of the southern ground hornbills (*Bucorvus leadbeateri*), to be more specific from a couple that comes from the African wilderness. The eggs were incubated at a temperature of 37,5°C and the humidity 50% and were fed by a hand puppet (the imitation of a head of an adult hornbill) in order to eliminate the visual contact with humans. After the genetic analysis, it was found out that they are a male and a female.

BREEDING OF A BABY BIRD OF RED-LEGGED SERIEMA

PAGE 46

The breeding couple of red-legged seriema we made up not sooner than in 2020. After the hibernation, we put them into one of the aviaries in the breeding capacity area and we prepared a suitable raised place for nesting. On 16th July, a female laid the first egg and soon after she laid another one. On 13th August a baby seriema hatched. During the first days, it was possible to spot the baby seriema when it was fed. The baby seriema was successfully raised and after the sex examination it was found out that the baby bird is a male.

BREEDING OF BLACK STORKS

PAGE 47

The current breeding couple is made up since 2017 by a female from Zoo Děčín and a male from the zoo in Bojnice.

After the reconstruction of the aviary called Bábovka, they were placed into it again not sooner than in 2020. However, in autumn the male, that cannot fly, had to be moved to for safety reasons the breeding capacity area. The male's return on 27th April apparently evoked the return from wintering areas and therefore they settled in a nest within a several days. The female, that can fly, accepted building the nest on the ground in quite dense vegetation. The first egg was laid in the nest on 9th May, and up to 16th May there were 4 eggs altogether. The first baby stork appeared on 11. June and other two baby storks hatched the next day, the parents looked after all their babies on their own. At the turn of July and August, the young storks started to explore their exposition and right after they were given a ring around one of their legs, they managed to fly upwards on the rock for their first time. In the laboratory, it was found out that they are a male and two females. One female is going to stay in Olomouc and the latter is going to find a new home in Zoo Brno. Next year, we would like to release the male into the wild after all the paperwork administration that is needed.

REPATRIATION OF LITTLE OWLS AND BARN OWLS

PAGE 49

Regarding the barn owls, we raised two baby birds and all of them were handed over to the rescue centre in Bartošovice. As to the little owls, we bred 4 baby owls successfully, however, they were not offered to the repatriation process (because of the missing breeding methodology that aims for higher survivability of released birds).

TERRARIUMS

PAGE 50

This year, we placed a couple of green iguanas (*Iguana iguana*) and a female of Argentine black and white tegu (*Salvator merianae*) into the biggest terrarium that was newly reconstructed in the part with terrariums in the giraffes' pavilion and that was up to this time inhabited only by curly-tailed lizards (*Leiocephalus carinatus*).

An oriente bearded anole male (*Chamaeleolis porcus*) was sent into the world and the fast-growing arboreal ratsnakes (*Gonyosoma oxycephala*) were placed into his terrarium. The terrarium left after the ratsnakes was inhabited by 4 emerald tree skinks (*Lamprolepis smaragdina*). In our semidesert terrarium, we keep lizards, tortoises, an Iraqi spiny-tailed lizard, and Schneider's skinks (*Eumeces schneiderii*), the group of the last-mentioned increased in number of 3 individuals. Our biggest kept skink is the Indonesian blue-tongued skink (*Tiliqua gigas*) male that shares the terrarium with 3 frilled lizards (*Chlamydosaurus kingii*). The insectarium with mantises was inhabited by a new African species *Sphodromantis lineola* of which we raised to the adult age both males and females, moreover, we managed to mate and breed them. The representatives of the European tortoises of the genus *Testudo* were housed in a small house next to the common kusimanses last year. Regarding the European pond turtles (*Emys orbicularis*) that are sharing their run with flamingos, we reconstructed by joint efforts the concrete pond in their exposi-

tion in spring. The bigger female of the African spurred tortoises (*Centrochelys sulcata*) laid an unfertilized egg very soon in spring. These African tortoises were moved for the winter season to the pavilion of carnivores right next to the crocodiles' exposition. Concerning dwarf crocodiles (*Osteolaemus tetraspis tetraspis*), the breeding of an adult female and her hatchlings still goes well. In the South American exposition, the backgrounds of three insectariums of the thorny devil stick insect (*Eurycantha calcarata*), the golden-eyed stick insect (*Peruphasma schultei*), and a Brazilian salmon tarantula female (*Lasiadora parahybana*) were renovated. In the terrariums of breeding capacity areas, we keep several tokay geckos (*Gekko gekko*); our breeding female has started laying eggs at last this year, she kept a watchful eye on them and after 3 months two vital babies hatched. When it comes to the breeding of the invertebrates, we managed to breed most representatives of beetles, cockroaches, walking sticks and assassin and thread-legged bugs. A female of an African species of orange baboon tarantula (*Pterinochilus murinus*) was added to the pavilion Kalahari, and she successfully threw her babies here. Likewise, we managed to breed also other baby African house snakes (*Boaedon fuliginosus*), nevertheless, we failed in attempt to breed the cave crickets (*Phaeophilacris bredoides*). That is why we obtained a group of white-spotted wall gecko (*Tarentola annularis*) into their terrarium eventually.

PREPARATION OF TWO SMALLER TERRARIUM EXPOSITIONS

PAGE 55

The unused space in the exit area, and in the corridor in the pavilion of cheetahs were chosen for these expositions. The individual terrariums will be in placed the racks. The basis of the rack structure will be constructed from angular steel profiles and bamboo panelling. We obtained the terrariums REPTIPLANE of a value 49,000.00 CZK with the equipment as spon-

shorship gift from the company Plaček Pet Products (LCC) from Poděbrady. There will be placed altogether nine terrariums. Before placing the terrariums in the racks, the walls will be painted in the exit area and the contactless door drive will be installed, which is planned at the beginning of 2022. If it goes as planned, the exposition will be opened in the course of 2022.

BREEDING OF A CAPE CORAL SNAKE

PAGE 55

We managed to breed this species with success in the Olomouc Zoo for the first time in 2019. In 2020, we did not live to see any hatchlings, therefore we decided to hibernate the cape coral snakes at the end of spring at a stable temperature of 15°C. Subsequently, we started evoking the reproduction processes of two males with the females. They had copulated with success and for that reason the females were being fed nutritiously with a great intensity and they visibly fattened. The first young hatched on 14th October and the last ones on 31st October. Altogether 9 young snakes have hatched, out of them one proved to be unviable. The common problem is that the young snakes do not take food that is why they need to be fed artificially.

THE COMMON BREEDING OF COMMON GREEN IGUANAS AND WHITE TEGU

PAGE 56

A new terrarium exposition was finished in 2019, but the largest terrarium remained inhabited only by two curly-tailed lizards (*Leiocephalus carinatus*) for quite a long time. Eventually, the aforementioned couple of green iguanas (*Iguana iguana*) was brought from the University of Veterinary Sciences Brno. In the zoo's breeding capacity area, we had a white tegu female at our disposal and we placed it to the terrarium to the curly-tailed lizards. They lived together without any problems. There lives another grown-up couple of white tegus.

AQUARIUMS

PAGE 58

In 2021 it was not necessary to make any changes in the aquarium expositions in the pavilion of carnivores, because everything worked well. Regarding the technical improvements, we acquired five high-quality items of LED panel lights BLV Nepturion 120 from a renowned company based in Germany. Thanks to it, we could replace our largest gas-discharge lights in the shark aquarium with it, which resulted in electric power reduction from 5 kW to 2 kW. We moved two lights with blue spectrum to the margins of the aquarium and the original lights were put in its centre, which resulted in making the aquarium look for our visitors optically deeper. As for the quarium the entrance hall, it has been working well for ten years now. Practically, we keep on reproducing all of the grown coral species in our aquariums and we supply with them other zoos or private breeders (230 pieces of coral were despatched). The fish representatives of the aquariums is stable, and we did not have to buy any new fish.

BLACKTIP REEF SHARK

PAGE 61

In September we imported a five-year-old female blacktip reef shark where it had been staying four years and grew up to the length of 115 cm. The transport was carried out in a special water tank with the diameter of 150 cm and the volume of 1,000 l. The water tank needs to be spacious enough because this species needs to swim incessantly. The water was being oxygenated by two air pumps during the transportation. The transport took place without problems. At the beginning of October, we brought another female of a blacktip reef shark from the shopping centre Rozkvět in Brno. Her transportation was carried out under similar conditions. In the first half of December the oldest female died at the age of almost 24 years. She ranked herself among the animals bred in European zoos and aquariums that reached the highest age. In comparison, the oldest shark kept in captivity lived about 30 years.

OTHER ACTIVITIES OF THE BREEDING DEPARTMENT

PAGE 65

RESEARCH AND COOPERATION WITH STUDENTS

PAGE 65

Olomouc Zoo collaborates with many universities and other institutions in the Czech Republic and other countries in the field of research. Many students work in our zoo on their bachelor, master and doctoral theses, and some students directly acquire experience as veterinary practice.

ZOO OLOMOUC LET ITS IMPRINT IN SOMALILAND

PAGE 66

The zoologist MVDr. Jan Kirner on a monthly mission to Somaliland under the auspices of Veterinarians Without Borders of the Czech Republic in the autumn. The aim was to set up a veterinary clinic at the Debbis Biodiversity Center, where the Somaliland government places wild animals confiscated from illegal owners and smugglers. Somaliland National Wildlife DNA and Tissue Biobank was built at the University of Hargeisa and lectures were given to local students on medicine and wildlife conservation under his leadership. Our work was also presented to the top government officials of Somaliland, along with a comprehensive article on the illegal trade with cheetah cubs in the Horn of Africa thanks to the cooperation with the Horn of Africa Conservation Alliance. Upon their return, the results of their work in Africa were mentioned in the Czech Television broadcasts.

PUBLISHING ACTIVITIES

PAGE 68

The Olomouc Zoological Garden publishes an annual report every year, the first issue of them saw the light in 1995. Staff from all sections of the zoo is involved in the preparation of the annual report.

In 2021, the zoo also issued the 22st issue of the UCSZOO expert committee for Strepsirhini.

The marketing department issued 15,000 fold- ing leaflets of A4 format with the program of our zoo for the year 2021 and a summary of the offered educational programs for schools. The leaflet was available at the zoo's box offices, delivered free of charge to information centers and other entities. We published two photo calendars in September. To mark the 65th anniversary of the Olomouc Zoo opening, we published a 1,000-page brochure, which presents a cross-section of its history on 66 pages. The brochure "Za přírodou v Zoo Olomouc" was also published in a print run of 5,000 copies and 500 copies for sale. An article by MVDr. Jan Kirner about the breeding of two young Southern ground hornbills (*Bucorvus leadbeateri*) with the help of a puppet was published.

COMPETITION THE REARING OF THE YEAR

PAGE 69

14 zoos out of total 20 entered the competition, and 41 nominations were created, of which 18 in the category of mammals, 10 in the birds category and 13 in the category the others. The ceremony could not take place due to the covid-19 pandemic, so the awards were awarded directly at the zoo. On July 30, the representatives of the Czech Zoo, Ing. Vladislav Jiroušek, Mr. Jaroslav Svoboda, Mr. Milan Šišťík and Ing. Dušan Bilek and the keepers presented an award for the rearing of the aardvark, which placed second in the mammal category.

THE KUKANG RESCUE PROGRAMME - PROTECTION OF GREATER SLOW LORIS ON SUMATRA

PAGE 70

In the English-Environmental School led by the Kukang program, 6 students with the best results were awarded on the occasion of the end of the semester. This year, the school also joined the international "Education4Conservation" initiative for kindergartens, in which teachers use the same

curriculum in different institutions in several countries. Another school activity of the children was, as every year, cooking food “without a palm oil”, on the occasion of the International Day without Palm Oil, which is on February 1. This year, their teachers Novita and Syifa also entered the Indonesian recipe competition without palm oil and, with their dish “Kapurung” took the beautiful 2nd place in the overall ranking, and even twice ranked 1st in the category “healthiest recipe” and “most enviro-friendly recipe”.

A new area around the rescue center was selected this year to monitor wild nocturnal animals. The field team is going to continue to monitor the local area in the coming years so that we can compare data from both areas. In 2021, the last shots of the forthcoming document mapping the activities of the Kukang program over three years were also completed, and now its post-production is following. The big event of this year was the June mission to Indonesia led by the Minister of the Environment of the Czech Republic Richard Brabec with a business delegation. During the visit to this country, we managed to sign an “Agreement of Intent” (Letter of Intent) between the Czech Republic and Indonesia, which is the result of several years of efforts of the ministries of both countries for cooperation in the field of environmental protection and sustainable development. The Minister and the Czech delegation also visited the Kukang Rescue Center and supported the conservation activities of the program. The Kukang Coffee project continues successfully, as evidenced by the fact that more than 50 Indonesian farmers have joined the Kukang Coffee community, making them conservationists. For more information about the Kukang program, visit www.kukang.org. The Stolen Wildlife campaign (www.ukradenadvocina.org), co-founded by the Kukang program, has been running for 3 years. Among other things, new photo panels are being prepared to draw attention to the issue of illegal trade of animals, which will also be on view at the Olomouc Zoo.

The Kukang Program comes with the support of the protection of slow lorises also in human

care, and one of the possible solutions is the construction of breeding centres for small slow lorises within modern zoos. Such a facility is beginning to emerge in the Olomouc Zoo.

TRENGGILING CONSERVATION PROGRAMME

PAGE 72

Pangolins are unique mammals that have a body covered with scales. And it is because of that they have come to the brink of extinction – some traditional African and Asian cultures believe in their magical and healing effects, and they are also hunted like bush meat. All species of pangolins are threatened with extinction, in 2021 Czech conservationists established the Trenggiling Conservation Program in Sumatra, which aims to educate the local population and cooperate with it on the direct protection of pangolins (e.g. by employing former poachers), construction and operation of a rescue and rehabilitation centre for animals seized from the illegal trade and building a Czech-Indonesian team. The program is supported by three main partners: Zoo Olomouc, Zoo Prague and Zoo Ostrava. For more information about the Trenggiling program, visit www.trenggiling.org.

DERBIANUS CONSERVATION

PAGE 74

Olomouc Zoo has been a member of the Derbianus Conservation since 2016. Our help lies in educating the public. The silhouette of the Derby antelope with an information panel stands at the Safari Africa paddock. Every year, the Antelope Day event takes place, which is part of the Day for Zoos (which took place on 4th September).

VOLUNTEERS AT OLOMOUC ZOO

PAGE 75

Due to covid-19, only 2 volunteer events took place this year: 2 volunteers helped organize the August Animal Records Day (August 24)

and 5 volunteers helped with the Pumpkin Digging event on Ghost Evening (October 16). This second event was also attended by the Duha Rysi Olomouc group of our zoologist Ing. Jitka Vokurková.

COOPERATION WITH THE HOUSE OF CHILDREN AND YOUTH OLOMOUC

PAGE 75

Due to the coronavirus pandemic, the Zooklub's regular meetings took place only from May to the end of June, and every Thursday from the end of September. From January to April, 6 online rounds of the competition were prepared and members were informed about the news at the zoo, as they could not meet in person. During the school year 2020/21, the Zooclub had 25 members, in 2021/2022 this popular circle was attended by 26 children and 4 instructors from the ranks of grown-up members. In the period 23.–27. 8., there was also a suburban camp of the Youth Club with the participation of 25 children. In the autumn, the Zooclub went on a trip to the Brno Zoo (October 27). Youth Club also prepared an autumn trail about the new species – the red panda. 26 children took part in a pumpkin plucking (November 18 before the Ghosts' Evening). The decoration of the tree for animals took place on December 18th, even in the presence of parents and public.

VETERINARY CARE

PAGE 77

The basis of veterinary care is primarily prevention. Regular annual veterinary preventive care includes vaccinations, deworming and subsequent coprological control, blood sampling for serological or biochemical examination, blood examination, cytological examination, examination of impression preparations. Preventive veterinary activities begin each year with the ritual of vaccination of solipeds, female oryxes before birth, comprehensive coprological examination of ungulates and the fight against parasites by

antelopes and kangaroos, and continue by other animals.

EXPERIENCE WITH KANGAROO BREEDING

PAGE 81

We keep red kangaroos and parma wallabies together with brown emu ostriches in a large walk-through run. The group of red kangaroos has exceeded 20 in recent years. On the contrary, parma wallabies live more solitary and stay aloof from visitors. The basis of the feed ration of both of these species in our zoo consists of the finest possible hay, grass, branches for nibbling, oatmeal and granules for rabbits, as well as sliced soft pastries, and especially vegetables and fruit of various kinds. The amount of food they eat is not the same every day, but they like fresh food ad libitum. Since 2009, 64 red young kangaroos have left their mother's pouch in a sex ratio of 23,40,1; 10 males and 14 females have died, a total of 24. The most common cause of death of the 14 red kangaroos since 2015 was mixed bacterial infection (digestive or respiratory system), 5 died of injury and only one female died as a result of advanced purulent necrotic lesions in the jaw. The prevention carried out by the zoo keepers is therefore sufficient – the animals need to be observed and treated in time. Kangaroos with an infection in the oral cavity are common patients in our veterinary office. However, working with non-contact parma wallabies is much more complicated.

NUTRITION AND FEEDING

PAGE 83

In 2021, the costs of consumed food reached the number of 274,575.051 EUR. The costs of food for 1 day was 752.26 EUR. The substantial part of costs was covered by the subsidy from the Ministry of Environment in the amount of 155,222.8 EUR.

This year we have also been adding grass fodder to food rations of ungulates and other ani-

mals. The lands, that are managed by our zoo, and where we grow green fodder, are going to be sowed with alfalfa next year. Regarding the West Caucasian turs, European mouflons, European bisons, and other animals living in Eurasian safari, a change in usage of their granulated food has occurred.

For precautionary reasons, we started to add an immune-boosting nutritional supplement NutriMix Betaglukan to food rations. Being under higher pressure during the times of the possibility of infections, we started to use as a supplement Roboran Vitamin C temporarily. This year our zoo introduced red pandas. A complete food ration includes besides freshly cut bamboo also granules (brand St. Laurent) and powdery compound feed (brand Mazuri) with adding mashed mixture of vegetables and little fruit. A core task was to provide pandas with sufficient amount of bamboo that we had already been growing in several parts of our zoo, but now we decided to set up a separate bamboo bed. Significant changes were implemented in feeding of big cats. The amount of food was reduced and we the fasting days, which were in 2-week frequency, were cancelled. We have noticed that the animals got into better shape. Concerning the bears, we started to use new feeding techniques that were based on new setting, and most importantly, on keeping the seasonality in feeding. Our inspiration came from a well-prepared seminar on "Feeding the bears" delivered in 11th year's EAZA nutrition conference. As for the feeding of the family of New World monkeys, the rate of fruit and vegetable has been adjusted.

NATURE PROTECTION

PAGE 87

We sort waste in the entire area, acquaint the public with the given issue, hang out nest boxes and perform monitoring in them as part of nature protection. We feed wild birds and squirrels during the winter season (November-March). This year we installed five bat booths. We meet some types of bats during the regular annual

event – International Night for Bats – such as common noctules and common pipistrelles. The first mentioned have also their colonies in the zoo area. Other elements that a zoo visitor is unlikely to overlook are insect hotels and loggery. We have also launched the project "Support the local biodiversity" this year. Its goal was to build four smaller ponds that will serve the animals and plants found in the zoo and to create an educational panel.

ZOO MARKETING

PAGE 91

ZOO VISITORS IN 2021

PAGE 91

Due to covid-19, the zoo was closed for 101 days (January 1 – April 12). July was the strongest month in terms of visitors, followed by August, June and May. On April 24, the day was registered as the day with the highest daily attendance (6,239). The total attendance was 367,248 people, which is the highest number in the last 10 years.

PROMOTION OF THE ZOO

PAGE 92

Despite the 4-month closure, the zoo's attendance was above average last year. This year was marked by the 65th anniversary of the zoo's founding, and the red panda became the target animal. Interesting activities were also 2 benefit concerts, the autograph session of Janek Ledecký and the July shooting of Miroslav Krobot's film called "Šnajdr". The website is a key tool for the zoo's communication, with 33% increase in attendance compared to the previous year (549,509 vs. 412,946 visits). The number of pages viewed on our website also increased by 27% (2,209,896 vs. 1,739,221 views). The establishment of a zoo e-shop is also being prepared. On the zoo's Facebook page, they have the greatest reach of the video (the largest obtained video of meerkats – 177,000

people), followed by photos, links and statuses. The number of “Likes” rose to 20,540, which is 2,875 more than last year. Instagram zoo has been around for 5 years (1st post on June 3, 2016). Till 31st December 2021, the site was monitored by 4,197 people, which is 854 more than in the previous year. We promoted a new exposition of red pandas in various places as well as the opening of a new terrarium exposition in the giraffe pavilion and the restoration of the enclosure for carpathian lynx. A large amount of new educational panels was created (on the door of the terrarium exhibition in the giraffe pavilion, panels about giraffes, oryxes of common patas monkeys and lemurs, selfie panels with parrots and giraffes, interactive panel about animal tracks, panels showing in situ projects – The Kukang Rescue Program and Trenggiling censervation program, 6 educational signs on the geotrail, educational signs about the importance of wetlands and their inhabitants, 7 boards about the history of the zoo in the place under the lookout tower). There was a complete change of signposts around the zoo and a change in the system of sponsorship signs. 2 publications have been published (because of the occasion of the 65th anniversary of the founding of the Olomouc Zoo and the brochure For Nature in the Olomouc Zoo). In collaboration with cinematographer Dan Tyrlik, a promotional video about the Ghosts' Evening was created. The zookeepers themselves also supply their video production – it is used on social networks. Promotional videos can be seen in the waiting rooms of the University Hospital and in the multiplex cinemas in Olomouc. We continue our media cooperation with Rádio Haná and we also broadcast several other media campaigns via Rádio Impuls. We use billboards for advertising, the space of a large screen at Olomouc's main railway station, citylight showcases, self-supporting squares and advertising in buses and trams. Adventure programs are also popular. There were 123 “Dopoledne ošetřovatelem” (Being a zookeeper in the morning) experience programs and 10 “Zoo zadními vrátky” (Zoo from the Behind) programs.

65 YEARS OF ZOO

PAGE 98

Olomouc Zoo was ceremoniously opened on June 3, 1956. By the end of 2021, the Olomouc Zoo was visited by more than 16,223,588 satisfied visitors. The celebrations had to be modest due to the pandemic situation – the gift was a newly bred species – the red panda, panels mapping the history of the garden and a brochure entitled “65 years of the Olomouc Zoo” and thematic postcards. A pair of authors Janek and Jonáš Ledecký came to the zoo to baptize their book “Verše potrhlé” (Nutty verses) and present a preview. A friendly meeting for the employees took, to which former employees were also invited.

COOPERATION WITH THE MEDIA

PAGE 102

In total, we issued 85 press releases in 2021, and 24 press conferences took place. We have very good relations with journalists and cooperation with them is at an excellent level.

EDUCATION IN THE ZOO

PAGE 108

Schools and kindergartens could compose their program from guided tours, encounters with animals, touch zoo or environmental programs. 122 programs took place throughout the year. Our program offered a total of 107 schools and school facilities with a total of 3,778 pupils. We sold 860 workbooks. Most pupils were from schools in the Olomouc Region, less from the South Moravian, Zlín, Moravian-Silesian, Pardubice and Vysočina Regions. Worksheets for the 2nd grade of elementary schools were revised for free downloading.

SUBURBAN CAMPS

PAGE 110

This year, six sessions of suburban camps took place (July 12–16, July 19–23, July 26–30,

August 2–6, August 9–13 and 16–20 August) and were attended by 176 children. The common theme of all the camps was a scientific journey and the discovery of new animal species called “Po stopách dobrodruha a přírodopisce Mela Goldse” (In the footsteps of an adventurer and naturalist Mel Golds).

VISITOR SERVICE AND SOUVENIRS

PAGE 114

The reading heads were replaced at the entrance turnstiles, which simplified entry to the zoo. The number of mobile toilets near Lanáček has increased. Shading sails were installed on the lynx's viewpoint and on the leopard pavilion. Visitors used our safari train, could visit the lookout tower and buy commemorative coins. The range of souvenirs sold was huge, with sales amounting to EUR 54,996 and almost doubling compared to the last year.

MARKETING EVENTS IN 2021

PAGE 116

Anti-epidemic measures resulted in the closure of the zoo until 12th April, the pavilions were closed until 1st August, and no commented feeding or Christmas tours took place. The first event this year was the Animal Records Day in August. The popular events Day for Zoos, Evening of Ghosts and Haunted Zoo also took place.

ZOO SPONSORS

PAGE 124

The sponsorship donations are used for nutrition and breeding animals. The public supported the zoo with the adoption of animals, direct payment to the donor account, donor SMSs or micro-sponsorship “I take care of” in the following financial contributions:

Adoption of animals	297,539 EUR
Material gifts, worth	9,872 EUR
Crisis account	4,713 EUR
DMS	1,413 EUR

Coinage “mincotoč”	6,810 EUR
“I take care of”	12,488 EUR

BASIC ECONOMIC DATA

PAGE 132

Founders' funding for operation:

1,010,917.91 EUR

Contribution to forest regeneration:

4,023.45 EUR

State funding (MŽP):

171,647.18 EUR

Transfers (funding for „Kata lemurs research enter and zoo entrance“, „Safari Eurasia“, „Leopard pavilion“, „Info pages“, electromobiles)
18,622.40 EUR

The operations of the Olomouc Zoological Gardens in 2021 ended with a profit of **EUR 39,977.19**.

The value of assets managed by the organization increased by **EUR 600,204.69**, i.e. by 9.6%. The value of fixed assets (fixed assets) increased by **EUR 245,094.54**, i.e. by 4.77%, and the value of current assets increased by **EUR 355,110.10**, i.e. by 31.76%.

CATERING SERVICES

PAGE 138

The following facilities were opened in the current season: the U Lemurů Bistro, Pod Věží Restaurant, U Lanáčku Pancakes and U Medvěda pizza. The U Lvů grill was under construction this year. This year, visitors spent the EUR 763,653 (so of 22% more). Costs have grown to EUR 611,157, with a large part of the increase coming from investment renewals. The profit after the tax has been therefore EUR 77,235.

CONSTRUCTION, MAINTENANCE AND TRANSPORTATION

PAGE 143

In the area of maintenance and construction, several investment projects, recon-

structions, minor and maintenance works took place this year. New refreshment stands were built, a fence at the goat enclosure, a gazebo at the Pod Věží Restaurant, a reconstruction of the Lemur's Bistro, the Bat Pavilion and many other events. The investment event called Rainwater Management at the Olomouc Zoo is probably the most important of these. The aim of the project is to contain and slow down the outflow of rainwater during torrential rains with the help of six underground and two above-ground reservoirs, including the necessary accompanying infrastructure.

AREA OF FIRE PROTECTION AND OCCUPATIONAL SAFETY

PAGE 147

Annual necessary checks and revisions of fire extinguishers and hydrants have been carried out in this year. We recorded three workplace accidents. OSHA trainings did not take place because of the regular periods of the trainings in 2021.

GARDENING

PAGE 148

We managed to produce 380 m³ fuel woods. There are only 50 m³ left in the wood yard. With the exception of this, we managed to screen our own sawnwood and sawn up 165,45 m³ round logs in total. Another success was to plant a big amount of young forest tree plants. Significant progress has been made in planting around the garden base. New plantings have been made in facilities of the zoo. As for logging, we logged volume of less than 80 m³ wood. Even new alley trees have been planted here too. The protection against gnawing is secured effectively and sufficiently in last years. A new trailer has been bought to our new tractor. A new forest economic plan has been approved.

CONFERENCES, SEMINARS AND MEETINGS

PAGE 151

The bad epidemiological situation did not enable to organize the majority of Committees and Conferences in 2021, but a part of them took place on-line.

On-line:

- WAZA World Association of Zoos and Aquariums
- EAZA European Association of Zoos and Aquariums
- EAZA Directors' Days
- EAZA Nutrition Conference, 28.-29. 1.
- EAZA Bird TAG, 21. 5.
- The Conference "Wisent in Augustowska Forest", 9.-10. 9.
- The Conference EAZA 14.-17. 9.

Cancelled:

- EARAZA Eurasian Association of Zoos and Aquariums, Kogalym, Russia, 10.-14. 11.
- Meeting of Czech, Slovak and Polish zoo professionals

Realized:

- General Meeting of UCSZOO, Vysoké Tatry, Slovakia, 27.-29. 6.
- Management of breeding in zoos, Průhonice, 14. 9.
- Seminar CAZWW, Vyškov, 2.-3. 10.
- Seminar CITES, Bohuslavice u Telče, 3.-4. 11.
- Global Biodiversity Conservation Conference, Praha, 10.-12. 11.

PŘEHLED CHOVANÝCH DRUHŮ ZVÍŘAT V ROCE 2021

SAVCI MAMMALIA

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
Vačnatci (Marsupialia)								
klokan parma <i>Macropus parma</i>	2.3 RDB=NT		2.0	2.0	2.0		1.1	1.2
klokan rudý <i>Osphranter rufus</i>	4.18 ESB,RDB=LC	1.0	2.1	2.1	4.0		1.0	2.19
klokánek králikovitý <i>Bettongia penicillata</i>	2.1 EEP,RDB=CR,CITES=I		1.1	1.1	1.1	1.0		1.1
vačice krysí <i>Monodelphis domestica</i>	1.2 RDB=LC	1.0				0.1	1.0	1.1
Chudozubí (Xenarthra)								
lenochod dvouprstý <i>Choloepus didactylus</i>	3.2 ESB,RDB=LC						1.0	2.2
mravenečník čtyřprstý <i>Tamandua tetradactyla</i>	2.1 ESB,RDB=LC	0.1	0.1		1.0			1.2
mravenečník velký <i>Myrmecophaga tridactyla</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=VU		0.1					1.1
pásovec kulovitý <i>Tolypeutes matacus</i>	1.0 RDB=NT	0.1						1.1
pásovec štětinatý <i>Chaetophractus villosus</i>	1.0 RDB=LC							1.0
Hmyzožravci (Insectivora)								
ježek bělobřichý <i>Atelerix albiventris</i>	0.1 RDB=LC							0.1
Letouni (Chiroptera)								
kaloň rodrigueský <i>Pteropus rodricensis</i>	10.16 EEP,ISB,RDB=CR						1.0	9.16
listonos světlý <i>Phyllostomus discolor</i>	10.14.2 RDB=LC		0.0.2	0.0.1	5.5		1.1	4.8.3
Primáti (Primates)								
gibon lar <i>Hylobates lar</i>	2.2 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
gibon zlatolící <i>Nomascus gabriellae</i>	2.3 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.3
kalimiko <i>Callimico goeldii</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I							1.1
kočkodan husarský <i>Erythrocebus patas</i>	1.7 ESB,RDB=LC	1.0	2.0	1.0			1.0	2.7
kosman běločelý <i>Callithrix geoffroyi</i>	6.7 EEP,RDB=LC				1.0			5.7
kosman stříbřitý <i>Mico argentatus</i>	0.2 ESB,RDB=LC				0.1			0.1
kosman zakrslý <i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	6.1 RDB=LC		2.2.1	2.2				8.3
kotul veverovitý <i>Saimiri sciureus</i>	5.16 EEP,RDB=LC	1.0	1.3.1	0.2.1	4.0		0.1	2.17.1
lemur běločelý <i>Eulemur albigifrons</i>	2.2 RDB=EN,CITES=I		1.1	0.1				2.3
lemur černý <i>Eulemur macaco</i>	0.3 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I				0.1			0.2
lemur kata <i>Lemur catta</i>	3.6 EEP,RDB=EN,CITES=I		0.1	0.1	2.0		0.1	1.6
lviček zlatý <i>Leontopithecus rosalia</i>	4.6 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I		0.0.2		4.0		0.1	0.5
makak červenolící <i>Macaca fuscata</i>	14.15 RDB=LC		1.1	1.1	3.3			12.13
mirikina bolivijská <i>Aotus azarai boliviensis</i>	2.1 RDB=LC		1.0		1.0			1.1
siamang <i>Hylobates syndactylus</i>	2.0 EEP,RDB=EN,CITES=I							2.0
tamarin bělovousý <i>Saguinus mystax</i>	1.1 RDB=LC							1.1
tamarin vousatý <i>Saguinus imperator subgriseus</i>	1.1 EEP,RDB=LC							1.1
vari černobílý <i>Varecia variegata</i>	2.3 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I		1.1	1.1	0.1			3.3

Šelmy (Carnivora)

baribal <i>Ursus americanus</i>	1.1 RDB=LC							1.1
binturong <i>Arctictis binturong</i>	0.2 EEP,RDB=VU	1.0						1.2
fenek <i>Vulpes zerda</i>	1.1 EEP,RDB=LC							1.1
gopard štíhlý <i>Acinonyx jubatus jubatus</i>	1.2 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I						0.1	1.1
jaguár <i>Panthera onca</i>	0.1 EEP,RDB=NT,CITES=I							0.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod		Odchovy		Jiné úbytky		Stav 31. 12. 2021 /Status/
		/Arrival/	/Births/	/Breed/	/Departure/	/Other decrease/	/Death/	
jaguár – černá forma <i>Panthera onca</i>	1.0 <i>EEP,RDB=NT,CITES=I</i>							1.0
kočka evropská <i>Felis silvestris silvestris</i>	0.2 <i>CROH=KOH,RDB=LC</i>							0.2
kočka krátkouchá <i>Prionailurus bengalensis euptilurus</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>		2.1	2.1				3.2
kolonok <i>Mustela sibirica</i>	<i>RDB=LC</i>	1.2				0.1		1.1
lev berberský <i>Panthera leo leo</i>	2.1 <i>RDB=VU</i>							2.1
levhart mandžuský <i>Panthera pardus orientalis</i>	0.2 <i>EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I</i>	1.1			0.1			1.2
mangusta liščí <i>Cynictis penicillata</i>	3.0 <i>RDB=LC</i>							3.0
mangusta tmavá <i>Crossarchus obscurus</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>							1.1
mangusta trpasličí <i>Helogale parvula</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>							1.1
medojed <i>Mellivora capensis</i>	2.2 <i>RDB=LC</i>		0.1	0.1				2.3
mýval severní <i>Procyon lotor</i>	0.2 <i>RDB=LC</i>							0.2
nosál červený <i>Nasua nasua</i>	0.2 <i>RDB=LC</i>					0.1		0.1
ocelot slaništní <i>Leopardus geoffroyi</i>	1.1 <i>EEP,RDB=LC,CITES=I</i>		0.0.2					1.1
panda červená <i>Ailurus fulgens</i>	<i>ISB,RDB=EN,CITES=I</i>	2.0						2.0
rys karpatský <i>Lynx lynx carpathicus</i>	1.1 <i>ESB,CROH=SOH,RDB=LC</i>							1.1
serval <i>Leptailurus serval</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>							1.1
surikata <i>Suricata suricatta</i>	8.4 <i>RDB=LC</i>		0.0.6	0.0.4	1.1			7.3.4
tygr ussurijský <i>Panthera tigris altaica</i>	1.1 <i>EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I</i>							1.1
vlk Hudsonův <i>Canis lupus hudsonicus</i>	9.6 <i>EEP,CROH=KOH,RDB=LC,CITES=I</i>							9.6
Damani (Hyracoidea)								
daman skalní <i>Procavia capensis</i>	0.1 <i>ESB,RDB=LC</i>	1.0						1.1
Lichokopylníci (Perissodactyla)								
kůň domácí – minipony <i>Equus caballus</i>	1.1							1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
kůň domácí – shetlandský pony <i>Equus caballus</i>	2.3							2.3
osel domácí – zakrslý <i>Equus asinus</i>	0.1							0.1
zebra Chapmanova <i>Equus quagga chapmani</i>	1.5 RDB=NT							1.5
Hrabáci (Tubulidentata)								
hrabáč kapský <i>Orycteropus afer</i>	2.1 ESB,RDB=LC		0.1		1.0			1.1
Sudokopytníci (Artiodactyla)								
adax <i>Addax nasomaculatus</i>	1.6 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I							1.6
alpaka <i>Vicugna pacos</i>	5.14				3.3			2.11
daněk mezopotámský <i>Dama mesopotamica</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I						1.0	1.1
hrošík liberijský <i>Choeropsis liberiensis</i>	0.1 EEP,ISB,RDB=EN							0.1
kamzik alpský <i>Rupicapra rupicapra rupicapra</i>	1.3 RDB=LC						0.1	1.2
kamzik horský <i>Rupicapra rupicapra</i>	2.8 RDB=LC		1.2	1.2	2.0			1.10
koza bezoárová <i>Capra aegagrus</i>	0.4 RDB=VU		2.5	1.0				1.4
koza domácí <i>Capra hircus</i>	3.49.1	1.0	2.1.3	2.1.3	3.2.4	1.8		2.40
koza domácí – burská <i>Capra hircus</i>	0.2	0.2			0.2			0.2
koza domácí – kašmírá <i>Capra hircus</i>	0.1						0.1	
koza krétská <i>Capra hircus cretica</i>	1.2	1.1	1.0	1.0			1.0	2.3
kozorožec kavkazský <i>Capra caucasica</i>	7.15 EEP,RDB=EN	2.0	5.2	4.1	3.0	0.1	1.0	9.15
kozorožec sibiřský <i>Capra sibirica</i>	4.12 RDB=LC	0.1	3.5	3.5	3.5			4.13
markhur <i>Capra falconeri</i>	3.24 RDB=NT,CITES=I		7.6	6.6	2.11		0.1	7.18
mufflon <i>Ovis aries musimon</i>	3.15.1	1.0	0.0.10	0.0.10	2.3.10	1.0.1	0.2	1.10
muntžak malý <i>Muntiacus reevesi</i>	0.2 RDB=LC	1.0						1.2
oryx jihoafrický <i>Oryx gazella</i>	1.13 RDB=LC	1.0	4.6	3.3		1.1	0.3	4.12

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Odchovy				Jiné úbytky		Stav
		Příchod /Arrival/	Narození /Births/	mláďát /Breed/	Odchod /Departure/	/Other decrease/	Úhyn /Death/	31. 12. 2021 /Status/
ovce domácí <i>Ovis aries aries</i>	0.9					0.9		
ovce domácí – kamerunská <i>Ovis aries aries</i>	0.4.4				0.4.4			
ovce domácí – valašská <i>Ovis aries aries</i>	0.5					0.3		0.2
pakůň běloocasý <i>Connochaetes gnou</i>	3.7 RDB=LC	1.0	1.0	1.0	1.1	1.0	1.0	2.6
přízmoň grónský <i>Ovibos moschatus wardi</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=LC						1.0	0.1
sika <i>Cervus nippon</i>	1.4 RDB=LC		1.0	1.0	2.4			
sika vietnamský <i>Cervus nippon pseudaxis</i>	3.11 EEP,ISB,RDB=LC		1.3	1.2				4.13
sob <i>Rangifer tarandus</i>	2.13 RDB=VU		4.4	3.4				5.17
štětkoun kamerunský <i>Potamochoerus pictus</i>	1.2 EEP,RDB=LC						1.0	0.2
velbloud dvouhrbý – domácí <i>Camelus bactrianus</i>	2.4		1.1	1.0	1.0			2.4
velbloud jednohrbý <i>Camelus dromedarius</i>		1.1						1.1
vikuňa <i>Vicugna vicugna</i>	2.1 EEP,ISB,RDB=LC,CITES=I							2.1
zubr <i>Bison bonasus</i>	2.2 EEP,ISB,RDB=VU		1.1	1.1				3.3
žirafa Rothschildova <i>Giraffa camelopardalis camelopardalis</i>	1.9 EEP,RDB=VU							1.9

Hlodavci (Rodentia)

dikobraz srstnatonosý <i>Hystrix indica</i>	3.3.2 RDB=LC	1.0	0.0.9	0.0.9	1.0.2		0.0.1	3.3.8
mara slaništní <i>Dolichotis salinicola</i>	1.0 RDB=LC	0.2	0.0.4	0.0.2			0.1	1.1.2
morče divoké <i>Cavia aperea</i>	2.5 RDB=LC					1.0		1.5
morče domácí – cuy <i>Cavia porcellus</i>	1.6							1.6
pískomil <i>Gerbillus sp.</i>		0.0.9					0.0.1	0.0.8
psoun prériový <i>Cynomys ludovicianus</i>	0.1.32 RDB=LC		0.0.45	0.0.45	0.0.45			0.1.32
urzon kanadský <i>Erethizon dorsatum</i>	4.4 RDB=LC	1.2			1.0		1.2	3.4
veverka kapská <i>Xerus inauris</i>	1.0 RDB=LC							1.0

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
Zajíci (<i>Lagomorpha</i>)								
králík domácí – belgický obr <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	0.2							0.2
králík domácí – francouzský beran strakáč <i>Oryctolagus cuniculus v. edulis</i>	1.4						1.0	0.4

PTÁCI (AVES)

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
Nanduové (<i>Rheiformes</i>)								
nandu pampový <i>Rhea americana</i>	5.1.3 <i>RDB=NT</i>		0.0.6	0.0.4	2.0.3		0.0.1	3.1.3
Kasuárové (<i>Casuariiformes</i>)								
emu hnědý <i>Dromaius novaehollandiae</i>	1.2 <i>RDB=LC</i>							1.2
Brodiví (<i>Ciconiiformes</i>)								
čáp černý <i>Ciconia nigra</i>	1.1 <i>ESB,CROH=SOH,RDB=LC</i>		1.2	1.2				2.3
ibis skalní <i>Geronticus eremita</i>	5.5 <i>EEP,RDB=CR,CITES=I</i>						1.0	4.5
Plameňáci (<i>Phoenicopteriformes</i>)								
plameňák růžový <i>Phoenicopus roseus</i>	23.22.13 <i>RDB=LC</i>						1.1	22.21.13
Vrubozobí (<i>Anseriformes</i>)								
čája obojková <i>Chauna torquata</i>	4.4 <i>RDB=LC</i>		0.0.5		1.1			3.3
husa malá <i>Anser erythropus</i>	2.2 <i>RDB=VU</i>							2.2
husa tibetská <i>Anser indicus</i>	0.0.4 <i>RDB=LC</i>							0.0.4
husice egyptská <i>Alopochen aegyptiacus</i>	0.1 <i>RDB=LC</i>							0.1
husice rezavá <i>Tadorna ferruginea</i>	4.1 <i>RDB=LC</i>							4.1
husička dvoubarvá <i>Dendrocygna bicolor</i>	0.6.1 <i>RDB=LC</i>							0.6.1
kachna domácí – indický běžec <i>Anas platyrhynchos f. domestica</i>	0.0.3		0.0.7	0.0.7				0.0.10
kachnička karolínská <i>Aix sponsa</i>	1.1 <i>RDB=LC</i>							1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/ /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
kachnička mandarínská <i>Aix galericulata</i>	9.3 RDB=LC		0.0.2		3.0		6.3
Dravci (Falconiformes)							
hadilov pisař <i>Sagittarius serpentarius</i>	1.1 ESB,RDB=VU						1.1
kondor havranovitý <i>Coragyps atratus</i>	1.0 RDB=LC						1.0
kondor královský <i>Sarcoramphus papa</i>	1.1 ESB,RDB=LC						1.1
kondor krocanovitý <i>Cathartes aura</i>	1.0 RDB=LC						1.0
Hrabaví (Galliformes)							
bažant královský <i>Syrnaticus reevesii</i>	RDB=VU	0.0.6					0.0.6
bažant paví <i>Polyplectron bicalcaratum</i>	1.1 RDB=LC						1.1
bažant stříbrný <i>Lophura nycthemera</i>	1.0 RDB=LC	0.1					1.1
bažant Wallichův <i>Catreus wallichii</i>	1.1 RDB=VU,CITES=I		0.0.14	0.0.6			1.1.6
koroptev polní <i>Perdix perdix</i>	1.0.2 CROH=OH,RDB=LC					1.0.2	
kur bankivský <i>Gallus gallus</i>	0.0.11 RDB=LC						0.0.11
páv korunkatý <i>Pavo cristatus</i>	5.6.2 RDB=LC		0.0.4	0.0.4			5.6.6
Krátkokřídlí (Gruiformes)							
jeřáb bělošijí <i>Grus vipio</i>	3.1 EEP,ISB,RDB=VU,CITES=I						3.1
jeřáb bílý <i>Grus leucogeranus</i>	1.1 EEP,ISB,RDB=CR,CITES=I						1.1
jeřáb mandžuský <i>Grus japonensis</i>	1.3 EEP,ISB,RDB=EN,CITES=I		1.1	1.1	0.1		2.3
jeřáb panenský <i>Anthropoides virgo</i>	0.1 RDB=LC	1.0					1.1
jeřáb popelavý <i>Grus grus</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC						1.1
seriema rudozobá <i>Cariama cristata</i>	1.1 RDB=LC		1.0	1.0			2.1
Měkkozobí (Columbiformes)							
holub nikobarský <i>Caloenas nicobarica</i>	1.0 RDB=NT,CITES=I					1.0	
hrdlička damarská <i>Streptopelia capicola</i>	0.2.2 RDB=LC					0.1.1	0.1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
Papoušci (Psittaciformes)								
agapornis hnědohlavý <i>Agapornis nigrigenis</i>	0.016 RDB=VU		0.02	0.02			0.02	0.016
agapornis růžovohlavý <i>Agapornis lilianae</i>	0.032 RDB=NT		0.06	0.05			0.04	0.033
amazončan modročelý <i>Amazona aestiva</i>	3.1 RDB=LC				1.0			2.1
ara arakanga <i>Ara macao</i>	1.1 RDB=LC,CITES=I							1.1
ara ararauna <i>Ara ararauna</i>	1.1 RDB=LC							1.1
ara marakana <i>Primolius maracana</i>	1.0 RDB=NT,CITES=I							1.0
ara vojenský <i>Ara militaris mexicana</i>	1.1 ESB,RDB=VU,CITES=I							1.1
aratinga sluneční <i>Aratinga solstitialis</i>	2.2 RDB=EN							2.2
kakadu bílý <i>Cacatua alba</i>	1.0 RDB=EN							1.0
nandej černohlavý <i>Nandayus nenday</i>	0.013 RDB=LC	0.01	0.02	0.02			0.02	0.014
papoušek černotemenný <i>Pionites melanocephala</i>	2.3 RDB=LC		0.12	0.1	1.2			1.2
papoušek mniší <i>Myiopsitta monachus</i>	0.021 RDB=LC					0.07	0.03	0.011
papoušek šupinkový <i>Pionus maximiliani</i>	1.1 RDB=LC							1.1
Kukačky (Cuculiformes)								
banánovec obecný <i>Musophaga violacea</i>	1.1 ESB,RDB=LC		0.01					1.1
turako Schalowův <i>Tauraco schalowi</i>	1.1 RDB=LC							1.1
Sovy (Strigiformes)								
sova pálená <i>Tyto alba</i>	4.4 CROH=SOH,RDB=LC		0.02	0.02	0.02			4.4
sovice sněžní <i>Nyctea scandiaca</i>	2.1 RDB=LC	1.1			1.0			2.2
sýček obecný <i>Athene noctua</i>	3.2 CROH=SOH,RDB=LC		2.2	2.1				5.3
vír velký <i>Bubo bubo</i>	1.0 CROH=OH,RDB=LC							1.0
výreček malý <i>Otus scops</i>	1.1 CROH=KOH,RDB=LC							1.1

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
Srostloprstí (Coraciiformes)								
toko Deckenův <i>Tockus deckeni</i>	1.1 ESB,RDB=LC		1.0	1.0	1.0			1.1
toko šedý <i>Tockus nasutus</i>	1.2 RDB=LC							1.2
zoborožec kaferský <i>Bucorvus leadbeateri</i>	1.1 ESB,RDB=VU		1.1	1.1				2.2
zoborožec šedolící <i>Ceratogymna brevis</i>	2.2 RDB=LC							2.2
zoborožec tmavý <i>Anthracosceros malayanus</i>	1.1 ESB,RDB=NT							1.1

Šplhavci (Piciformes)								
vousák senegalský <i>Lybius dubius</i>	2.2 RDB=LC							2.2

Pěvci (Passeriformes)								
kraska červenozobá <i>Urocissa erythrorhyncha</i>	1.1 RDB=LC							1.1
křivka obecná <i>Loxia curvirostra</i>	0.0.3 RDB=LC							0.0.3
snovač kaferský <i>Euplectes orix</i>	RDB=LC	0.0.2					0.0.1	0.0.1
snovač ohnivý <i>Euplectes hordeaceus</i>	RDB=LC	0.0.7					0.0.2	0.0.5
snovač rudozobý <i>Quelea quelea</i>	0.0.4 RDB=LC							0.0.4
snovač škraboškový <i>Ploceus velatus</i>	RDB=LC	0.0.4						0.0.4
snovač zahradní <i>Ploceus cucullatus</i>	0.0.6 RDB=LC							0.0.6

PLAZI (REPTILIA)

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
Želvy (Chelonia)								
kajmanka dravá <i>Chelydra serpentina</i>	0.2 RDB=LC	1.0						1.2
želva amboinská <i>Cuora amboinensis</i>	1.0 ESB,RDB=VU	0.1						1.1
želva bahenní <i>Emys orbicularis</i>	2.3.5 ESB,CROH=KOH,RDB=NT						1.0	1.3.5
želva ostruhatá <i>Centrochelys sulcata</i>	2.2 RDB=VU							2.2

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/	Odchod /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
želva skalní <i>Malacochersus tornieri</i>	0.1 <i>ESB,RDB=VU,CITES=I</i>							0.1
želva stepní <i>Testudo horsfieldii</i>	3.5.1 <i>RDB=VU</i>				1.0			2.5.1
želva tuniská <i>Testudo graeca nabeulensis</i>	3.2 <i>RDB=VU</i>						0.1	3.1
želva zelenavá <i>Testudo hermanni</i>	1.2 <i>RDB=NT</i>							1.2

Krokodýli (*Crocodylia*)

krokodýl čelnatý <i>Osteolaemus tetraspis</i>	0.1.5 <i>ESB,RDB=VU,CITES=I</i>							0.1.5
--	------------------------------------	--	--	--	--	--	--	-------

Šupinatí (*Squamata*)

<i>Gastropholis prasina</i>	1.1 <i>RDB=NT</i>		0.0.1					1.1
agama černohrdlá <i>Acanthocercus atricollis</i>	1.0						1.0	
agama límcová <i>Chlamydosaurus kingii</i>	0.0.3 <i>RDB=LC</i>							0.0.3
agama západoafrická <i>Agama africana</i>	0.1 <i>RDB=LC</i>				0.1			
bazilišek zelený <i>Basiliscus plumifrons</i>	1.2 <i>RDB=LC</i>						0.1	1.1
dasie smaragdová <i>Dasia smaragdinum</i>		1.3						1.3
felzuma <i>Phelsuma grandis</i>	1.2 <i>RDB=LC</i>	1.1					2.0	0.3
felzuma Standingova <i>Phelsuma standingi</i>	0.1 <i>RDB=VU</i>				0.1			
gekon obrovský <i>Gekko gecko</i>	5.2		0.0.2	0.0.2			2.1	3.1.2
gekon prstýnkový <i>Tarentola annularis</i>		0.0.5						0.0.5
hroznýš Dumerilův <i>Acrantophis dumerilii</i>	0.2 <i>RDB=VU,CITES=I</i>							0.2
hroznýš královský <i>Boa constrictor</i>	1.0							1.0
chameleolis západní <i>Anolis porcus</i>	2.0				2.0			
chameleon pardálí <i>Furcifer pardalis</i>	2.0 <i>RDB=LC</i>							2.0
ještěrka paví <i>Timon pater</i>	1.3 <i>RDB=LC</i>							1.3
ještěrkovec obrovský <i>Gerrhosaurus validus</i>	0.0.5						0.0.1	0.0.4

Název /Species/	Stav k 1. 1. 2021 /Status/	Příchod /Arrival/	Narození /Births/	Odchovy mláďat /Breed/ /Departure/	Jiné úbytky /Other decrease/	Úhyn /Death/	Stav 31. 12. 2021 /Status/
ještěrkovec žlutohrdlý <i>Gerrhosaurus flavigularis</i>	1.2						1.2
kobřík kapský <i>Aspidelaps lubricus</i>	2.2.2		0.0.9	0.0.8		1.0	1.2.10
korovec jedovatý <i>Heloderma suspectum suspectum</i>	3.0 EEP,RDB=NT						3.0
krajta Macklotova <i>Liasis mackloti</i>	1.1					0.1	1.0
krajta zelená <i>Morelia viridis</i>	0.1 RDB=LC						0.1
krúhočvost nížinný <i>Cordylus tropidosternum</i>	0.1			0.1			
leguán zelený <i>Iguana iguana</i>		1.1					1.1
leguánek měnivý <i>Leiocephalus carinatus</i>	2.0 RDB=LC				1.0		1.0
leguánek modrý <i>Sceloporus cyanogenys</i>	3.2 RDB=LC					1.0	2.2
mabuja zebrovaná <i>Trachylepis dichroma</i>		1.1				0.1	1.0
scink dlouhonohý <i>Eumeces schneideri</i>	1.2	1.2				1.1	1.3
teju pruhovaný <i>Salvator merianae</i>	1.1 RDB=LC	0.1					1.2
tilíkva obrovská <i>Tiliqua gigas</i>	1.0						1.0
trnorep skalní <i>Uromastyx acanthinura</i>	0.0.2					0.0.1	0.0.1
užovka amurská <i>Elaphe schrencki</i>	3.0				1.0		2.0
užovka červená <i>Pantherophis guttatus</i>	0.1 RDB=LC						0.1
užovka domácí <i>Boaedon fuliginosus</i>	5.2		0.0.4	0.0.4	3.1.2	1.0	1.1.2
užovka ostronosá <i>Gonyosoma oxycephala</i>	1.1						1.1
užovka tenkoocasá <i>Orthriophis taeniurus</i>	2.0					1.0	1.0
varan Mertensův <i>Varanus mertensi</i>	1.1						1.1

OBOJŽIVELNÍCI (AMPHIBIA)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
Žáby (Anura)		
létavka obecná <i>Polydectes leucomystax</i>	0.0.0 RDB=LC	0.0.3
rákosnička běloskvrnná <i>Heterixalus alboguttatus</i>	0.0.5 RDB=LC	0.0.3
rohatka Cranwellova <i>Ceratophrys cranwelli</i>	0.0.0 RDB=LC	0.0.1

RYBY (PISCES)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
Trnobríši (Characiformes)		
kolosoma brazilská <i>Colossoma macropomum</i>	0.0.4	0.0.4
metynis rostlinožravý <i>Metynnis hypsauchen</i>	0.0.23	0.0.17
piraňa Nattererova <i>Pygocentrus nattereri</i>	0.0.12	0.0.11
Sunci (Siluriformes)		
anténovec mramorovaný <i>Leiarius marmoratus</i>	0.0.1	0.0.1
glyptoper velkoploutvý <i>Glyptoperichthys gibbiceps</i>	0.0.1	0.0.3
Pilonoši (Beryciformes)		
pruhatec královský <i>Sargocentron diadema</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pruhatec velkošupinný <i>Myripristis berndti</i>	0.0.1	0.0.1
Volnoostní (Gasterosteiformes)		
jehla Janssova <i>Doryrhamphus janssi</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
Ropušnicotvární (Scorpaeniformes)		
perutýn ohnivý <i>Pterois volitans</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.1
Ostnoploutví (Perciformes)		
cichlida jednooká <i>Cichla monoculus</i>	0.0.0.	0.0.3

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
rosnička včelí <i>Trachycephalus resinifictrix</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
Ocasatí (Caudata)		
čolek kurdistánský <i>Neuregerus crocatus</i>	0.0.0	0.0.4

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
bičonoš zobanovitý <i>Zanclus canescens</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bahamský <i>Acanthurus bariene</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok běloprsý <i>Acanthurus leucosternon</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok bezrohý <i>Naso lituratus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok Desjardinův <i>Zebrasoma desjardinae</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.2
bodlok dvouskvrnný <i>Ctenochaetus binotatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok fialový <i>Zebrasoma xanthurum</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok hnědý <i>Zebrasoma scopas</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok japonský <i>Acanthurus japonicus</i>	1.0 RDB=LC	1.0
bodlok krátkorohý <i>Naso brevirostris</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok maskovaný <i>Acanthurus pyroferus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok modropáskovaný <i>Acanthurus blochii</i>	0.0.1	0.0.1
bodlok modrý <i>Acanthurus coeruleus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok olivový <i>Acanthurus olivaceus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok pestrý <i>Paracanthurus hepatus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.5

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
bodlok plachtonoš <i>Zebrasoma veliferum</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
bodlok proužkovaný <i>Acanthurus lineatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok příčnopruhý <i>Acanthurus triostegus</i>	0.0.0 RDB=LC	0.0.1
bodlok půvabný <i>Naso elegans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok rudomořský <i>Acanthurus sohal</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok tominský <i>Ctenochaetus tominiensis</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.3
bodlok zlatolémý <i>Acanthurus nigricans</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
bodlok žlutý <i>Zebrasoma flavescens</i>	0.0.9 RDB=LC	0.0.7
hlaváč okinawský <i>Gobiodon okinawae</i>	0.0.1	0.0.1
chňapal žlutoocasý <i>Caesio cunning</i>	0.0.1 RDB=DD	0.0.1
chrochtal prasečí <i>Anisotremus virginicus</i>	0.0.1	0.0.1
kanic modroskvrnný <i>Cephalopholis miniata</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
kanic tečkovaný <i>Cromileptes altivelis</i>	0.0.1 RDB=VU	0.0.1
klaun Allardův <i>Amphiprion allardi</i>	0.0.2	0.0.1
klaun Clarkův <i>Amphiprion clarkii</i>	0.0.1	0.0.1
klaun očkátý <i>Amphiprion ocellaris</i>	0.0.11	0.0.11
klaun sametový <i>Premnas biaculeatus</i>	0.0.2	0.0.2
klaun sedlatý <i>Amphiprion ephippium</i>	0.0.3	0.0.3
klaun tmavý <i>Amphiprion melanopus</i>	0.0.1	0.0.1
klaun uzdičkatý <i>Amphiprion frenatus</i>	0.0.1	0.0.1
klipka hrotcová <i>Heniochus acuminatus</i>	0.0.4 RDB=LC	0.0.4
klipka Kleinova <i>Chaetodon kleinii</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.2
klipka skvrnitá <i>Chaetodon guttatissimus</i>		0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
kněžík zelenoploutvý <i>Halichoeres chloropterus</i>	0.0.1	0.0.1
komorník běloocasý <i>Dascyllus aruanus</i>	0.0.4	0.0.4
komorník černoocasý <i>Dascyllus melanurus</i>	0.0.3	0.0.3
komorník síťovaný <i>Dascyllus reticulatus</i>	0.0.2	0.0.1
komorník třískvrnný <i>Dascyllus trimaculatus</i>	0.0.1	0.0.1
králíčkovec liščí <i>Siganus vulpinus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
králíčkovec modropruhý <i>Siganus puellus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
králíčkovec žlutosedlý <i>Siganus guttatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
oblohav vysokoploutvý <i>Calloplepsiops altivelis</i>	0.0.1	0.0.1
parmovec příčnopruhý <i>Sphaeramia nematoptera</i>	0.0.2	0.0.2
parmovec skvělý <i>Pterapogon kauderni</i>	0.0.10 RDB=EN	0.0.6
perlovka skvrnitá <i>Hemichromis elongatus</i>	0.0.18 RDB=LC	0.0.18
peštěnec tanganický <i>Neolamprologus brichardi</i>	0.0.6 RDB=LC	0.0.2
pomčik <i>Centropyge tibicen</i>	0.0.1	0.0.1
pomčik citrónový <i>Centropyge flavissima</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik dvoubarevný <i>Centropyge bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomčik korálový <i>Centropyge bispinosus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.1
pomec indický <i>Apolemichthys xanthurus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pomec paví <i>Pygoplites diacanthus</i>	0.0.1	0.0.1
pomec skvělý <i>Pomacanthus navarchus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun Dianin <i>Bodianus diana</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun rohatý <i>Novaculichthys taeniourus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
pyskoun rozpuštěný <i>Labroides dimidiatus</i>	0.0.6 RDB=LC	0.0.8

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
pyskoun šestipruhý <i>Pseudoechelinus hexataenia</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
sapín zelený <i>Chromis viridis</i>	0.0.18	0.0.10
sapínek Talbotův <i>Chrysiptera talboti</i>	0.0.6	0.0.6
sapínek zlatoocasý <i>Chrysiptera parasema</i>	0.0.14	0.0.14
sapínek žlutomodrý <i>Chrysiptera hemicyanea</i>	0.0.4	0.0.3
slizoun dvoubarevný <i>Ecsenius bicolor</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
slizoun pruhovaný <i>Salarias fasciatus</i>	0.0.2 RDB=LC	0.0.2
špičatník zlatopásý <i>Pentapodus aureofasciatus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1

PARYBY (CHONDRICHTHYES)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Malotlanci (*Orectolobiformes*)

žralůček okatý <i>Hemiscyllium ocellatum</i>	1.0 RDB=LC	1.0
---	---------------	-----

Žralouni (*Carcharhiniformes*)

žralok černoploutvý <i>Carcharhinus melanopterus</i>	1.0 ESB,RDB=NT	0.2
---	-------------------	-----

BEZOBRATLÍ (EVERTEBRATA)

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Žahavci (*Cnidaria*)

stolon <i>Coelogorgia</i> sp.	5	2
větevnik <i>Acropora</i> sp.	1	1
rífovník <i>Acanthastrea</i> sp.	1	1
laločník <i>Pinnigorgia</i> sp.	7	4

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
štětíčkovec dlouhohlavý <i>Oxycirrhites typus</i>	0.0.1 RDB=LC	0.0.1
tlamoun mosambický <i>Oreochromis mossambicus</i>	0.0.3 RDB=NT	0.0.3
vrubozubec paví <i>Astronotus ocellatus</i>	0.0.1	0.0.1
vřeténka mandarínská <i>Synchiropus splendidus</i>	0.0.1	0.0.1
zobec obecný <i>Chelmon rostratus</i>	0.0.3 RDB=LC	0.0.2

Čliverzubci (*Tetraodontiformes*)

havýš rohatý <i>Lactoria cornuta</i>	0.0.1	0.0.1
hranobřích Bennettův <i>Canthigaster bennetti</i>	0.0.1	0.0.1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

Rejnovci (*Rajiformes*)

siba atlantská <i>Rhinoptera bonasus</i>	RDB=NT	2.0
trnucha modroskrvinná <i>Taeniura lymma</i>	0.1 ESB,RDB=LC	0.0

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
--------------------	-----------------------------	-------------------------------

pórovník <i>Pocillopora</i> sp.	1	1
trsovník <i>Menella</i> sp.	1	1
houbovník <i>Fungia</i> sp.	1	1
dírkovník <i>Porites</i> sp.	1	1
rohovitka <i>Gorgonia</i> sp.	2	2

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
laločnice <i>Sarcophyton</i> sp.	4	2
laločnice <i>Sinularia</i> sp.	7	4
laločnice <i>Lobophytum</i> sp.	4	2
útesovník <i>Favia</i> sp.	1	1
montipóra <i>Montipora confusa</i>	2 RDB=NT	2
sasankovec <i>Palythoa</i> sp.	1	1
sasankovec <i>Zoanthus</i> sp.	7	3
turbinatka <i>Nemanzophyllia</i> sp.	1 RDB=VU	1
turbinatka <i>Euphyllia</i> sp.	10	10
turbinatka <i>Euphyllia paraancora</i>	1 RDB=VU	1
korálovník <i>Discosoma</i> sp.	3	3
větevnik útlý <i>Acropora tenuis</i>	6 RDB=NT	3
stolon zelený <i>Clavularia viridis</i>	1	1
laločník šedý <i>Anthelia glauca</i>	0	2
laločnice dura <i>Sinularia dura</i>	1	1
rifovník Welsův <i>Blastomussa wellsii</i>	1 RDB=NT	1
montipóra „red“ <i>Montipora</i> sp.	1	1
pórovník úhledný <i>Seriatozona calidrum</i>	1 RDB=NT	1
útesovník bodavý <i>Echinopora lamellosa</i>	1 RDB=LC	1
korálovník ušatý <i>Rhodactis mussoides</i>	1	1
korálnatec modrý <i>Helipora coerulea</i>	1 RDB=VU	1
sasanka tečkovaná <i>Phymanthus crucifer</i>	1	1
montipóra písčítá <i>Montipora capricornis</i>	2 RDB=VU	2

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
papírník lékařský <i>Pectinia paeonia</i>	1 RDB=NT	1
houbovnik lupenitý <i>Pavona decussata</i>	2 RDB=VU	2
dendrofyta vousatá <i>Duncanopsammia axifuga</i>	1 RDB=NT	1
okulina kuželovitá <i>Galaxea fascicularis</i>	1 RDB=NT	1
pórovník bodlnatý <i>Seriatozona hystrix</i>	2 RDB=LC	2
sasanka čtyřbarevná <i>Entacmaea quadricolor</i>	18	18
houbovnik kaktusový <i>Pavona cactus</i>	5 RDB=VU	5
větevnik proměnlivý <i>Acropora valida</i>	3 RDB=LC	3
laločník žlábkovaný <i>Capnella imbricata</i>	2	2
pórovník různotvarý <i>Stylophora pistillata</i>	4 RDB=NT	2
montipóra prstovitá <i>Montipora digitata</i>	3 RDB=LC	3
útesovník vidličnatý <i>Caulastrea furcata</i>	10	5
útesovník rozvětvený <i>Hydnophora rigida</i>	1 RDB=LC	1
houbovnik chorošovitý <i>Pachyseris rugosa</i>	1 RDB=VU	1
dendrofyta listovitá <i>Turbinaria mesenterina</i>	1 RDB=VU	1
sasanka čtyřbarevná – red <i>Entacmaea quadricolor</i>	7	7
větevnik <i>Acropora tumida</i>	2 RDB=DD	2
větevnik <i>Acropora yongei</i>	1 RDB=LC	1
větevnik <i>Acropora elegans</i>	1 RDB=VU	1
rifovník <i>Lobophyllia</i> sp.	1	1
laločník <i>Xenia</i> sp.	1	1
pórovník <i>Seriatozona</i> sp.	1	1
pórovník <i>Stylophora subseriata</i>	1	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
dírkovník <i>Alveopora</i> sp.	1	1
laločnice <i>Sinularia notanda</i>	1	1
laločnice <i>Cladiella</i> sp.	1	1
turbinatka <i>Physogyra</i> sp.	1	1
korálovník <i>Actinodiscus</i> sp.	3	3
korálovník <i>Ricordea</i> sp.	1	1
laločnice měkká <i>Sinularia mollis</i>	1	1
merulína plochá <i>Merulina ampliata</i>	1 RDB=LC	1
korálovník juma <i>Ricordea yuma</i>	2	2
houbovnik obecný <i>Fungia fungites</i>	1 RDB=NT	1
dírkovník obecný <i>Porites porites</i>	1 RDB=LC	1
sasanka velkolepá <i>Heteractis magnifica</i>	1	1
turbinatka hladká <i>Euphyllia glabrescens</i>	1 RDB=NT	1
rohovitka svazčitá <i>Rumphella aggregata</i>	1	1
útesovník pichlavý <i>Hydnophora exesa</i>	6 RDB=NT	3
laločnice elastická <i>Sarcophyton glaucum</i>	1	1
laločnice houbovitá <i>Sarcophyton ehrenbergi</i>	1	1
laločnice hvězdnatá <i>Sinularia asterolobata</i>	2	2
útesovník plástvový <i>Favia fava</i>	1 RDB=LC	1

Členovci (Arthropoda)

kudlanka <i>Sphodromantis lineola</i>	0	10
zlatohlávek <i>Pachnoda ephippiata</i>	0	5
sklípkan myší <i>Pterinochilus murinus</i>	0	1

Název /Species/	Stav /Status/ 1. 1. 2021	Stav /Status/ 31. 12. 2021
štír tlustorepý <i>Androctonus australis</i>	1.1	1.1
strašilka ostruhatá <i>Eurycantha calcarata</i>	6	6
zákeřnice dvojtečná <i>Platymyeris biguttata</i>	10	10
zlatohlávek konžský <i>Pachnoda marginata</i>	0	5
krab <i>Gecarcinus quadratus</i>	1	1
krevetka <i>Lysmata boggressi</i>	20	10
štír jedovatý <i>Tityus stigmurus</i>	0	1
strašilka ďábelská <i>Peruphasma schultzei</i>	0	5
krevetka pruhovaná <i>Lysmata amboinensis</i>	8	2
sklípkan parahybýský <i>Lasiadora parahybana</i>	1	1

Ostnokožci (Echinodermata)

hvězdice Linckova <i>Protoreaster linckii</i>	5	4
ježovka <i>Diadema</i> sp.	5	5
ježovka diadémová <i>Diadema setosum</i>	7	7
ježovka Mathaeova <i>Echinometra mathaei</i>	2	2
ježovka pruhovaná <i>Echinothrix calamaris</i>	1	1
hvězdice páskovaná <i>Archaster typicus</i>	2	2
hvězdice strukovitá <i>Pentacaster mammillatus</i>	2	2
ježovka olivovězelená <i>Eucidaris tribuloides</i>	1	1
hvězdice hranatá <i>Archaster angulatus</i>	1	1
hvězdice uzlovitá <i>Protoreaster nodosus</i>	2	2
ježovka proměnlivá <i>Lytechinus variegatus</i>	0	1

PŘEHLED CHRÁNĚNÝCH DRUHŮ ŽIVOČICHŮ

CITES - Úmluva o mezinárodním obchodu s ohroženými druhy volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin. Taxony jsou podle stupně ohrožení rozděleny do tří skupin:

- **CITES I** - zahrnuje na 500 druhů živočichů a 300 druhů rostlin, které jsou bezprostředně ohroženy vyhubením. Mezinárodní obchod s těmito druhy je zakázán; povoluje se jen výjimečně.
- **CITES II** - zahrnuje na 4 000 druhů živočichů a 25 000 druhů rostlin, které by mohly být ohroženy, pokud by mezinárodní obchod s nimi nebyl regulován.
- **CITES III** - zahrnuje 220 druhů živočichů a 8 taxonů rostlin. Jedná se o druhy, které jsou ohroženy mezinárodním obchodem pouze v určitých zemích a jsou chráněny na návrh těchto zemí.

RDB - Kategorie IUCN „Red List of Threatened Species“ (tzv. „Červená kniha“ nebo také „Červený seznam ohrožených druhů“). Lze jej nalézt na webové adrese www.iucnredlist.org.

- **NE** - nevyhodnocený druh (*not evaluated*)
- **DD** - málo informací o daném druhu (*data deficient*)
- **LC** - druh není ohrožený (*least concern*)
- **NT** - druh blízký ohrožení (*near threatened*)
- **VU** - zranitelný druh (*vulnerable*)
- **EN** - ohrožený druh (*endangered*)
- **CR** - kriticky ohrožený druh (*critically endangered*)
- **EW** - druh vyhubený ve volné přírodě (*extinct in the wild*)
- **EX** - vyhubený druh (*extinct*)

ČR-OH - Chov ohrožených druhů chráněných v České republice podle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tyto druhy se dále rozdělují na:

- **KOH** - kriticky ohrožené druhy
- **SOH** - silně ohrožené druhy
- **OH** - ohrožené druhy

EOP - Chov ohrožených druhů zařazených do evropských záchovných programů.

ISB - Chov ohrožených druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih.

ESB - Chov ohrožených druhů zařazených do evropských plemenných knih.

Gfond - Chov vzácných a vymírajících plemen domácích zvířat za účelem záchrany jejich jedinečných genofondů.

V roce 2021 jsme chovali 54 druhů zařazených do evropských záchovných programů, 22 druhů zařazených do mezinárodních plemenných knih, 13 druhů zařazených do evropských plemenných knih, 4 druhy chráněné v ČR a zařazené mezi druhy kriticky ohrožené, 4 druhy patřící mezi silně ohrožené a 1 ohrožený druh. Ze seznamu CITES jsme chovali 103 druhy. Jako vzácná a vymírající plemena domácích zvířat za účelem záchrany jejich genofondů chováme pouze jediný druh, a sice ovce valašky v počtu 0,2.

Stav ke dni: 31. 12. 2021		CITES	RDB	ČR	EEP	ISB	ESB	[kusů]
Savci (Mammalia)								130,246,5
adax	<i>Addax nasomaculatus</i>	I	CR		✓	✓		1,6,0
baribal	<i>Ursus americanus</i>	II						1,1,0
binturong	<i>Arctictis binturong</i>	III	VU		✓			1,2,0
daman skalní	<i>Procavia capensis</i>						✓	1,1,0
daněk mezopotámský	<i>Dama mesopotamica</i>	I	EN		✓			1,1,0
fenek	<i>Vulpes zerda</i>	II			✓			1,1,0
gepard štíhlý	<i>Acinonyx jubatus jubatus</i>	I	VU		✓	✓		1,1,0
gibon lar	<i>Hylobates lar</i>	I	EN		✓			2,2,0
gibon zlatolící	<i>Nomascus gabriellae</i>	I	EN		✓	✓		2,3,0
hrabáč kapský	<i>Orycteropus afer</i>						✓	1,1,0
hrošík liberijský	<i>Choeropsis liberiensis</i>	II	EN		✓	✓		0,1,0
jaguár	<i>Panthera onca</i>	I	NT		✓			0,1,0
jaguár – černá forma	<i>Panthera onca</i>	I	NT		✓			1,0,0
kalimiko	<i>Callimico goeldii</i>	I	VU		✓	✓		1,1,0
kaloň rodriguezský	<i>Pteropus rodricensis</i>	II	EN		✓	✓		9,16,0
kamzik alpský	<i>Rupicapra rupicapra rupicapra</i>				✓			1,2,0
kamzik horský	<i>Rupicapra rupicapra</i>				✓			1,10,0
klokan parma	<i>Macropus parma</i>		NT					1,2,0
klokan rudý	<i>Osphranter rufus</i>						✓	2,19,0
klokánek králikovitý	<i>Bettongia penicillata</i>	I	CR		✓			1,1,0
kočka evropská	<i>Felis silvestris silvestris</i>	II		KOH				0,2,0
kočka krátkouchá	<i>Prionailurus bengalensis euptilurus</i>	II						3,2,0
kočkodan husarský	<i>Erythrocebus patas</i>	II			✓			2,7,0
kolonok	<i>Mustela sibirica</i>	III						1,1,0
kosman běločelý	<i>Callithrix geoffroyi</i>	II			✓			5,7,0
kosman stříbřitý	<i>Mico argentatus</i>	II			✓			0,1,0
kosman zakrslý	<i>Callithrix pygmaea pygmaea</i>	II			✓			8,3,0
kotul veverovitý	<i>Saimiri sciureus</i>	II			✓			2,17,1
koza bezoárová	<i>Capra aegagrus</i>		VU					1,4,0
koza krétská	<i>Capra hircus cretica</i>		VU					2,3,0
kozorožec kavkazský	<i>Capra caucasica</i>		EN		✓			9,15,0
lemur běločelý	<i>Eulemur albifrons</i>	I	VU					2,3,0
lemur kata	<i>Lemur catta</i>	I	EN		✓			1,6,0
lemur černý	<i>Eulemur macaco</i>	I	VU		✓	✓		0,2,0
lenochod dvouprstý	<i>Choloepus didactylus</i>						✓	2,2,0
lev berberský	<i>Panthera leo leo</i>	II	VU					2,1,0
levhart mandžuský	<i>Panthera pardus orientalis</i>	I	CR		✓	✓		1,2,0
lvíček zlatý	<i>Leontopithecus rosalia</i>	I	EN		✓	✓		0,5,0
makak červenolící	<i>Macaca fasciata</i>	II				✓		12,13,0

Slav ke dni: 31. 12. 2021		CITES	RDB	ČR	EEP	ISB	ESB	(kusů)
mara slaništní	<i>Dolichotis salinicola</i>							1,1,2
markhur	<i>Capra falconeri</i>	I	NT		✓			7,18,0
medojed	<i>Mellivora capensis</i>	III						2,3,0
mirikina bolivijská	<i>Aotus azarai boliviensis</i>	II						1,1,0
mravenečník čtyřprstý	<i>Tamandua tetradactyla</i>						✓	1,2,0
mravenečník velký	<i>Myrmecophaga tridactyla</i>	II	VU		✓	✓		1,1,0
muntžak malý	<i>Muntiacus reevesi</i>				✓			1,2,0
ocelot slaništní	<i>Leopardus geoffroyi</i>	I			✓			1,1,0
panda červená	<i>Ailurus fulgens</i>	I	EN		✓			2,0,0
pásovec kulovitý	<i>Tolypeutes matacus</i>		NT					1,1,0
pižmoň grónský	<i>Ovibos moschatus wardi</i>				✓	✓		0,1,0
rys karpatský	<i>Lynx lynx carpathicus</i>	II		SOH			✓	1,1,0
serval	<i>Leptailurus serval</i>	II						1,1,0
siamang	<i>Hylobates syndactylus</i>	I	EN		✓			2,0,0
sika vietnamský	<i>Cervus nippon pseudaxis</i>		CR		✓	✓		4,3,0
sob	<i>Rangifer tarandus</i>		VU					2,13,0
štětkoun kamerunský	<i>Potamochoerus pictus</i>				✓			0,2,0
tamarin bělovousý	<i>Saguinus mystax</i>	II						1,1,0
tamarin vousatý	<i>Saguinus imperator subgriseus</i>	II			✓	✓		1,1,0
tygr ussurijský	<i>Panthera tigris altaica</i>	I	EN		✓	✓		1,1,0
varec černobílý	<i>Varecia variegata</i>	I	CR		✓	✓		3,3,0
vikuňa	<i>Vicugna vicugna</i>	I			✓	✓		2,1,0
vlk Hudsonův	<i>Canis lupus hudsonicus</i>	II						9,6,0
zebra Chapmanova	<i>Equus burchelli chapmani</i>		NT					1,5,0
zubr	<i>Bison bonasus</i>		NT		✓	✓		3,3,0
žirafa Rothschildova	<i>Giraffa camelopardalis rothschildi</i>	II	NT		✓			1,9,0
Pláci (Aves)								78,76,114
amazončan modročelý	<i>Amazona aestiva</i>	II	NT					2,1,0
ara arakanga	<i>Ara macao</i>	I						1,1,0
ara ararauna	<i>Ara ararauna</i>	II						1,1,0
ara marakana	<i>Primolius maracana</i>	I	NT					1,0,0
ara vojenský	<i>Ara militaris mexicana</i>	I	VU				✓	1,1,0
aratinga černohlavý	<i>Nandayus nenday</i>	II						0,0,14
aratinga sluneční	<i>Aratinga solstitialis</i>	II	EN					2,2,0
banánovec obecný	<i>Musophaga violacea</i>	III					✓	1,1,0
bažant královský	<i>Syrnaticus reevesii</i>		VU					0,0,6
bažant paví	<i>Polyplectron bicalcaratum</i>	II						1,1,0
bažant Wallichův	<i>Catreus wallichii</i>	I	VU					1,1,6
čáp černý	<i>Ciconia nigra</i>	II		SOH			✓	2,3,0
hadilov pisář	<i>Sagittarius serpentarius</i>	II	VU				✓	1,1,0

Stav ke dni: 31. 12. 2021		CITES	RDB	ČR	EEP	ISB	ESB	[kusů]
husa malá	<i>Anser erythropus</i>		VU					2,2,0
husice egyptská	<i>Alopochen aegyptiacus</i>	III						0,1,0
husička dvoubarvá	<i>Dendrocygna bicolor</i>	III						0,6,1
ibis skalní	<i>Geronticus eremita</i>	I	EN		✓			4,5,0
jeřáb bělošijí	<i>Grus vipio</i>	I	VU		✓	✓		3,1,0
jeřáb bílý	<i>Grus leucogeranus</i>	I	CR		✓	✓		1,1,0
jeřáb mandžuský	<i>Grus japonensis</i>	I	EN		✓	✓		2,3,0
jeřáb panenský	<i>Anthropoides virgo</i>	II						1,1,0
jeřáb popelavý	<i>Grus grus</i>	II		KOH				1,1,0
kakadu bílý	<i>Cacatua alba</i>	II	EN		✓			1,0,0
kondor havranovitý	<i>Coragyps atratus</i>	II						1,0,0
kondor královský	<i>Sarcoramphus papa</i>	II					✓	1,1,0
kondor krocánovitý	<i>Cathartes aura</i>	II						1,0,0
nandu pampový	<i>Rhea americana</i>	II	NT					3,1,3
papoušek černotemenný	<i>Pionites melanocephala</i>	II						1,2,0
papoušek mniší	<i>Myiopsitta monachus</i>	II						0,0,11
papoušek šupinkový	<i>Pionus maximiliani</i>	II						1,1,0
papoušek hnědohlavý	<i>Agapornis nigrigenis</i>	II	VU					0,0,16
papoušek růžovohlavý	<i>Agapornis lilianae</i>	II	NT					0,0,33
plameňák růžový	<i>Phoenicopterus roseus</i>	II						22,21,13
snovač ohnivý	<i>Euplectes hordeaceus</i>	III						0,0,5
snovač zahradní	<i>Ploceus cucullatus</i>	III						0,0,6
sova pálená	<i>Tyto alba</i>	II		SOH				4,4,0
sovice sněžní	<i>Nyctea scandiaca</i>	II	VU		✓			2,2,0
sýček obecný	<i>Athene noctua</i>	II		SOH				5,3,0
toko Deckenův	<i>Tockus deckeni</i>				✓			1,1,0
výr velký	<i>Bubo bubo</i>	II		OH				1,0,0
výreček malý	<i>Otus scops</i>	II		KOH				1,1,0
zoborožec kaferský	<i>Bucorvus leadbeateri</i>		VU		✓			2,2,0
zoborožec šedolící	<i>Ceratogymna brevis</i>				✓			2,2,0
zoborožec tmavý	<i>Anthracoceros malayanus</i>	II	VU		✓			1,1,0
Plazi (Reptilia)								23,27,14
felzuma	<i>Phelsuma grandis</i>	II						0,3,0
gekon obrovský	<i>Gekko gecko</i>	II						3,1,2
hroznýš Dumerilův	<i>Acrantophis dumerilii</i>	I	VU					0,2,0
hroznýš královský	<i>Boa constrictor</i>	II						1,0,0
chameleon pardálí	<i>Furcifer pardalis</i>	II						2,0,0
ještěrka	<i>Gastropholis prasina</i>		NT					1,1,0
korovec jedovatý	<i>Heloderma suspectum suspectum</i>	II	NT		✓	✓		3,0,0
krajta Macklotova	<i>Liasis mackloti</i>	II						1,0,0

Stav ke dni: 31. 12. 2021		CITES	RDB	ČR	EEP	ISB	ESB	[kusů]
krajta zelená	<i>Morelia viridis</i>	II						0,1,0
krokodýl čelnatý	<i>Osteolaemus tetraspis tetraspis</i>	I	VU				✓	0,1,5
leguán zelený	<i>Iguana iguana</i>	II						1,1,0
teju pruhovaný	<i>Salvator merianae</i>	II						1,2,0
trnorep skalní	<i>Uromastix acanthinura</i>	II						0,0,1
varan Mertensův	<i>Varanus mertensi</i>	II	EN					1,1,0
želva amboinská	<i>Cuora amboinensis</i>	II	VU		✓			1,1,0
želva bahenní	<i>Emys orbicularis</i>		NT	KOH	✓			1,3,5
želva stepní	<i>Testudo horsfieldii</i>	II	VU					2,5,1
želva ostruhatá	<i>Centrochelys sulcata</i>	II	VU					2,2,0
želva skalní	<i>Malacochersus tornieri</i>	II	CR		✓			0,1,0
želva zelenavá	<i>Testudo hermanni</i>	II	NT					1,2,0
želva žlutohnědá – tuniská	<i>Testudo graeca nabeulensis</i>	II	VU					3,1,0
Obojživelníci (Amphibia)								0,0,4
čolek kurdistánský	<i>Neurergus crocatus</i>		VU					0,0,4
Ryby (Pisces)								0,0,11
klaun Clarkův	<i>Amphiprion clarkii</i>		EN					0,0,1
komorník třískvrtný	<i>Dascyllus trimaculatus</i>		VU					0,0,1
parmovec skvělý	<i>Pterapogon kauderni</i>		EN					0,0,6
tlamoun mosambický	<i>Oreochromis mossambicus</i>		VU					0,0,3
Paryby (Chondrichthyes)								2,2,0
siba atlantská	<i>Rhinoptera bonasus</i>		VU					2,0,0
žralok černoploutvý	<i>Carcharhinus melanopterus</i>		VU				✓	0,2,0

Přehled počtů chráněných druhů živočichů

		Druhů						Kusů					
		Savci	Ptáci	Plazi	Obojživelníci	Ryby	Paryby	Savci	Ptáci	Plazi	Obojživelníci	Ryby	Paryby
CITES	I	21	8	2	0	0	0	90	33	8	0	0	0
	II	21	26	17	0	0	0	154	194	47	0	0	0
	III	3	5	0	0	0	0	10	21	0	0	0	0
	Celkem	45	38	19	0	0	0	254	247	55	0	0	0
RDB	NT	8	4	4	0	0	1	54	44	17	0	0	0
	VU	10	10	6	1	2	2	44	50	26	4	4	4
	EN	11	4	1	0	2	0	79	19	2	0	7	0
	CR	5	1	1	0	0	0	35	2	1	0	0	0
	Celkem	34	19	12	1	0	4	212	115	46	0	0	4
Ochrana v ČR	OH	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
	SOH	1	3	0	0	0	0	2	21	0	0	0	0
	KOH	1	2	1	0	0	0	2	4	9	0	0	0
	Celkem	2	5	1	0	0	0	4	25	9	0	0	0
EEP		40	10	4	0	0	0	250	37	15	0	0	0
ISB		18	3	1	0	0	0	116	11	3	0	0	0
ESB		6	5	1	0	0	1	34	13	6	0	0	2

Zpracovali: Ing. Jitka Vokurková, MVDr. Jan Kirner, Milan Kořínek

Příloha k účetní závěrce

A.1. Informace podle § 7 odst. 3 zákona

Organizace nezaniká.

A.2. Informace podle § 7 odst. 4 zákona

Odchytky od rozvahy a výkazu zisku a ztráty nejsou.

A.3. Informace podle § 7 odst. 5 zákona

Použity účetní metody podle vyhlášky 410/2009 Sb. a účetních standardů.

A.4. Informace podle § 7 odst. 5 zákona o stavu účtů v knize podrozvahových účtů

Číslo položky	Název položky	Podrozvahový účet	Účetní období Běžné	Účetní období Minulé
P.I. Majetek a závazky účetní jednotky			3.304.557,70	3.362.688,01
1.	Jiný drobný dlouhodobý nehmotný majetek	901	97.043,00	99.841,81
2.	Jiný drobný dlouhodobý hmotný majetek	902	1.647.560,37	1.673.876,87
3.	Vyřazené pohledávky	905		
4.	Vyřazené závazky	906		
5.	Ostatní majetek	909	1.559.954,33	1.588.969,33

P.II. Krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů a krátkodobé podmíněné závazky z transferů

1.	Krátkodobé podmíněné pohledávky z předfinancování transferů	911		
2.	Krátkodobé podmíněné závazky z předfinancování transferů	912		
3.	Krátkodobé podmíněné pohledávky ze zahraničních transferů	913		
4.	Krátkodobé podmíněné závazky ze zahraničních transferů	914		
5.	Ostatní krátkodobé podmíněné pohledávky z transferů	915	24.193.096,22	
6.	Ostatní krátkodobé podmíněné závazky z transferů	916		

P.III. Podmíněné pohledávky z důvodu užívání majetku jinou osobou

P.IV. Další podmíněné pohledávky

P.V. Dlouhodobé podmíněné pohledávky z transferů a dlouhodobé podmíněné závazky z transferů

P.VI. Podmíněné závazky z důvodu užívání cizího majetku

P.VII. Další podmíněné závazky

P.VIII. Ostatní podmíněná aktiva a ostatní podmíněná pasiva a vyrovnávací účty

1.	Ostatní krátkodobá podmíněná aktiva	991		
2.	Ostatní dlouhodobá podmíněná aktiva	992		
3.	Ostatní krátkodobá podmíněná pasiva	993		
4.	Ostatní dlouhodobá podmíněná pasiva	994		
5.	Vyrovnávací účet k podrozvahovým účtům	999	27.497.653,92	3.362.688,01

A.5. Informace podle § 18 odst. 3 písm. b) zákona

IČO 00096814. Organizace je zapsána do Obchodního rejstříku u Krajského soudu v Ostravě oddíl Pr. vložka 7.

A.6. Informace podle § 19 odst. 6 zákona

V tomto období se žádné významné události nevyskytly.

B.1. Informace podle § 66 odst. 6

V tomto účetním období nebyla pořízena žádná nemovitost.

B.2. Informace podle § 66 odst. 8

Investiční fond je kryt finančními prostředky na běžném účtu.

B.3. Informace podle § 68 odst. 3

V tomto období se žádné významné informace nevyskytly.

C. Doplňující informace k položkám rozvahy „C.I.1 Jmění účetní jednotky“ a „C.I.3. Transfery na pořízení dlouhodobého majetku“

C.1. Zvýšení stavu transferů na pořízení dlouhodobého majetku za běžné účetní období

C.2. Snížení stavu transferů na pořízení dlouhodobého majetku ve věcné a časové souvislosti 460.532,58 461.810,38

D.1. Počet jednotlivých věcí a souborů majetku nebo seznam tohoto majetku

nejsou informace

D.2. Celková výměra lesních pozemků s lesním porostem

D.3. Výše ocenění celkové výměry lesních pozemků s lesním porostem ve výši 57 Kč/m²

D.4. Výměra lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem

D.5. Výše ocenění lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem

D.6. Průměrná výše ocenění výměry lesních pozemků s lesním porostem oceněných jiným způsobem

D.7. Komentář k ocenění lesních pozemků jiným způsobem

E.1. Doplňující informace k položkám rozvahy

Pol. 915 – Byla přislíbena investiční dotace na projekt „Hospodaření s dešťovou vodou v ZOO Olomouc“ ve výši 24.193.096,22 Kč. První vyúčtování bude provedeno v roce 2022.

E.2. Doplňující informace k položkám výkazu zisku a ztráty

Do 31. 12. 2015 byly ve výkazu zisku a ztráty ve sloupcích „Hospodářská činnost“ uváděny „Zdaňované činnosti“ (výnosy podléhající dani z příjmů právnických osob a daňově uznatelné náklady podle Zákona číslo 586/1992 Sb. v platném znění). Od 1. 1. 2016 je ve Výkazu zisku a ztráty v těchto sloupcích uváděna činnost doplňková stanovená zřizovatelem ve zřizovací listině (vyhláška číslo 410/2009 Sb. v platném znění § 5). V části AI.4. je uvedena položka opravného daňového dokladu, který nebyl zaúčtován v běžném roce – 2020. Částka 159.670 Kč byla zohledněna v daňovém přiznání k DPPO za rok 2020. V roce 2021 bylo účtováno jako nedaňová položka na středisko určené k evidování nedaňových nákladů a osvobozených příjmů.

E.3. Doplňující informace k položkám přehledu o peněžních tocích

E.4. Doplňující informace k položkám přehledu o změnách vlastního kapitálu

F. Doplňující informace k fondům účetní jednotky

Fond kulturních a sociálních potřeb

Číslo	Název	Běžné účetní období
A.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.		2.032.561,78
A.II. Tvorba fondu		577.104,00
1.	Základní přiděl	577.104,00

2.	Splátky půjček na bytové účely poskytnutých do konce roku 1992	
3.	Náhrady škod a pojistná plnění od pojišťovny vztahující se k majetku pořízenému z fondu	
4.	Peněžní a jiné dary určené do fondu	
5.	Ostatní tvorba fondu	
A.III. Čerpání fondu		582.173,74
1.	Půjčky na bytové účely	
2.	Stravování	158.715,00
3.	Rekreace	29.775,00
4.	Kultura, tělovýchova a sport	163.454,15
5.	Sociální výpomoci a půjčky	
6.	Poskytnuté peněžní dary	19.998,00
7.	Úhrada příspěvku na penzijní připojištění	
8.	Úhrada části pojistného na soukromé životní pojištění	
9.	Ostatní užití fondu	210.231,59
A.IV. Konečný stav fondu		2.027.492,04

Rezervní fond - příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a svazky obcí

D.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.		7.667.685,12
D.II. Tvorba fondu		9.902.993,54
1.	Zlepšený výsledek hospodaření	1.874.095,96
2.	Nespotřebované dotace z rozpočtu Evropské unie	
3.	Nespotřebované dotace z mezinárodních smluv	
4.	Peněžní dary - účelové	519.697,00
5.	Peněžní dary - neúčelové	7.509.200,58
6.	Ostatní tvorba	
D.III. Čerpání fondu		
1.	Úhrada zhoršeného výsledku hospodaření	
2.	Úhrada sankcí	
3.	Posílení fondu investic se souhlasem zřizovatele	10.000.000,00
4.	Časové překlenutí dočasného nesouladu mezi výnosy a náklady	
5.	Ostatní čerpání	610.333,45
D.IV. Konečný stav fondu		6.960.345,21

Fond investic - příspěvkové organizace zřizované územními samosprávnými celky a svazky obcí

F.I. Počáteční stav fondu k 1. 1.		1.691.527,11
F.II. Tvorba fondu		15.446.476,72

1.	Peněžní prostředky ve výši odpisů hmotného a nehmotného majetku prováděné podle zřizovatelem schváleného odpisového plánu	5.446.476,72
2.	Investiční příspěvek z rozpočtu zřizovatele	
3.	Investiční dotace ze státních fondů a jiných veřejných rozpočtů	
4.	Ve výši příjmů z prodeje svěřeného dlouhodobého hmotného majetku	
5.	Peněžní dary a příspěvky od jiných subjektů	
6.	Ve výši příjmů z prodeje majetku ve vlastnictví příspěvkové organizace	
7.	Převody z rezervního fondu	10.000.000,00
F.III. Čerpání fondu		11.100.024,59
1.	Pořízení a technické zhodnocení hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku, s výjimkou drobného hmotného a nehmotného dlouhodobého majetku	11.100.024,59
2.	Úhrada investičních úvěrů nebo půjček	
3.	Odvod do rozpočtu zřizovatele	
4.	Navýšení pen. prostř. určených na financ. údržby a oprav majetku, který přísp. org. používá pro svou činnost	
F.IV. Konečný stav fondu		6.037.979,24

G. Doplňující informace k položce „A.II.3. Stavby“ výkazu rozvahy

Číslo položky	Název položky	Účetní období Běžné Brutto	Korekce	Netto	Účetní období Minulé
G.	Stavby	176.017.757,96	78.816.934,72	97.200.823,24	99.566.204,20
G.1.	Bytové domy a bytové jednotky	408.673,80	311.113,47	97.560,33	103.536,33
G.2.	Budovy pro služby obyvatelstvu	3.691 131,50	3.618.975,21	72.156,29	92.540,29
G.3.	Jiné nebytové domy a nebytové jednotky	9.237.002,55	6.470.621,37	2.766.381,18	1.506.030,32
G.4.	Komunikace a veřejné osvětlení	5.209.399,66	2.428.877,00	2.780.522,66	2.957.654,66
G.5.	Jiné inženýrské sítě	9.462.391,68	6.308.229,59	3.154.162,09	3.511.307,09
G.6.	Ostatní stavby	148.009.158,77	59.679 118,08	88.330.040,69	91.395.135,51

H. Doplňující informace k položce „A.II.1. Pozemky“ výkazu rozvahy

H.	Pozemky	11.833.126,90		11.833.126,90	11.833.126,90
H.1.	Stavební pozemky				
H.2.	Lesní pozemky	5.010.055,67		5.010.055,67	5.010.055,67
H.3.	Zahrady, pastviny, louky, rybníky	84.547,73		84.547,73	84.547,73
H.4.	Zastavěná plocha	4.460.566,87		4.460.566,87	4.460.566,87
H.5.	Ostatní pozemky	2.277.956,63		2.277.956,63	2.277.956,63

I. Doplňující informace k položce „A.II.4. Náklady z přecenění reálnou hodnotou“ výkazu zisku a ztráty

I. Náklady z přecenění reálnou hodnotou

I.1. Náklady z přecenění reálnou hodnotou majetku určeného k prodeji podle § 64

I.2. Ostatní náklady z přecenění reálnou hodnotou

J. Doplňující informace k položce „B.II.4. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou“ výkazu zisku a ztráty

J. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou

J.1. Výnosy z přecenění reálnou hodnotou majetku určeného k prodeji podle § 64

J.2. Ostatní výnosy z přecenění reálnou hodnotou

Přehled o peněžních tocích

Číslo a název položky	Účetní období
P. Stav peněžních prostředků k 1. lednu	13.741.687,72
A. Peněžní toky z provozní	13.574.811,03
Z. Výsledek hospodaření před zdaněním	1.939.216,48
A.I. Úpravy o nepeněžní operace (+/-)	4.607.645,44
A.I.1. Odpisy dlouhodobého majetku	5.446.476,72
A.I.2. Změna stavu opravných položek	16.055,00
A.I.3. Změna stavu rezerv	
A.I.4. Zisk (ztráta) z prodeje dlouhodobého majetku	1.652,89-
A.I.5. Výnosy z podílů na zisku	
A.I.6. Ostatní úpravy o nepeněžní operace	853.233,39-
A.II. Peněžní toky ze změny oběžných aktiv a krátkodobých závazků (+/-)	7.511.619,11
A.II.1. Změna stavu krátkodobých pohledávek	1.216.934,16
A.II.2. Změna stavu krátkodobých závazků	6.004.719,57
A.II.3. Změna stavu zásob	289.965,38
A.III: Zaplacená daň z příjmů včetně doměrků (-)	483.670,00-
A.IV. Přijaté podíly na zisku	
B. Peněžní toky z dlouhodobých aktiv	5.052.810,73-
B.I. Výdaje na pořízení dlouhodobých aktiv	5.054.463,62-
B.II. Příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv	1.652,89
B.II.1. Příjmy z privatizace státního majetku	
B.II.2. Příjmy z prodeje majetku Státního pozemkového úřadu	
B.II.3. Příjmy z prodeje dlouhodobého majetku určeného k prodeji	1.652,89
B.II.4. Ostatní příjmy z prodeje dlouhodobých aktiv	
B.III. Ostatní peněžní toky z dlouhodobých aktiv (+/-)	
C. Peněžní toky z vlastního kapitálu, dlouhodobých závazků a dlouhodobých pohledávek	1.679.172,72

C.I. Peněžní toky vyplývající ze změny vlastního kapitálu (+/-)	1.759.946,52
C.II. Změna stavu dlouhodobých závazků (+/-)	100,00
C.II. Změna stavu dlouhodobých pohledávek (+/-)	80.873,80-
F. Celková změna stavu peněžních prostředků	10.201.173,02
H. Příjmové a výdajové účty rozpočtového hospodaření	
R. Stav peněžních prostředků k rozvahovému dni	23.942.860,74
KONTROLNÍ ČÍSLO – ROZVAHA B.III-(B.III.1+B.III.2.+B.III.3)+A.III.5-C.IV.1-C.IV.2	23.942.860,74

Přehled o změnách vlastního kapitálu

Číslo a název položky	Minulé účetní období	Zvýšení stavu	Snížení stavu	Běžné účetní období
VLASTNÍ KAPITÁL CELKEM	146.361.247,25	132.270.434,68	123.899.102,17	154.732.579,76
A. Jmění účetní jednotky a upravující položky	132.835.429,28	11.529.758,81	5.907.009,30	138.458.178,79
I. Jmění účetní jednotky	109.583.186,47	11.529.758,81	5.446.476,72	115.666.468,56
1. Změna, vznik nebo zánik přísl. hosp. s maj. státu				
2. Svěření majetku příspěvkové organizaci				
3. Bezúplatné převody				
4. Investiční transfery				
5. Dary				
6. Ostatní		11.529.758,81	5.446.476,72	
II. Fond privatizace				
III. Transfery na poř. dlouhodobého majetku	14.748.249,26		460.532,58	14.287.716,68
1. Svěření majetku příspěvkové organizaci				
2. Bezúplatné převody				
3. Investiční transfery				
4. Dary				
5. Snížení invest. transferů ve věcné a čas. souvislosti			460.532,58	
6. Ostatní				
IV. Kurzové rozdíly				

V. Oceňovací roz. při prvot. použití metody	8.503.993,55			8.503.993,55
1. Opravné položky k pohledávkám				
2. Odpisy				
3. Ostatní				
VI. Jiné oceňovací rozdíly				
1. Oceňovací rozdíly u cenných papírů a podílů				
2. Oceňovací rozdíly u maj. určeného k prodeji				
3. Ostatní				
VII. Opravy předcházejících účetních období				
1. Opravy minulého účetního období				
2. Opravy předchozích účetních období				
B. Fondy účetní jednotky	11.651.722,01	25.944.367,26	22.310.324,78	15.285.764,49
C. Výsledek hospodaření	1.874.095,96	94.796.308,61	95.681.768,09	988.636,48
D. Příjmový a výdajový účet rozpočtového hospodaření				

Zpracovala: Ing. Otilie Pernecká

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

za období

od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

subjekt

Zoologická zahrada Olomouc, příspěvková organizace

se sídlem

Darwinova 222/29, Svatý Kopeček, 779 00 Olomouc

Obsah: Zpráva auditora

Rozvaha v plném rozsahu k 31. 12. 2021

Výkaz zisku a ztráty v plném rozsahu k 31. 12. 2021

Přehled o peněžních tocích k 31. 12. 2021

Přehled o změnách vlastního kapitálu k 31. 12. 2021

Příloha v účetní závěrce 31. 12. 2021

Praha dne 22. 2. 2022

Ověřovaný subjekt:

Název:

**Zoologická zahrada Olomouc,
příspěvková organizace**

Sídlo:

Darwinova 222/29, Svatý Kopeček, 779 00 Olomouc

IČ:

000 96 814

Ředitel:

Dr. Ing. Radomír Habáň

Ověřovatel:

Auditorská společnost:

DIRECT ECONOMY a.s.

Sídlo:

Malešická 1936/39, Praha 3

IČ:

26206714

Č. oprávnění:

460

Předseda představenstva:

Ing. Vladislav Šupa, auditor č. opr.1904

ZPRÁVA NEZÁVISLÉHO AUDITORA

Zřizovateli subjektu Statutární město Olomouc, IČ 002 99 308, Horní náměstí 583, 779 00 Olomouc

Výrok auditora

Provedli jsme audit příložené účetní závěrky subjektu **Zoologická zahrada, Olomouc, příspěvková organizace** (dále také „subjekt“), sestavené na základě českých účetních předpisů, která se skládá z rozvahy k 31. 12. 2021, výkazu zisku a ztráty za rok končící 31. 12. 2021, a přílohy této účetní závěrky, která obsahuje popis použitých podstatných účetních metod a další vysvětlující informace. Údaje o subjektu jsou uvedeny v příloze této účetní závěrky.

Podle našeho názoru účetní závěrka podává věrný a poctivý obraz aktiv a pasiv subjektu Zoologická zahrada, Olomouc, příspěvková organizace k 31. 12. 2021 a nákladů a výnosů a výsledku jejího hospodaření za rok končící 31. 12. 2021 v souladu s českými účetními předpisy.

Základ pro výrok

Audit jsme provedli v souladu se zákonem o auditorech a standardy Komory auditorů České republiky pro audit, kterými jsou mezinárodní standardy pro audit (ISA) případně doplněné a upravené souvisejícími aplikačními doložkami. Naše odpovědnost stanovená těmito předpisy je podrobněji popsána v oddílu Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky. V souladu se zákonem o auditorech a Etickým kodexem přijatým Komorou auditorů České republiky jsme na subjektu nezávislí a splnili jsme i další etické povinnosti vyplývající z uvedených předpisů. Domníváme se, že důkazní informace, které jsme shromáždili, poskytují dostatečný a vhodný základ pro vyjádření našeho výroku.

Odpovědnost statutárního orgánu za účetní závěrku

Statutární orgán ředitel odpovídá za sestavení účetní závěrky podávající věrný a poctivý obraz v souladu s českými účetními předpisy a za takový vnitřní kontrolní systém, který považuje za nezbytný pro sestavení účetní závěrky tak, aby neobsahovala významné (materiální) nesprávnosti způsobené podvodem nebo chybou.

Při sestavování účetní závěrky je statutární orgán povinen posoudit, zda je subjekt schopný nepřetržitě trvat, a pokud je to relevantní, popsat v příloze účetní závěrky záležitosti týkající se jejího nepřetržitého trvání a použití předpokladu nepřetržitého trvání při sestavení účetní závěrky, s výjimkou případů, kdy je plánováno zrušení subjektu nebo ukončení její činnosti, resp. kdy nemá jinou reálnou možnost než tak učinit. Za dohled nad procesem účetního výkaznictví odpovídá statutární orgán ředitel.

Odpovědnost auditora za audit účetní závěrky

Naším cílem je získat přiměřenou jistotu, že účetní závěrka jako celek neobsahuje významnou (materiální) nesprávnost způsobenou podvodem nebo chybou a vydat závěry auditora obsahující náš výrok. Přiměřená míra jistoty je velká míra jistoty, nicméně není zárukou, že audit provedený v souladu s výše uvedenými předpisy ve všech případech v účetní závěrce odhalí případnou existující významnou (materiální) nesprávnost.

Nesprávnosti mohou vznikat v důsledku podvodů nebo chyb a považují se za významné (materiální), pokud lze reálně předpokládat, že by jednotlivě nebo v souhrnu mohly ovlivnit ekonomická rozhodnutí, která uživatelé účetní závěrky na jejím základě přijmou. Při provádění auditu v souladu s výše uvedenými předpisy je naší povinností uplatňovat během celého auditu odborný úsudek a zachovávat profesní skepticismus.

Dále je naší povinností:

- Identifikovat a vyhodnotit rizika významné (materiální) nesprávnosti účetní závěrky způsobené podvodem nebo chybou, navrhnout a provést auditorské postupy reagující na tato rizika a získat dostatečné a vhodné důkazní informace, abychom na jejich základě mohli vyjádřit výrok. Riziko, že neodhalíme významnou (materiální) nesprávnost, k níž došlo v důsledku podvodu, je větší než riziko neodhalení významné (materiální) nesprávnosti způsobené chybou, protože součástí podvodu mohou být tajné dohody (koluze), falšování, úmyslná opomenutí, nepravdivá prohlášení nebo obcházení vnitřních kontrol.
- Seznámit se s vnitřním kontrolním systémem subjektu relevantním pro audit v takovém rozsahu, abychom mohli navrhnout auditorské postupy vhodné s ohledem na dané okolnosti, nikoli abychom mohli vyjádřit názor na účinnost jejího vnitřního kontrolního systému.
- Posoudit vhodnost použitých účetních pravidel, přiměřenost provedených účetních odhadů a informace, které v této souvislosti subjekt uvedla v příloze účetní závěrky.
- Posoudit vhodnost použití předpokladu nepřetržitosti trvání při sestavení účetní závěrky subjektu a to, zda s ohledem na shromážděné důkazní informace existuje významná (materiální) nejistota vyplývající z událostí nebo podmínek, které mohou významně zpochybnit schopnost subjektu nepřetržitě trvat. Jestliže dojdeme k závěru, že taková významná (materiální) nejistota existuje, je naší povinností upozornit v naší zprávě na informace uvedené v této souvislosti v příloze účetní závěrky, a pokud tyto informace nejsou dostatečné, vyjádřit modifikovaný výrok. Naše závěry týkající se schopnosti subjektu nepřetržitě trvat vycházejí z důkazních informací, které jsme získali do data naší zprávy. Nicméně budoucí události nebo podmínky mohou vést k tomu, že subjekt ztratí schopnost nepřetržitě trvat.
- Vyhodnotit celkovou prezentaci, členění a obsah účetní závěrky, včetně přílohy, a dále to, zda účetní závěrka zobrazuje podkladové transakce a události způsobem, který vede k věrnému zobrazení.

Naší povinností je informovat statutární orgán mimo jiné o plánovaném rozsahu a načasování auditu a o významných zjištěních, která jsme v jeho průběhu učinili, včetně zjištěných významných nedostatků ve vnitřním kontrolním systému.

Ing. Vladislav Šupa
auditor
č. opr. KAČR 1904

DIRECT ECONOMY a. s.
č. opr. KAČR 460
Ing. Vladislav Šupa
předseda představenstva

EUROASIAN REGIONAL ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

EUROASIAN REGIONAL ASSOCIATION
OF ZOOS AND AQUARIA

World Association of Zoos
and Aquariums | **WAZA**
United for Conservation®

UCSZOO

UNIE ČESKÝCH A SLOVENSKÝCH
ZOOLOGICKÝCH ZAHRAD

ZOOLOMOUC

OKO DO SVĚTA DIVOČINY

**ZOOLOGICKÁ
ZAHRADA OLOMOUC**
DARWINOVA 29
779 00 OLOMOUC
SVATÝ KOPEČEK

+420 585 151 601
INFO@ZOO-OLOMOUC.CZ

WWW.ZOO-OLOMOUC.CZ